

РОБЪРТ ЛЪДЛЪМ ЗНАКЪТ НА БЛИЗНАЦИТЕ

Превод от английски: Владимир Германов, 1993

chitanka.info

*На Ричард Марек, редактор
Съвършен ум, подплатен с много хумор.
Чувствителност към езика, каквато никой писател не може
да си представи. Изобицо най-доброто под слънцето. И на
прекрасната Марго, която прави всичко перфектно.*

КНИГА ПЪРВА

ПРОЛОГ

9 ДЕКЕМВРИ 1939 г.

СОЛУН, ГЪРЦИЯ

Един след друг камионите ръмжаха нагоре по стръмния път в предутринния здрач край Солун. Близо до върха всички ускоряваха — шофьорите бързаха да се прикрият в тъмнината на спускащото се оттатък шосе, прорязано в околната гора.

Въпреки всичко водачите на петте камиона трябваше да овладеят нервите си. Никой не можеше да си позволи да натисне педала на спирачката или газта повече от допустимото; трябваше да присвиват очи, да се взират в тъмнината, да внимават за неочаквани завои и внезапно изникнали препятствия.

Защото наистина беше тъмно. Нямаше запалени фарове. Колоната си пробиваше път единствено в сивкавия мрак на гръцката нощ, а през ниските облаци се процеждаха лъчите на гръцката луна.

При това пътуване дисциплината на всички бе подложена на изпитание. А тя не беше нещо чуждо за шофьорите и хората до тях.

Бяха духовници. Монаси. От „Ксенопи“ — най-суровия монашески орден, контролиран от Патриаршията на Константинопол. Сляпо подчинение, съчетано със самоувереност — жестока дисциплина до момента на смъртта.

Младият брадат монах в първия камион свали расото си. Под него имаше работнически дрехи — дебела риза и груби панталони. Нави го и го пусна зад високата облегалка отзад, при никакви брезентови парцали. След това заговори на шофьора с расо до себе си:

— Остава не повече от половин миля. Железопътната линия върви успоредно на шосето в продължение на сто метра. Открито е. Ще успеем.

— Там ли ще е влакът? — попита другият монах — силен човек на средна възраст — и присви очи в тъмнината.

— Да. Четири товарни вагона. Само един машинист. Никакъв огняр. Никой друг.

— Значи ти ще въртиш лопатата — каза по-възрастният и се усмихна, но без радост в очите.

— Да, ще се наложи — отвърна младият. — Къде е оръжието?

— В жабката.

Монахът с работнически дрехи протегна ръка и откопча капака на жабката. Той се отвори. След това бръкна вътре и взе масивен едрокалибрен пистолет. Извади сръчно пълнителя, провери патроните и мушна с щракване дебелата стомана обратно в дръжката. В металния звук имаше нещо зловещо.

— Мощно оръжие. Италиански е, нали?

— Да — отвърна възрастният монах и замълча. Тъгата още се долавяше в гласа му.

— Ще свърши работа. Може би това е благословия. — Младият монах мушна пистолета в колана си. — Ще се обадиш ли на семейството му?

— Такава е заповедта...

Беше очевидно, че шофьорът иска да каже още нещо, но се овладя. Мълчаливо, той стисна кормилото по-силно, отколкото имаше нужда.

За момент луната се показва през облаците и освети пътя напред.

— Тук играех като малък — каза по-младият мъж. — Тичах през горите и се мокрех в планинските потоци... След това се изсушавах в пещерите и казвах, че съм имал видения... Бях щастлив по тези места. Господ Бог е пожелал да ги видя отново. Той е милостив. И добър.

Луната се скри. Мракът отново се сгъсти.

Камионите навлязоха в остър завой на запад. Гората постепенно изтъня и далеч напред се показаха телеграфни стълбове, едва видими, очертани на фона на сивото небе. Пътят се изправи и стана по-широк, излезе на едно открито място, което се простираше може би на сто метра нататък, до следващата гора. Плоската гола пустош доминираше над множеството обрасли хълмове наоколо. В средата на това място имаше влакова композиция и тежкия ѝ корпус едва се различаваше на тъмния фон.

Беше спрял, но не безжизнен. От локомотива излизаха кълба дим и се издигаха спираловидно нагоре към нощното небе.

— Едно време — каза младият монах — селяните са докарвали тук добитъка и стоката си. Баща ми ми е казвал, че винаги е имало

голяма суматоха. Непрекъснато са се карали. За да се разберат кое на кого е. Забавни истории бяха... Ето го.

Лъч на електрическо фенерче проряза тъмнината. Той описа два кръга и спря неподвижно върху последния вагон. Монахът в работнически дрехи извади от джоба си тънко, подобно на писалка фенерче, насочи го напред и натисна бутона в продължение на точно две секунди. Отражението от предното стъкло за миг освети кабината. Погледът му бе привлечен от лицето на брата монах зад кормилото. Беше прехапал устната си; струйка кръв се стичаше надолу и изчезваше в късата му сива брада.

Нямаше причина да коментира това.

— Спри до третия вагон. Другите ще обърнат и ще започнат да разтоварват.

— Знам — отвърна шофьорът кратко. Завъртя внимателно волана надясно и се насочи към третия вагон.

Когато младият монах отвори вратата и скочи на земята, машинистът — с работен гащеризон и кожена шапка — се приближи. Двамата мъже се вгледаха в лицата си и се прегърнаха.

— Изглеждаш различен без расо, Петриди. Бях забравил физиономията ти...

— Хайде, хайде. Четири години не са чак толкова много в сравнение с двадесет и седем.

— Не те виждаме често. Всички у дома го казват.

Машинистът свали големите си мазолести длани от раменете на монаха. Луната отново се показва през облаците и освети лицето му. Беше лице на силен човек, по-скоро на петдесет, отколкото на четиридесет, човек, който непрекъснато се е излагал на слънцето и вятъра.

— Как е мама, Анаксас?

— Добре е. С всеки месец става все по-слаба, но се държи.

— А жена ти?

— Пак е бременна, но този път, изглежда, не ѝ е до радост. Непрекъснато ме гълчи.

— Така и трябва. Ти си стар сластолюбец, братко. Но се радвам, че служиш на църквата.

— Ще ѝ предам думите ти — отвърна машинистът усмихнат.

Последва кратка пауза и младият каза замислено:

— Да. Предай ѝ ги...

Той се обърна към товарните вагони. Вратите им бяха отворени и вътре бяха окачени фенери — приглушената им светлина беше достатъчна, за да товарят, но не се виждаше отвън. Монаси в раса започнаха да пренасят от камионите сандъци и кутии от дебел картон, обкован с дърво. На всеки от тях ясно личаха разпятието и тръните на ордена „Ксенопи“.

— Хранителни продукти? — попита машинистът.

— Да — отвърна брат му. — Плодове, зеленчуци, сушено месо, жито. Граничните патрули няма да възразят.

— Къде ще бъде? — Нямаше нужда да се изразява по-ясно.

— В този вагон. В средата, под нанизите тютюн. Сложи ли наблюдатели?

— И на линията, и на шосето. И в двете посоки на около миля оттук. Не се тревожи. Преди зазоряване в неделя сутринта само вие, монасите, можете да си намерите работа.

Младият погледна към четвъртия вагон. Товаренето напредваше бързо — сандъците изпълваха вътрешността му. Дългите упражнения казваха думата си. Шофьорът на камиона спря за миг пред вратата със сандък в ръце. Размени бърз поглед със спътника си и изчезна във вагона.

Отец Петриди се обърна към брат си:

— Говори ли с някого, когато пое влака?

— Само с диспечера. Естествено. Заедно пихме чай.

— Какво каза той?

— Думи, — с които не искам да обиждам слуха ти. През повечето време. Според документите композицията трябваше да бъде натоварена от монасите на ордена „Ксенопи“ на една глуха линия в далечния край на товарната гара. Не ме попита нищо.

Отец Петриди погледна към втория вагон, вдясно от него. След няколко минути щеше да е натоварен. Щяха да започнат с третия.

— Кой подготви локомотива?

— Както обикновено. Въглищарите и механиците. Вчера следобед. Според заповедта трябваше да бъде резерва. Това е нормално. Машините непрекъснато се повреждат... Италианците ни се смеят за това... Разбира се, преди няколко часа аз отново проверих всичко сам.

— Възможно ли е диспечерът да телефонира до товарната гара? Там, където би трябвало да се товари композицията?

— Когато тръгнах от кулата му, беше почти заспал. Сутрешното движение ще започне — машинистът погледна към сиво-черното небе — най-рано след час. Няма защо да се обажда на никого. Освен ако не му телеграфират, че е станала злополука.

— Телеграфът е прекъснат — каза монахът бързо, сякаш говореше на себе си. — Вода в разпределителната кутия.

— Защо?

— За да нямаме проблеми. И не си разговарял с никой друг, така ли?

— С никой. Дори и със стрелочниците. Преди да тръгна, проверих да не би във вагоните да има някой.

— Трябва да си прегледал графика ни. Какво ще кажеш?

Машинистът подсвирна тихо и поклати глава:

— Ще кажа, че съм изумен, братко. Нима е възможно толкова много неща да се организират така...

— За организацията има кой да се грижи. Какво мислиш за времето. То е важният фактор.

— Ако няма повреди по линията, ще можем да поддържаме скоростта. Граничната полиция в Битоля е жадна за подкупи... В Баня Лука считат гръцките влакове за добро събитие. В Сараево и Загреб няма да имаме проблеми — там пък се интересуват от по-едри риби. Храната за набожните няма да привлече вниманието им.

— Времето ме интересува, не подкупите.

— Подкупите са време. Трябва да се пазарим.

— Само ако се налага, за да не събудим подозренията им. Ще успеем ли да стигнем до Монфалконе за три нощи?

— Ако всичко е организирано както трябва — да. Ако някъде се забавим, ще можем да наваксае през деня.

— Само в краен случай. Ще пътуваме нощем.

— Упорит си.

— Това е предпазливост. — Монахът погледна встрани. Първият и вторият вагон бяха натоварени, четвъртият щеше да е готов след минута. Отново се обърна към брат си и го попита: — Какво си казал у вас? Че ще караш товарна композиция до Коринт?

— Да. До Навпактос. Корабостроителницата при протока на Патра. Не очакват да се върна по-рано от седмица.

— В Патра сега има стачки. Няма да се обезпокоят, ако се забавиш с няколко дни.

Анаксас се вгледа в брат си. Изглежда, се изненада от информираността на младия монах. В отговора му имаше известно колебание:

— Ще разберат. Жена ми ще разбере.

— Добре.

Монасите се бяха събрали пред камиона на Петриди и очакваха инструкции.

— Ще дойда при теб в локомотива след малко.

— Добре — отвърна машинистът и се отдалечи, след като хвърли един поглед на хората в раса.

Отец Петриди прибра фенерчето в джоба на ризата си и се приближи до другите монаси край камиона. Потърси с очи добре сложения мъж, който го караше. Монахът разбра, отдели се от другите и застана до Петриди.

— Сега разговаряме за последен път — каза младият.

— Дано Божията благословия...

— Моля те — прекъсна го Петриди. — Нямаме време. Просто се помъчи да запомниш всичко, което правим тази вечер. *Всичко*. Трябва да се повтори съвършено точно.

— Ще стане. Същите пътища, същите камиони, същите заповеди, същите гранични документа до Монфалконе. Нищо няма да е по-различно, освен че един от нас ще липсва.

— Такава е волята Божия. Правим го в Негово име; Това е привилегия, за която аз съм недостоен.

Каросерията на камиона беше заключена с два големи катинара. Ключът от единия беше у Петриди, а от другия — у шофьора. Те се приближиха заедно и отключиха. Пружините отскочиха. Вдигнаха куките и отвориха вратите. Високо горе окачиха фенер.

Вътре също имаше сандъци със символите на ордена. Монасите започнаха да ги разтоварват и в неземната светлина с разветите си раса напомняха танцьори. Носеха, ги до отворената врата на третия вагон. Двама скочиха вътре и започнаха да ги подреждат в единия край.

Няколко минути по-късно камионът беше изпразнен наполовина. Точно в средата, отделен от другите, се намираше един сандък, обвит с черен плат. Той беше малко по-голям и формата му не беше правоъгълна. Беше куб със страна един метър.

Монасите се събраха в полукръг пред отворените врати на каросерията. Процеждащите се през облаците лунни лъчи се смесваха с жълтата светлина на фенера. Странната светлина, тъмната каросерия и черните раса на хората наоколо накараха отец Петриди да се замисли за една катакомба, дълбоко в земята, където се съхраняваха истинските останки на светия кръст.

Реалността не се различаваше много. Само че в стоманения контейнер — защото кубът беше точно това — имаше нещо много по-важно от вкаменената дървесина на разпятието.

Някои монаси бяха затворили очи и се молеха, други гледаха втренчено — хипнотизирани от присъствието на светинята. Мислите им бяха секнали, вярата им се подхранваше от това, което смятаха, че се намира в покрития с черен плат контейнер.

Петриди ги наблюдаваше и се чувстваше отделен от тях — така и трябваше да бъде. Мислите му се върнаха назад, към нещо, което му се струваше, че се е случило преди няколко часа, но всъщност бяха изминали шест седмици. Бяха го повикали от нивата и го бяха въвели в белите стаи на старейшината на ордена. При този най-свят отец имаше само още един свещеник — никой друг.

— Петриди Дакакос — заговори светият отец, седнал зад дървената си маса, — ти беше предпочетен пред всички останали от ордена, за да изпълниш най-отговорната задача в своя живот. В името на Бога и християнския разум.

Представи му другия свещеник. Той имаше вид на аскет, с големи, пронизвателни очи. Говореше бавно и се изразяваше точно.

— На нас е поверен един контейнер, саркофаг, ако предпочитате, който е останал запечатан в подземна гробница в продължение на повече от хиляда и петстотин години. В него има документи, които биха могли да разрушат християнския свят, толкова опасно е съдържанието им. Те представляват неопровержимо доказателство за всичко, в което вярваме, и все пак, ако станат публично достояние, ще изправят различните религии една срещу друга, сектите, цели народи ще влязат в конфликт... Ще поведат свещена война. Германците

напредват. Контейнерът трябва да бъде изнесен от Гърция, защото за съществуването му се носят слухове от десетилетия. Ще го търсят навсякъде. Създадена е нужната организация той да бъде скрит на място, където никой няма да го намери. Всъщност би трябвало да кажа, че не всичко е подготвено. Ти си последната, засега липсваща брънка от веригата.

Разясниха му как трябва да стане пътуването. *Организацията*. С цялото й величие. И страха.

— Ще се свържеш само с един човек. Савароне Фонтини-Кристи — богат индустриалец от Северна Италия, който живее в обширното си имение Кампо ди Фиори. Самият аз пътувах дотам и разговарях с него. Той е удивителен човек. Невероятно честен и решен на всичко, за да бъдат свободни хората.

— Нима не принадлежи на Римската църква? — попита Петриди с недоверие.

— Той не принадлежи на нито една църква и едновременно с това — на всички църкви. За хората, които желаят да се грижат за себе си, той е могъщ помощник. Приятел на ордена „Ксенопи“. Той ще скрие контейнера... Ще знаете само двамата... След това ти ще... Но ще стигнем и дотам. Ти си най-привилегираният човек на света.

— Благодаря на Бога.

— Така и трябва, синко — каза светият отец от ордена и го погледна втренчено.

— Доколкото разбрахме, имаш брат, машинист в железниците.

— Така е.

— Можеш ли да му се довериш?

— Напълно. Той е най-добрият човек, когото познавам.

— Ще гледаш Бог в очите — каза светият отец — и ръката ти няма да трепне. В неговите очи ще видиш благоволението и благословията му.

— Благодаря на Бога — повтори Петриди.

Тръсна глава и премигна, за да прогони спомените. Монасите все още стояха неподвижно край камиона. От бързо движещите се устни в мрака се чуваше шепот.

Нямаше време за молитви и размисли. Нямаше време за нищо — трябваше да се действа, да се изпълни заповедта на ордена. Петриди внимателно си проби път между монасите и се качи в каросерията.

Знаеше защо са избрали именно него — беше суров човек. Светият отец му го беше казал ясно.

Беше дошло времето на хората с такива качества. Бог да му прости.

— Елате — каза той на тези долу. — Ще ми трябва помощ.

Монасите, застанали най-близо до камиона, се спогледаха. След това, един по един, петима се качиха в каросерията.

Петриди махна черния плат, с който беше покрит контейнерът. Под него се откри сандък като всички останали — единствено формата и големината му бяха различни. Но и с опаковката се изчерпваха всички прилики — за да го свалят с бутане и теглене от камиона и натоварят във вагона, бяха необходими шестима силни мъже.

Веднага, щом го поставиха на място, подобното на танц товарене продължи. Петриди остана във вагона, за да подреди сандъците така, че да скриват контейнера — един от многото, нищо, което да бие на очи.

Приключиха. Петриди затвори вратата и постави тежкия катинар. Погледна светещия циферблат на часовника си — всичко беше отнело осем минути и тридесет секунди.

Знаеше, че е в реда на нещата, и все пак се ядоса — монасите коленичиха. Един млад мъж — по-млад от него, — силен, току-що подстриган за монах хърватин, не можа да издържи. Сълзите започнаха да текат по бузите му и той запя химна от Никея. Другите подеха. Петриди също коленичи с работническите си дрехи и се заслуша в светите думи.

Но не ги произнасяше. *Нямаше време! Не можеха ли да разберат!*

Какво ставаше с него? За да прогони от ума си набожния шепот, той бръкна под ризата си и провери кожената чантичка, закрепена за гърдите му. В това плоско, неудобно нещо бяха документите, които трябваше да го преведат през стотици километри несигурност. Двадесет и седем отделни листа. Всичко беше наред. Каишките се впиваха в кожата му.

Молитвата свърши и монасите се изправиха безмълвно.

Петриди застана пред тях и един по един те дойдоха да го прегърнат. Последен дойде шофьорът — най-скъпият приятел от

всички. Сълзите, стичащи се по лицето му, изразяваха всичко, което можеше да каже.

Монасите се върнаха при камионите. Петриди изтича до локомотива, качи се и кимна на брат си, който започна да тегли лостовете. Стържене на метал запълни нощната тишина.

След няколко минути товарният влак набра пълна скорост. Пътуването беше започнало. Пътуването в прослава на всемогъщия Бог.

Петриди се хвана за една дръжка, закрепена за желязната стена. Затвори очи и остави вибрациите и насрещният вятър да прогонят мислите му. И страха.

След това отвори очи — за миг — и видя брат си, облегнал се на прозореца с ръка върху лоста на свирката и поглед, вперен в релсите напред.

Всички го наричаха Анаксас Силния. Но той беше нещо много повече от това — беше добър. Когато баща им почина, Анаксас — тогава едро момче на тринадесет години — отиде на товарната гара и се хвана на работа, която изтощаваше и възрастните. С парите, които изкарваше, живееха всички и благодарение на тях братята и сестрите му успяха да получат образованието, което имаха. Но единият брат получи повече от тях. Не за доброто на семейството, а за прослава на Бога.

Господ-Бог подлага хората на изпитания. Сега беше негов ред.

Петриди наведе глава и устните му се раздвижиха в безмълвна молитва.

Вярвам в единия Бог отец, вседържител, творец на небето и на земята, на всичко видимо и невидимо. Вярвам в единия господ Иисус Христос, сина Божий, единородния, който е роден от Отца преди всички векове. Светлина от светлина, истински Бог от истински Бог, роден, несътворен, единосъщен с Отца, чрез когото всичко е станало...

Стигнаха разклоненията в Едеса; някаква невидима, неизвестна ръка премести стрелките и товарният влак от Солун се впусна в тъмнината на север. Югославските гранични власти в Битоля бяха еднакво жадни както за новини от Гърция, така и за подкупи.

Конфликтът на север се разрастваше бързо — армиите на Хитлер бяха вманиачени, а неуравновесените италианци изпълваха площадите, за да слушат бойните викове на Мусолини и неговите фашисти. Навсякъде се говореше за окупация.

Славяните приеха няколко сандъка с плодове — тези на „Ксенопи“ се славеха в цяла Гърция — и пожелаха на Анаксас повече късмет, отколкото си мислеха, че ще има. Пътуваше на север.

През втората нощ продължиха на север от Митровица. Ордент беше свършил работата си — беше осигурена свободна линия и товарният влак от Солун продължи на изток към Сараево, където от сенките излезе един човек и заговори Петриди:

— След дванадесет минути линията ще бъде свободна. Ще продължите на север към Баня Лука. През деня ще стоите на товарните гари. Линиите са претоварени. Вечерта ще ви потърсят.

Точно в шест вечерта на препълнената с вагони товарна гара на Баня Лука към тях се приближи мъж с комбинезон.

— Справяте се добре — каза той на Петриди. — Според разписанието на ръководител-движението вашият влак не съществува.

В шест и тридесет и пет им беше даден сигнал и влакът от Солун навлезе в линията за Загреб.

В полунощ в притихналата товарна гара на Загреб един друг мъж, излязъл от други сенки, подаде на Петриди голям книжен плик.

— Това са документи, подписани от Министерството на транспорта на Дуче. Според тях вашата композиция е част от експреса за Венеция. Той е гордостта на Мусолини и никой не го спира за нищо. Ще спрете в Сезана и ще изчакате експреса да дойде от Триест. С граничните власти в Монфалконе няма да имате никакви проблеми.

Три часа след това те спряха в Сезана и зачакаха. Седнал на стъпалата, Петриди гледаше как брат му работи с ръчките и клапаните.

— Справяш се отлично — каза той, искрено възхитен.

— Не е кой знае какво — отвърна Анаксас. — Не ти трябва никакво образование. Достатъчно е да свикнеш да го правиш.

— Според мен не е малко. Аз никога не бих могъл да се справя.

Брат му го погледна. Отблясъкът от пещта осветяваше широкото му лице с леко раздалечени очи — волево, силно и едновременно с това нежно. Беше като бик. Добър човек.

— Ти би могъл да се справиш с всичко — каза Анаксас смутен.
— В главата си имаш ум, далеч по-добър от моя.

— Глупости — засмя се Петриди. — Не си ли спомняш, като ме удряше по задника и ми казваше да влагам повече ум в работата си.

— Тогава беше малък. Минаха толкова години. През това време ти четеше книги. Мястото ти не беше на товарната гара и се махна от нея.

— Нямаше да успея без теб.

— Почини си, Петриди. И двамата трябва да почиваме.

Вече нямаха нищо общо помежду си и причината за това беше в добротата и щедростта на Анаксас. По-големият брат се беше заел да издържа по-малкия и му беше дал възможност да се измъкне, да стигне по-далеч от него самия... И сега бяха напълно различни. Този факт ставаше още по-непоносим, защото Анаксас Силния долавяше пропастта между тях. В Битоля и Баня Лука той настоя да почиват, да не говорят. След като преминал границата при Монфалконе нямаше да имат много време за сън.

Господ-Бог ги подлагаше на изпитание.

Мълчаха в отворената кабина на локомотива, над тях беше черното небе, под тях тъмната земя, а несекващите звуци на машината изпълваха нощта. Петриди се усещаше странно вцепенен. Сякаш чувствата и мислите го бяха напуснали. Като че ли наблюдаваше някъде отстрани, през стъкло, друг човек, а не себе си. Помъчи се да си представи човека, когото щеше да срещне в Италианските Алпи. Човекът, който беше уредил сложното преминаване през Северна Италия. Кръговете, по които трябваше да се движат и които щяха да ги отведат в Швейцария, по маршрут, който никой нямаше да е в състояние да проследи.

Името беше Савароне Фонтини-Кристи. Имението му се наричаше Кампо ди Фиори. Старейшините на ордена му бяха казали, че Фонтини-Кристи е най-могъщата фамилия в Италия, на север от Венеция. Може би и най-богатата на север от Рим. Това доказваха двадесетте и седем документа, прибрани в кожената чантичка, здраво закрепена за гърдите му. Само много влиятелен човек би могъл да ги осигури. А как старейшините са се свързали с него? По какъв начин? И откъде-накъде човек, който се казва Фонтини-Кристи и който

сигурно принадлежи към католическата църква, ще оказва такава помощ на ордена „Ксенопи“?

Не можеше да намери отговорите на тези въпроси, но те не преставаха да го измъчват. Той знаеше какво има в металния контейнер в третия вагон. Беше много повече от това, което си мислеха братята монаси.

Много повече.

Бяха му казали, за да може да разбере. За да може да осъзнае защо трябва да го направи, за да може да погледне Бог в очите без колебание или съмнение. Това беше най-силният и най-свят мотив и той имаше нужда от тази увереност.

Той мушна машинално ръка под грубия плат на ризата си и напипа чантичката. Кожата около каишките го болеше — напипваше отоците и грапавата протрита повърхност. Скоро щеше да се инфектира. Не, не преди двадесет и седемте документа да свършат своята работа. След това вече нямаше да има значение.

Изведнъж на около миля по северната линия се появи експресът за Венеция. Човекът от Сезана изскочи от контролната кула и се втурна към тях. Каза им да тръгват незабавно.

Анаксас хвърли въглища в пещта, пусна пара и подкара локомотива колкото се може по-бързо. Тръгнаха след експреса към Монфалконе.

Служителят на границата взе плика и го занесе на началника си. Офицерът изкрещя с пълно гърло на Анаксас да тръгва. *Преминаха!* Влакът им беше част от експреса за Венеция! Не биваше да се бавят!

Безумието започна в Ленано, когато Петриди подаде на диспечера първия от двадесет и шестте документа на Фонтини-Кристи. Човекът пребледня и се превърна в самата сервилност. Младият монах забеляза как държавният служител се вглежда в лицето му, за да разбере докъде се простират пълномощията му.

Стратегията, измислена от Фонтини-Кристи, беше брилянтна. Силата ѝ беше най-вече в нейната простота и се основаваше на страха, на заплахата от наказание.

Гръцкият товарен влак не беше никакъв гръцки товарен влак. Беше една от многото строго секретни композиции, които инспекторите от Министерството на транспорта в Рим непрекъснато изпращаха с проучвателна цел. Те кръстосваха железопътната мрежа

на страната и официалните лица в тях проучваха и оценяваха функционирането на системата. Твърдеше се, че докладите им се представят на самия Мусолини.

Светът се шегуваше с железниците на Дуче, но зад хумора се криеше респект. Италианските железници бяха сред най-добрите в Европа и поддържаха това ниво чрез един уважаван от фашистите метод — хора, пътуващи инкогнито, непрекъснато докладваха за работата им. От преценките на тези хора зависеше прехраната — или липсата на прехрана — на всеки железничар. Наказанията, уволненията и повишенията нерядко бяха резултат от неколкominутно наблюдение. Беше съвсем логично, когато един такъв инспектор откриеше самоличността си, да му се оказва пълно съдействие. Товарният влак от Солун се оказва секретна италианска композиция, снабдена със специално тайно разрешение от Рим. Движението ѝ можеше да се контролира единствено от властите, издали документите, които Петриди представяше на диспечерите. Заповедите, съдържащи се в тях, бяха достатъчно странни, за да са дело на самия Дуче.

Движението в кръг започна. Селцата и градовете се низеха покрай тях — Сан Джорджо, Латисана, Мота ди Левенца... Влакът от Солун влизаше в гарите непосредствено след други товарни или пътнически влакове. Тревизо, Монтебелуна и Валдфано, на запад от Малкесине на Лаго ди Гарда; през голямото езеро с бавния ферибот и после на север, към Брено и Пасо дела Пресолана.

Навсякъде ги посрещаха със страхопочитание и им помагаша. Навсякъде.

Престанаха да обикалят в кръг, когато стигнаха до Комо. Тръгнаха право на север и завиха на юг към Лугано, после тръгнаха към швейцарската граница и я пресякоха при Саас Фее, където влакът от Солун възвърна идентичността си, но с една малка промяна.

Тя беше предопределена от двадесет и седмия документ, осигурен от Фонтини-Кристи. Той отново беше намерил просто обяснение — швейцарската комисия за международна помощ със седалище в Женева беше разрешила на източноправославната църква да снабдява своето убежище край Вал де Гресоне. Беше ясно, че съвсем скоро границите ще бъдат затворени за подобни композиции. Войната набираше скорост и не беше далеч моментът, когато от Балканите и Гърция нямаше да пристигат никакви влакове.

От Саас Фее пристигнаха на товарната гара в Зермат. Беше нощ. Трябваше да изчакат гарата да приключи работа и да им се обади друг човек, който да потвърди, че нужната стрелка е преместена както трябва. Щяха да навлязат на юг, към Шамполук в Алпите.

В девет без десет от сенките в другия край на гарата излезе един железничар. Пробяга последните стотина метра и им заговори възбудено:

— Бързо! Линията за Шамполук е свободна! Няма време за губене! Стрелката е включена към главната линия и някой може да забележи! Тръгвайте веднага!

Анаксас отново се зае да освободи огромната енергия, създадена от огъня, и тежкият влак пак потегли в тъмнината.

Сигналът трябваше да им бъде подаден в планината, недалеч от един алпийски проход. Никой не знаеше точно къде.

Само Савароне Фонтини-Кристи.

Валеше слаб сняг и белотата му се добавяше към алабастровата покривка на осветената от луната земя. Преминаваха през тунели, издълбани в скалите, завиваха на запад покрай склоновете на планината, а дълбоките клисури зееха заплашително от дясната им страна. Беше много по-студено. Петриди не беше очаквал това, не беше мислил за температурите. За снега и леда; на релсите имаше лед.

Всяка измината миля им се струваше като десет, всяка изминала минута беше все едно час. Младият монах погледна през стъклото и видя осветените от лъча на фара снежинки. Погледна встрани — нямаше нищо освен огромни дървета, издигащи се в тъмнината.

Къде се намираше? Къде беше италианецът Фонтини-Кристи? Може би беше променил решението си? Милостиви Боже! Това не може да е вярно! Не можеше да си позволи да мисли такива неща. Това, което транспортираха в металния контейнер, би могло да хвърли света в хаоса. Италианецът знаеше това. Старейшините имаха пълно доверие в него...

Главата го болеше, слепоочията му пулсираха. Седна на стълбите на тендера — трябваше да се овладее. Погледна часовника си. Боже! Бяха пътували твърде дълго! След половин час щяха да излязат от планината!

— Ето ти го сигнала! — извика Анаксас.

Петриди скочи на крака и се надвеси през прозореца. Сърцето му биеше като лудо, а ръцете му трепереха. На не повече от триста метра напред видя фенер, който се издига и спуска, а светлината му трептеше от снежинките.

Анаксас натисна спирачките на локомотива. Пухтящото чудовище се успокои и затихна. В далечината, подпомогнат от луната и белотата на снега, в светлината на фара Петриди видя един мъж, застанал на малко голо място край линията. Различи и силуета на някакво превозно средство. Мъжът беше дебело облечен — имаше кожена яка и кожена шапка. Превозното средство напомняше камион, но не беше. Задните му колела бяха много по-големи от предните, като на трактор. Но предницата не беше нито на камион, нито на трактор, мислеше монахът. Напомняше нещо друго.

Какво?

Когато се досети, не можа да не се усмихне. През последните четири дни беше виждал стотици такива. В предната част на странното превозно средство имаше платформа за повдигане.

Фонтини-Кристи беше не по-малко изобретателен от монасите от ордена. Документите в чантичката на гърдите му говореха същото.

— Вие ли сте свещеникът от „Ксенопи“? — Гласът на Савароне Фонтини-Кристи беше дълбок, аристократичен, свикнал да заповядва.

Той беше висок човек, слаб под дебелиите дрехи, с големи, проникателни очи, хлътнали в орловите черти на лицето му. И беше много по-възрастен, отколкото си го беше представял Петриди.

— Аз съм, сеньор — отвърна монахът и слезе долу на снега.

— Много сте млад. Светите отци са ви поверили невероятно отговорна задача.

— Знам италиански — отвърна Петриди. — Също така знам, че това, което правя, е добро.

Италианецът се вгледа в него:

— Не се и съмнявам. Нима сте имали друг избор?

— Не вярвате ли?

— Вярвам само в едно, млади отче — отвърна Фонтини-Кристи. — Има една-единствена война, която всички трябва да водим. Между тези, които се противопоставят на фашизма, не може да има различия. В това вярвам. — Той рязко се обърна към влака. — Хайде, елате! Нямаме време за губене. Трябва да се върнем, преди да съмне. В

повдигача има дрехи. Вземете ги, аз ще кажа на машиниста какво да прави.

— Той не знае италиански.

— Аз знам гръцки. Хайде, бързо!

Изравниха вагона с повдигача. Около металния контейнер поставиха вериги и го измъкнаха навън, на разчистеното място. Дървената му обшивка скърцаше от напрежението, здраво закована и стегната с кожени каиши.

Фонтини-Кристи провери дали е окачен здраво и след като се увери, че всичко е наред, се отдръпна назад и освети символите на ордена с джобното си фенерче.

— Значи това нещо излиза от земята за първи път след хиляда и петстотин години — каза той тихо. — За да се върне отново в нея. Земя, огън и море. Аз лично бих предпочел последните две, млади отче. Огъня или морето.

— Не това е волята Божия.

— Радвам се, че можете да контактувате с него така директно. Вие, светите отци, винаги сте ме изумявали с чувството си за абсолютното. — Фонтини-Кристи се обърна към Анаксас и заговори на гръцки:

— Дръпни напред, за да мога да пресека линията. Пътеката е от другата страна. Ще се върнем, преди да съмне.

Анаксас кимна. В присъствието на този човек се чувстваше неловко.

— Да, ваше превъзходителство.

— Не съм нищо такова. А ти си добър машинист.

— Благодаря — отвърна Анаксас смутен и тръгна към локомотива.

— Този човек е ваш брат, нали?

— Да.

— И не знае?

Младият монах поклати глава.

— Тогава ще имате нужда от вашия Бог. — Италианецът се обърна рязко и заобиколи, за да седне зад кормилото. — Хайде, отче. Чака ни работа. Тази машина е направена да издържа лавини и ще закара товара там, където човек никога не би могъл.

Петриди се качи в кабината. Фонтини-Кристи запали двигателя и умело включи на скорост. Свали платформата отпред, за да може да вижда, машината се затресе и тръгна напред към алпийската гора.

Монахът се отпусна назад и затвори очи в молитва. Фонтини-Кристи подкара по склона към горните части на планините на Шамполук.

— Двама от синовете ми са по-големи от вас — каза италианецът след малко и добави: — Отиваме към гроба на един евреин. Мисля, че мястото е подходящо.

Върнаха се при железопътната линия, когато небето беше започнало да посивява. Петриди слезе от кабината, а Фонтини-Кристи се вгледа в него:

— Знаете къде живея. Моят дом е и ваш дом.

— Ние всички живеем в Божия дом, сеньор.

— Така да бъде. Довиждане, млади приятелю.

— Довиждане. Бог с вас. — Ако реши така.

Италианецът включи на скорост и подкара надолу по едва виждащия се път. Петриди разбираше. Сега Фонтини-Кристи нямаше и минута за губене. Всеки допълнителен час, прекаран извън имението му, би могъл да увеличи броя на въпросите, които биха му задали. В Италия имаше много хора, които го смятаха за враг на държавата.

Наблюдаваха го. Заедно със семейството му.

Младият монах се затича към локомотива. И към брат си.

Зората ги завари, когато пътуваха с ферибота през Лаго Мажоре. Двадесет и шестият документ в чантичката беше техният паспорт. Петриди се зачуди какво ли ги очакваше в Милано, макар и да си даваше сметка, че няма никакво значение.

Сега вече нищо нямаше значение. Наближаваше края на пътуването.

Светият товар беше отишъл където трябва. Нямаше да го извадят с години, може би хиляда. Не можеше да се каже.

Тръгнаха по главната линия на югоизток, през Варезе към Кастилионе. Не чакаха да се спусне нощта. Малко преди Варезе Петриди видя осветен от яркото италианско слънце пътепоказател:

КАМПО ДИ ФИОРИ. 20 км.

Бог беше избрал човек от Кампо ди Фиори. Светата тайна сега пазеше Фонтини-Кристи.

Покрай тях се заниза провинциалният пейзаж. Въздухът беше студен, свеж и възбуждащ. Видяха силуета на Милано. Мъглата от фабричен дим навлизаше в Божието небе и се стелеше над хоризонта като сив балдахин. Влакът намали скорост и навлезе в разклоненията на товарната гара. Трябваше да изчакат, докато един човек с униформа на железничар не им посочи завоя напред, където червената светлина на семафора се смени със зелена. Можеха да влязат в Милано.

— Пристигнахме! — извика Анаксас. — Един ден почивка и към дома! Вие сте удивителни хора!

— Да — отговори Петриди. — Удивителни сме.

Монахът погледна брат си — пееше гръцка песен и цялата горна част на тялото му се полюшваше в ритъма на мелодията.

Беше странна песен. Неуместна за железопътната линия. Подходяща за морския бряг. Любима песен на рибарите от Тернайкос. Може би, мислеше Петриди, все пак в настоящия момент е добре дошла.

Морето е източник на живот за Бога. От морето Той е създал земята.

Вярвам в единия Бог Отец... творец на небето и земята...

Монахът от ордена „Ксенопи“ извади големия италиански пистолет изпод ризата си. Направи две крачки напред, към обичания си брат и вдигна цевта. На сантиметри от тила му.

...на всичко видимо и невидимо... И в единия господ Иисус Христос... роден, несътворен, единосъщен с Отца...

Натисна спусъка.

Трясъкът го оглуши. Кръв, плът и мозък полетяха и се размазаха по стъклото и метала.

...светлина от светлина... истински Бог от истински Бог...

Монахът от „Ксенопи“ затвори очи, опря цевта до собственото си слепоочие и изкрепя екзалтирано:

— *...Ще гледам Бог в очите и ръката ми няма да трепне!*

Натисна спусъка.

ЧАСТ ПЪРВА

1.

29 ДЕКЕМВРИ 1939 г.

МИЛАНО, ИТАЛИЯ

Савароне премина покрай секретарката на сина си и влезе в кабинета му. Премина по дебелия килим на пода и застана до прозореца, гледащ към огромния индустриален комплекс „Фонтини-Кристи“. Разбира се, сина му го нямаше никъде. Синът му, най-големият, рядко стоеше в кабинета си... Рядко се задържаше и в Милано. Първият му син, наследникът на цялото богатство на Фонтини-Кристи, беше непоправим. И арогантен... И прекалено зает със собственото си удобство.

Виторио беше умен. Много повече от баща си, който го беше обучавал. И този факт още повече ядосваше Савароне — човек с такива способности би трябвало да е много по-отговорен от останалите. Самият той никога не се беше задоволявал с това, което можеше да постигне без усилие. Никога не се беше отдавал на гуляи и на курви, никога не беше играл рулетка или бакара. Не беше прекарвал безсънни нощи с голи средиземноморски красавици. Не беше обърнал гръб на събитията, които осакатяваха страната му, които я тласкаха към хаос.

Савароне чу зад себе си кашляне и се обърна. Беше влязла секретарката на Виторио.

— Обадох се в „Борса Валори“ да му предадат, че го търсите. Би трябвало да се срещне там с един борсов посредник.

— Може и да вярвате, че е така, но едва ли ще откриете такова нещо в собствения му бележник. — Савароне видя как момичето се изчервява. — Извинете ме. Разбира се, вие не можете да отговаряте за постъпките на сина ми. Предлагам ви да опитате всички частни

телефонни номера, които ви е оставил, независимо че може би вече сте го търсили там. Този кабинет ми е познат. Ще чакам.

Той свали палтото си от светла камилска вълна и шапката — тиролска, от зелен филц. Метна ги на облегалката на креслото.

— Да, господине.

Момичето излезе и затвори вратата след себе си.

Кабинетът наистина му беше познат, макар че се налагаше да го подчертае пред момичето. Допреди две години това беше негов кабинет, но сега от присъствието му бяха останали много малко следи — само тъмната дървена ламперия. Мебелировката беше сменена. Не обичаше такива столове — беше твърде стар, за да може тялото му да бъде въртяно и подхвърляно нагоре от невидими пружини и скрити механизми. Бръкна в джоба си и извади телеграмата, която го беше накарала да напусне Кампо ди Фиори и да дойде в Милано. Телеграма от Рим, в която се казваше, че семейство Фонтини-Кристи е белязано.

Но защо? От кого? По чия заповед?

Тези въпроси не можеха да бъдат зададени по телефона, защото този инструмент принадлежеше на държавата. Държавата. Навсякъде държавата. Видима и невидима. Наблюдаваща, преследваща, слушаща, душеща. Не можеше да използва телефона и информаторът в Рим, употребил кодовите думи, не можеше да му отговори по него.

Нямаме отговор от Милано и поради това си позволяваме да ви безпокоим лично. Пет пратки самолетни бутала дефектни. Рим настоява за незабавна замяна. Повтарям — незабавна. Моля, потвърдете по телефона преди края на деня.

Числото пет се отнасяше за Фонтини-Кристи, защото бяха петима — баща и четирима синове. Думата „бутало“ означаваше внезапна, голяма опасност. Повторението на думата „незабавна“ говореше само за себе си — без да губи нито миг, трябваше да потвърди по телефона в Рим, че е получил телеграмата веднага след пристигането ѝ. След това щяха да се задействат други хора, щяха да обмислят, да изготвят план. Сега вече беше много късно.

Савароне получи телеграмата следобед. Вероятно Виторио я беше получил към единадесет сутринта. И въпреки това синът му нито се беше обадил в Рим, нито беше предупредил него в Кампо ди Фиори. Краят на деня наближаваше. Беше твърде късно.

Беше непростимо. Хората непрекъснато рискуваха живота си, а и живота на семействата си в борбата срещу Мусолини.

Преди не беше така, мислеше Савароне, загледан във вратата. Надяваше се, че другата секретарка на сина му ще се върне и ще може да му каже къде да го намери. Някога всичко беше съвсем друго. В началото Фонтини-Кристи бяха подкрепили Дуче. Слабият, нерешителен Виктор-Емануил беше оставил Италия да умира. Бенито Мусолини беше предложил алтернатива. Беше идвал лично до Кампо ди Фиори, за да разговаря с главата на фамилията Фонтини-Кристи, за да потърси подкрепата му — както Макиавели някога е търсел подкрепата на принцовете. Тогава Дучето му се беше сторил пълен с живот, с решителност и обещания за бъдещето на страната.

Това беше преди шестнадесет години и оттогава Мусолини разчиташе единствено на речите си. Беше лишил нацията от правото да мисли, хората — от правото им на избор. Беше измамил аристокрацията — беше се възползвал от нея и след това се беше отказал от обещанията си. Беше вкарал страната в една абсолютно ненужна война в Африка. Единствено заради личната слава на този съвременен Цезар. Беше ограбил душата на Италия и Савароне се беше зарекъл да го спре. Беше събрал „принцовете“ от Севера и тихият бунт беше в ход.

Мусолини не би могъл да рискува и да излезе открито срещу Фонтини-Кристи. Освен ако обвиненията в предателство не можеха да се докажат по толкова безспорен начин, че и най-активните поддръжници на семейството да си помислят ако не друго, то поне, че са били глупави. Италия се готвеше да се включи във войната на страната на германците. Мусолини трябваше да внимава, защото тази война не беше популярна. Още по-малко популярни бяха германците.

Кампо ди Фиори се беше превърнало в място за срещи на разочарованите. Огромното имение, осяяно с гори, поляни, хълмове и потоци, беше много подходящо място за подобни конспиративни разговори, които се провеждаха преди всичко нощем. Но не винаги. Имаше и срещи, за които беше необходима светлина. Срещи, при които по-младите мъже се обучаваха от по-опитни от тях, също млади мъже, в изкуството на някаква странна непозната война. С въже, с верига, с кука. Дори се бяха нарекли *partigiani*.

Партизани. Дума, която се разпространяваше из цяла Европа.

Това бяха храбреците на Италия. „Храбреците на Италия“ ги наричаше и синът му — но с присмеха на самодоволния, арогантен аристократ, който се грижи сериозно преди всичко за собствените си удоволствия... Не, това не беше съвсем вярно. Виторио се занимаваше сериозно и с „Фонтини-Кристи“, доколкото натискът на пазара отговаряше на собствените му планове. А той умееше да постига това. Използваше финансовата си мощ безмилостно, а опита си — този, който беше придобил от баща си — безскрупулно.

Телефонът иззвъня. Савароне се изкуши да вдигне слушалката, но не го направи. Беше в кабинета на сина си. Звънеше неговият телефон. Стана и отиде до вратата. Отвори я. Секретарката повтаряше някакво име:

— Господин Теска?

Савароне я прекъсна рязко:

— Алфредо Теска ли е?

Момичето кимна.

— Кажете му да не затваря. Искам да говоря с него.

Савароне се върна бързо при бюрото на сина си и вдигна слушалката. Алфредо Теска беше началник-цех в една от фабриките. И той беше в Съпротивата.

— Фонтини-Кристи — каза Савароне.

— Падроне! Радвам се, че сте вие! Това е вътрешен телефон и не се подслушва. Проверяваме го всеки ден.

— Положението е същото, само че събитията се ускоряват.

— Да, падроне. Стана нещо непредвидено. Дойде човек от Рим и иска да се срещне с някого от семейството ви.

— Къде?

— В къщата на река Олона.

— Кога?

— Колкото се може по-бързо.

Савароне погледна палтото и зелената филцова шапка, които беше хвърлил на креслото.

— Теска, спомняш ли си преди две години? Когато се срещнахме в онзи апартамент на площад „Дуомо“?

— Да, падроне. Скоро ще стане шест. Ще ви чакам.

Фонтини-Кристи затвори телефона и взе палтото и шапката си. Облече се и погледна часовника на ръката си. Беше пет и четиридесет

и пет. Трябваше да почака малко. Да пресече празната площадка и да стигне до фабриката нямаше да му отнеме много време. Трябваше да влезе в постройката с най-голямата тълпа — когато дневната смяна си отиваше и идваше нощната.

Синът му се беше възползвал максимално от военната машина на Дуче. Заводите „Фонтини-Кристи“ работеха денонощно. Когато бащата укори сина си за това, той отговори:

— Ние не произвеждаме муниции. Нямаме такова оборудване, а то струва скъпо. Ние просто печелим, татко.

Синът му. Най-способният от всички тях, сякаш беше кух отвътре.

Очите на Савароне се спряха на фотографията в сребърна рамка върху бюрото. Самото ѝ съществуване беше жестока шега, за която сам синът му си беше виновен. Лицето беше на млада жена, хубава в общоприетия смисъл, с дръзкото изражение на разглезено дете, останало непроменено и в зрелостта. Виторио беше женен за нея. Преди десет години.

Не беше добър брак. По-скоро беше индустриален съюз между две много богати фамилии и младоженката не го ценеше особено. Тя беше вечно нацупена, разглезена жена, чиито възгледи зависеха от вещите.

Умря при автомобилна катастрофа в Монте Карло, рано сутринта, след затварянето на казината. Виторио никога не говореше за онази сутрин. Тогава не той беше със съпругата си. Беше друг.

Синът му беше прекарал години с жена, която не можеше да понася и която беше превърнала живота му в ад, но въпреки това снимката ѝ стоеше на бюрото му. Десет години след смъртта ѝ. Савароне веднъж го попита защо.

— Това, че съм вдовец, вдъхва известен респект у околните.

Стана шест без седем минути. Трябваше да тръгва. Савароне излезе от кабинета и каза на секретарката:

— Моля ви, обадете се долу и помолете да закарат колата ми на западния портал. Кажете на шофьора ми, че имам среща на площад „Дуомо“.

— Да, господине... Желаете ли да оставите телефонен номер, където да ви потърси синът ви, ако се върне?

— Ще бъда в Кампо ди Фиори. Но без съмнение, когато се обади, вече ще съм заспал.

Савароне слезе със специалния асансьор на сина си и излезе от административната сграда. На тридесетина метра от него шофьорът му крачеше към лимузината, на чиято врата беше нарисуван гербът на Фонтини-Кристи. Двамата размениха погледи. Шофьорът едва забележимо кимна — знаеше какво трябва да направи. Беше от Съпротивата.

Савароне пресече площадката, усещайки, че хората го гледат. Това беше добре — точно както преди две години, когато тайната полиция на Дуче следеше всяка негова стъпка, за да открие една антифашистка група. Сирената на фабриката започна да вие. Свършваше работното време на дневната смяна и след миг дворът и коридорите щяха да се изпълнят с хора. През западния портал влизаше нощната смяна, която трябваше да заеме местата си в шест и петнадесет.

Изкачи се по стъпалата към входа за работниците и влезе в шумния, пълен с хора коридор. В суматохата свали палтото и шапката си. Теска стоеше до вратата, на половината разстояние от съблекалните. Беше висок, слаб и доста приличаше на Савароне. Пое палтото и шапката и му помогна да облече протрития му къс шлифер, от чийто джоб се показваше вестник. След това му подаде голям каскет. Не размениха нито дума в блъскащата ги тълпа, докато траеше размяната. Савароне помогна на Теска да облече палтото му от камилска вълна. С облекчение забеляза, че панталоните му са изгладени, а обувките — лъснати.

Началник-цехът тръгна с тълпата към изхода. Савароне го последва на десетина метра разстояние и спря на площадката пред постоянно отварящата се врата и се направи, че чете вестника.

Видя това, което искаше да види. Палтото от камилска вълна и тиролската шапка биеха на очи на фона на овехтелите дрехи на работниците. Двама души от другата страна на тълпата си подадоха знак и започнаха да си пробиват път през нея. Преследването започна. Савароне се промуши през потока работници до портала тъкмо навреме, за да види как голямата лимузина с герба на Фонтини-Кристи потегля по „Виа ди Семпионе“. Двамата агенти спряха на тротоара. Дойде сив фиат и те се качиха.

Фиатът тръгна след лимузината. Савароне зави на север и бързо закрачи към автобусната спирка на ъгъла.

Къщата на речния бряг беше много стара и някога, може би преди десетилетие, беше боядисана в бяло. Отвън изглеждаше занемарена, но стаите вътре бяха малки, подредени и чисти. В тях се работеше. Беше нещо като щаб на Съпротивата.

Савароне влезе в стаята, чиито прозорци гледаха към тъмните води на Олона, сега почернели от спускащия се мрак. От столовете с прави облегалки край масата станаха трима души и го поздравиха топло и с уважение. Двама от тях познаваше. Третият по всяка вероятност беше човекът от Рим.

— Телеграмата, която изпратихте тази сутрин — каза Савароне. — Какво означава?

— Значи сте я получили? — възкликна човекът от Рим с удивление. — Всички телеграми до Фонтини-Кристи се задържат в Милано. Затова и дойдох. Всякакви комуникации със заводите ви са прекъснати.

— Получих я в Кампо ди Фиори. Вероятно е минала през телеграфната станция във Варезе, не през Милано. — Савароне почувства известно облекчение, когато разбра, че синът му не е проявил своеволие. — Разполагате с някаква информация ли?

— Не с цялата информация, падроне — отговори човекът от Рим. — Но знаем достатъчно, за да сме сигурни, че положението е много сериозно. И няма време за губене. Военните изведнъж са се разтревожили заради Движението тук на Север. Генералите искат да го ликвидират. Смятат да компрометират семейството ви.

— Как?

— Ще ви обявят за врагове на нова Италия.

— На какво основание?

— За провеждане на конспиративни срещи в имението ви. За разпространяване на противодържавни клевети. За опити да попречите на Рим да постигне целите си и за подкопаване на индустриалната мощ на страната.

— Това са само думи.

— Както и да е. Искат да сплашат всички останали. Казват, че се налагало.

— Глупости! Рим няма да посмее да тръгне открито срещу нас, без да разполага със сериозни доказателства.

— Това е лошото, падроне — каза мъжът колебливо. — Не е Рим, а Берлин.

— Какво!?

— Германците са навсякъде. Всички са под контрола им. Говори се, че Берлин желае влиянието на Фонтини-Кристи да бъде ликвидирано.

— Грижат се за бъдещето, предполагам — каза един от другите двама мъже и отиде до прозореца.

— И как ще го направят? — попита Савароне.

— Ще нахлуят по време на някое тайно събрание и ще намерят свидетели на предателството ви. Няма да е никак трудно.

— Съгласен съм. Затова сме и много внимателни... Кога ще стане това? Имате ли представа?

— Тръгнах от Рим днес на обяд. Предполагам, че текстът на телеграмата е бил формулиран точно.

— За довечера има насрочена среща.

— Значи всичко е ясно. Отменете я, падроне. Научили са за нея.

— Ще ми трябва помощта ви. Ще ви дам имената... Телефоните ни се подслушват.

Фонтини-Кристи започна да пише с молив върху лист хартия.

— За колко часа е насрочена срещата?

— Десет и тридесет. Има достатъчно време — отговори Савароне.

— Надявам се. Берлин не се шегува.

Фонтини-Кристи престана да пише и погледна човека от Рим:

— Много странно. Немците може и да крещят заповедите си там при вас. Още не са дошли тук в Милано.

Тримата мъже се спогледаха. Савароне разбра, че все още не са му съобщили всичко.

— Както казах, информацията ни не е пълна — заговори човекът от Рим. — Но знаем някои неща. Например какви са интересите на Берлин. Висшето командване на Германия желае Италия недвусмислено да заеме страна. Мусолини се колебае. По много

причини и не на последно място заради противопоставянето на влиятелни хора като вас...

Мъжът замълча. Изглеждаше неуверен. Не в това, което смяташе да каже. По-скоро се чудеше как да го каже.

— Продължавайте. Какво имате предвид?

— Казват, че интересът към вас е вдъхновен от гестапо. Нацистите искат да дадат пример на непокорните. Искат да смажат опозицията на Мусолини.

— Разбирам това. Е, и?

— Не се доверяват особено много на Рим. На провинцията пък не се доверяват никак. Немци ще проведат операцията довечера.

— Немци ще направят такова нещо в Милано? Мъжът кимна.

Савароне остави молива и се загледа в куриера. Но мислите му бяха другаде. Бяха при гръцкия товарен влак от Солун, който той посрещна в планините на Шамполук. И при товара му. При контейнера на Константинополската патриаршия, сега заровен в замръзналата земя.

Това му се струваше невероятно, но в тези времена на лудост и безумие невероятните неща бяха ежедневие. Дали немците не бяха научили за влака от Солун? Знаеха ли за контейнера? Света Дево! По никакъв начин не биваше да попада в ръцете им! И на всички като тях.

— Сигурна ли е информацията ви?

— Напълно.

С Рим би могъл да се справи. Италия имаше нужда от заводите „Фонтини-Кристи“. Но ако германската намеса беше свързана с контейнера от Солун, Берлин нямаше да обърне никакво внимание на италианските интереси. Нямаше да се спре пред нищо, за да го притежава.

И затова да се запази контейнерът беше по-важно от всичко останало. Дори от живота. Тайната не биваше да попада в неподходящи ръце. Не сега. Може би и никога, но със сигурност не сега.

Всичко беше в ръцете на Виторио. Както винаги. Най-способният от всички тях. Каквото и да беше, той си оставаше Фонтини-Кристи и не би потъпкал честта на семейството. Той беше достоен противник на немците. Трябваше да му каже за влака от

Солун. Да му опише подробно поетите ангажменти към ордена „Ксенопи“. Времето беше дошло.

Датата, издълбана в камъка, за да остане с хилядолетия, беше само намек, само косвено указание в случай на внезапна смърт по естествени или неестествени причини. Не беше достатъчна.

Виторио трябваше да научи и да поеме отговорността, която надминаваше всичко, което би могъл да си представи. Пред тези документи всичко останало беше маловажно и незначително.

Савароне погледна тримата мъже.

— Тази вечер срещата няма да се състои. Когато дойдат, ще заварят само едно семейно събиране. Празнична вечеря. Всичките мои деца, с техните деца. Но и най-големият ми син трябва да присъства. Опитвах се да се свържа с него целия следобед. Сега ще трябва да го намерите вие. По телефона. Позвънете на всички номера в Милано, ако трябва, но го намерете! Ако го откриете късно, кажете му да мине по пътя през конюшните. Не бива да влиза заедно с хайката.

29 ДЕКЕМВРИ 1939 г.

ЕЗЕРОТО КОМО, ИТАЛИЯ

Бялата дванадесетцилиндрова „Испано-Суиза“, чийто посивял кожен гюрук беше дръпнат назад и откриваше предните червени кожени седалки, взе завоя с много голяма скорост. Вляво долу се виждаха сините зимни води на езерото Комо, а вдясно бяха планините на Ломбардия.

— Виторио! — изпищя момичето, седнало до шофьора, като с една ръка държеше разрешената си от вятъра руса коса, а с другата — кожената си яка. — Погледни на какво заприличах!

Шофьорът се усмихна, без да отделя от пътя присвитите си заради слънцето сиви очи. Ръцете му умело, почти деликатно насочваха белия волан от слонова кост.

— Тази кола е много по-добра от алфа-ромео. Английският ролс-ройс изобщо не може да се сравнява с нея.

— Няма нужда да убеждаваш мен, скъпи. Боже, отказвам да погледна скоростомера! А и виж на какво заприличах!

— Това е добре. Ако мъжът ти е в Беладжио, тъкмо няма да те познае. Ще те представя като ужасно милата братовчедка от Верона. Момичето се засмя.

— Ако мъжът ми е в Беладжио, сигурна съм, че ще се наложи той да ни запознава с някоя ужасно мила братовчедка.

Виторио също се засмя. Излязоха от завоя, шосето продължи направо и момичето се плъзна до него. Мушна ръка под ръкава на велуреното му яке, издуто от дебелия бял пуловер под него, и облегна глава на рамото му.

— Колко се радвам, че се обади. Наистина трябваше да се махна.

— Знаех го. Снощи го видях в очите ти. Беше отегчена до смърт.

— Боже! Нима ти не беше? Такава кошмарна вечеря! Приказки, приказки, приказки! Войната това, войната онова! Рим, да, Рим, не. Бенито, винаги! До гуша ми дойде! Гъщаат затворен! Сейнт Мориц

пълен с евреи, които замерят всички с пари. Монте Карло, пълен провал! Затварят казината! Всички казват това. Такава скука!

Шофьорът пусна дясната си ръка от волана и посегна към цепката на палтото на жената. Разтвори я и погали вътрешната страна на бедрото и също така умело, както държеше и кормилото. Тя простена от удоволствие, изпъна врат, опря устни в ухото му и пусна езика си напред.

— Ако продължиш с това, ще свършим във водата. Предполагам, че никак не е топла.

— Ти започна, Виторио!

— И ще престана — отговори той и улови отново кормилото. — Не бих могъл да си купя кола като тази доста дълго време. На днешно време танковете са всичко. Колко повече се печели от тях!

— Моля те! Не ми говори за война!

— Не, аз не говоря такива неща — засмя се Фонтини-Кристи. — Освен ако не искаш да преговаряш за някоя сделка от името на Рим. Мога да ти продам всичко, от транспортни ленти, до мотоциклети и униформи.

— Ти не произвеждаш униформи.

— Не, но притежавам компания, която произвежда.

— Забравих. Фонтини-Кристи притежават всичко на север от Парма и на запад от Падуа. Поне така казва мъжът ми. Със завист, предполагам.

— Мъжът ти, заспалият граф, не става за бизнесмен.

— Той не смята така.

Виторио Фонтини-Кристи се усмихна и натисна спирачката на дългия бял автомобил, за да вземе последния завой надолу към брега на езерото. Там, на нос Беладжио, се намираше елегантната вила „Ларио“, наречена така в чест на средновековния поет, живял някога край езерото. Тя беше място за почивка, известно с удивителната си красота и с това, че не всеки можеше да ходи там.

Когато елитът тръгваше на север, отсядаше във вила „Ларио“. За пропуск можеха да служат само парите и знатният произход. Персоналът беше любезен, готов да услужи и познаваше всички особености на клиентите си. Особено се внимаваше с датите на резервациите. Почти не се случваше някой съпруг, съпруга, любовник или любовница да чуят по телефона тихия, предупреждаващ глас,

който ги съветва да изберат друга дата на пристигане. Или на заминаване.

Колата влезе в паркинга, покрит със сини плочи. Двама униформени служители веднага излязоха от отоплената будка и отвориха вратите от двете страни и се поклониха.

Този откъм Виторио каза:

— Добре дошли във вила „Ларио“, сеньор.

Никога не казваха: *„Радвам се, че ви виждам пак, сеньор.“*
Никога.

— Благодаря. Нямаме багаж. Ще останем само днес. Проверете бензина и маслото. Монтьорът тук ли е?

— Да, господине.

— Нека да провери и центровката на колелата. Струва ми се, че много играят.

— Разбира се, господине.

Фонтини-Кристи слезе от колата. Беше висок над метър и осемдесет. Правата тъмнокестенява коса се спускаше над челото му. Чертите на лицето му бяха остри — почти като на баща му, — а очите, все още примижали от силното слънце, бяха едновременно пасивни и бдителни. Той отиде до предницата на колата, опипа разсеяно капачката на радиатора и се усмихна на спътницата си — графиня Д'Авенцо. Тръгнаха към каменните стъпала на входа на вила „Ларио“.

— Къде каза на слугите, че отиваш? — попита Фонтини-Кристи.

— В Тревилио. Ти си собственик на конюшня, който иска да ми продаде арабски кон.

— Напомни ми да ти купя.

— А ти? Какво каза на секретарката си?

— Нищо. Само братята ми могат да ме потърсят. Всички останали чакат търпеливо.

— Но не и братята ти. — Графиня Д'Авенцо се усмихна. — Това ми харесва. Братята на важния Виторио го преследват за бизнеса.

— Едва ли. Моите мили по-малки братя имат общо три жени и единадесет деца. Проблемите им вечно и завинаги са домашни. Понякога се чувствам като рефер. Това не е лошо. Имат с какво да се занимават и стоят настрана от работата.

Те спряха на терасата пред голямата стъклена врата, през която се влизаше във фойето, и погледнаха назад към езерото и планините

на отсрещния бряг.

— Красиво е, — каза графинята. — Запазил ли си стая?

— Апартамент. На покрива. Гледката е величествена.

— Чувала съм за него, но не съм била там.

— Малко хора са били.

— Предполагам, че го наемаш за цял месец?

— Не е необходимо — отговори Фонтини-Кристи и се обърна към вратата. — Виждаш ли, вила „Ларио“ по една случайност е моя.

Графиня Д'Авенцо се засмя и тръгна пред Виторио към фоайето.

— Ти се невъзможен, неморален човек — каза тя. — Забогатяваш за сметка на себеподобните си. Боже мой! Би могъл да шантажираш половин Италия!

— Само нашата Италия, скъпа.

— Това е достатъчно.

— Едва ли. Но досега не се е налагало да го правя, ако това успокоява съвестта ти. Тук съм само гост като всички останали. Почакай, моля те.

Виторио отиде до рецепцията. Човекът с официален костюм зад мраморния плот го поздрави:

— Колко се радвам, че идвате при нас, сеньор Фонтини-Кристи.

— Добре ли вървят нещата?

— Много добре. Ако искате, можете да...

— Не, не искам — прекъсна го Виторио. — Апартаментът ми е готов, предполагам?

— Разбира се, сеньор. Както пожелаете. Приготвяме и вечеря. Черен хайвер по ирански, студена патица, „Въов Клико“ двадесет и осма година.

— И?

— Разбира се, има и цветя. Масажистът е готов да отмени всичките си други ангажименти...

— И?

— За графиня Д'Авенцо няма никакви усложнения — отговори служителят бързо. — Никой от нейния кръг не е тук.

— Благодаря.

Фонтини-Кристи се обърна, но го спря гласът на служителя:

— Сеньор...

— Да?

— Разбирам, че не желаете да ви безпокоят, освен в спешни случаи, но се обаждяха от кабинета ви.

— И казаха ли, че става дума за спешен случай?

— Казаха, че баща ви се мъчи да се свърже с вас.

— Това не е спешен случай. Това е Каприз.

— Струва ми се, че и ти би могъл да бъдеш онзи арабски кон, агънце! — каза графинята, легнала в пухеното легло до Виторио. Юрганът беше смъкнат надолу до голия ѝ кръст. — Ти си чудесен. И толкова търпелив!

— Не колкото трябва, струва ми се — отвърна Фонтини-Кристи, облегна се на възглавницата и погледна жената. В ръката му димеше цигара.

— Не си достатъчно търпелив — съгласи се графинята и се обърна към него усмихната. — Защо не загасиш тази цигара?

— След малко. Обещавам ти. Малко вино? — Той посочи към сребърния охладител, поставен на ръка разстояние. Беше на триножник, а от горния му край се показваше гърлото на отворена бутилка, увита с ленена кърпа и мушната в буците топящ се натрошен лед.

Графинята се вгледа във Виторио и дишането ѝ се учести.

— Налей вино. Но аз си имам свое питие.

Бързо, с леко движение, момичето спусна ръце към слабините му. Вдигна мекия юрган и мушна глава отдолу. Стенанията ѝ ставаха все по-силни, а тялото ѝ започна да се люлее.

Келнерите прибраха празните чинии от масата, после един от тях запали огъня в камината и напълни чашите с бренди.

— Какъв прекрасен ден! — възкликна графиня Д'Авенцо. — Не можем ли да прекарваме така по-често?

— Мисля, че трябва да си направим график. Съобразен с твоя календар, разбира се.

— Разбира се! — Момичето се засмя гърлено. — Ти си много прагматичен човек.

— А защо не? Така се живее по-лесно.

Иззвъня телефонът. Виторио го погледна ядосано. Стана от стола край камината и гневно отиде до нощното шкафче. Вдигна слушалката и каза рязко:

— Да?

Гласът му се стори познат.

— Обаждат се Теска. Алфредо Теска.

— Кой?!

— Един от началник-цеховете във фабриката в Милано.

— Какво?! Как смее да се обаждате тук? Кой ви даде телефонния номер?

Теска замълча за миг и каза:

— Заплаших да убия секретарката ви. И наистина щях да го направя, ако не ми го беше дала. Утре можете да ме уволните. Вярно е, че работя при вас, но преди всичко работя за Съпротивата.

— Считайте се за уволнен. От този момент. Сега!

— Така да бъде, господине.

— Не искам да ме зани...

— Баста! — изкрещя Теска. — Няма никакво време! Всички ви търсят! Баща ви е в опасност! Цялото ви семейство е в опасност! Вървете в Кампо ди Фиори! Веднага! Баща ви каза да минете по пътя покрай конюшните!

Линията прекъсна.

Савароне пресече просторния хол и влезе в трапезарията на Кампо ди Фиори. Всичко беше, както би трябвало да бъде. Помещението беше пълно със синове и дъщери, съпрузи и съпруги и един невероятно шумен рояк внуци.

На мраморните маси бяха поставени сребърните прибори. Една висока елха, коледното дръвче, достигаше почти до масивните греди на тавана и изпълваше стаята с цветове и отблясъци.

Отпред, на полукръглата алея пред входа, бяха паркирани четири автомобила, осветени от ярките прожектори, окачени горе под стрехите на покрива. Показваха, че в къщата има гости, което беше и целта на Савароне. Защото, когато копоите пристигнеха, щяха да заварят единствено невинното, весело семейно тържество. Празнична вечеря. Нищо повече.

И ядосания патриарх на един от най-могъщите родове в Италия. Старейшината на рода Фонтини-Кристи, който ще поиска да узнае кой носи отговорност за подобно варварско нахълтване в дома му.

Само Виторио го нямаше, а присъствието му беше много важно. Можеха да зададат въпроси, които да доведат до други въпроси. Виторио, който презираше това, с което се занимават, би могъл да стане жертва на подозренията им, при това свършено неоснователно. Що за празнична вечеря е тази, на която не присъства най-големият син, наследникът? И нещо повече, ако Виторио се появеше, докато натрапниците са в къщата — арогантен и както обикновено абсолютно отказващ да дава обяснения къде е бил, — можеха да имат сериозни неприятности. Синът му не искаше да се примири с това, но все пак Рим наистина се намираше под ботуша на Берлин.

Савароне махна на втория си син, сериозния Антонио, седнал до жена си, която се караше на едно от децата.

— Да, татко?

— Отиди в конюшната и намери Барзини. Кажи му, че ако Виторио дойде, докато фашистите са тук, трябва да каже, че са го задържали в някой от заводите.

— Мога да се обадя по вътрешния телефон.

— Не. Барзини е много стар. Не иска да признае, но вече е почти напълно оглушал. Искам да съм напълно сигурен, че е разбрал.

Антонио кимна:

— Да, татко. Както кажеш.

Какво ли, дявол да го вземе, е направил баща му? Какво би могъл да направи, че Рим да добие самоувереността, дързостта да тръгне открито срещу Фонтини-Кристи. *Цялото семейство е в опасност!* Каква нелепост!

Мусолини ухажваше индустриалците на Севера — имаше нужда от тях. Знаеше, че повечето са от старото поколение, с утвърдени привички и че би постигнал повече, ако в отношенията си с тях използва мед, а не оцет. Какво значение имаше, ако няколко души като Савароне играят собствените си игри? Времето им вече изтичаше.

Но Савароне беше единствен. Отделен и независим. Може би се бе превърнал в нещо ужасно... в символ. С глупавите си, проклети

партизани. Парцаливи лунатици, които тичаха нагоре-надолу из горите и ливадите на Кампо ди Фиори и може би си мислеха, че са част от някакво примитивно дивашко племе, което се занимава с лов на тигри и лъвовете.

Боже! Какви деца!

Е, рано или късно, това щеше да свърши. Индустриалец или не, ако баща му е отишъл твърде далеч и е създал проблеми, конфронтацията неминуемо щеше да има. Преди две години, когато пое управлението на „Фонтини-Кристи“, ясно бе дал на баща си да разбере, че поема юздите изцяло.

Изведнъж Виторио си спомни. Преди две седмици Савароне замина за няколко дни в Цюрих. Поне каза, че отива там. Не стана много ясно защо — Виторио не слушаше много внимателно. Но през тези няколко дни неочаквано се беше наложило баща му да подпише някакви договори. Положението беше толкова сериозно, че се наложи да телефонира вт всички хотели в града, за да го открият. Никой не беше го виждал, а баща му не беше от хората, които могат да останат незабелязани.

По-късно, когато се върна в Кампо ди Фиори, не искаше да каже къде е бил. Държеше се потайно, чак да те извади от нерви, и обеща да му обясни всичко след няколко дни. Нещо щяло да се случи в Монфалконе и тогава Виторио щял да научи. *Трябвало да научи.*

За какво, по дяволите, говореше баща му? Какво ще стане в Монфалконе? Какво общо би могло да има това, каквото и да е то, с тях?

Каква нелепост!

Но Цюрих не беше нелепост. Там бяха банките. Дали Савароне не е извършил някоя финансова машинация? Дали не е изнесъл големи суми от Италия в Швейцария? В момента действаха специални закони, забраняващи подобно нещо. Мусолини имаше нужда от всяка лира. А и без това семейството имаше достатъчни резерви в Берн и Женева. В Швейцария семейството не беше останало без капитал.

Каквото и да е направил Савароне, това щеше да е последният му жест. След като баща му се е забъркал толкова много в политиката — така да бъде... Само че да върви да проповядва някъде другаде... в Америка например.

Виторио поклати бавно глава и зави по шосето извън Варезе. Какви неща само минаваха през ума му!? Савароне си е Савароне. Главата на рода Фонтини-Кристи. Каквито и заложби да има синът му, колкото и да е талантлив, той не е *падроне*.

Мини по пътя откъм конюшната.

Защо беше всичко това? За конюшната се влизаше откъм северния край на имението, на около три километра от източния вход. Въпреки това щеше да мине оттам — баща му сигурно е имал причина да го поиска. Без съмнение това беше нещо също толкова нереално, колкото и глупавите игри, в които се бе замесил, но все едно — щеше да демонстрира синовно послушание и щеше да бъде много твърд с баща си.

Какво ли се е случило в Цюрих?

Излезе от Варезе и зави на запад по разклона на три километра по-нататък. След това тръгна наляво, измина разстоянието до западния вход и влезе в имението. Конюшните бяха на около километър от входа, по черен път. Така беше по-добре за конете, защото ездачите минаваха оттук, за да достигнат тренировъчните писти и ливадите зад гората на северозапад. Гората достигаше до главната къща и беше разделена на две от рекичката, спускаща се от планината на север.

В светлината на фаровете видя стария Гуидо Барзини, който размахваше ръце и му правеше знаци да спре. Съсхреният Барзини беше нещо сериозно — беше се превърнал в част от Кампо ди Фиори, беше прекарал целия си живот в служба на семейството.

— Бързо! Сеньор Виторио! — извика Барзини през отворения прозорец. — Няма време!

— За какво няма време?

— Баща ви ми се обади преди няма и пет минути! Каза, ако си дойдете сега, да му се обадите по телефона, преди да отидете вкъщи. Трябваше да дойдат преди половин час!

Виторио погледна часовника на арматурното табло. Беше десет и двадесет и осем.

— Какво, по дяволите, става тук? Кой трябва да дойде?

— Бързайте, сеньор! Моля ви! Фашистите!

— Какви фашисти?

— Баща ви, той ще ви обясни всичко.

Фонтини-Кристи слезе от колата и последва Барзини по каменната пътека към входа на конюшната. В стаята държаха различни принадлежности — по стените наред с безбройните медали и награди, доказващи превъзходството на конете на Фонтини-Кристи, висяха седла, юзди, ремъци и чулове. Там беше и телефонът, свързващ конюшната с главната къща.

— Какво става тук, татко? Имаш ли представа кой ми се обади в Беладжио?

— Баста! — извика Савароне в другия край на линията. — Ще дойдат тук всеки момент. Германците.

— *Германци?!*

— Да. В Рим са получили сведения, че тук ще се проведе нелегална среща, но, разбира се, няма нищо такова. Помни! В дневника ти е било отбелязано да присъстваш на семейно тържество, но са те задържали по работа в Милано.

— Какво общо имат германците?

— Ще ти обясня по-късно: Помни, че...

Изведнъж в слушалката Виторио чу рев на мощни мотори. По източния път към къщата приближаваше колона автомобили.

— Татко! — извика Виторио. — Това има ли нещо общо с пътуването ти до Цюрих?

Баща му замълча за миг и отговори:

— Може би. Стой където си.

— Какво се случи? Какво се случи в Цюрих?

— Не в Цюрих. В Шамполук.

— Какво?

— По-късно! Трябва да се върна при останалите. Не идвай тук! Скрий се! Ще говорим, когато немците си отидат.

Виторио чу щракването и се обърна към Барзини. Старият коняр ровеше в някакъв нисък скрин, пълен с дреболии. Намери каквото търсеше — пистолет и бинокъл. Извади ги и ги подаде на Виторио.

— Елате — каза той. В очите му имаше гняв. — Дон Виторио ще им даде урок.

Те изтичаха по черния път към къщата и градините на възвишението отзад. Когато достигнаха павирания участък, тръгнаха наляво и се изкачиха на склона над полукръглата алея, водеща към

входа. Бяха скрити в тъмнината. Долу всичко беше окъпано в светлината на прожекторите.

По пътя се зададоха три автомобила — дълги и черни, мощни машини със запалени фарове, които избледняха, когато влязоха в осветената зона. Спряха вляво от другите коли, на еднакво разстояние от каменните стъпала, водещи към тежките дъбови врати на къщата.

От тях изскочиха хора. Еднакво облечени в черни дрехи и черни шлифери. С оръжие в ръце.

С оръжие.

Виторио се втрени в тях — седем, осем, девет — изтичаха по стъпалата към входа. Един висок мъж пое командването. Махна с ръка на тези след него и те застанаха от двете страни на вратата — по четирима. След това натисна звънеца с лявата ръка. В дясната, ниско долу, държеше пистолет.

Виторио приближи бинокъла до очите си. Лицето на мъжа беше обърнато към вратата, но оръжието му се виждаше добре — немски „Лугер“. След това бинокълът се плъзна по останалите.

Оръжията бяха германски. Четири лугера, четири автомата „Бергман. МР38“.

Изведнъж стомахът на Виторио се сви и главата му пламна — какво беше позволил Рим? Та това беше невероятно!

Той фокусира бинокъла върху трите автомобила. В тях имаше по един човек — скрити в мрака, през задните стъкла се виждаха само силуетите на главите им. Виторио се вгледа в последната кола, в човека вътре.

Мъжът се размърда и погледна назад през стъклото. Светлината от прожекторите освети косата му — късо подстригана, сивкава, с напълно бял кичур на челото. Стори му се, че го е виждал някъде — формата на главата, белият кичур му напомняха нещо, — но не успя да си спомни нищо по-определено.

Вратата се отвори и на прага застана прислужницата, стресната от вида на високия мъж с пистолет в ръка. Виторио гледаше изпълнен с гняв. Рим щеше да плати за тази обида. Високият мъж избута прислужницата и влезе в къщата, следван от другите осем, всички с насочени оръжия.

Рим щеше да плати скъпо!

Отвътре се чуха крясъци. Виторио чу възмутените викове на баща си и протестите на братята си.

Чу се силен трясък — строшени стъкла и дърво. Виторио посегна към пистолета в джоба си. Усети как една силна ръка го улавя за китката.

Барзини. Старият коняр държеше ръката му, но гледаше напред над рамото му.

— Много са. Няма да постигнете нищо — каза той.

Чу се още един трясък и лявото крило на тежката дъбова врата се отвори. Появиха се хора. Най-напред децата, някои разплакани от страх, след това жените — сестрите и жените на братята му. След това майка му, с гордо изправена глава, взела на ръце най-малкото си внуче. След това баща му и братята му. Хората с черни дрехи ги блъскаха безмилостно с оръжията си. Изкараха ги навън на алеята. Баща му, гласът му заглуши всичко останало, настоя да му кажат кой е отговорен за това безобразие.

Но истинското безобразие още не беше започнало.

Когато започна, умът на Виторио отказа да действа. Гърмежите го оглушиха, огнените езици го заслепиха. Той се хвърли напред с всички сили, мъчейки се да освободи ръката си от Барзини. Започна отчаяно да се мятта, да се върти, за да освободи челюстта и врата си от здравата хватка на коняря.

Защото мъжете в черно бяха открили огън. Жените се хвърлиха върху децата, братята му се спуснаха към дулата, които сееха огън и смърт. Письците на ужас и болка, и гняв се сляха в едно. Появи се дим. Телата замръзваха за миг във въздуха, увиснали в окървавените си дрехи, и се свличаха безжизнени. Куршумите срязваха детските тела, разкъсваха лица, очи. Полетяха късчета плът, кости, вътрешности. Едно от децата се пръсна в ръцете на майка си. И въпреки всичко Виторио Фонтини-Кристи не можеше да се освободи, не можеше да помогне на своите.

Някаква тежест го притискаше към земята, след това някакво дърпане и извиване, някакви нокти стегнаха долната му челюст и задушиха вика в гърлото му.

После над трясъка от стрелбата и човешките писъци се чуха думите. Гласът беше могъщ, изстрелите само накъсваха, но не спираха мощния му тътен.

Баща му. В предсмъртна агония, викаше към него.

— *Шамполук... Цюрих е Шамполук... Цюрих е реката... Шамполук...*

Виторио впи зъби в пръстите, бръкнали в устата му, стремящи се да извадят челюстта от ставите ѝ. За миг успя да освободи ръката си — тази с пистолета. Опита се да я вдигне и да стреля.

Но не успя. Тежестта отново се стовари върху него, китката му се изви нетърпимо. Пистолетът падна. Силната ръка, която стискаше челюстта му, блъсна лицето му в студената земя. Усети вкуса на кръв по устните си... смесена с пръст.

И ужасният вик отдолу, от бездната на смъртта, долетя още веднъж:

— *Шамполук!*

И настъпи тишина.

3.

30 ДЕКЕМВРИ 1939 г.

— *Шамполук... Цюрих е Шамполук... Цюрих е реката...*

Това беше писък, примесен с агония. Пред очите му нямаше нищо друго освен бяла светлина, дим и дълбоки, плътни ивици кръв; в ушите му кънтяха писъците на ужас, на изумление, на гняв и неизмерима болка, на смъртта.

Беше се случило. Беше присъствал на екзекуцията — здрави, силни мъже, треперещи деца, жени, майки. Семейството му.

О, Боже!

Виторио обърна глава и зарови лице в грапавия плат на грубо скованото легло, а сълзите мокреха бузите му. Все пак беше плат — не студена твърда пръст. Бяха го преместили. Последното нещо, което помнеше, беше огромната сила, която притискаше лицето му към земята, там, на възвишението край къщата. Която го притискаше и не му позволяваше да мръдне — обезумял, ослепял от ужас, с уста, пълна с топла кръв и студена пръст.

Само слухът му етана свидетел на агонията.

Шамполук!

Света Дево, беше се случило!

Родът Фонтини-Кристи беше избит под бялата светлина на прожекторите в Кампо ди Фиори. Всички освен един. И той щеше да накара Рим да плати. Последният Фонтини-Кристи щеше да реже плът — парче по парче. От лицето на Дуче. Очите щяха да останат последни... острието щеше да влиза в тях бавно...

— Виторио! Виторио...

Чу името си, а сякаш не го беше чул. Беше шепот, напрегнат шепот, като в кошмар, като в предсмъртна агония.

— Виторио!

Тежестта отново притисна дланите му, шепотът долиташе отгоре, откъм тъмнината. Лицето на Гуидо Барзини беше на сантиметри от главата му, тъжните напрегнати очи на коняря отразяваха слабата светлина.

— Барзини? — успя само да каже той.

— Простете ми, нямах друг избор. Нямаше друг начин. Щяха да ви убият както другите.

— Да, знам. Бяха екзекутирани. Но защо? Боже мой! Защо?

— Германците. Засега знаем само това. Германците искаха Фонтини-Кристи да умрат. Искат вие също да умрете. Пристанищата, летищата, пътищата в цяла Северна Италия са блокирани.

— Рим е позволил всичко това! — Виторио още усещаше вкуса на кръв в устата си и болката в челюстта.

— Рим се спотайва — каза Барзини тихо. — Малко се осмеляват да говорят.

— И какво казват те?

— Каквото искат от тях германците. Че Фонтини-Кристи са предатели, убити от сънародниците си, че семейството помага на французите, че изпраща пари и оръжие през границата.

— Какъв абсурд!

— Рим е абсурден. И пълен със страхливци. Предателят е намерен. Виси окачен за краката на площад „Дуомо“. Гол, с надупчено тяло. Езикът му е отрязан и закован за черепа с пирон, а отдолу нашите хора са сложили табела: „Тази свиня предаде Италия. Това е възмездие за кръвта на Фонтини-Кристи.“

Виторио извърна глава. Образът го изгаряше — белият дим в бялата светлина, телата, за миг застинали в смъртта, стотиците тъмночервени петна, екзекуцията на децата.

— Шамполук — прошепна той.

— Моля?

— Баща ми. Когато умираше, когато куршумите го разкъсваха, той извика това. Шамполук. Нещо се е случило в Шамполук.

— Какво означава това?

— Не знам. Шамполук е в Алпите, дълбоко навътре в планините. „Цюрих е Шамполук. Цюрих е реката.“ Това извика той. Преди да умре. Но в Шамполук няма река.

— Не мога да ви помогна. — Барзини се изправи, тревогата личеше в питащия поглед и в стиснатите големи длани. — Нямаме много време, за да мислим за това. Не сега.

Виторио вдигна поглед към едрия, смутен коняр, седнал на грубото легло. Бяха в някаква стая, скована от дебели дъски. Имаше

врата, леко откrehната, на около четири метра, вляво от тях, но нямаше прозорци. Имаше още няколко легла, не можеше да ги преброи. Намираха се в спално помещение на работници.

— Къде сме?

— Срещу Маджоре, южно от Бавено. В една кошара.

— Как стигнахме дотук?

— Сложно. Докараха ни хората от реката. Посрещнаха ни с кола на западния изход на Кампо ди Фиори. Човекът от Рим познава лекарствата и ви би инжекция.

— Носил си ме оттам, където бяхме, чак до западния изход?

— Да.

— Но това е повече от километър!

— Може би. Вие сте едър, но не много тежък.

Барзини стана.

— Ти спаси живота ми. — Виторио се опря с ръце на грубото вълнено одеяло, надигна се и седна с гръб, облегал на стената.

— Мъртвият не може да отмъсти.

— Така е.

— И двамата трябва да тръгваме. Вие ще напуснете Италия, а аз ще отида в Кампо ди Фиори.

— Смяташ да се върнеш там?

— Там мога да съм най-полезен. Да нанеса най-много вреда.

Фонтини-Кристи се вгледа за миг в Барзини. Колко бързо немислимото можеше да се превърне в реалност. Колко бързо човек реагираше на жестокостта с жестокост... и колко необходима бе тази реакция. Но наистина нямаше време. Барзини беше прав. Мисленето щеше да дойде по-късно.

— А как ще напусна Италия? Ти каза, че целият Север е блокиран.

— Да, обичайните пътища. Властите ви търсят под натиска на германците. Но има и други начини. Разбрах, че англичаните ще ви помогнат.

— Англичаните?

— Да, точно така. През цялата нощ по радиостанциите на Съпротивата се говореше това.

— Англичаните? Нищо не разбирам.

Камионът беше стар, с лоши спирачки и приплъзващ амбреаж, но беше достатъчно издръжлив, за да се движи по лошите пътища. Не можеше да се сравнява с мотоциклетите и автомобилите на властите, но беше повече от добър за селскостопанска работа — още един камион, каращ животни, лашкащи се безпомощно в откритата, обкована с ламарина каросерия.

Виторио, както и шофьорът, беше облечен в мръсни, изпоцапани с втвърден тор и пот селски дрехи. Бяха го снабдили с мръсна и изпомачкана легитимация, в която беше написано името Алдо Равена — бивш редник в италианската армия. Невеж селянин, разговорите му с полицията трябваше да са прости, груби, може би малко враждебни.

Бяха тръгнали призори — на югозапад към Торино, след това на югоизток към Алба. Ако всичко минеше добре, трябваше да стигнат в Алба до вечерта.

В кафенето на главния площад на градчето трябваше да се свържат с англичаните — двама агенти, изпратени от МІ6. Тяхна работа беше да преведат Фонтини-Кристи до брега на морето и през патрулите, охраняващи всеки километър от крайбрежието — от Генуа до Сан Ремо. Италиански войници и немска педантичност — така казаха на Виторио.

Този район в залива на Генуа се считаше за най-удобен за инфилтриране. С години оттам е минавал главният канал на корсиканските контрабандисти. И наистина корсиканската мафия смяташе този бряг и назъбените морски скали за свои. Наричаха го „мекия корем на Европа“ и познаваха всеки сантиметър наоколо.

За англичаните това беше достатъчно. Те плащаха на корсиканците, които предлагаха услугите си на този, който плаща най-добре. Сега щяха да помогнат на Лондон да измъкне Фонтини-Кристи през патрулите в открито море, където на север от Ролиано на корсиканския бряг щеше да го чака подводница на Кралските военноморски сили. В уреченото време тя трябваше да изплава на повърхността и да го прибере.

Виторио знаеше само толкова. Това му бяха казали парцаливите безумци, които той с презрение бе считал за деца, играещи си с огъня. Опърпаните глупаци с безумни погледи, сключили с нищо необяснимо споразумение с баща му и други подобни на него, сега спасиха живота

му. *Спасяваха* живота му. Изпосталели селски грубияни, които имаха пряка връзка е далечните англичани... Далечни, но не чак толкова. Бяха в Алба.

Как? Защо? Какво, дявол да го вземе, бяха решили да правят? Ами тези, на чието съществуване почти не беше обръщал внимание, с които през живота си не беше разговарял, освен за да им заповядва и за да им демонстрира, че пет пари не дава за тях, те какво правеха? И защо? Той не беше техен приятел. Наистина, може би не им беше и враг, но в никакъв случай не беше приятел.

Тези въпроси плашеха Виторио Фонтини-Кристи. Пред очите му се беше разиграл кошмар — осветената в бяла светлина смърт — и той не можеше да осъзнае собственото си оцеляване.

Бяха на около осем мили от Алба, на един криволичещ междуселски път, успореден на главното шосе от Торино. Шофьорът беше уморен. Очите му бяха кръвясали от дългото шофиране под лъчите на яркото слънце и сега сенките на ранното здрачаване явно му създаваха допълнителни трудности. Гърбът му очевидно беше схванат от непрекъснатото напрежение. Освен няколкото пъти, колкото да заредят гориво, изобщо не беше слизал от седалката. Времето беше всичко.

— Дай да покарам аз.

— Почти пристигнахме, господине. Не познавате този път, а аз го зная. Ще влезем в Алба от изток, по „Виа Канели“. В началото на града може да има патрули. Помнете какво трябва да говорите.

— Трябва да говоря колкото се може по-малко, струва ми се.

Камионът се включи в слабото движение по „Виа Канели“ и продължи нататък с постоянна скорост. Както бе предположил шофьорът, в началото на града видяха двама войници.

Имаше поне десетина причини да спрат камиона, което и стана. Отбиха вляво върху прашния банкет и зачакаха. Към прозореца на шофьора се приближи един сержант, а от другата страна, съвсем недвусмислено, застана войник.

— Откъде сте? — попита сержантът.

— От една ферма на юг от Бавено — отговори шофьорът.

— Дълъг път за толкова малко стока — забеляза сержантът. — Карате само пет кози.

— За разплод са. Това са по-добри животни, отколкото изглеждат. Десет хиляди лири за мъжките, осем — за женските.

Сержантът вдигна вежди. Проговори, без да се усмихва:

— Нямах вид на толкова богат, селяко. Документите.

Шофьорът бръкна в задния си джоб и извади протрит портфейл. Измъкна от него личната си карта и я подаде на военния.

— Тук пише, че си от Варало.

— Така е. От Варало съм родом, а работя в Бавено.

— Южно от Бавено — поправи го сержантът ледено и се обърна към Виторио: — Ти. Документите!

Фонтини-Кристи бръкна във вътрешния джоб на куртката си, плъзна длан покрай дръжката на пистолета и извади картата. Подаде я на шофьора, а той — на сержанта.

— Бил си в Африка?

— Да, господин сержант — отговори Виторио троснато.

— В кой корпус?

Фонтини-Кристи замълча. Нямахше подготвен отговор. Умът му заработи трескаво да си спомни някакъв номер, някакво име, нещо, дочуто от новините по радиото.

— Седми — каза той.

— Аха.

Сержантът върна картата му; Виторио въздъхна. Но облекчението му беше краткотрайно. Войникът протегна ръка, натисна дръжката и рязко отвори вратата.

— Слизайте! И двамата!

— Какво? Защо? — възпротиви се шофьорът със силен хленч. — Трябва да закарам стоката до мръкнало! Няма никакво време!

— Слизай!

Сержантът бе извадил армейския пистолет от кожения кобур и го беше насочил към тях.

— Измъкни го навън! — излая сержантът на редника от другата страна. — Не го изпускай!

Виторио погледна шофьора. Той му каза с очи да прави каквото искат от него. Но да бъде нащрек, да бъде готов да действа. Това също прочете в погледа на спътника си.

Когато двамата слязоха, сержантът изкомандва да вървят към караулното, което се намиреше до един телефонен стълб. От

разпределителната кутия се спускаше кабел, който влизаше в малката дъсчена будка през един отвор на покрива; тясната врата беше — отворена.

С настъпването на вечерта движението по „Виа Канели“ леко се усили или поне на Виторио се стори така. Минаваха преди всичко коли, но имаше и камиони, не много различни от този, с който бяха те. Няколко шофьори забележимо намалиха скоростта, когато видяха двамата военни, които с извадени оръжия водеха двама цивилни към караулното. След това отново ускоряха — гледаха да се махнат колкото се може по-бързо.

— Нямате право да ни спирате! — извика шофьорът. — Не сме направили нищо незаконно. Не е престъпление да печелиш хляба си!

— Престъпление е да даваш невярна информация, селяко.

— Не сме казали нищо невярно! Ние сме работници от Бавено и Бог ми е свидетел, че казвам истината!

— Внимавай какво говориш — каза сержантът със сарказъм. — Можем към обвиненията да добавим и светотатство. Влизайте вътре!

Отвътре будката изглеждаше дори по-малка, отколкото отвън. Беше може би около метър и половина на два. Четиримата едва се побраха. По очите на шофьора Виторио разбра, че теснотата е предимство за тях.

— Претърси ги! — нареди сержантът. Редникът опря карабината си на стената. Тогава шофьорът направи нещо неочаквано. Той вдигна отбранително ръце нагоре и стисна куртката на гърдите си в знак на неподчинение. Но не беше въоръжен. Виторио знаеше, че е така.

— Искате да ме оберете! — извика шофьорът по-силно, отколкото беше необходимо и думите отекнаха в дървените стени. — Войници да крадат!

— Не ни интересуват жалките ти лири, селяко! Ако искахме да крадем, щяхме да спрем някоя по-добра кола от твоята. Свали ръцете долу!

— В Рим обясняват защо правят едно или друго! Самият Дуче казва, че към работниците не може да се отнасяте така! Аз съм с фашистите, приятелят ми е служил в Африка!

„Защо този човек се държи така? — мислеше Виторио. — Какво прави? Само ще ги ядоса повече.“

— Не си играй с търпението ми, свиня такава! Търсим един човек от Маджоре. Всички пътни патрули го търсят. Спряхме те, защото номерът на камиона ти е от района на Маджоре... Вдигни ръце!

— От Бавено! Не от Маджоре! Какво съм ви излъгал?

Сержантът погледна Виторио.

— Никой войник не казва, че е служил в Седми корпус. Той се опозори.

Военният едва завърши обиска и шофьорът изкрещя:

— Сега! Дръж другия!

Ръката на шофьора се спусна надолу и удари пистолета, чиято цев беше на сантиметри от корема му. Внезапността на действието и силата на гласа му в малкото пространство изиграха своята роля. Виторио нямаше време да гледа какво става; можеше само да се надява, че спътникът му знае какво прави. Редникът веднага се спусна към карабината си — лявата му ръка беше върху цевта, а дясната отиваше надолу, към приклада. Фонтини-Кристи го блъсна в стената с цялата си тежест, улови с две ръце главата му и я заби в твърдата дървена повърхност. Шапката на войника падна и през гъстата му коса веднага започна да се процежда кръв. Той се свлече на пода.

Виторио се обърна. Сержантът беше заклещен в ъгъла, а шофьорът го удряше по главата с дръжката на собствения му пистолет. Лицето на военния се беше превърнало в кървава пихтия, а разкъсаната му кожа изглеждаше зловещо.

— Бързо! — извика шофьорът, докато сержантът падаше. — Докарай камиона отпред! Точно пред вратата. Да скриеш будката от пътя. Не изключвай мотора!

— Добре — отговори Виторио, объркан от бруталността и от решителната жестокост на последните тридесет секунди.

— А, сеньор — извика шофьорът, когато Виторио вече беше на метър пред вратата.

— Да?

— Пистолета. Дай ми го. Тези армейски оръжия гърмят като топове.

Фонтини-Кристи се поколеба, после се върна и подаде оръжието на спътника си. Той протегна ръка към телефонния кабел на стената и го скъса.

Виторио спря камиона отпред, но нямаше достатъчно място, за да свали левите колела от платното. Надяваше се габаритите да са достатъчно ярки, за да предупреждават идващите коли — сега значително повече — за опасността.

Шофьорът излезе от караулното и заговори през прозореца:

— Дай газ. Колкото може!

Виторио го направи. Спътникът му влезе отново вътре, стиснал неговия пистолет.

Двата изстрела се чува отчетливо. Експлозиите бяха приглушени и на фона на шума от автомобилния поток и форсирания двигател на камиона прозвучаха злоещо. Виторио се втренчи напред. Испита възхищение, страх и, кой знае защо, съжаление. Беше влязъл в света на насилието, което не можеше да проумее.

Шофьорът излезе от караулката и затвори вратата след себе си. Скочи на седалката, затръшна вратата и кимна на Виторио. Той изчака няколко секунди, за да може да излезе на платното, и освободи съединителя. Старият камион потегли.

— На „Виа Монте“ има един сервиз, където ще скрият камиона, ще го преобоядисат и ще сменят номерата. На по-малко от километър от площад „Сан Джорно“ е. Оттам ще стигнем пеша. Ще ти кажа къде да свиеш. Шофьорът подаде пистолета на Виторио.

— Благодаря — каза той смутено и го пое. Прибра го в краката си и попита: — Уби ли ги?

— Естествено — каза само спътникът му.

— Предполагам, нямаше друг начин.

— Така е. Ти ще заминеш за Англия, но мен могат да ме разпознаят.

— Разбирам — каза Виторио все още със смущение.

— Не искам да изглежда грубо, сеньор Фонтини-Кристи, но не смятам, че разбирате. Вие, от Кампо ди Фиори, не знаете нищо. Всичко това е ново за вас. За нас не е. Воюваме вече двадесет години. Аз самият от десет.

— Воювате?

— Да. Кой смятате, че обучава хората от Съпротивата?

— Какво искате да кажете?

— Аз съм комунист, сеньор. В момента на вас, могъщия капиталист, помага един комунист.

Камионът продължаваше напред. Виторио държеше кормилото здраво, изумен, но странно безразличен към думите на спътника си.

— Не знаех това — отговори той.

— Чудно, нали? Никой, никога не ме е питал.

30 ДЕКЕМВРИ 1939 г.

АЛБА, ИТАЛИЯ

Заведението беше препълнено, всички маси бяха заети, а разговорите — шумни. Виторио последва шофьора до бара през гората жестикулиращи ръце и неохотно отдръпващи се тела. Поръчаха си кафе.

— Ето там — каза спътникът му и посочи една маса, около която седяха трима брадясали работници с мръсни дрехи. Имаше един свободен стол.

— Откъде знаеш? — попита Виторио. — Мислех, че ще ни чакат двама души, не трима. И англичани. Освен това има само един свободен стол.

— Погледни най-едрия отдясно. Знакът е на обувките му. Има петна оранжева боя. Не много, но се виждат. Той е корсиканецът. Другите двама са англичани. Отиди при тях и кажи: „Пътуването мина нормално.“ Това е всичко. Човекът с изцапаните обувки ще стане, ти седни на неговото място.

— Ами ти?

— Ще се върна след минута. Трябва да поговоря с корсиканеца.

Виторио направи каквото му казаха. Едрият човек с накапаните с оранжева боя обувки въздъхна недоволно и стана. Виторио зае стола му. Заговори англичанинът срещу него. Говореше италиански граматически правилно, но неуверено. Не владееше добре разговорния език.

— Приемете искрените ни съболезнования. Ще ви измъкнем оттук.

— Благодаря ви. Ако предпочитате, можем да говорим на английски.

— Добре — съгласи се вторият. — Не бяхме съвсем сигурни, че говорите английски. Нямаме много време, за да ви обясняваме надълго и нашироко. Излетяхме от Лейкнхийт тази сутрин. Корсиканецът ни посрещна в Пиетра Лигуре.

— Всичко се случи много бързо — каза Виторио. — Още не мога да се освободя от сътресението.

— Не виждам как би могло да е иначе — каза първият мъж. — Но искам да изясним едно нещо. Запазете разсъжденията си за себе си. Нашата работа е да ви заведем до Лондон на всяка цена. Не трябва да се връщаме без вас, това е положението.

Виторио ги изглежда с интерес — първо единия, после другия.

— А може ли да попитам защо? Искам да ме разберете правилно. Благодарен съм ви, но загрижеността ви ми се струва необикновена. Наистина не съм кой да е, но не съм и глупак. Защо съм толкова важен за вас?

— Проклет да съм, ако знам — отвърна вторият агент, — но мога да ви кажа едно. Снощи всички изведнъж полудяха. Цялата нощ. Прекарахме от дванадесет до четири сутринта в Министерството на въздухоплаването. Всички радиостанции святкаха като побеснели. Работим с корсиканците.

— Да, казаха ми.

Шофьорът си проби път през тълпата и дойде до масата им. Изтегли свободния стол, седна и сложи чашата кафе пред себе си. Разговорът продължи на италиански.

— Имахме проблеми на „Виа Канели“. Пътен патрул. Наложих да премахнем двама военни.

— Какво означава това? — попита агентът, който седеше отдясно на Виторио. Той беше висок и слаб, някак си по-напрегнат от колегата си. Видя учудването в очите на Фонтини-Кристи и поясни: — Колко време смятате, че ще мине, преди да вдигнат тревога?

— Докъм полунощ. Тогава идва смяната. Никой няма да се разтревожи, че не вдигат слушалката. Телефоните се развалят непрекъснато.

— Постъпили сте правилно — каза другият агент. Лицето му беше по-закръглено, отколкото на колегата му; говореше по-бавно, сякаш се мъчеше да подбира думите си. — Вие сте болшевик, предполагам?

— Така е — отговори спътникът на Виторио, едва скривайки неприязънта си.

— Не, не. Не ме разбирайте погрешно — добави агентът. — Харесва ми да работя с вашите хора. Изпилват нещата докрай.

— Вие, англичаните, сте много любезни.

— Между другото — каза агентът отдясно на Виторио — аз съм Ябълка. Той е Круша.

— Ние знаем кой сте вие — каза Крушата на Фонтини-Кристи.

— А моето име не е важно — засмя се спътникът на Виторио. — Все едно, няма да идвам с вас.

— Ще поговорим и за пътуването. Освен това в Лондон желаят да се установи по-добра връзка с вас.

— Мога да си представя.

Тримата се впуснаха в чисто професионален разговор, който на Виторио се стори странен. Обсъждаха тайни канали, кодове и радиочестоти, сякаш говореха за цените на борсата. Говореха за „ликвидиране“ и за „премахване“ на хора, заемащи определени позиции — но не като за хора, не като за човешки същества, а като за отрицателни фактори, които трябва да бъдат отстранени.

Що за хора бяха тези тримата? „Ябълка“, „Круша“, болшевик без име, само с фалшива легитимация. Хора, които убиваха без гняв, но и без угризения.

Замисли се за Кампо ди Фиори. За заслепяващата бяла светлина на прожекторите, за автоматичните откоси, за смъртта. Сега и той беше в състояние да убива — с озлобление, с чувство за мъст, — но не можеше да говори за смъртта както тези тримата.

— ...да се качим на гемия, позната на бреговата охрана. Разбирате ли? — Ябълката говореше на него, но той не слушаше.

— Извинете — каза Виторио. — Бях се замислил за нещо друго.

— Чака ни дълъг път — каза Крушата. — Повече от петдесет километра до морето и после най-малко три часа по вода. Всичко може да се случи.

— Ще се опитам да бъда по-внимателен.

— Само опитването няма да е достатъчно — упрекна го Ябълката с тон на овладяно раздражение. — Не знам какво общо имате с външното ни министерство, но ви считат за обект с първостепенна важност. Ако не ви изведем оттук, ще се простим с кожата си. Така че *слушайте* какво ви се говори! До брега ще ни заведат корсиканците. Ще сменям четири превозни средства...

— Чакайте! — Шофьорът на камиона протегна ръка през масата и улови лакътя на Ябълката. — Този, който седеше тук, с изцапаните с

боя обувки, къде го срещнахте? *Бързо!*

— Тук, в Алба. Преди около двадесет минути.

— Кой първи установи контакт?

Двамата англичани се спогледаха. Кратко, с моментна тревога.

— Той — отговори Ябълката.

— Да се махаме оттук! Веднага! През кухнята!

— *Какво?* — Крушата гледаше към бара.

— Тръгва си — обясни спътникът на Виторио. — А трябваше да ме изчака.

Едрият човек си пробиваше път към вратата, колкото се може незабележимо — обикновен пияница, тръгнал към тоалетната.

— Какво мислиш, че е станало? — попита Ябълката.

— Мисля, че в Алба има много хора с боя по обувките, които се озъртат за чужденци, гледащи към пода. — Комунистът стана. — Този знак е провален. Случва се. Корсиканците ще трябва да го променят. Да тръгваме!

Двамата англичани станаха от столовете, но без видимо притеснение. Виторио също стана. Той протегна ръка и докосна ръкава на досегашния си спътник. Комунистът се стресна — не изпускаше от поглед едрият човек, който всеки момент щеше да се изгуби в тълпата.

— Искам да ти благодаря.

Онзи се втренчи в него за миг.

— Губиш си времето — каза той.

Двамата англичани знаеха къде е кухнята и как могат да излязат през нея. Уличката навън беше мръсна — покрай олющените стени бяха наредени препълнени с боклук кофи. Тя свързваше площад „Сан Джорно“ със задната пряка, но беше толкова слабо осветена и посипана с мърсотии, че хората предпочитаха да не минават по нея.

— Оттук — каза Ябълката и тръгна наляво, в противоположната на площада посока. — *Бързо!*

Тримата изтичаха до края на уличката и влязоха в пряката. Там имаше достатъчно минувачи и магазини, за да им осигурят нужното прикритие. Двамата англичани продължиха нататък, сякаш правеха вечерната си разходка. Виторио последва примера им. Забеляза, че са застанали от двете му страни.

— Не съм сигурен, че комунягата е прав — каза Крушата. — Корсиканецът може да е видял някой приятел. Беше ужасно

убедителен.

— Корсиканците имат свой собствен език — възкликна Виторио и се извини на един минувач, с когото едва не се сблъска. — Беше достатъчно да поговори с него и щеше да разбере.

— Никога не правете това — стрелна го с поглед Ябълката.

— Какво?

— Дявол да го вземе, не бъдете толкова учтив! Никак не подхожда на дрехите ви. Да отговоря на въпроса ви. Корсиканците навсякъде използват и местни хора. И ние го правим. На ниско ниво. Те са обикновени куриери.

— Разбирам.

Виторио се вгледа в човека, който наричаше себе си „Ябълка“. Той ходеше спокойно, но очите му непрекъснато шареха по тъмната улица. Другият, Крушата, правеше съвсем същото — вглеждаше се в лицата от тълпата, в колите, във входовете от двете им страни.

— Къде отиваме — попита Виторио.

— На съседната пресечка от мястото, където ни каза да отидем корсиканецът.

— Но нали го подозирате?

— Няма да ни видят, защото не знаят кого да търсят — обясни Крушата. — Болшевикът ще причака корсиканеца на площада. Ако всичко е наред, ще дойдат заедно. Ако не е и ако приятелят ви е достатъчно компетентен, ще дойде сам.

Търговската улица завиваше наляво и влизаше в площад „Сан Джорно“ от южна посока. Точно напред имаше фонтан, чието езерце беше пълно с бутилки и всевъзможни боклуци. На перваза около него седяха мъже и жени и бъркаха с ръце в мръсната вода; на паважа пред тях под бдителните погледи на родителите си играеха деца.

— Онази улица отсреща — каза Ябълката, запали цигара и посочи широката павирана улица, която се виждаше през пръските на фонтана — е „Виа Лигата“. Тя води към шосето за крайбрежието. Двеста метра по-нататък има пряка, на която, според корсиканеца, трябва да ни чака такси.

— Да не би случайно тази пряка да е задънена? — попита Крушата с известна доза сарказъм в гласа. Не очакваше да получи отговор.

— Какво съвпадение. И аз се питах същото. Хайде да проверим. Вие — обърна се Ябълката към Виторио — ще останете с колегата и ще правите *точно* каквото ви каже.

Агентът хвърли кибритената клечка, пое дълбоко дима от цигарата и бързо закрачи към фонтана. Когато стигна на няколко крачки от него, за изумление на Виторио той изчезна без следа. Скри се в тълпата.

— В доста добра форма е, нали? — каза Крушата.

— Къде изчезна? Не мога да го различа.

— Така и трябва. Много полезно е да можеш да изчезваш. Ако светлината е подходяща, разбира се. — Той сви рамене. — Хайде, елате. Вървете до мен и говорете. Жестикулирайте. Вие италианците размахвате ръце като луди.

Виторио се усмихна на забележката на англичанина. Когато тръгнаха обаче, той си даде сметка, че агентът е прав — навсякъде около себе си чуваше високи възклицания и виждаше разпалени ръкомахания. Този човек добре познаваше италианците. Продължи да крачи до него, възхитен от решителността му. Изведнъж Крушата сграбчи Виторио за ръкава и го дръпна към едно току-що освободено място на бордюра около фонтана. Фонтини-Кристи се стресна. Мислеше, че целта им е да стигнат колкото се може по-бързо и по-незабелязано до „Виа Лигата“.

След това разбра. Опитният, професионален поглед на агента беше доловил това, което той не беше забелязал — сигнала.

Виторио седна вдясно от англичанина и наведе глава. Първото нещо, върху което се спря погледът му, беше чифт износени обувки, изцапани с оранжева боя. Един чифт обувки — неподвижни сред движещите се сенки на тълпата. Виторио вдигна глава и замръзна. Шофьорът на камиона държеше през рамо едрото тяло на корсиканеца, сякаш подкрепяше прекалил с алкохола приятел. Само че корсиканецът не беше препил. Главата му беше отпусната надолу, а очите му — широко отворени, втренчени в движещия се мрак. Мъртъв.

Виторио изправи гръб, хипнотизиран от гледката. Гъста, тъмnochервена кръв се просмукваше в ризата на гърба на корсиканеца и се стичаше долу на каменната настилка край фонтана, капеше в локвите мръсна йода и образуваше кръгове, в които трептяха отраженията на уличните лампи.

Ръката на комуниста стискаше ризата — там, където беше напоена с кръв. Кокалчетата на ръката и китката му бяха кървави, в дланта му имаше нож.

Фонтини-Кристи се опита да овладее шока.

— Надявах се да спрете тук — каза шофьорът на англичанина.

— Можеше и да не спрем — отговори той. — Ако тази двойка не беше освободила мястото... — Той посочи бордюра, на който седяха с Виторио. — Предполагам, че са ваши хора.

— Не са. Когато приближихте, аз им казах, че приятелят ми иска да повърне. Устроили са капан, разбира се. Нещо като рибарска мрежа. Хвърлили са я, без да знаят какво ще се улови. Снощи са научили сигнала и сега наоколо дебнат десетина провокатори.

— Ще уведоим корсиканците.

— Няма да има голяма полза. И без това знакът се сменя утре.

— Значи клопката е в таксито?

— Не. Не поемат никакви рискове. То е само примамка и трябва да закара рибата в мрежата. Единствено шофьорът знае къде е тя. Той е старши офицер.

— Наоколо трябва да има и други — каза Крушата и сложи ръка на устата си замислено.

— Разбира се.

— Но кои са?

— Има начин да разберем. Къде е Ябълката?

— На „Виа Лигата“. Искахме да се разделим в случай, че възникнат неприятности.

— Отидете при него. Сега-засега няма неприятности.

— Виждам...

— *Мили Боже!* — възкликна Виторио сподавено, неспособен повече да мълчи. — Държете мъртвец наред площада и дърдорите като жени!

— Трябва да си кажем някои неща, сеньор. Мълчете и слушайте.

Комунистът отново погледна англичанина, който пък изобщо не беше обърнал внимание на избухването на Виторио.

— Ще изчакам две минути, за да намерите Ябълката. След това ще пусна този приятел в езерото и ще побягна демонстративно. Ножът ще се вижда. Ще настъпи суматоха. Сам ще започна да викам. Ще продължи достатъчно време.

— А ние ще гледаме какво прави таксито.

— Да. Вижте кой с кого ще разговаря, кой ще дойде да види какво става.

— След това ще вземем скапаното такси и ще изчезнем — добави агентът решително. — Хубаво представление. Ще се радвам да работим отново заедно.

Англичанинът стана. Виторио усети ръката му върху лакътя си и също стана.

— А вие — каза комунистът, все още подкрепящ едрото, отпуснато тяло на корсиканеца в движещия се, изпълнен със сенки здрач, и погледна Виторио — запомнете едно. Понякога е най-безопасно да разговаряш, когато си сред много хора. Да забележиш нож в тълпата е най-трудно. Запомнете това.

Виторио погледна мъжа пред себе си, без да е сигурен дали в гласа му има подигравка или не.

— Ще запомня — каза той.

Те бързо тръгнаха по „Виа Лигата“. Ябълката беше на отсрещната страна и бавно крачеше към пряката, на която корсиканецът беше казал, че ще ги чака таксито. Тук уличните лампи светеха по-слабо, отколкото на площада.

— Сега забързайте — каза Крушата на английски. — Ето го. Правете по-големи крачки, но не тичайте.

— Не трябва ли да отидем при него? — попита Виторио.

— Не. Двама сме и ще направим впечатление, ако пресечем улицата... Така, сега спрете тук.

Крушата извади от джоба си цигара и кутия кибрит. Запали клечка и я хвърли в момента, в който се разгоря, сякаш беше изгорила пръстите му, и веднага след това запали още една, която поднесе към цигарата в устата си.

След по-малко от минута, покрай стената на сградата до тях се приближи Ябълката. Крушата му обясни плана на комуниста и тримата мълчаливо продължиха нататък по тротоара срещу началото на пряката. Оттатък, на около десет метра от ъгъла, в слабата светлина на уличното осветление, видяха спрялото такси.

— Нима не е съвпадение — каза Ябълката и вдигна крак на един нисък перваз на сградата, за да оправи чорапа си. — Улицата е без изход.

— Войниците трябва да са някъде наблизо. Сложил ли си заглушителя? Аз не съм.

— Сложи го.

Крушата влезе в един вход и извади от вътрешния си джоб автоматичен пистолет и продълговат цилиндър с дупки отстрани. След това го завинти върху цевта. Прибра отново оръжието точно когато откъм площада се чуха виковете.

Отначало бяха малко, почти неразличими, но след миг достигнаха кресчендо.

— Polizia! A quale punto polizia! Assassino! Omicidio!

От площада се разбягаха жени и деца. Последваха ги мъжете, които крещяха какво се е случило. Сред писъците се открийа думите: „*Uomo con arancia scarpe*“ — човек с оранжеви обувки. Комунистът беше свършил работата си добре.

След това го видяха сред тълпата и как хуква по улицата. Спря на около пет метра от Фонтини-Кристи и двамата англичани и изрева с цяло гърло:

— Видях го! Видях ги! Бях до него! Този с изцапаните обувки... наръгаха го с нож в гърба!

От един тъмен вход излезе човек и се втурна към викация.

— Ей, ела тук!

— Какво?

— Аз съм от полицията. Какво видя?

— Полицията? Слава Богу! Елате с мен. Двама бяха! Видях ги! С пуловери!

Преди агентът да успее да реагира, комунистът побягна отново към площада и влезе в тълпата. Полицаят се поколеба, след това погледна към тъмната пряка. Малко пред таксито разговаряха трима души. Той им даде знак и двама от тях тръгнаха след него, а той хукна към площада и изчезналия в тълпата очевидец.

— Този до колата — каза Ябълката. — Той е шофьорът. Хайде!

Следващите мигове се сляха в едно. Виторио последва двамата англичани до пряката. Шофьорът на таксито беше седнал зад волана. Ябълката се приближи до колата, отвори вратата и без да каже дума, вдигна пистолета си. Чу се приглушен звук. Мъжът се килна напред, Ябълката го изблъска на съседната седалка и се качи. Другият нареди на Виторио:

— Качвайте се отзад. Бързо!

Ябълката запали мотора. Таксито беше старо и очукано, но двигателят беше нов и мощен. „Ламборджини — помисли си Виторио, — монтиран в купе от фиат.“

Колата потегли, зави вдясно и набра скорост по „Виа Лигата“. Ябълката се обърна и заговори на колегата си през рамо:

— Виж какво има в жабката. Тази таратайка е на доста важно ведомство. Би могла да спечели и автомобилно състезание.

Крушата се протегна напред през облегалката и трупата на италианеца. Отвори капака на жабката и извади всички книжа. Когато се оттласна, за да се върне назад, колата сви рязко — Ябълката беше задминал два автомобиля. Тялото на застреляния италианец се залюля и падна върху ръката на Крушата. Той улови безжизнения врат и блъсна трупата обратно в ъгъла.

Виторио гледаше всичко това отвратен и неразбиращ.

Зад тях, във фонтана на централния площад, плуваше трупът на едрият корсиканец, а от кървавата риза на гърба му стърчеше нож. Тук, на предната седалка на бързащата полицейска кола без отличителни знаци, имаше още един труп, пронизан от куршум. На няколко километра, в малката караулка на „Виа Канели“, имаше още двама мъртъвци, убити от комуниста, който беше спасил живота му. Кошмарът продължаваше и той имаше чувството, че ще полудее. Задържа дъха си, като отчаяно се мъчеше да намери нещо рационално, нещо здраво, за което да се хване.

— Я виж! — извика Крушата, докато гледаше един документ от дебела хартия на слабата светлина. — Едно на нула за нас.

— Някакъв вътрешен пропуск, предполагам — каза Ябълката и намали скоростта, за да навлезе в широк завой.

— Точно така. Бричката е зачислена към *ufficiale segreto*! Този отдел има пряк достъп до самия Мусолини!

— Очаквах нещо подобно — съгласи се Ябълката и кимна. — Моторът ѝ е истинско чудо.

— „Ламборджини“ е — каза Виторио тихо.

— Какво? — Ябълката повиши глас, за да надвика рева на мотора. Вече се движеха по прав път и приближаваха края на Алба.

— Казах, че е „Ламборджини“.

— Да — отговори Ябълката, който очевидно не беше чувал за тази марка. — Продължавайте да измисляте такива неща. Италиански, искам да кажа. Ще имаме нужда от думите ви, докато стигнем до морето.

Крушата се обърна към Фонтини-Кристи. Приятното лице на англичанина едва се виждаше в мрака. Заговори тихо, но напрежението в гласа му личеше ясно:

— Сигурен съм, че всичко това ви се струва много странно и неприятно. Но този болшевик беше прав. Помъчете се да запомните каквото можете. Трудното в нашата работа не е в това, че се налага да правиш такива неща. По-трудно е да свикнеш с тях, ако разбирате какво искам да кажа. Да приемеш факта, че всичко това е истина, ето какво е трудното. Случвало ни се е и преди, непрекъснато ни се случва, това е истината. Донякъде е отвратително, но все някой трябва да го прави, това ни говорят непрекъснато. А аз ще ви кажа следното — това е една първокласна практическа тренировка. Съгласен ли сте?

— Да — каза Виторио тихо и се обърна напред, хипнотизиран от осветения от фаровете път пред тях. Мисълта му замръзна на въпроса, който не можеше да избегне.

Тренировка за какво?

31 ДЕКЕМВРИ 1939 г.

ЧЕЛЕ ЛИГУРЕ, ИТАЛИЯ

Това бяха два часа на безумие. Отбиха от главния път и занесоха тялото на мъртвия шофьор на таксито сред полето, като преди това го съблякоха, за да не може да бъде идентифициран.

Върнаха се на шосето и подкараха бързо на юг към Савона. Пътните патрули бяха подобни на онзи на „Виа Канели“ — малки караулки, обикновено до телефонна кабина, пред които стояха по двама войници. Имаше общо четири поста. През три от тях минаха без усложнения. Официалният документ, напечатан на дебела хартия, според който колата беше собственост на *ufficiale segreto*, вършеше добра работа — гледаха го с респект, дори със страх. Навсякъде говореше Фонтини-Кристи.

— Доста бързо схващате — отбеляза Ябълката от предната седалка и поклати изненадано глава. — И бяхте прав, че е по-добре да седнете отзад. Сваляте стъклото като някой принц от Пенджаб.

Фаровете осветиха пътепоказателната табела:

ENTRARE MONTENOTTE SUD

Виторио позна името. Това беше един от средните по големина градове, които заобикаляха залива на Генуа. Спомняше си името отпреди десет години, когато с жена си минаха оттук на път за Монте Карло — последното им съвместно пътуване, завършило със смърт. В катастрофирала кола, нощем.

— Морето е на около петнадесет километра оттук, струва ми се — каза неуверено Ябълката, прекъсвайки мислите на Виторио.

— По-малко — поправи го той. — Осем.

— Познавате ли този район? — попита Крушата.

— Ходил съм няколко пъти до Ферат и Вилфранш. — *Защо не каза Монте Карло? Нима това име значеше толкова много?* — Почесто през Торино, но съм минавал и оттук, през Генуа. Монтеноте Суд е известен със странноприемниците си.

— А тогава знаете ли за някакъв пряк черен път за Челе Лигуре, който тръгва на север от Савона? През някакви възвишения, доколкото разбрах.

— Не. Тук навсякъде има възвишения... Но знам къде е Челе Лигуре. На самия бряг, малко след Албисола. Там ли трябва да отидем?

— Да — отвърна Ябълката. — Там трябва да стане резервната ни среща с корсиканците. Ако се случи нещо непредвидено, трябва да отидем в Челе Лигуре и да намерим някакъв рибарски кей в южния край на града. Трябва да има зелен ветропоказател.

— Е, нещо със сигурност се случи — намеси се Крушата. — Сега един корсиканец обикаля Алба и се чуди къде сме.

На стотина метра пред тях в светлината на фаровете те забелязаха двама военни, застанали на средата на платното. Единият държеше автомата си отпред на гърдите, а другият беше вдигнал ръка, за да ги спре. Ябълката намали скоростта и мощният мотор забоботи на празни обороти.

— Изиграйте ролята си — каза той на Виторио. — Бъдете колкото се може по-арогантен.

Англичанинът спря колата на средата на шосето — знак, че хората в нея не очакват да имат проблеми и затова няма нужда да отбиват на банкета.

Единият от военните беше офицер, лейтенант, а другият — ефрейтор. Офицерът се приближи до отвореното стъкло откъм Ябълката и отдаде елегантно чест на цивилните хора с неугледен външен вид.

„Прекалено елегантно“ — помисли си Виторио.

— Документите, ако обичате, сеньор.

Твърде учтиво.

Ябълката подаде официалния документ и посочи задната седалка. Беше ред на Виторио.

— От генуезкия гарнизон сме. Имаме работа в Савона и бързаме. Вие свършихте работата си. Сега незабавно ни пуснете да минем.

— Моите извинения, сеньор. — Офицерът пое документа от ръката на Ябълката и се вгледа в него. Той го прегъна леко и очите му се плъзнаха надолу по редовете на слабата светлина. Добави учтиво:

— Длъжен съм да проверя документите ви за самоличност. По това време има много малко движение и трябва да проверяваме всички

коли.

Изведнъж Фонтини-Кристи удари ядосано с длан облегалката на предната седалка.

— Не знаете какво правите! Не се лъжете от външния ни вид! Тръгнали сме за Савона по специална задача и вече закъсняваме!

— Разбирам. Е, трябва да прочета това...

„Но не го чете“ — помисли си Виторио. Когато светлината е слаба, човек не би сгънал листа към себе си, а обратно — за да вижда по-добре. Офицерът се мъчеше да печели време. Ефрейторът беше застанал пред предния десен калник на фиата. Автоматът все още беше на гърдите му, но сега лявата му ръка беше по-ниско, към дръжката и спусъка. Всеки ловец би разпознал стойката — беше готов за стрелба.

Фонтини-Кристи се облегна и започна да ругае:

— Искam да знам името ви и името на началника ви!

На предната седалка Ябълката се бе преместил малко вдясно и се мъчеше да погледне в огледалото за обратно виждане, без да го забележат, но това беше невъзможно. В престорения си гняв Фонтини-Кристи нямаше такъв проблем. Той протегна ръка напред покрай раменете на Крушата, сякаш раздражението му беше стигнало своите граници.

— Може би не ме чухте, лейтенант! Името ви и името на началника ви!

В огледалото я видя. Далече зад тях, толкова далече, че не се виждаше ясно. Задното стъкло също намаляваше видимостта. Кола, спряла на банкетата... От предните врати излязоха двама мъже, едва видими, с бавни движения.

— ...Марчети, сенъор. Моят началник се казва полковник Балбо. От генуезкия гарнизон, сенъор.

Виторио срещна погледа на Ябълката в огледалото, кимна леко и бавно се обърна назад, към задното стъкло. В същото време леко докосна с ръка в тъмното рамото на Крушата. Агентът разбра.

Без предупреждение, Виторио отвори рязко вратата. Ефрейторът рязко насочи автомата.

— Махнете това нещо, ефрейторе. Тъй като вашият офицер е решил да губи времето ми, поне ще се възползвам от това. Аз съм майор Алдо Равена от тайните служби в Рим. Ще направя проверка на поста ви. Освен това смятам да се облекча.

— Сеньор! — извика лейтенантът от другата страна на колата.

— На мен ли говорите? — попита арогантно Фонтини-Кристи.

— Извинете, господин майор... — Офицерът не можа да се сдържи. Той погледна крадешком вдясно, зад тях. — В караулното няма тоалетна.

— Предполагам, че не се стискате по цял ден. На полето наоколо е неудобно. Може би в Рим ще решат да осигурят тоалетни. Ще трябва да се погрижа.

Виторио бързо се приближи до вратата на малката къщичка — беше отворена. Както и очакваше, ефрейторът го последва. Той влезе бързо вътре. В момента, в който влезе и ефрейторът, той рязко се обърна и заби дръжката на пистолета си в зъбите му. След това заби цевта във врата му, а с лявата си ръка хвана автомата.

— Ако гъкнеш, ще трябва да те убия! — прошепна Виторио. — Не искам да правя това.

Очите на ефрейтора се разшириха от ужас — не беше героична натура. Фонтини-Кристи взе оръжието му и отчетливо му каза какво да прави:

— Извикай офицера. Кажи му, че се обаждам по телефона и не знаеш какво да правиш. Кажи му, че се обаждам в гарнизона и търся полковник Балбо. Веднага!

Ефрейторът извика каквото му каза, издавайки объркването и страха си. В отговора на лейтенанта също се четеше страх. Може би беше направил ужасна грешка?

— Аз изпълнявам заповеди! Получих нареждане от Алба!

— Кажи му, че полковник Балбо ще разговаря с мен. Веднага!

Ефрейторът се подчини. Виторио чу стъпките на лейтенанта, който тичаше към караулното.

— Ако искаш да живееш, лейтенант, свали пистолета, само откопчай колана и застани до ефрейтора край стената.

Лейтенантът се вцепени. Челюстта му увисна, устните му се разтвориха от страх. Фонтини-Кристи заби цевта на автомата в корема му и го бутна. Обърканият офицер се сепна, пое дъх и се подчини. Виторио извика навън на английски:

— Обезоръжих ги. Не знам какво да правя.

Полушепотът на Крушата долетя почти веднага:

— Не знае какво да прави? Истински сладур! Изпратете офицера отново навън. Кажете му, че го държим под прицел. Веднага да застане както беше до прозореца на колата. След това ние знаем какво да правим.

Фонтини-Кристи предаде нареждането. Офицерът, подканен от оръжието на Виторио, бързо излезе навън, заобиколи предницата и застана до прозореца на шофьора.

След още десет секунди се чуха виковете му:

— А, вие сте от Алба! Колата не е тази. Станала е грешка!

След миг отговориха други гласове. Силни и ядосани.

— Какво става тук? Кои са тези?

Виторио видя от мрака да излизат две фигури. Бяха военни и на коланите им имаше кобури. Лейтенантът отговори:

— Тайни агенти от Генуа. И те търсят изчезналата кола.

— Дявол да го вземе! Колко има?

Изведнъж офицерът приклекна и се спусна към предницата на колата.

— *Стреляйте! Огън! Това са...*

Чуха се приглушените изстрели на англичаните. Крушата изскочи от дясната задна врата, прикри се зад колата и продължи да стреля по приближаващите военни. Отекна изстрел от карабина — куршумът, изстрелян напосоки от умиращ човек, рикошира от асфалта на пътя. Лейтенантът от пътния патрул скочи на крака и хукна към тъмнината на отсрещната страна на шосето. Ябълката стреля. Цевта на пистолета му проблесна три пъти. Лейтенантът извика, изви гръб назад и се строполи на банката край платното.

— *Фонтини!* — извика Ябълката. — Свършвайте с ефрейтора и елате веднага!

Устните на ефрейтора затрепериха, очите му се навлажниха. Беше чул приглушените изстрели, виковете, беше разбрал нареждането.

— Не — отговори Виторио.

— Дявол да го вземе! — изрева Ябълката. — Направете каквото ви казвам! Отговарям за вас и трябва да изпълнявате заповедите ми! Нямаме време за губене и не можем да си позволим никакви рискове!

— Грешите! Ще изгубим много повече време и ще се изложим на по-голяма опасност, ако не намерим пътя за Челе Лигуре. Този войник

сигурно го знае!

Знаеше го. Колата караше Виторио, а ефрейторът седеше до него на предната седалка. Фонтини-Кристи познаваше района. Ако възникнеше неприятност, би успял да се справи. Беше го доказал.

— Успокой се — каза Виторио на уплашения ефрейтор на италиански. — Помогни ни и всичко ще бъде наред.

— А какво ще стане с мен? Ще ме обвинят, че съм напуснал поста си!

— Глупости! Ще кажеш, че сме те взели за заложник и сме те принудили да дойдеш с нас. Не си имал друг избор.

В десет и четиридесет влязоха в Челе Лигуре. Улиците на рибарското селище бяха пуси. Повечето от жителите му ставаха в четири сутринта. Десет вечерта за тях беше късно. Фонтини-Кристи спря колата на пясъчния паркинг зад открития рибен пазар, който се намираше на широката крайбрежна улица. Оттатък бяха кейовете.

— Къде са постовеите? — попита Ябълката. — Къде се сменят?

Ефрейторът изглеждаше объркан. Виторио обясни:

— Когато даваш караул тук, на пристанището, къде става смяната на караула?

— А, разбирам. — Ефрейторът изглеждаше успокоен. Явно се опитваше да помогне. — Не, не тук. По-нагоре. Не, искам да кажа, по-надолу.

— Дяволите да те вземат! — Ябълката се наведе напред ат задната седалка и сграбчи италианеца за косата.

— Нищо няма да постигнеш така — каза Виторио на английски. — Този човек е уплашен.

— И аз съм уплашен — извика агентът. — Трябва да намерим кея със зеления ветропоказател и лодката! Не знаем какво се е случило зад нас, а пред нас има войници с оръжие. Един изстрел, и целият район ще бъде вдигнат по тревога. И нямаме никаква представа какво е било съобщено по радиото на катерите от крайбрежната охрана. Дяволски съм уплашен, наистина!

— Спомням си — извика ефрейторът. — Наляво. Нагоре по крайбрежната улица и наляво! Там спират камионите, ние слизаеме,

отиваме на кейовете и чакаме да дойдат старите часови. Вземаме лостовия дневник и ги сменяме.

— Къде? Коя улица, ефрейтор? — попита Крушата настойчиво.

— Следващата пряка. Сигурен съм.

— Тя е на около сто метра, нали? — каза Крушата и погледна Фонтини-Кристи. — Долната пряка също е на стотина метра.

— Какво имаш предвид? — Ябълката беше пуснал косата на ефрейтора, но ръцете му все още стояха заплашително върху облегалката зад гърба му.

— Същото, каквото и ти — отговори Крушата. — Ще неутрализираме часовия по средата. Така е по-малко вероятно да ни видят. След това ще отидем до кея със зеления ветропоказател, където, надявам се, ще се появят един или двама корсиканци.

Те се спуснаха по една малка уличка, която водеше надолу към пристанищния комплекс. Миризмата на риба и ритмичното поскърцване на стотина лодки изпълваха тъмнината. Навсякъде имаше окачени рибарски мрежи. Оттатък дъсчения кей се чуваше плискането на вълните. Няколко фенера се люлееха, окачени на въжета над палубите. Акордеон свиреше проста мелодийка някъде в далечината.

Виторио и Крушата тръгнаха небрежно по кея, ограден с парапет от тръби. Мокрите дъски заглушаваха стъпките им. Ябълката и ефрейторът останаха в сянката.

— Виждаш ли постовия? — попита тихо Фонтини-Кристи.

— Не, но го чувам — отговори агентът. — Ходи и чука по тръбата. Слушай!

Виторио се послуша и долови лекото почукване на метала сред скърцането на лодките. Беше много тихо, но го чу — несъзнателно действие на отегчен човек, изпълняван} отегчителна задача.

На двадесетина метра нататък по кея, в светлината на една лампа, се появи фигурата на войника. Карабината му висеше на лявата му ръка почти до земята, а дясната машинално почукваше по парапета.

— Когато приближи, му поискай цигара — прошепна Крушата. — Ще се правим на пияни.

Постовият приближи. В момента, в който ги видя, той вдигна карабината и изщрака със затвора.

— Стой! Кой там?

— Двама рибари без цигари — отговори Виторио, като произнасяше думите неясно. — Бъди добро момче и ни дай две цигари. Може и една, ще си я разделим.

— Вие сте пияни — каза войникът. — Има полицейски час. Как попаднахте тук? Цял ден съобщават по високоговорителите!

— Бяхме с две курви в Албисола — обясни Виторио, залитна и се улови за металния парапет. — Цял ден сме слушали само грамофонни плочи и скърцане на легла.

— Много приятно — изфъфли Крушата.

Постовият поклати глава неодобрително. Той свали карабината, приближи още повече и бръкна в джоба си, за да извади пакета с цигари. — Тук сте по-лоши и от неаполитанците! Служил съм в Неапол.

Виторио видя Ябълката да излиза от сянката зад войника. Беше накарал ефрейтора да легне на земята; нямаше да мръдне. Ябълката държеше в ръце парче жица.

Преди Виторио да разбере какво става, Ябълката изскочи на кея с протегнати напред ръце. С едно светкавично движение той уви жицата около врата на войника, подпря коляно в кръста му и дръпна с всички сили. Войникът се изви като дъга назад и се свлече.

Чу се само едно ужасно изпускане на въздух и след това мекото тупване на тялото върху мокрите дъски. Крушата хукна към ефрейтора и опря пистолета си в слепоочието му.

— Нито звук, ясно ли е? — Гласът му не оставяше никакво място за спорове. Войникът се изправи бавно.

Фонтини-Кристи погледна трупа на часовия, проснат върху дъските. После съжали. Вратът му беше почти наполовина прерязан и от раната се стичаше тъмночервена струйка кръв. Ябълката претърколи тялото под парапета и то падна във водата с мек плясък. Крушата вдигна карабината и каза на английски:

— Да тръгваме. Оттук.

— Хайде, ела — каза Виторио и хвана треперещия ефрейтор за лакътя. — Нямах избор.

Зеленият ветропоказател не помръдваше. Не се усещаше никакъв вятър. На този кей нямаше много лодки. Той изглеждаше по-дълъг от останалите. Четиримата слязоха по стълбите — най-напред вървяха

двамата англичани с ръце в джобовете. Очевидно се колебаеха. Виторио виждаше, че са разтревожени.

Изведнъж, без предупреждение и напълно безшумно, от двете им страни се появили хора с извадени оръжия. Стояха на палубите на лодките — петима или шестима, облечени като рибари.

— Ти ли си Джордж Пети? — попита най-близкият мъж грубо.

— Слава Богу! — каза Крушата с облекчение. — Доста проблеми имахме, докато стигнем дотук.

Когато чула, че говори на английски, хората прибраха оръжията в кобури и джобовете си и се скупчиха около тях. Няколко заговориха едновременно.

Говореха на корсикански.

Единият от тях, явно водачът, се обърна към Ябълката:

— Отидете на края на кея. Там чака най-бързият рибарски кораб в цяла Бастия. Ние ще се погрижим за войника. Няма да го намерят цял месец.

— Не! — Фонтини-Кристи застана между двамата и се обърна към Крушата: — Обещахте му да не го закачаме, ако ни помогне.

Отговори Ябълката, без да се мъчи да скрие раздражението си:

— Слушайте, няма съмнение, че помогнахте много, но не вие командвате тук. Качвайте се на проклетата гемия!

— Няма да се кача, докато не видя, че този войник е в безопасност. Върни се обратно — каза той на ефрейтора. — Когато стигнеш до най-близкия проход към крайбрежната улица, запали клечка кибрит.

— Ами ако кажа „не“? — Ябълката още държеше куртката на войника.

— Тогава оставам тук.

— Дявол да го вземе! — Ябълката пусна дрехата му.

— Изпрати някой с него, докдето трябва, за да го пуснат хората ви — каза Виторио на корсиканеца.

Той се изплю на дъските.

Ефрейторът хукна с всички сили към началото на пристана. Фонтини-Кристи погледна двамата англичани и добави:

— Съжалявам. Стига толкова убийства.

— Вие сте проклет глупак! — просъска Ябълката.

— Бързо! — каза водачът на корсиканците. — Трябва да тръгваме. Отвъд вълнолома морето е бурно. А вие сте луди!

Стигнаха до края на пристана и един по един скочиха на палубата на голяма гемия. Двама корсиканци останаха на пристана и отвързаха дебелите, напоени със смазка въжета, а навъсеният капитан запали двигателя.

Стана напълно неочаквано.

Откъм брега затрещя автоматичен огън, след това ослепителен лъч от прожектор проряза тъмнината. Откъм началото на пристана долетяха викове на войници, сред които ясно се чуваше гласът на ефрейтора:

— Ето там! В края на пристана! Гемията! Ще избягат!

Единият от корсиканците беше улучен. Той се свлече на дъските, като в последния момент освободи второто въже.

— Прожектора! Стреляйте по прожектора! — извика корсиканецът в капитанската рубка и форсира мотора.

Ябълката и Крушата махнаха заглушителите на пистолетите си за по-точна стрелба. Ябълката първи се показва над борда и подпрял ръка на дървото, започна да стреля. Прожекторът експлодира и угасна, В същото време около Ябълката захвърчаха парченца дърво. Агентът извика от болка и се отпусна на палубата.

Ръката му беше строшена.

Но гемията вече беше потънала в защитния мрак и се носеше с пълна скорост към открито море. Измъкнаха се.

— Цената се повишава, англичанино! — изкрещя корсиканецът на руля. — Мръсни курвенски копелета!

Той хвърли обезумял от гняв поглед на Фонтини-Кристи, който се беше свил до парапета на палубата. Погледите им се срещнаха. Корсиканецът се изплю отвратен.

Ябълката се беше облегал на една купчина въжета и в светлината на нощното небе Виторио видя кървавата пихтия, в която се беше превърнала ръката му. Подкрепяше я за китката.

Фонтини-Кристи отиде до него и скъса парче от ризата си.

— Дай да я превържа. Ще спра кръвта.

Ябълката тръсна глава и просъска тихо:

— Стой настрана от мен! Проклетите ти принципи струват твърде скъпо!

Морето беше бурно, появи се вятър, вълните блъскаха корабчето рязко и силно. Продължиха да порят водата в продължение на тридесет и осем минути. След това двигателите заработиха на празен ход, разнесоха се команди.

Над гребените на вълните Виторио забеляза малка, мигаща синя светлина. Сигналът от подводницата. Корсиканецът на кърмата откачи един фенер и отговори — вдигаше го и го спускаше зад борда, в ритъм със синия диск насреща.

— Не можеш ли да се обадиш по радиото? — попита Крушата.

— Честотите се прослушват — отвърна корсиканецът. — Веднага ще дойдат патрулите. Не можем да подкупим всички.

Корабчето започна да танцува върху вълните, докато огромното морско чудовище не се оказа съвсем близо до десния борд. Виторио беше като хипнотизиран от големината и черната му величественост.

Приближиха се още повече, на около тридесет метра. Подводницата беше значително по-висока от корабчето. На купола ѝ се виждаха четирима души, които се държаха за парапета. Двамата в средата се мъчеха да задействат някакво устройство.

Едно тежко въже излетя от купола и падна на палубата на гемията. Двама корсиканци го уловиха и отчаяно се помъчиха да го удържат — сякаш въжето беше живо и имаше своя собствена воля. Успяха да го омотаят около една макара в средата на палубата и подадоха знак.

Действието се повтори, но заедно с второто въже, изстреляно от подводницата, долетя и брезентов чувал с метални халки. За една от тях беше закачено тънко стоманено въже, което стигаше назад до купола.

Корсиканците отвориха чувала и извадиха отвътре каиши за връзване — като тези, с които алпинистите преминават над пропасти.

Крушата залитна по клатецата се палуба, улови се за парапета и извика на Виторио:

— Може да ти поожули кожата, но е безопасно.

— Изпратете най-напред колегата си. Ранен е и има нужда от грижи.

— Вие сте най-важният. И честно казано, ако проклетото нещо не издържи, предпочитам да изпробваме с вас!

Фонтини-Кристи седеше на желязната койка в тясната метална каюта и отпиваше кафе от дебела порцеланова чаша. Придърпа моряшкото одеяло около раменете си. Усещаше мокрите дрехи отдолу, но това не го безпокоеше. Беше доволен, че е сам.

След малко вратата се отвори и влезе Крушата, който носеше дрехи. Хвърли ги на койката.

— Това са сухи дрехи. Преоблечете се, сега няма смисъл да хвърлите топа от пневмония. След всичко, което се случи...

— Благодаря — каза Виторио и се изправи. — Как е вашият приятел?

— Лекарят се страхува, че ръката му ще остане парализирана. Още не му е казал, но го знае.

— Съжалявам. Проявих наивност.

— Да — съгласи се англичанинът. — Проявихте наивност.

Той излезе, без да затвори вратата.

Изведнъж откъм тесния метален коридор навън долетя шум. Покрай вратата започнаха да бягат моряци — в една посока, към носа или към кърмата. Виторио не знаеше. По вътрешната уредба се разнесе пронизително, оглушително свирене. Затръсваха се врати, виковете се усилиха.

Виторио се втурна към отворената врата. Дъхът му секна. Обзе го паниката на безпомощността под водата.

Сблъска се с един английски моряк, но на лицето му не беше изписан страх. Нито пък ужас. Морякът се смееше безгрижно.

— Честита нова година, приятел! — извика той. — Полунощ е! 1940 година! Започва ново десетилетие!

Морякът изтича до следващата врата и я отвори с трясък. Фонтини-Кристи видя, че зад нея е столовата. В кръг се бяха събрали мъже и протягаха напред чаши, в които един офицер наливаше уиски. Виковете преминаха в смях. Започнаха да пеят.

Новото десетилетие.

Старото беше завършило със смърт. Навсякъде. И в ослепителната бяла светлина на Кампо ди Фиори. Баща, майка, сестри,

братя... децата. *Вече ги нямаше.* За няколко мига необуздано насилие, запечатало се в паметта му завинаги. Един спомен, който щеше да носи цял живот.

Защо? *Защо?* Не можеше да разбере.

И тогава си спомни. Савароне беше казал, че отива в Цюрих, но не беше ходил там, а някъде другаде.

Там, в това „другаде“, се криеше отговорът. Къде?

Виторио се върна в малката метална каюта и седна на койката.

Новото десетилетие започваше.

ЧАСТ ВТОРА

6.

2 ЯНУАРИ 1940 г.

ЛОНДОН, АНГЛИЯ

Чували с пясък. Навсякъде в Лондон имаше чували с пясък. Пред входовете, край витрините, струпани на купчини по кръстовищата. Бяха се превърнали в символ. Оттатък Ламанша Адолф Хитлер се заканваше да изравни Англия със земята. Безмълвно англичаните бяха повярвали в тази заплаха и също така безмълвно се готвеха да я посрещнат.

Виторио беше пристигнал на летище Лейкънхийт късно предната нощ — призори на първия ден от новото десетилетие. Бяха го докарали от Майорка със самолет без отличителни знаци и започнаха процедурите по потвърждаването на самоличността му във военноморското министерство. Сега, след като беше в безопасност в страната, гласовете изведнъж бяха станали спокойни и изпълнени със съчувствие — би ли желал да си почине след тежкото пътуване? Може би хотел „Савой“. Знаело се, че когато са идвали в Лондон, Фонтини-Кристи винаги са отсядали в него. Ще е удобно ли да уговорят среща за утре, в четиринадесет часа? В Адмиралтейството, Разузнавателен отдел, Пети сектор? Операции в чужбина.

Разбира се! Да, за Бога! Защо, по дяволите, вие англичаните направихте всичко това? Искам да знам и ще мълча, докато не науча.

Рецепцията на „Савой“ му осигури тоалетни принадлежности, пижама и хавлия с инициалите на хотела. Натопи се в огромната гореща вана и лежа в нея, докато кожата му се сбръчка. След това изпи прекалено много чаши с бренди и си легна.

Беше помолил да го събудят в десет на следващата сутрин, но, разбира се, това се оказа излишно. В осем и половина вече беше буден. Взе душ и се избърсна до девет. Поръча си английска закуска и докато

чакаше, телефонира на стария Норкрос, на „Сейвъл Роу“. Трябваша му дрехи незабавно. Не можеше да се разхожда из Лондон с взет назаем шлифер, пуловер и панталони не по мярка, дадени му от агент, наричащ себе си „Круша“, на една подводница в Средиземно море.

Когато затвори телефона, си даде сметка, че у себе си няма никакви пари освен десетте лири, дадени му от специалния фонд на летище Лейкхънхит. Предполагаше, че няма да има проблеми. Трябваше да поиска да прехвърлят известна сума от Швейцария. Досега не беше имал време да се замисля над дребните житейски проблеми — главната му грижа беше да оцелее.

Мина му през ум, че трябва да свърши много неща. И трябваше да си намира работа — дори и само за да овладее ужасния спомен — безкрайната болка от Кампо ди Фиори. Първо щеше да накара мозъка си да мисли за ежедневните, простите неща. Защото съществените проблеми можеха да го влудят.

Боже мили! Дребните неща! Моля те! Дай ми време да запазя разсъдъка си!

Видя я във фоайето на хотела, докато чакаше управителя да му осигури малко пари за ежедневни нужди. Седеше на едно кресло, четеше вестник „Таймс“ и беше облечена в някаква строга военна униформа — нямаше представа точно какво означаваха пагоните. От офицерската шапка до раменете на вълни се спускаше тъмнокестенявата ѝ коса и очертаваше лицето. Беше виждал това лице — лице, което се помни. Но се беше запазило в паметта му като помладо. Тази жена беше прехвърлила тридесетте — онази, която помнеше, не беше на повече от двадесет и две, двадесет и три. Скулите ѝ бяха високи, а носът — повече келтски, отколкото английски — беше остър, леко обърнат нагоре, деликатен. Устните ѝ бяха пълни. Макар че не можеше да види очите, той знаеше как изглеждат — много сини, по-сини от всички други женски очи, които беше виждал.

Това помнеше — ядосани сини очи, втренчени в него. Ядосани и пълни с презрение. Не се беше сблъсквал често с такава реакция. Дразнеше го.

Защо си спомни това? Кога беше то?

— Сеньор Фонтини-Кристи! — Управителят на хотел „Савой“ излезе от една врата и закрачи бързо към него с плик в ръка. — Хиляда лири, както пожелахте.

Виторио пое плика и го мушна в джоба на шлифера си.

— Благодаря ви.

— Обадохме се за лимузината ви. Ще бъде тук скоро. Ако желаете да се качите в апартамента си, ще ви уведомим веднага щом дойде.

— Благодаря, ще чакам тук. Ако не ви притесняват дрехите ми, разбира се.

— Но, моля ви, сеньор! За нас винаги е удоволствие да приемаме членовете на семейство Фонтини-Кристи. Баща ви ще се присъедини ли към вас този път? Надяваме се, че е добре?

Англия марширува под звуците на военните барабани, а „Савой“ се интересува от семействата на гостите си.

— Не, няма да дойде. — Виторио не видя смисъл да обяснява повече. Явно новината не беше стигнала до Англия или ако беше, изглежда, военните комуникети я бяха направили да изглежда незначителна. — Между другото, знаете ли коя е онази дама там? Седналата. С униформата.

Управителят погледна дискретно към другия край на почти празното фоайе.

— Да, сър. Това е мисис Спейн. Или по-скоро бившата мисис Спейн. Разведена е. Струва ми се, че отново се е омъжила. Не идва често при нас.

— Спейн?

— Да, сър. Доколкото виждам, тя е в противовъздушната отбрана. Доста сериозни войски наистина.

— Благодаря — каза Виторио и учтиво освободи управителя. — Ще почакам колата тук.

— Да, разбира се. Ако има нещо, с което да направим пребиваването ви тук по-приятно, моля, не се колебайте да ни се обадите.

Управителят кимна и се отдалечи. Фонтини-Кристи погледна отново жената. Тя хвърли един поглед към часовника си и продължи да чете.

Помнеше името Спейн, защото не беше съвсем сигурен как се пише, заради това помнеше и човека. Беше преди единадесет, не, дванадесет години. Той придружаваше Савароне в Лондон, за да присъства на преговорите му с някаква английска фирма — това беше част от обучението. Представиха му Спейн една вечер в „Амбасадор“ — млад човек, само две или три години по-възрастен от него. Англичанинът му се беше сторил до известна степен забавен, но в дълбоката си същност — отегчителен човек. Спейн беше продукт на своята среда и се задоволяваше само да консумира плодовете на труда на предайте си, без да допринася с нещо особено, ако не се брои вещината му в конните надбягвания. Савароне не беше одобрил Спейн и беше казал това на най-големия си син, което, съвсем естествено, накара този син да поднови познанството.

Но само за кратко време. И Виторио изведнъж си спомни защо. Това, че не му беше дошло наум още в самото начало, беше само още едно доказателство, че почти е успял да заличи съществуването ѝ от спомените си — не на жената в другия край на фоайето, а това на собствената си съпруга.

Тогава, преди дванадесет години, тя също беше дошла в Англия. Баща му беше решил, че присъствието ѝ ще окаже някакво задържащо влияние върху своенравния му твърдоглав син. Само че тогава Савароне не познаваше снаха си толкова добре; после я опозна, но по онова време — не. Шеметната атмосфера в лондонския Мейфеър в разгара на сезона ѝ действаше като някакъв тоник.

Жена му беше запленена от Спейн — един от двамата прелъсти другия. Виторио не обърна особено внимание, защото сам той беше ангажиран.

Не след дълго дойде и неприятната конфронтация. Бяха хвърлени обвинения, ядосаните сини очи го бяха гледали с укор.

Виторио прекоси фоайето и застана до креслото. Бившата жена на Спейн вдигна поглед към него. Той долови някакво колебание — сякаш не беше сигурна. След това колебанието изчезна и се появи презрението, което той така добре помнеше. Погледите им се срещнаха за секунда — не повече — и тя се наведе отново към вестника.

— Мисис Спейн?

Тя пак вдигна поглед.

— Казвам се Холкрофт.

— Познаваме се.

— Да. Вие сте Фонтини... — Тя замълча.

— Фонтини-Кристи. Виторио Фонтини-Кристи.

— Да. Преди толкова години. Извинете ме, но днес имам много работа. Сега чакам някого и няма да имам друго време да прегледам вестника.

Тя продължи да чете. Виторио се усмихна.

— Колко бързо се отървявате от мен!

— Не намирам, че е трудно да го направя — отговори тя, без да го погледне.

— Мисис Холкрофт, минаха толкова години. Английският поет е казал, че нищо не променя така, както годините.

— Английският поет също така е казал, че леопардът не променя петната си. Наистина съм много заета. Приятен ден.

Виторио щеше да кимне и да се отдалечи, но забеляза, че ръцете ѝ треперят — едва забележимо. Мисис Холкрофт не беше толкова уверена в себе си, колкото искаше да покаже с поведението си. Той не си даде сметка точно защо остана. Би трябвало да бъде сам — ужасният спомен за бялата светлина и смъртта го изгаряше. Не желаше да го споделя с никого. Но пък искаше и да говори. С когото и да било. За каквото и да било.

— Прекалено закъсняло ли е едно извинение за детинско поведение преди дванадесет години?

— Как е съпругата ви? — Жената вдигна поглед.

— Умря при автомобилна катастрофа преди десет години.

Мисис Холкрофт го гледаше с нетрепващ поглед. Враждебността ѝ сякаш понамаля. После премигна от неудобство и леко смущение.

— Съжалявам. Извинете ме.

— Аз трябва да се извиня. Преди десет години вие искахте обяснение. Или утеха. Не можах да ви дам нито едното, нито другото.

Жената си позволи да се усмихне едва забележимо. В сините ѝ очи се появи следа, ако наистина беше само следа, от топлота.

— Вие бяхте един много арогантен млад човек. А аз никак не бях склонна да прощавам. При онези обстоятелства. Сега, предполагам, съм по-склонна.

— Вие бяхте над игрите, които играехме, мисис Холкрофт. Трябваше да го разбера.

— Колко обезоръжаващо звучи... Мисля, че няма нужда повече да говорим за това.

— Бих искал да поканя вас и съпруга ви на вечеря, мисис Холкрофт. — Той чу думите, сякаш ги каза някой друг. Произнесе ги импулсивно. Тя го изгледа.

— Наистина ли искате това?

— Разбира се. Напуснах Италия доста набързо благодарение на вашето правителство. Дрехите, които нося, ми бяха осигурени от ваши сънародници. Не съм бил в Лондон от няколко години и нямам много познати.

— Любопитно.

— Извинете?

— Това, че сте напуснали Италия набързо и че носите чужди дрехи. Това повдига някои въпроси.

Виторио се поколеба и отговори тихо:

— Ще ви бъда много благодарен, ако проявите разбирането, което аз не проявих преди дванадесет години. Предпочитам да не ми задават тези въпроси. Но бих желал да ви поканя на вечеря. И съпруга ви, разбира се.

Тя го погледна с любопитство. Устните ѝ се разтеглиха в усмивка. Беше взела решение.

— Името на съпруга ми беше Спейн. Холкрофт е моето име. Джейн Холкрофт. Приемам поканата ви.

Прекъсна ги управителят на „Савой“:

— Сеньор Фонтини-Кристи, колата ви пристигна, сър.

— Благодаря — отговори Виторио, без да отделя поглед от Джейн Холкрофт. — Идвам веднага.

— Да, сър. — Управителят кимна и се отдалечи.

— Мога ли да дойда да ви взема? Или да изпратя колата?

— Няма достатъчно бензин. Ще дойда сама. В осем часа.

— В осем часа. Довиждане.

— Довиждане.

Виторио тръгна по дългия коридор на Адмиралтейството, придружен от капитан Нилънд, който го беше посрещнал на пропуската. Нилънд беше на средна възраст, типичен военен и доста впечатлен от

себе си. Или италианците не му правеха никакво впечатление. Въпреки че Виторио говореше английски съвсем свободно, Нилънд продължаваше да използва най-прости думи и да повишава глас, сякаш се обръщаше към дете със забавено развитие. Фонтини-Кристи беше сигурен, че капитанът не е чул отговорите му — човек не може да чуе за преследване, смърт, бягство и да отговаря единствено с банални фрази от типа на: „Странно, нали?“ ... „Нима?“ ... „Морето край Генуа е доста бурно през декември, изглежда?“

Докато крачеше по коридора, Виторио се мъчеше да компенсира неприятното впечатление от капитана с благодарността към стария Норкрос.

Военният приказваше, а Норкрос действаше. Старият шивач го беше облякъл само за няколко часа.

Дребните неща, съсредоточи се върху дреболиите от ежедневието.

И преди всичко овладей се максимално по време на разговора с хората от този Пети разузнавателен сектор, каквито и да са те. Трябваше да научи, да разбере толкова много неща. Неща, които засега не можеше да проумее. Не би трябвало да позволи ужасът от Кампо ди Фиори да замъгли съзнанието му, докато изрежда събитията там. Ето защо трябваше именно да ги изреди — хладно, с безразличие.

— Оттук — каза Нилънд и посочи една сводеста врата, която повече подходеше на катедрала или на изискан мъжки клуб, отколкото на военно учреждение. Капитанът отвори една тежка врата, обкована с излъскани медни орнаменти, и Виторио влезе.

В просторната стая нямаше нищо, което да не отговаря на обстановката в някой тих, много богат клуб. Двата големи прозореца гледаха към двора, всичко беше тежко, с много орнаменти — завесите, мебелите, лампите, а до известна степен и тримата мъже, седнали около масивната махагонова маса в средата. Двама от тях бяха в униформи. Пагоните и отличията на гърдите им ясно обозначаваха високи чинове, но Виторио не знаеше какви. Мъжът в цивилно облекло имаше вид на умел дипломат, за което допринасяше и навосъченият му мустак. Говореха тихо, думите им бяха двусмислени. Стремяха се да проявяват гъвкавост Цивилният седеше откъм тясната страна на масата, а двамата военни — от двете му страни. Имаше и един свободен стол — явно за него.

— Господа — каза капитан Нилънд, сякаш обявяваше пристигането на пратеник в кралския двор, — сеньор Савароне Фонтини-Кристи от Милано.

Виторио погледна плиткоумния англичанин — той не беше чул и дума от това, което му каза.

Тримата около масата се изправиха като един. Заговори цивилният:

— Да ви се представя, сър. Казвам се Антъни Бревър и няколко години съм бил посланик на негово величество в Атина. Отляво е вицеадмирал Хакет от Кралския флот, а отдясно — генерал Тийг от военното разузнаване.

Последваха официални кимвания, след което Тийг наруши официалния тон, заобиколи масата и протегна ръка на Виторио.

— Радвам се, че сте тук, сеньор Фонтини-Кристи. Запознах се с първоначалния доклад. Имали сте доста премеждия. Добре дошли.

— Благодаря — отговори Виторио и стисна ръката на генерала.

— Седнете, моля — покани го Бревър, посочи свободния стол и седна на своя. Двамата офицери също седнаха. Хакет го направи доста церемониално, дори помпозно. Тийг — съвсем непринудено. Генералът извади от джоба си пакет цигари и предложи на Виторио.

— Не, благодаря — отговори той. Да запали цигара заедно с тези хора би означавало да покаже благоразположение, което нито чувстваше, нито искаше те да мислят, че чувства. Един от уроците на Савароне.

Бревър продължи бързо:

— Да не губим време. Сигурен съм, че знаете кой е предметът на нашите тревоги. Гръцката пратка.

Виторио погледна дипломата. След това двамата офицери. Те също го гледаха. С очакване.

— Гръцка пратка? Не знам нищо за никаква гръцка пратка. Но знам колко съм ви благодарен за това, което направихте. Нямам думи да я изразя и на двата езика. Вие спасихте живота ми. За това трябваше да умрат други. Какво повече мога да кажа?

— Мисля — каза Бревър бавно, — че искаме да чуем нещо повече за необичайната доставка, направена на семейство Фонтини-Кристи от гръцкия православен орден „Ксенопи“.

— Моля?! — Виторио беше изумен. Тези думи не му говореха нищо. Изглежда, беше станала някаква грешка.

— Казах ви. Бях посланик в Атина. Докато траеше мандатът ми, създадохме дипломатически връзки в цялата страна, включително, разбира се, и с религиозни организации. Въпреки неспокойните времена, които преживява Гърция, църковната йерархия си остава могъща сила.

— Не се и съмнявам — отговори Виторио. — Но наистина нямам представа какво общо има това с мен.

Тийг се наведе напред и впи поглед във Фонтини-Кристи. Димът се виеше пред лицето му.

— Моля ви — каза той. — Ние свършихме нашата част от работата. Както сам казахте, съвсем правилно, ние спасихме живота ви. Изпратихме най-добрите си специалисти, платихме хиляди на корсиканците, поехме значителни рискове с една подводница, а от тях нямаме излишни, знаете това, и задействахме току-що създаден въздушен мост. Всичко това, за да ви измъкнем оттам. — Тийг замълча, остави цигарата си в пепелника и леко се усмихна. — Животът на всички хора е нещо свято може би, но усилията, които можем да положим, за да го удължим, не са неограничени.

— От името на военноморското командване мога да кажа — заговори Хакет с добре овладяно раздражение, — че действахме сяпко, подтиквани от най-висши правителствени кръгове. Изложихме на опасност жизненоважни бойни операции и това решение би могло да ни струва смъртта на много хора в най-близко бъдеще. А в замяна все още не сме получили нищо.

— Тези господа, самото правителство, взеха това решение по мое настояване — каза посланик Антъни Бревър натъртено. — Бях напълно убеден, че каквато и да е цената, е абсолютно наложително да ви изведем от Италия. Ще говоря направо, сеньор Фонтини-Кристи. Не ни интересува вашият живот. Интересува ни информацията, с която разполагате. Ето това искам да ви кажа. А сега, къде се намира пратката? Къде е контейнерът?

Виторио издържа на погледа на Бревър, въпреки че усети смъдене в очите. Всички мълчаха напрегнато. Бяха му казали неща, засягащи най-висши правителствени кръгове, и той беше в центъра им. Но не знаеше нищо повече от това.

— Не мога да ви кажа нещо, което не знам.

— *Товарната композиция от Солун.* — Гласът на Бревър беше рязък. Ръката му се спусна леко върху масата и мекото тупване на дланта в дървото стресна Виторио. — Два трупа в локомотив на товарната гара в Милано. Единият от тях свещеник. Някъде след Баня Лука, на север от Триест след Монфалконе, някъде в Италия или Швейцария вие сте посрещнали тази композиция. *Къде?*

— Не съм посрещал никаква композиция, господине. Не съм ходил нито в Триест, нито в Баня Лука. За Монфалконе чух нещо, но това беше само една фраза, която за мен не означава нищо. Нещо щяло да се случи в Монфалконе. Това е всичко. Баща ми не каза нищо повече. Обясни ми, че ще ми каже повече след случката в Монфалконе. Не преди това.

— А двамата мъртъвци в Милано? На товарната гара? — Бревър не се отказваше. Беше напрегнат до краен предел.

— Прочетох за тях във вестниците. Не ми се стори кой знае колко важно.

— Били са гърци.

— Това разбрах.

— Срещнали сте се с тях. Те са ви предали нещо.

— Не съм се срещал с никакви гърци. Не съм получавал нищо.

— Боже мой! — прошепна Бревър болезнено. За всички стана ясно, че дипломатът наистина е обладан от опасенията си. Не търсеше външен ефект.

— Успокой се — каза вицеадмирал Хакет безизразно. Дипломатът заговори отново — бавно, внимателно, сякаш се мъчеше да овладее мислите си:

— Между гръцкия орден и италианската фамилия Фонтини-Кристи е било постигнато споразумение. За нещо с изключителна важност. Някъде между девети и шестнадесети декември, датите на тръгването на влака от Солун и пристигането му в Милано, от третия вагон е бил свален един сандък. Съдържанието му е било толкова важно, че маршрутът на влака е бил подготвен на отделни етапи и само един човек, монахът от ордена в локомотива, го е знаел целия. Разполагал е с всички необходими пътни документи, които е унищожил, преди да убие машиниста и да се самоубие. Само той е знаел къде трябва да се осъществи срещата и къде трябва да се свали

контейнерът, за да бъде скрит. Той и тези, които са се заели да го скрият. Фонтини-Кристи. — Бревър замълча и впи поглед във Виторио. — Това са фактите, господине. Така, както ми бяха предадени от нашия куриер в Патриаршията. Те, заедно с мерките, които предприе нашето правителство, би трябвало да ви убедят, че трябва да ни дадете информацията, с която разполагате.

Фонтини-Кристи се размърда в стола си и извърна поглед от напрегнатото лице на посланика. Беше сигурен, че тези трима мъже смятат, че ги лъже. Трябваше да ги убеди, че не е така. Но първо трябваше да помисли. Значи, ето каква беше причината. Някакъв товарен влак от Солун беше накарал британското правителство да предприеме извънредни мерки... а какво беше казал Тийг? Да удължат живота му-. Но не неговият живот ги засягаше, както ясно бе дал да се разбере Бревър. Интересуваше ги информацията, която смятаха, че притежава.

Само че, разбира се, той не притежаваше никаква информация.

От шести до шестнадесети декември. Баща му беше заминал за Цюрих на дванадесети. Само че не беше стигнал до Цюрих и не искаше да каже на сина си къде е бил... Бревър, изглежда, имаше сериозно основание да се притеснява. И все пак имаше и други неясни неща. Още въпроси без отговор. Виторио се обърна към дипломата:

— Изслушайте ме. Вие казахте „фамилията Фонтини-Кристи“. Това значи баща и четирима синове. Името на баща ми е Савароне. Вашият капитан Нилънд ме представи като Савароне Фонтини-Кристи, но малкото ми име е Виторио.

— Да — отговори едва чуто Бревър, сякаш го принуждаваха да стигне до заключение, което той отказваше да приеме. — Разбрах това.

— А от гърците сте получили името Савароне, така ли е?

— Той не би могъл да се справи с такова нещо сам. — Гласът на Бревър отново едва се чуваше. — Вие сте най-големият му син. Вие управлявате заводите. Би трябвало да ви е уведомил. Имал е нужда от помощта ви. Подготвени са повече от двадесет документа, знаем това със сигурност. Имал е нужда от вас!

— Това е нещо, в което очевидно, може би отчаяно ви се е искало да вярвате. И защото сте повярвали, сте решили да спасите живота ми на всяка цена и да ме изведете от Италия. Изглежда, знаете какво се случи в Кампо ди Фиори.

— Научихме го най-напред от хората на Съпротивата — каза Тийг. — Не след дълго потвърдиха и гърците.

Гръцкото посолство в Рим е следяло отблизо действията на Фонтини-Кристи. Очевидно, без да знае защо. Атинската ни връзка се е обадила на хората от посолството и след това на нас.

— И сега искате да кажете — каза Бревър ледено, — че всичко това е било напразно?

— Не „искам да кажа“. Заявявам го направо. През периода, който посочихте, баща ми каза, че ще замине за Цюрих. Боя се, че по онова време не обърнах на това кой знае какво внимание, но няколко дни по-късно се появи неотложна причина да се свържа с него. Обадих се във всички възможни хотели в Цюрих, но го нямаше никъде. После не ми каза нито къде е ходил, нито какво е правил. Това е истината, господа.

Двамата военни погледнаха дипломата. Бревър бавно се отпусна назад — жест на отчаяние и умора. Остана известно време мълчалив и загледан в плота на масата, след което заговори:

— Животът ви все пак е запазен, сеньор Фонтини-Кристи. Надявам се цената да не е била прекалено висока.

— Разбира се, аз не мога да отговоря на този въпрос. Защо са сключили това споразумение с баща ми?

— На това пък аз не мога да отговоря — каза Бревър, все още загледан в масата. — Може би някой някъде е смятал, че той е достатъчно находчив и влиятелен, за да се справи със задачата. Може би е доказал и двете качества, може би само едното. Може би никога няма да научим...

— Какво е имало в този влак от Солун? Какво толкова е имало в този контейнер, че да ви накара да направите всичко това?

Антъни Бревър вдигна поглед към Виторио и излъга:

— Не знам.

— Но това е нелепо!

— Убеден съм, че в очите ви изглежда така. Единственото, което знам... са възможните последствия. Подобни неща нямат цена. Стойността им е абстрактна.

— И въз основа на това вие взехте тези решения и убедихте правителството си да ги изпълни? Раздвижихте най-високите кръгове на властта?

— Да, точно така. И бих го направил отново. Това е всичко, което ще кажа по въпроса. — Бревър се изправи.

— Безпредметно е да продължаваме. Може би ще ви потърсят други. Приятен ден, сеньор Фонтини-Кристи.

Действието на дипломата стресна двамата военни, но те не казаха нищо. Виторио стана от стола, кимна и тръгна бавно към вратата. Преди да излезе, се обърна и погледна Бревър. Лицето му не изразяваше нищо.

Навън Виторио се изненада. Капитан Нилънд стоеше пред вратата между двама войници. Разузнавателният отдел, Сектор 5 не допускаше никакви рискове. Вратата на залата за срещи се охраняваше.

Нилънд се обърна с изненадано лице. Явно беше очаквал срещата да продължи по-дълго.

— Виждам, че са ви освободили.

— Не мислех, че съм бил задържан — отговори Виторио.

— Начин на изразяване.

— Не ми допада особено. Вие ли ще ме придружите до изхода?

— Да, трябва да се подпише на пропуска.

Те се приближиха до голямото бюро на пропуска на Адмиралтейството. Нилънд погледна часовника си и каза на служителя фамилното име на Виторио. Помолиха го да се подпише под часа на тръгване. Той го направи и се изправи, а капитанът козирува официално. Виторио кимна студено, прекоси мраморното фоайе и излезе на улицата.

Беше на четвъртото стъпало, когато думите изплуваха в паметта му. Достигнаха до него през осветените с ярка бяла светлина кълба дим и трясъка на автоматичната стрелба.

„Шамполук... Цюрих е Шамполук... Цюрих е реката!“

И нищо повече. Само писъците и бялата светлина, и телата, за миг застинали във въздуха, мъртви.

Той спря на мраморните стъпала, без да вижда нищо освен ужасния кошмар.

„Цюрих е Шамполук...“

Овладея се. Застана неподвижно и започна да диша дълбоко; усещаше, че минавачите го гледат. Замисли се дали да не се върне в Адмиралтейството и в залата, от която току-що излезе.

Взе решението си спокойно. *Може би ще ви потърсят други.* Нека дойдат те. Не би споделил каквото знае с Бревър — дипломата, който го беше излъгал.

— Ако позволите, сър Антъни — каза вицеадмирал Хакет, — според мен можехме да го разпитаме по-обстойно.

— Съгласен съм с него — прекъсна го генерал Тийг, без да прикрива раздразнението си. — С вицеадмирала може да имаме някои несъгласия, но не и по този въпрос. Та ние едва разровихме повърхността! Изразходвахме огромни средства и срещу тях не получихме абсолютно нищо. Трябваше да опитаме по-сериозно!

— Нямаше да има полза — отговори Бревър уморено и бавно отиде до прозореца с тежки завеси, гледащ към двора. — Беше изписано в очите му. Фонтини-Кристи каза истината. Това, което му съобщихме, го изненада. Той не знае нищо.

Хакет се прокашля, за да се подготви да сподели мнението си:

— Не ми се видя особено разпенен. Прие нещата доста хладнокръвно.

Дипломатът продължи да гледа през прозореца и отговори замислено:

— Ако се беше разпенил, щях да го държа на този стол цяла седмица. Реагира точно както би реагирал човек като него, когато чуе обезпокоителни новини. Беше прекалено изумен, за да прибегва до театър.

— Дори и да си прав — каза Тийг, — това все още не значи, че и аз не съм прав. Той може и да не си дава сметка какво знае. Вторичната информация много често води до първоизточника, а в нашата работа това почти винаги е така. Не мога да се съглася с това, което направихте, сър Антъни.

— Разбирам. Можете да се свържете с него отново. Казах му това съвсем ясно. Но не мисля, че ще научите нещо повече, отколкото научихме сега.

— Откъде сте толкова сигурен? — попита човекът от разузнаването и раздразнението му се превърна в гняв.

Бревър се обърна към него със замислен поглед и измъчено изражение на лицето.

— Защото съм виждал Савароне Фонтини-Кристи. В Атина преди осем години. Беше неутрален пратеник на Рим, ако това е

терминът. Единственият, на когото гърците имаха доверие. Обстоятелствата не са съществени в нашия случай, но методите на Савароне са. Той беше много дискретен човек и в същото време можеше да повдигне планина. Справяше се с най-трудните икономически преговори и постигаше най-тежките междудържавни споразумения, защото всички знаеха, че думата му тежи повече от всеки написан и подписан договор. Странно, но именно за това се бояха от него. Пази се от абсолютно честните хора. Единствено можехме да се надяваме, да е потърсил помощта на сина си. Да е имал нужда от него.

Тийг премисли думите на дипломата и се подпря с ръце на масата:

— Какво е имало в контейнера от Солун?

Преди да отговори, Бревър се вгледа мълчаливо в офицерите и те разбраха, че каквото и да каже, то ще е *всичко*.

— Документи, скрити от човечеството в продължение на четиринадесет столетия. Те биха могли да разкъсат християнския свят, да настроят църквите една срещу друга... дори нациите... да накарат милиони да заемат страна, в една война не по-малко страшна, от тази на Хитлер.

— И да разделят тези, които воюват срещу Германия, така ли? — попита Тийг.

— Да. Това би било неизбежно.

— Тогава по-добре да се молим да не видят бял свят — заключи Тийг.

— Молете се, генерале. Странно. През вековете много хора доброволно са отдавали живота си, за да се запазят тези документи. Сега са се загубили. И всички, които са знаели къде, са мъртви.

ЧАСТ ТРЕТА

7.

ЯНУАРИ 1940 г. ДО СЕПТЕМВРИ 1945 г.

Телефонът върху старинното бюро в апартамента в хотел „Савой“ иззвъня. Виторио седеше до еркерния прозорец с изглед към Темза и наблюдаваше шлеповете, които бавно се движеха нагоре и надолу по реката в следобедния дъжд. Погледна часовника си. Беше точно четири и половина. Би трябвало да се обаждат Алек Тийг от МІ6.

През последните три седмици Фонтини-Кристи беше научил много неща за Тийг. Едно от тях беше, че е точен до секундата. Ако кажеше, че ще се обади около четири и половина, това означаваше, че ще се обади *точно* в четири и половина. Алек Тийг живееше по часовник. Това обясняваше краткостта на разговорите, които водеше.

Виторио вдигна слушалката:

— Фонтини? — Човекът от английското разузнаване освен това имаше склонност да съкращава имената. Очевидно не виждаше причина да добави и „Кристи“, след като „Фонтини“ вършеше същата работа.

— Здравей, Алек. Очаквах те.

— Документите са у мен — каза Тийг бързо. — И заповедта. Във Форин Офис^[1] не се зарадваха особено. Или са загрижени за здравето ти, или се боят, че ще натовариш хазната с допълнителни разходи.

— Второто, мога да те уверя. Баща ми казваше, че трябва да се „пазариш твърдо“. Честно казано, не разбирам тази фраза. Като че ли един пазарлък може да бъде „мек“.

— Проклет да съм, ако знам. — Тийг всъщност не го слушаше. — Мисля, че трябва да се видим колкото се може по-скоро. Какво ще правиш довечера?

— Ще вечерям с мис Холкрофт. Но при това положение мога да отложат срещата си, разбира се.

— Холкрофт? А, да, Спейн.
— Мисля, че предпочита да я наричат Холкрофт.
— Да. Не мога да я упрекна за това. Бившият ѝ мъж е пълен глупак. И все пак традицията си е традиция.
— Тя прави всичко възможно да не е така, струва ми се.
Тийг се засмя:
— Дяволски напориста жена. Мисля, че ще ми допадне.
— Това означава, че не я познаваш и че искаш да знам, че ме следите. Никога не съм споменавал пред теб името ѝ по мъж.
Тийг отново се засмя:
— Правим го заради теб, не защото имаме някаква полза.
— Да отменя ли срещата?
— Не, няма нужда. Кога смяташ да си на линия?
— На каква линия?
— По дяволите! Забравих, че си италианец. Кога ще свършиш с вечерята?
Виторио се усмихна. Това не беше поза. Алек наистина беше забравил.
— Мога да я изпратя у дома към десет и половина... може би десет. Искаш да се срещнем ли?
— Боя се, че се налага. В заповедта пише, че трябва да тръгнеш утре сутринта. За Шотландия.

Ресторантът се наричаше „Елен“. На прозорците бяха сложени черни парчета плат, изпънати с кабарчета, за да не може нито лъч светлина да излезе навън. Той седеше в ъгъла на бара, с лице към залата и затъмнения вход. Тя щеше да дойде всеки момент и Виторио се усмихна в себе си, разбирайки колко много иска да я види.

Знаеше кога започна всичко, кое постави началото на бързо развиващите се отношения помежду им, които скоро ги доведоха до великолепните изживявания в леглото. Не, началото не беше срещата във фойето на хотела, нито пък първата им вечер заедно. Онова бяха само приятни епизоди. Той не беше търсил, не беше искал нищо повече.

Всичко започна пет дни по-късно, когато на вратата на апартамента му се почука. Той отвори и я видя в коридора, стиснала

стар, леко измачкан брой на вестник „Таймс“. Той не беше го чел.

— За Бога! Какво се е случило? — попита тя.

Виторио я покани да влезе, без да задава въпроси, без да знае какво има тя предвид. Джейн му подаде вестника. В долния ляв ъгъл на първата страница имаше кратка дописка, оградена с молив.

МИЛАНО (2 януари, Ройтер). Върху заводите „Фонтини-Кристи“ бе спуснато информационно затъмнение, след като правителствени служители поеха управлението им. Никой от членовете на фамилията Фонтини-Кристи не се е появявал на публично място и достъпът до семейното имение Кампо ди Фиори е прекратен. За съдбата на този мощен индустриален клан, ръководен от финансовия магнат Савароне Фонтини-Кристи и сина му Виторио, се носят всевъзможни слухове. Според достоверни източници не е изключено те да са били убити от патриоти, разгневени от някои неотдавнашни решения на фирмата, които според някои кръгове са несъвместими с интересите на Италия. Съобщава се, че обезобразеното тяло на един „информатор“ е било намерено обесено на площад „Дуомо“ с надпис, косвено потвърждаващ слуховете за екзекуция. Официалното съобщение на Рим гласи, че Фонтини-Кристи са врагове на държавата.

Виторио остави вестника и отиде в другия край на стаята. Знаеше, че тя не го е направила от някакво лошо чувство. Не я обвиняваше за загрижеността ѝ. Но беше много ядосан. Този гняв беше само негов и не желаше да го споделя с друг. Тя се беше натрапила.

— Съжалявам — каза Джейн тихо. — Не трябваше да идвам. Позволих си прекалено много.

— Кога го видя?

— Преди половин час. Някой го е оставил на бюрото ми. Споменах за теб пред някои приятели. Нямахте причина да не го правя.

— И дойде веднага?

— Да.

— Защо?

— Защото не ми е безразлично — отговори тя. Искреността ѝ го трогна. — Сега ще си вървя.

— Моля те...

— Искаш ли да остана?

— Да, струва ми се.

И ѝ разказа. В началото с овладян тон, а после, когато разказът му набра скорост с приближаването към ужаса на онази нощ в Кампо ди Фиори, гърлото му пресъхна и изведнъж му се отця да продължи.

И Джейн направи нещо неочаквано. Седнала недалеч от него, без да направи опит да скъси разстоянието, тя го накара да продължи.

— За Бога, кажи го! Всичко!

Шепнеше, но в шепота ѝ имаше заповед и в объркването си той се подчини.

Когато свърши, почувства невероятно облекчение. За първи път от много дни насам непоносимият товар падна от плещите му. Не завинаги — непременно щеше да се върне, — но за момента бе намерил разума си. Наистина — това не беше наложена насила поза, от която получаващ усещането, че не ти достига въздух.

Джейн знаеше това, което той не беше разбрал. И му го каза:

— Мислиш ли, че би могъл да го държиш в себе си безкрай? Да не го кажеш, да не го изречеш? Що за човек мислиш, че си?

Що за човек? Нямахше представа. Никога не се беше питал що за човек е всъщност. Този въпрос не го беше занимавал. Досега беше Виторио Фонтини-Кристи — син на Савароне. Сега трябваше да разбере какво друго е. Замисли се дали Джейн би могла да стане част от неговия нов свят. Или омразата и войната ще го обземат напълно. Знаеше, че само войната и омразата са трамплинът му обратно към живота.

Именно затова не отрязва Алек Тийг, човека от МІ6, когато той му се обади отново след злополучния разговор с Бревър в Адмиралтейството. Тийг искаше да получи още информация — на пръв поглед несъществена — дотути разговори, случайни забележки, повторени без видима причина думи. Всичко, което би могло да има връзка с влака от Солун. Но и Виторио искаше нещо. От Тийг. Така че, не му каза всичко наведнъж — за реката, която можеше, но можеше и

да няма нищо общо с Цюрих, за областта в Италианските Алпи, наречена Шамполук, в която обаче нямаше река. Каквато и да беше загатката, отделните ѝ части останаха разделени, несвързани помежду си. Но Тийг не се отказваше.

И докато всичко това продължаваше, Виторио разбра какви възможни планове има за него МІБ. Той говореше отлично италиански и английски, много добре френски и немски, познаваше отблизо няколко отрасли на европейската индустрия, беше преговарял с водещите финансисти на континента. Това никак не беше малко.

Тийг му каза, че ще види какво може да направи. Каза му, че ще му се обади днес в четири и половина — би могло да има какво да му съобщи. Днес, точно в четири и половина, той позвъни и му каза, че за него има заповед. Значи все пак беше направил нещо. Виторио се зачуди какво ли е то и защо бе това внезапно заминаване за Шотландия.

— Дълго ли чакаш? — попита Джейн Холкрофт, внезапно изникнала до него в слабо осветения бар.

— О, извинявай. — Наистина съжаляваше. Не беше видял; когато влиза, макар че гледаше към вратата. — Не, не дълго.

— Ти беше някъде на мили оттук. Гледаше точно към мен, а когато ти се усмихнах, се намръщи. Надявам се, че това не отразява истинските ти чувства.

— Боже мили, разбира се, че не. Но наистина бях на мили оттук. В Шотландия.

— Моля?

— Ще ти кажа, когато седнем на масата. Тоест само каквото знам, а то не е много.

Придружиха ги до масата им и те си поръчаха напитки.

— Споменавах съм ти за Тийг — започна Виторио, запали ѝ цигарата, а след това и своята.

— Да. От разузнаването. Но не ми каза кой знае колко. Само че бил добро момче, което задава много въпроси.

— Нямаше как да не ги задава. При семейство като моето...

Виторио не ѝ беше казал за товарния влак от Солун. Нямаше смисъл.

— От няколко седмици го моля да ми намери някаква работа.

— В службите?

— В която и да е служба. Логично беше да се обърна към него. Има познати навсякъде. И двамата бяхме съгласни, че квалификацията ми може да е полезна за някого.

— И с какво ще се занимаваш?

— Не знам, но каквото и да е то, започва в Шотландия.

Келнерът донесе поръчката им. Виторио му благодари с кимване, усещайки, че Джейн не отделя поглед от лицето му.

— В Шотландия има тренировъчни лагери — каза тя тихо. — Няколко от тях са строго секретни и много добре охранявани.

Виторио се усмихна:

— Изглежда, не са чак толкова секретни.

Джейн отвърна на усмивката му и обясни:

— В онзи район има много сложна система за противовъздушно предупреждаване. Някои техни сектори се припокриват с нашите. Почти невъзможно е да проникне самолет. Особено лек едномоторен.

— Бях забравил. Управителят в хотела ми каза, че сте сериозни войски.

— Да, и освен това преминаваме много солидни курсове на обучение върху всички съществуващи противовъздушни системи. Включително и тези, които са в етап на разработка. Кога заминаваш?

— Утре.

— Аха. За колко време?

— Не знам.

— Да, разбира се. Вече ми каза.

— Тази вечер трябва да се срещна с Тийг. След ресторанта, но няма нужда да бързаме. В десет и половина. Предполагам, че тогава ще ми каже повече.

Джейн остана мълчалива за няколко секунди, без да отделя поглед от очите му.

— След срещата с Тийг ще дойдеш ли при мен? У дома. За да ми кажеш каквото можеш.

— Да, ще дойда.

— Няма значение колко е часът. — Тя сложи длан върху неговата. — Искам да сме заедно.

— Аз също.

Генерал Алек Тийг свали омачканата си фуражка и шинела си и ги хвърли на фотьойла. След това разкопча куртката си, разхлаби вратовръзката и се отпусна върху мекия стол, като се усмихна на Виторио, седнал сръщу него. Той разпери жаловито ръце:

— Тъй като се занимавам с това от седем тази сутрин, мисля, че трябва да ми предложиш нещо за пиене. Едно уиски ще ми се отрази чудесно.

— Разбира се.

Виторио прекоси просторната стая на апартамента си в хотел „Савой“, наля две чаши от бутилката в барчето и се върна при генерала.

— Мисис Спейн е много привлекателна жена — каза Тийг. — И ти си много прав, че предпочита моминското си име. В министерството името Спейн е записано в скоби. Наричат я „старши пилот Холкрофт“.

— Старши пилот? — Виторио не знаеше защо, но военното звание пред името и му се стори доста странно.

— Никога не съм я свързвал с армията.

— Да, разбирам какво имаш предвид.

Тийг допи чашата си бързо и я сложи на масата пред себе си. Виторио предложи с жест да му налее още.

— Не, стига толкова. Благодаря. Време е да поговорим сериозно.

Човекът от разузнаването погледна часовника си. Фонтини-Кристи се зачуди дали Тийг наистина си беше определил само половин минута за светски разговор.

— Какво ще правя в Шотландия?

— Ще прекараш там някъде около месец. Ако приемеш условията, разбира се. Боя се, че плащането няма да е такова, на каквото си свикнал. — Тийг отново се усмихна.

— Всъщност съвсем произволно ти определихме заплата на капитан. В момента не мога да ти кажа точната цифра.

— Точната цифра не ме интересува. Каза, че имам право на избор, но преди това каза, че вече има заповед. Не разбирам.

— Ние нямаме право да ти заповядваме. Това е. Но за да не губим време, аз реших да започна от края. Да видя дали ще може да се уреди.

— Да се уреди? Какво е то?

— Доста трудно е да ти отговоря веднага. Дори изобщо да ти отговоря. Виждаш ли, всъщност всичко зависи от теб самия.

— От мен?

— Да. Ти напусна Италия при доста необичайни обстоятелства, всички си даваме сметка за това. Но ти не си единственият европейец, дошъл на острова. Десетки и стотици други са направили същото. Не, нямам предвид евреите и комунистите, те са с хиляди. Говоря за хората като теб. Бизнесмени, учени, инженери, университетски преподаватели, които по една или друга причина — на нас ни се ще да мислим, че по морални подбуди — повече не са могли да работят там, където са били. Засега сме стигнали дотам.

— Не разбирам. Докъде?

— До Шотландия. С четиридесет-петдесет души, които вече не притежават нищо и които преди това са постигнали значителни успехи в съответната си професия. И им търсим водач.

— И смяташ, че това може да съм аз?

— Колкото повече се замислям, толкова повече се убеждавам, че е така. Напълно подходящ си за това. Движил си се сред финансовите кръгове, владееш езици. И най-вече ти си бизнесмен, разработвал си пазари в цяла Европа. Дявол да го вземе, заводите „Фонтини-Кристи“ са огромни, а ти си ги ръководел. Адаптирай се към новите условия. Ще трябва да правиш това, което си правил през последните няколко години с такъв успех. Само че обърнато наопаки.

— За какво говориш?! Генералът продължи бързо:

— В Шотландия сме събрали хора, занимавали се с най-различни дейности във всички по-големи европейски градове. А една стъпка винаги води до друга, нали?

— На това разчитате, нали? Че хората като нас обичат да задават въпроси.

Тийг се наведе напред и каза замислено:

— Живеем в размирни и объркани времена. Съществуват повече въпроси, отколкото отговори, А един отговор през цялото време беше пред очите ни, само че не го забелязвахме. Обучавахме тези хора не в каквото трябва! Тоест не бяхме сигурни в какво ги обучаваме. Най-общо казано, подготвихме ги за обикновени нелегални контакти, за куриерска работа и така нататък. Но без ясна перспектива. А има нещо по-добро, направо гениално, нищо че го казвам аз. Стратегията,

концепцията е да ги изпратим в съответните страни, за да рушат пазара, да създават хаос. Не, не саботажи във физически смисъл, за това имаме достатъчно хора, а бюрократичен хаос. Ще ги върнем на предишните им места, ако, разбира се, това е възможно. Представи си — счетоводители, чиито баланси никога не излизат, вечно сгрешени товарителници и транспортни документи, сбъркани срокове за доставка, всеобщо объркване във фабриките и заводите. С две думи, некомпетентно управление навсякъде и на всяка цена!

Тийг беше възбуден и ентусиазмът му беше заразителен. На Виторио не му беше лесно да се съсредоточи върху първоначалния си въпрос:

— А защо трябва да тръгна утре сутринта?

— Ще ти отговоря направо. Казах им, че можем да те изгубим, ако протакаме повече.

— Повече? Как можеш да кажеш такова нещо? Та аз съм тук само от...

— Защото — прекъсна го Тийг — само пет души в цяла Англия знаят защо всъщност те изведохме от Италия. Това, че не знаеш нищо за влака от Солун, ги ужаси. Направиха ход на тъмно и загубиха. Това, което ти ми каза, не води доникъде. Агентите ни в Цюрих, Берн, Триест, Монфалконе... те не могат да открият нищо. Така че аз предложих малко по-различно обяснение за това, защо сме те довели тук, и по този начин спасих няколко глави. Казах, че тази нова операция е твоя идея и, разбира се, всички останаха доволни. В края на краищата ти си Фонтини-Кристи. Приемаш ли?

Виторио се усмихна:

— „Некомпетентно управление навсякъде и на всяка цена“. Едва ли този девиз има прецедент. Да, виждам възможностите. Но дали те са огромни или само теоретични, това ще покаже практиката. Приемам.

Тийг се усмихна лукаво.

— Остава още, едно нещо. Името ти...

— *Виктор Фонтайн?* — засмя се Джейн, седнала на канапето до него в приятно затопления от огъня в камината апартамент в

Кенсингтън. — Ето това се казва британско нахалство. Те са те колонизирали.

— И междувременно ме направиха и офицер — засмя се капитан Виктор Фонтайн, извади плика от джоба си и го пусна на масата. — Тийг беше доста забавен. Заговори за това точно както би станало в някой филм. „Трябва да ти намерим *име*. Нещо лесно запомнящо се и удобно за телеграфните съобщения.“ Заинтригува ме. Мислех, че ще ми дадат някакво кодово наименование, нещо драматично, например скъпоценен камък, може би номер. Или някакво животно. Вместо това той просто промени моето име по английски модел и го съкрати. — Виктор се засмя. — Ще свикна. Няма да е за цял живот.

— Не знам дали аз ще мога, но във всеки случай ще опитам. Честно казано, така се чувствам излъгана.

— Всички трябва да жертваме по нещо. Вярно ли е, че „капитан“ е по-висок чин от „старши пилот“?

— „Старши пилотът“ няма намерение да дава заповеди. Не мисля, че ние двамата много си падаме по военщината. И Кенсингтън не е казарма. Кажи ми за Шотландия.

Той разказа накратко това, което знаеше, без да влиза в конкретни подробности. Докато говореше, усещаше как удивителните й светлосини очи се вглеждат в неговите и разбират, че зад общите фрази се крие още нещо. Беше облечена с удобен светложълт домашен халат, който подчертаваше тъмнокестенявата й коса и сините й очи. Под халата между широките ревери се виждаше меката белота на нощницата й. Той знаеше, че умишлено му я показва, че иска да възбуди у него желанието да я докосне.

„Толкова е приятно — мислеше Фонтайн. — Имам още толкова време.“ Докато говореше, той леко докосна рамото й; тя бавно, нежно хвана ръката му и започна да гали дланта му. След това я свали долу в скута си и я улови с двете си ръце.

— Ето това е „Некомпетентно управление навсякъде и на всяка цена“ — завърши той. — Където би могло да се постигне.

Тя остана мълчалива за миг, след това се усмихна, а очите й все още го гледаха изпитателно.

— Това е добра идея. Тийг е прав, възможностите са големи. Колко време трябва да прекараш в Шотландия? Каза ли ти?

— Не, не каза точно. Няколко седмици.

Той издърпа ръката си, прегърна неспринудено Джейн през раменете и я притегли към себе си. Тя облегна глава на гърдите му, той целуна меката ѝ коса. След това Джейн се отдръпна и го погледна — очите ѝ все още питаха. Разтвори устни, приближи се до него и бавно, много нежно мушна ръката му между реверите на халата, върху гърдата си. Устните им се срещнаха, Джейн простена и го целуна страстно.

— Много време мина — прошепна тя след това.

— Красива си — прошепна той в отговор, погали нежно косата ѝ и я целуна по клепачите.

— Не искам да заминаваш. Искам да сме заедно.

Те се изправиха край канапето. Тя му помогна да свали сакоето си. Целунаха се отново, в началото леко, после все по-силно. За миг Виктор улови раменете ѝ, отдалечи я от себе си и я погледна в очите.

— Ще ми липсваш ужасно — каза той. — Даде ми толкова много.

— А ти ми даде това, което се страхувах да намеря — отвърна тя. — Дори да потърся. Боже мой, бях се вкаменила!

Тя улови ръката му и го поведе към вратата на спалнята. Една нощна лампа от слонова кост на нощното шкафче хвърляше жълто-бяла светлина и осветяваше светлосините стени и семплата бяла мебелировка. Копринената покривка на леглото също беше синя, на някакви цветя. Всичко беше толкова спокойно, далечно, толкова хубаво... Като самата Джейн.

— Тази стая е прекрасна. И топла. — Виктор беше удивен от семплата красота. — Тя е удивителна, защото е твоя и защото ти живееш в нея. На глупак ли ти приличам?

— Приличаш ми на италианец — отговори тя тихо и му се усмихна. В очите ѝ прочете обич и нетърпение. — Можеш да споделиш с мен топлината ѝ. Искам да я споделиш.

Застанаха от двете страни на леглото и заедно отметнаха назад копринената покривка. Ръцете им се докоснаха и те се погледнаха в очите. След това тя отиде при него. Най-напред разкопча халата, после развърза колана на нощницата и меката тъкан се смъкна. Пълните ѝ, закръглени гърди се появиха изпод копринените гънки на тъканта. Зърната им бяха розови, твърди.

Той я прегърна и потърси устните ѝ възбуден. Тя се притисна към него. Виктор не помнеше откога не беше изпитвал такова силно желание. Тя трепереше и се притискаше към него. Разтвори устни и ги впи в неговите, стенойки от удоволствие.

— За Бога, Виторио, вземи ме! Вземи ме бързо, любов моя!

Телефонът на бюрото на Алек Тийг иззвъня. Той погледна часовника на стената и след това ръчния си часовник. Беше един без десет през нощта. Вдигна слушалката.

— Тийг.

— Рейнълдс от екипа. За доклад. Той все още е в апартамента на Холкрофт. Изглежда, ще прекара нощта там.

— Добре. Всичко е наред. Съгласно плана.

— Ще ми се да знаех какво си говорят. Можехме да го организираме, сър.

— Излишно е, Рейнълдс. Отбележи си за утре — трябва да се свържеш с Паркхърст в Министерството на въздухоплаването. Да осигурят на старши пилот Холкрофт гъвкаво работно време и да намерят повод да я изпратят на обиколка по станциите за въздушна отбрана в Лох Торидън, ако може да се уреди без много шум. А сега смятам малко да поспя. Лека нощ.

[1] Британското външно министерство. — Бел.пр. ↑

8.

Лох Торидън се оказа на брега на морето в северозападна Шотландия, а през залива можеше да се стигне до Хибридите. Сушата беше прорязана от десетки дълбоки клисури и потоци, идващи от височините. Водата им беше леденостудена и бистра и на места в равнините беше образувала блата. Лагерът се намираше между морето и възвишенията. Пейзажът беше суров. Изолирано, непристъпно място, което се охраняваше от войници с автомати и кучета. На шест мили северозападно от лагера имаше малко селце само с една главна улица, която се виеше покрай няколкото магазинчета и отново се превръщаше в черен междуселски път.

Самите възвишения бяха стръмни и склоновете им бяха обрасли с високи дървета и храсталаци. Там се провеждаха тренировките на хората от континента. Само че занятията вървяха бавно и мъчително. Обучаваните не бяха войници, а бизнесмени, учени — хора, неспособни да издържат големи физически натоварвания.

Общото между тях беше омразата им към нацистка Германия. Двадесет и двама бяха немци и австрийци, а освен това имаше осем поляци, девет датчани, седем белгийци, четирима италианци и трима гърци — общо петдесет и трима уважавани в миналото граждани, които бяха взели своето решение преди месеци.

Те бяха наясно, че един ден ще ги изпратят в родните им земи. Но както Тийг беше отбелязал, перспективата не беше особено ясна. Тази неопределеност и явно маловажната роля, която им определяха, не допадаше на мнозинството от тях и много често в четирите спални помещения в средата на лагера се чуваха недоволни гласове. И безпокойството растеше все повече и повече с всяка чута по радиото новина за германските победи.

Дявол да го вземе! Кога? Къде? Как? *Губим си времето!*

Началникът на лагера прие Виктор Фонтайн малко враждебно. Той беше грубоват офицер от редовните, но беше преминал през различните школи за обучение в подривни операции на MI6.

— Не мога да кажа, че разбирам за какво става дума — каза той при първата им среща. — Инструкциите бяха неясни. Предполагам, че

така е трябвало. Ще прекарате тук около три седмици, докато генерал Тийг разпoredи нещо друго, и ще се обучавате заедно с групата, като един от тях. За вас няма да правим никакви изключения.

— Да, разбира се.

И с тези думи Виктор влезе в света на Лох Торидън. Това беше един странен, изкривен свят, който нямаше нищо общо с това, което беше преживял досега. И той разбираше, макар и да не си даваше ясна сметка защо, че уроците на Лох Торидън ще допълнят уроците на Савароне и ще оформят последните години от живота му.

Зачислиха му униформа съгласно устава, включително автомат и пистолет (но без патрони), щик, който можеше да се сгъва, съдини за храна и завивки. Влезе в спалното помещение, където го посрещнаха мълчаливо и без интерес. Бързо разбра, че в Лох Торидън няма дружба и приятелство. Хората там живееха във и със собственото си минало. Нямаха нужда от нови приятели.

Дните бяха дълги и изтощителни. Вечер запаметяваха кодове и карти и след това потъваха в дълбокия сън, необходим им за възстановяването от тежката умора. Донякъде Лох Торидън му напомняше за игрите в университета, когато със състудентите си се състезаваше на тепиха, на корта или на пистата за бягане. Само че колегите тук бяха различни. Повечето от тях бяха по-възрастни от него и нито един нямаше дори и бегла представа какво значи да си Фонтини-Кристи. Това успя да разбере от кратките разговори. Не беше трудно да се затвори в себе си, следователно да се бори със себе си. А тази борба е най-трудната.

— Здравсти! Казвам се Михайлович. — Запъхтеният мъж се ухили и се отпусна на тревата до Виктор. Той се измъкна от ремъците на раницата си и пусна тежката брезентова торба на земята. Бяха им дали десетминутна почивка между тренировка по ускорено придвижване и занятие по тактика.

— Аз съм Фонтайн — отговори Виктор.

Мъжът беше един от двамата новодошли в Лох Торидън преди по-малко от седмица. Беше на около двадесет и пет години — най-младият от всички в лагера.

— Италианец ли си? От трето спално?

— Да.

— Аз съм хърватин. От първо спално.

— Говориш добре английски.

— Баща ми е търговец. По-точно — беше. Без английски няма търговия. — Михайлович извади един пакет цигари от джоба на униформата си и предложи на Виктор цигара.

— Не, благодаря. Току-що я угасих.

— Ох, всичко ме боли — каза славянинът и се ухили.

— Не знам как се справят по-възрастните.

— Тук сме от по-дълго време и сме свикнали.

— Не, нямах предвид теб. Имах предвид другите.

— Благодаря.

Виктор се зачуди защо Михайлович се оплаква. Той беше едър, набит човек, с врат като на бик и широки рамене. И имаше нещо странно — по челото му не се виждаше и капчица пот, докато челото на Виктор беше мокро.

— Избягал си от Италия, преди Мусолини да те направи лакей на германците, а?

— Нещо такова.

— Мачек е тръгнал по същия път. Скоро ще управлява цяла Югославия, помни ми думата.

— Не знаех това.

— Не го знаят много хора. Баща ми го знаеше. — Михайлович дръпна от цигарата си, отправил поглед в далечината. — Екзекутираха го.

Фонтайн погледна младия човек със съчувствие.

— Съжалявам. Ужасно е, знам това.

— Така ли? — Хърватинът го погледна. В погледа му се четеше объркване.

— Да. Ще говорим по-късно. Сега ни чакат тренировки. Трябва да стигнем до върха на следващия хълм, без да ни засекат. — Виктор стана и протегна ръка. — Малкото ми име е Виктор... Ти как се казваш?

Хърватинът стисна здраво ръката му.

— Петриди. Това е гръцко име. Баба ми беше гъркиня.

— Добре дошъл в Лох Торидън, Петриди Михайлович.

С течение на времето Виктор и Петриди се сработиха много добре. Толкова добре, че в тренировките по инфилтриране сержантите

ги оставяха сами срещу много повече хора. На Петриди позволиха да се премести в спалното помещение на Виктор.

Виктор имаше чувството, че един от по-младите му братя се е върнал сред живите. Петриди беше любопитен, много често объркан, винаги силен и сговорчив.

Той запълваше някаква празнина, помагаше му да преодолее спомените си. Ако югославиянинът имаше някакъв недостатък, това беше склонността му да говори прекалено много, непрекъснато да задава въпроси и да споделя факти от личния си живот, като очакваше от Виктор да прави същото.

Той не можеше да прави това отвъд никакви граници. Просто не беше такъв човек. Беше споделил с Джейн ужаса на Кампо ди Фиори. Друг нямаше да знае. Понякога се налагаше да укори Михайлович:

— Ти си ми приятел, не си ми изповедник.

— Имал ли си изповедник?

— Не всъщност. Така се казва.

— Семейството ти е било набожно. Трябва да е било.

— Защо?

— Заради истинското ти име. Фонтини-Кристи. Това означава „Изворите на Христос“, нали?

— Да, но на език отпреди няколко века. Не сме религиозни в общоприетия смисъл. От много време насам.

— Аз съм много, много религиозен.

— Това е твое право.

Петата седмица дойде и си отиде, а Тийг не се обади. Виктор се чудеше дали не са го забравили, дали в МІБ не са променили мнението си за идеята „некомпетентно управление навсякъде и на всяка цена“. Въпреки всичко животът в Лох Торидън му помагаше да не мисли за миналото — той отново се чувстваше силен и способен.

За деня офицерите бяха планирали занятие, което наричаха „дълго преследване“. Четирите спални помещения действаха самостоятелно. Тръгваха под ъгъл от четиридесет и пет градуса по компаса в диаметър от десет мили около лагера. По двама души от тях получаваха петнадесет минути преднина, след което останалите

тръгваха по следите им. Трябваше да се укриват и да заблуждават преследвачите колкото се може по-дълго.

Обикновено за „бегълци“ сержантите избираха най-добрите и от трето спално това бяха Виктор и Петриди.

Те побягнаха надолу по каменистия склон към горите на Лох Торидън.

— Бързо! — каза Петриди, когато навлязоха сред дърветата. — Ще тръгнем наляво. Стъпвай в калта! Чупи колкото се може повече клони.

Изминаха не повече от петдесет метра и Виктор каза:

— Достатъчно. Сега внимателно. Ще оставим стъпки, които водят към сухата земя... Добре. Сега заднишком, стъпвай в следите. Ще се върнем обратно.

— Обратно? — Петриди беше объркан. — Къде обратно?

— Към края на гората, откъдето влязохме. Имаме още осем минути. Достатъчно са.

— Достатъчно за какво? — Югославянинът гледаше по-възрастния си приятел, сякаш беше луд.

— За да се качим на някое дърво.

Виктор избра един висок бор сред няколко по-ниски дървета и се покатери. Петриди го последва със светнало като на малко момче лице. Изкачиха се колкото се може по-нагоре. Клоните ги скриваха, но те можеха да виждат земята под дървото.

— Имаме още почти две минути — прошепна Виктор, след като погледна часовника си. — Намести се колкото се може по-удобно.

След две минути и половина преследвачите им минаха под тях. Виктор се наведе към младия хърватин:

— Ще останем още малко и ще слезем. Ще отидем от другата страна на хълма. Там има една клисура. Ще се скрием.

— На хвърлей камък от старта! — Петриди се усмихна. — Как го измисли?

— Не си имал братя, с които да си играеш на криеница. Това ни беше любимата игра.

Усмивката на Михайлович изчезна.

— Имам много братя — каза той загадъчно и извърна лице.

Нямаше време да му задава въпроси. Нито пък го интересуваеше. През последните няколко дни югославянинът се държеше странно.

Мрачен и навъсен в един момент, еуфорично весел в следващия; и непрекъснато задаваше въпроси, чиито отговори бяха откъд шестседмичното им познанство.

Виктор погледна часовника си.

— Ще слеза първи. Ако няма никой, ще ти дам знак.

След малко и двамата слезоха на земята и приведени побягнаха на изток, в края на гората, в основата на хълма. Малко по-нататък, от другата страна на възвишението, склонът беше скалист и назъбен, а точно отдолу имаше дълбок каньон, прорязан от ледниците преди милиони години. Те се спуснаха надолу и спряха на един скален перваз. Задъхан, Виктор седна с гръб към скалата и извади пакет, цигари, а Петриди се настани на ръба пред него и спусна крака надолу към пропастта. Первазът беше не повече от три метра дълъг и метър и половина широк. Виктор отново погледна часовника си. Вече нямаше нужда да шепнат.

— След половин час ще изкачат билото и ще изненадат лейтенантите. Цигара?

— Не, благодаря — отговори Петриди рязко, с гръб към Виктор. Не можеше да не забележи раздразнението в гласа му.

— Какво има? Нарани ли се?

Петриди се обърна и впи поглед във Виктор.

— Образно казано, да.

— Не, няма да се опитвам да разбера какво имаш предвид. Или си се наранил и те боли, или не. Не ме интересуват никакви недомлъвки.

Виктор реши, че ако Михайлович отново е влязъл в период на депресия, е по-добре да не разговарят. Беше започнал да мисли, че зад големите невинни очи на Петриди се крие един объркан млад човек.

— Ти се занимаваш само с това, което те интересува, нали, Виктор? Светът се върти, както пожелаеш ти! Кимваш и всичко изчезва. Превръща се в нищо. — Петриди не отделяше поглед от него.

— Замълчи и се успокой. Запали цигара, наслади се на пейзажа и ме остави на мира. Почваш да ми дотягаш.

Хърватинът бавно изтегли краката си от ръба и се обърна към Виктор:

— Няма да се отървеш от мен. Не можеш. Аз споделих тайните си с теб. Открито, честно. Сега е твой ред да направиш същото.

Виктор се вгледа в югославянина и го обзе безпокойство.

— Мисля, че не си разбрал същността на дружбата ни. Или аз не съм дооценил що за човек си.

— Не ме обиждай!

— Не те обиждам. Просто искам да сме наясно...

— Времето ми изтече! — Петриди повиши глас. Очите му бяха разширени, немигащи, изречението завърши с вик: — Не си сляп! Не си глух! А се правиш на сляп и глух!

— Махни се оттук — каза Виктор тихо. — Върни се при сержантите на стартовата линия. Играта свърши!

— Името ми — прошепна Михайлович. — От самото начало се правиш, че не го забелязваш! *Петриди!*

— Да, така се казваш. Забелязах това.

— И никога не си го чувал досега? Това ли искаш да кажеш?

— И да съм го чувал, не ми е направило впечатление.

— Лъжеш! Това е името на един монах! И ти си познавал този монах! — Отново думите му се превърнаха във вик на отчаяние.

— Познавам няколко монаси, но никой от тях не се казва така...

— Монах от един влак! Човек, отдаден на делото Божие! Озарен от благословията му! Не можеш да отречеш! Не трябва да отричаш!

— Света дево Мария! — прошепна Виктор едва чуто. Изненадата го стъписа. — Солун! Товарният влак от Солун!

— Да, този влак с най-светия товар под слънцето! Документите, които са душата на единствената неподкупна, безупречна църква! Ти го взе от нас!

— Ти си монах от „Ксенопи“! — възкликна Виктор, невярващ на ушите си.

— Да! С цялото си сърце и душа! С цялото си тяло!

— Как се добра дотук? Как проникна в Лох Торидън?

Михайлович изтегли краката си под тежкото си туловище и застана клекнал с лице към Виктор — див звяр, готов за скок.

— Това е без значение. Трябва да науча къде е скрит контейнерът и ти, Виторио Фонтини-Кристи, ще ми кажеш! Нямах друг избор!

— Ще ти кажа това, което казах и на англичаните. Не знам абсолютно нищо. Защо ми е да лъжа? Те спасиха живота ми!

— Защото си дал дума. На друг!

— На кого?

— На баща си.

— Не. Убиха го, преди да ми каже каквото и да било. Поне това би трябвало да знаеш.

Монахът от „Ксенопи“ изведнъж погледна втренчено, погледът му се замъгли, клепачите му се разтвориха широко. Той бръкна под униформата си, извади малък автоматичен пистолет с къса цев и свали предпазителя с палец.

— Ти си нищожество! И двамата сме нищожества! — прошепна той. — Ние сме нищо!

Виктор задържа дъха си и сви крака. Наближаваше моментът, тази част от секундата, когато щеше да му се предостави единствената възможност да спаси живота си. Трябваше да изрита вманиачения монах — единия крак към пистолета, а другия към крака, върху който Михайлович беше преместил тежестта си, за да го изпрати в пропастта. Само това можеше да направи сега — ако му се отдадеше.

Изведнъж монахът заговори с напевен, стряскащ, безумен глас:

— Казваш истината! — Той затвори очи. — Ти ми каза истината — повтори като хипнотизиран.

— Да. — Виторио пое дълбоко въздух. Издиша, готов да пусне краката си в действие — моментът беше дошъл.

Петриди се изправи. Силните му гърди се издигаха и спускаха под военната униформа. Но пистолетът вече не беше насочен към Виктор. Ръцете му се разпериха встрани, като разпятие. Монахът вдигна глава към небето и извика:

— *Вярвам в единия всемогъщи Бог! Ще го погледна в очите и няма да се колебая!*

Монахът от „Ксенопи“ сви лакътя на дясната си ръка и опря цевта на пистолета до слепоочието си. Проехтя изстрел.

— Това е първото ти убийство — каза Тийг небрежно, седнал пред бюрото на Виктор в малкия кабинет.

— Аз не го убих.

— Няма значение как е станало и кой е натиснал проклетия спусък. Резултатът е същият.

— А каква е причината? Влакът! Прокълнатият сатанински влак! Какво съм виновен аз? Кога ще свърши всичко това? Кога ще се махне

от главата ми?!

— Този човек беше твой враг. Само това мога да кажа.

— Ако е бил, би трябвало да го знаете, да разберете! Ти си глупак, Алек!

Тийг раздвижи крака с раздразнение.

— Доста груб език. Един капитан не разговаря така с генерал.

— Ето защо с радост бих купил чина ти. Така всичко ще е наред — отговори Виктор и се обърна към документите в картонените папки пред себе си.

— В армията не стават такива неща.

— И само заради това си се задържал. Ако беше някой от моите директори, нямаше да те оставя на работа и седмица.

— Умът ми не го побира! — каза Тийг с изумление. — Седя тук и слушам наставления от едно парцаливо морско свинче, предназначено за експерименти!

Виктор се засмя:

— Не преувеличавай. Правя това, което поиска от мен. — Той посочи папките на бюрото пред себе си. — Да облагородя Лох Торидън. И докато се занимавам с това, искам да разбера как се е озовал тук този монах от „Ксенопи“. Михайлович.

— Е, успя ли?

— Мисля, че да. Тази слабост забелязвам в почти всички досиета тук. В тях липсват точни финансови сведения. Има водопади от думи, истории, оценки... но много малко цифри. Преди да вземем окончателното си решение, ще трябва да поправим този пропуск.

— За какво, по дяволите, говориш?

— За пари. Хората се гордеят с парите си. Те са символ на тяхната продуктивност. Могат да бъдат проследени, потвърдени по десетки различни начини. За тях има документи. Доколкото е възможно, искам да получа финансова справка за всеки доброволец в Лох Торидън. За Петриди Михайлович нямаше подобно нещо.

— Финансова...

— Финансова справка — довърши Виктор. — Това е най-сериозното сведение за характера на един човек. Хората тук са бизнесмени и въобще образовани хора. Мисля, че с готовност ще ни помогнат да получим тези сведения. Тези, които не желаят, ще трябва да подложим на обстоен разпит.

Тийг спусна крака си на пода.

— Ще се заемем с това. Има специални формуляри...

— Ако не — каза Виктор и го погледна, — всяка банка и търговска кантора може да предостави тези сведения. И колкото по-подробни са те, толкова по-добре.

— Да, разбира се. Иначе как вървят нещата? Виктор сви рамене и посочи с ръка купчината папки.

— Бавно. Прочетох ги няколко пъти, сортирах ги по професии и сходни професии, направих някои бележки. Уточних географските райони, езиковите способности. Но само толкова. Не съм сигурен докъде ще ме доведе всичко това. Трябва ми време.

— И много работа — прекъсна го Тийг. — Спомни си, предупредих те.

— Освен това ми каза, че си струва да се направи.

Тийг се наведе напред.

— С теб ще работи един от най-добрите специалисти в службата. Ще ти служи за свързка през цялото време на представлението. Той е шифровчик. Познава повече кодове и шифри, отколкото всеки десет от най-добрите ни специалисти в тази област. Ужасно решителен е и е истинска акула, когато нещата опрат до бързо вземане на решение. Това, разбира се, ще ти е от полза.

— Все още не.

— Ще ти потрябва по-рано, отколкото предполагаш.

— Кога ще го видя? Как се казва?

— Джефри Стоун. Доведох го със себе си.

— Той е тук?

— Да. И не се съмнявам, че проверява шифровъчното отделение. Искам да е в течение от самото начало.

Виктор не можеше да си обясни защо, но това, което му каза Тийг, го обезпокои. Искаше да работи сам, без да го безпокоят.

— Добре. Предполагам, ще се видим в столовата.

Тийг се усмихна и погледна часовника си.

— Е, не съм много сигурен, че държиш да вечеряш в столовата.

— Човек не вечеря в столовата, Алек. Яде.

— Добре, кухнята е без значение. Имам новина за теб. В сектора е твой приятел.

— Сектора? Лох Торидън?

— Сектора за ранно противовъздушно предупреждение.

— Боже мой! Джейн ли е тук?

— Разбрах го предната вечер. Командиrowана е от министерството. Разбира се, тя не знаеше, че си тук, докато не й се обадох. Тя е в Мъри Фърт, на брега.

— Ти си страхотен манипулатор — засмя се Виктор. — И го правиш толкова явно! Къде, по дяволите, е тя?

— Кълна се — отговори Тийг с убедително невинно изражение на лицето, — че не знаех нищо! Питай я сам. Край градчето има една странноприемница. Ще те чака там в пет и половина.

Боже, колко ми липсваше тя! Колко много ми липсваше! Беше много странно. Не си беше давал сметка колко силни са чувствата му. Лицето й с остри, но все пак деликатни черти, тъмната й мека коса, която толкова красиво се спускаше върху раменете, очите й, толкова сини — всичко това беше запечатано в мозъка му.

— Предполагам, ще ми дадеш пропуск, за да напусна лагера?

Тийг кимна.

— Ще ти осигуря и превоз. Но преди да тръгнеш, има още малко време. Искам да поговорим за конкретни неща. Разбирам, че си в самото начало, но предполагам, че вече си стигнал до някои заключения.

— Така е. Тук има петдесет и трима души. Съмнявам се, че биха останали повече от двадесет и пет, ако ги подбираме, както аз искам...

Разговаряха близо час. Виктор развиваше възгледите си и виждаше, че Тийг ги приема. Това беше добре. Щеше да поиска от него много неща, включително да продължи издирването на подходящи хора. Но това по-нататък. Сега мислите му се върнаха към Джейн.

— Ще дойда с теб до спалното. Трябва да се отбием в офицерския клуб за минутка. Обещавам, няма да е повече. Капитан Стоун вече трябва да е там. Трябва да се запознаете.

Но се оказа излишно да се отбиват в офицерския клуб. Когато слизаха надолу по стълбите пред административната сграда, Виктор видя висок мъж с военна униформа. Беше на около десетина метра, с гръб към тях, и разговаряше с някакъв сержант. Нещо в телосложението му се стори познато — отпуснатите не по военному рамене... Най-силно впечатление му направи дясната ръка на мъжа.

Беше с черна кожена ръкавица, доста по-голяма, отколкото би трябвало. Медицинска ръкавица. Над черната кожа се виждаше превръзка.

Мъжът се обърна. Виктор замръзна на място и дъхът му спря.

Капитан Джефри Стоун беше агентът с псевдоним Ябълка, прострелян в ръката на кея на Челе Лигуре.

Прегърнаха се. Не говореха, думите бяха излишни. Бяха минали десет седмици, откакто бяха заедно за последен път. Десет седмици от чудесните, невероятни мигове на любовта.

В странноприемницата го посрещна старицата, седнала на люлеещ се стол зад бюрото на рецепцията.

— Старши пилот Холкрофт пристигна преди половин час. Май ти си капитанът, нищо че не личи по дрехите. Каза да се качиш горе, ако искаш. Доста пряма е таз мома, хич не си прави труда да измисля заобиколни думи. На горния етаж, вляво, четвърта стая.

Той почука на вратата и сърцето му биеше като на юноша. Нелепо! Чудеше се дали и тя изпитва същото вълнение.

Вратата се отвори и тя застана пред него с ръка върху дръжката. Очите ѝ бяха по-сини и по-питащи откогато и да било. Вълнението беше налице, но имаше и увереност.

Той влезе и пое ръката ѝ. Затвори. Приблжиха се бавно един към друг и протегнаха ръце. Когато устните им се докоснаха, всички въпроси останаха на заден план, отговорите им в тишината бяха очевидни.

— Страхувах се, знаеш ли? — прошепна Джейн, хванала с длани лицето му.

— Знам. Защото и аз се страхувах.

— Не бях сигурна какво да ти кажа.

— Аз също. Сигурно е здравословно да говорим за неувереността си.

— Сигурно е детинско — каза тя и докосна с пръст лицето му.

— Мисля, че не е. Да желаш... да имаш нужда... да имаш толкова силни чувства е нещо друго. Човек се бои да не останат без отговор.

Той взе ръката ѝ и я целуна, после устните и косата, която очертаваше гладката мека кожа на лицето ѝ. Протегна ръце, притегли я към себе си, съвсем близо, и прошепна:

— Имам нужда от теб! Толкова ми липсваше!

— Прекрасно е да чуя това, но няма нужда да го казваш. Не настоявам, не те карам.

Виктор се отдръпна внимателно, улови лицето ѝ с ръце и се вгледа в очите ѝ.

— Нима не чувстваш същото?

— Чувствам го. — Тя се прилепи до него. — Мисля за теб прекалено често, а имам толкова много работа!

Знаеше, че тя го желае толкова силно, колкото и той нея. Натрупаното напрежение в телата им можеше да изчезне само в акта на любовта. И все пак нетърпението им не ги караше да бързат — лежаха в топлото легло прегърнати във възбудата си, разменяха нежности с тих шепот и предвкусваха мига.

Боже, колко я обичаше!

Лежаха голи под завивките, изтощени. Джейн се надигна на лакът и го докосна по рамото, след това пръстът ѝ слезе надолу към корема му. Косата ѝ падна на гърдите му. След това го докоснаха гърдите ѝ. Деликатното ѝ лице, проникателните сини очи... Виторио протегна ръка и я прегърна. Това беше знак, че любовната игра ще започне отново. Изведнъж Виторио Фонтини-Кристи си даде сметка, че при никакви обстоятелства не желае да изгуби тази жена.

— Колко време можеш да останеш в Лох Торидън? — попита той и обърна лицето ѝ към себе си.

— Ти си един ужасен манипулатор и разглезвач на не чак толкова млади жени — отговори тя шепнешком в ухото му. — В момента съм в състояние на полова възбуда, споменът за еротичното удоволствие все още трепти в най-съкровените кътчета на... А ти ме питаш колко време мога да остана! Завинаги, разбира се! Докато се върна в Лондон след три дни.

— Три дни! Това е по-добре от два дни. Или от двадесет и четири часа.

— И за какво? За да се превърнем в сантиментални разлигавени идиоти?

— Ще се оженим.

Джейн вдигна глава и го погледна. Очите ѝ останаха приковани в неговите дълго време. След това каза:

— Ти си преживял голяма скръб. Животът ти е объркан.

— Не искаш ли да се омъжиш за мен?

— Искам. Повече от всичко друго. Повече от всичко друго под слънцето!

— Но не каза „да“.

— Твоя съм. Няма нужда да се жениш за мен.

— Но аз *искам* да се ожения за теб! Това нещо лошо ли е?

— Това е най-хубавото нещо на света, което мога да си представя. Но трябва да си сигурен.

— Ти сигурна ли си?

Тя наведе глава, опря лице в неговото и прошепна:

— Да. Ти. Ти трябва да си сигурен.

Виктор отдръпна косата ѝ с ръка и ѝ отговори с очи.

Посланик Антъни Бревър седеше зад огромното бюро в обзаведения си във викториански стил кабинет. Наближаваше полунощ, всички си бяха легнали, а Лондон беше тъмен. Навсякъде — по покривите, по парковете, край реката — имаше мъже и жени с радиостанции, вперили тревожни погледи към небето. Очакваха нападенията, които знаеха, че са неизбежни, но все още не бяха започнали.

Най-много още няколко седмици, Бревър знаеше това, бяха го прогнозирали. Но той не можеше да се съсредоточи върху ужасите, които неминуемо щяха да прекроят историята на целия свят. Вниманието му поглъщаше една друга катастрофа. Не така видимо драматична, но в много отношения не по-малко дълбока. Съдържаше се в папката пред него. Гледаше кодовото название, което беше измислил, за да ползва сам. И малко, много малко други.

СОЛУН

Толкова обикновено изглеждаше написаната дума и толкова неща се криеха зад нея...

Как, дявол да го вземе, се беше случило това? Къде бяха те, за да мислят навреме? Как е възможно да не може да се проследи движението на един товарен влак, пресякъл няколко държавни граници? Загадката се криеше в обекта.

Отдолу, в горното чекмедже на бюрото му, иззвъня телефонът. Бревър отключи чекмеджето и го отвори. Вдигна слушалката:

— Да?

— Лох Торидън — беше краткият отговор. — Обектът се ожени вчера. За кандидата.

Дъхът на Бревър за миг секна. След това той пое дъх дълбоко. Отново чу гласа от другата страна на линията:

— Лондон? Чувате ли ме?

— Да, Торидън. Чух ви. Това е повече, отколкото допускахме, нали? Тийг доволен ли е?

— Не. Мисля, че би предпочел да имат удобна връзка. Не и брак. Изглежда, не беше подготвен за това.

— И аз смятам така. Кандидатът може да се счита за пречка. Тийг ще трябва да се приспособи. „Солун“ има далеч по-голям приоритет.

— Не казвайте това на МІ6, Лондон.

— На този етап — каза Бревър студено — би трябвало всички документи, свързани със „Солун“, да са изнесени от МІ6. Така се разбрахме, Лох Торидън.

— Точно така. Нищо не е останало.

— Добре. Ще пътувам с Чърчил до Париж. Можете да се свържете с мен по официалния дипломатически канал. Код „Мажино“. Дръжте ме в течение на всичко. Чърчил обича да е информиран.

ЛОНДОН

Фонтайн закри с потока пешеходци, тръгнали към гара „Паддингтън“. Във въздуха витаеше някаква скованост, някаква тревога и изумление, а хората, смълчани, се вглеждаха в очите на околните. Франция бе паднала.

Виктор зави по „Мерилбоун“. Видя притихналите опашки за вестници. Беше се случило. Наистина. Оттатък Ламанша беше врагът — победител, непобедим.

На фериботите от Кале вече нямаше тълпи смеещи се туристи. Сега имаше други пътувания — всички бяха чували за тях. Сега корабите от Кале плаваха под прикритието на нощта и в трюмовете им се свиваха мъже и жени — някои окървавени, някои цели, но всички изпълнени с отчаяние, — които носеха със себе си разказите за агонията и поражението. Нормандия, Руан, Страсбург, Париж.

Виктор помнеше думите на Алек Тийг — *стратегията, концепцията е да ги изпратим в съответните страни, за да рушат пазара, да създават хаос. Некомпетентно управление навсякъде и на всяка цена.*

Сега пазарът беше цяла Западна Европа. И капитан Виктор Фонтайн беше готов да изпрати своите хора от Лох Торидън, за да изпълнят мисията си.

От първоначалните петдесет и трима бяха останали двадесет и четири. Бавно, внимателно щяха да подбират нови попълнения — в зависимост от загубите. Сред тези двадесет и четирима имаше всякакви хора. Но бяха изобретателни, находчиви и ловки. Поляци, немци, австрийци, белгийци, холандци и гърци. Националностите оставаха на втори план, защото сега през границите ежедневно се транспортираше работна сила. Министерството на индустрията в Берлин непрекъснато принуждаваше хората от окупираните територии да работят — тази практика набираше скорост с разширяването на владенията на Райха. Не беше никак необичайно да откриеш холандци в някоя фабрика в Щутгарт и вече, само дни след падането на Франция, към заводите в Лион вече пътуваха белгийски работници.

Нелегалните организации вече проучваха списъците за трансфер на работна сила. Цел — да се осигури „работа“ за двадесет и четирима висококвалифицирани специалисти.

В объркването, настъпило в резултат на немската мания за максимална производителност, навсякъде се откриваха свободни работни места. „Круп“ и „Фарбен“ бяха принудени да изпращат специалисти навсякъде в завладените територии, за да работят тамошните фабрики и заводи, а немските индустриалци се оплакваха в Берлин горчиво. Всичко това водеше до лоша организация и множество пропуски — ефективността на немските заводи и предприятия непрекъснато спадаше.

В това тресавище трябваше да бъдат инфилтрирани двадесет и четиримата специалисти. Агентите изпращаха в Лондон на вниманието на капитан Виктор Фонтайн информация за свободните работни места:

Франкфурт, Германия. Завод, произвеждащ части за „Месершмид“. Свободни места за трима началници на смени.

Краков, Полша. Автомобилни заводи „Аксъл“. Трима чертожници.

Антверпен, Белгия. Железопътно управление. Отдели „Товарни превози и организация на движението“. Липсват ръководни кадри.

Манхайм, Германия. Държавна печатница. Спешна нужда от преводачи.

Тюрин, Италия. Тюрински авиационни заводи. Търсят машинни инженери.

Линц, Австрия. Берлин твърди необосновани разходи. Спешна нужда от счетоводители.

Дижон, Франция. Правен отдел на Вермахта. Окупационните власти имат нужда от адвокати... („Колко типично по френски — беше си помислил Виктор, — в поражението галският ум искаше да се занимава с правни спорове.“)

И така продължаваха. Десетки „изисквания“, десетки възможности, които щяха да стават все повече и повече с нарастването на нуждите на немската военна машина.

Малката група от Лох Торидън трябваше да поеме тези свободни длъжности, да се залови за работа. Сега главният въпрос беше да се подберат подходящите хора и Виктор щеше да се заеме с подробностите лично. В чантата си носеше малко парче лепенка, която

можеше да се залепва за всяка част на тялото. Тя беше много здрава и можеше да се разлепи с воден разтвор от захар и лимонов сок.

В лепенката бяха скрити двадесет и четири капсули, всяка съдържаща по един микрофилм. На микрофилмите имаше фотографии и кратки данни за кандидатите. Насочването им трябваше да се съгласува с нелегалните организации. Трябваше да се намерят двадесет и четири работни места за квалифицирани специалисти... временно, разбира се, защото без съмнение през следващите месеци от тях щеше да има нужда и на много други места.

Но всяко нещо по реда си. Преди всичко Виктор трябваше да направи едно пътуване с неопределена продължителност. Щеше да се спусне с парашут във Франция, в провинция Лорена, близо до френско-швейцарската граница. Първата си среща трябваше да проведе в малкото градче Монбелиар, в което щеше да остане няколко дни. Мястото беше удобно, защото позволяваше лесен достъп от Северна и Централна Франция, както и от Южна Германия.

От Монбелиар щеше да тръгне на север, към Рейн, чак до Висбаден, където щеше да се срещне с антифашисти от Бремен, Хамбург, Берлин и от Северозападна Германия. След това щеше да се отпрати на изток до Прага, после на запад до Полша. Щяха да се уточняват дати, да се усъвършенстват шифри, да се осигурят официални документи, чиито копия трябваше да се изготвят в Лондон.

От Варшава щеше да се върне в Лорена, където на място трябваше да се реши дали да продължи на юг, до Италия. Капитан Джефри Стоун беше против. Агентът, известен на Виктор под псевдонима „Ябълка“, ясно беше дал да се разбере това. Всичко, свързано с Италия, изпълваше Джефри Стоун с неприязън. Това беше следствие от събитията на кея в Челе Лигуре и осакатената му ръка — заради италианската наивност и нечестност. Стоун не виждаше причина да изразходва средства за Италия. И без това имаше достатъчно други належащи задачи. Некомпетентността на тази нация беше нейният най-голям враг.

Фонтайн стигна до гара „Паддингтън“ и изчака автобуса за Кенсингтън. Беше открил автобусите — досега никога не беше ползвал обществен транспорт. Прибягна до тях отчасти за да се предпази — служебните коли се ползваха от няколко души и разговорите между

пътниците бяха неизбежни. В автобуса не можеше да има подобно нещо.

Разбира се, понякога се налагаше да носи със себе си строго секретни материали и тогава Алек Тийг просто не му позволяваше да се възползва от новото си откритие. Беше твърде опасно. Тази вечер също имаше секретни материали, но Виктор беше успял да убеди началника си — в служебната кола щяха да пътуват още двама души, а той имаше нужда да размисли. Това беше последната му вечер в Англия. Трябваше да каже на Джейн.

— Дявол да го вземе, Алек! Ще измина няколко хиляди мили във вражеска територия! Ако не мога да опазя куфарче, заключено с верига за китката ми в лондонски автобус, по-добре изобщо да не тръгвам!

Накрая Тийг капитулира, но сам се увери, че веригата е заключена както трябва.

Автобусът дойде, Виктор се качи и седна на едно място до прозореца отпред. Погледна навън и се замисли за Лох Торидън.

Бяха готови. Замисълът можеше да успее. Можеха да внедрят хората си там, където трябва. Но оставаше практическата работа. Голяма част от нея трябваше да свърши по време на пътуването си. Да намери подходящо място за всеки от хората... след това хаосът нямаше да се забави.

Беше готов за заминаването си. Но не беше готов за това, което го очакваше сега — да каже на Джейн, че моментът е дошъл.

Когато се завърна от Шотландия, той се настани в нейния апартамент в Кенсингтън — тя отказа да наемат по-голям. И това бяха най-щастливите дни в живота му.

А сега трябваше да се разделят и страхът щеше да замени приятните неща в съвместния им живот. Фактът, че хиляди и хиляди други преживяват подобни неща, не беше от значение — в аритметиката няма нищо утешително.

Слезе на следващата спирка. Юнският залез обливаше дърветата и къщите. Кенсингтън, беше спокоен квартал, войната беше далеч оттук. Тръгна по тихата уличка и изведнъж нещо привлече вниманието му. През последните няколко месеца се беше научил да не издава безпокойството си, така че се престори, че махва с ръка на въображаем съсед, което му позволи да присвие очи срещу залязващото слънце и да огледа добре малкия „Остин“, паркиран на отсрещната страна на

улицата, на около петдесет метра напред. Сив. Беше го виждал вече. Преди пет дни. Спомни си го много добре. Отиваха със Стоун да поговорят с една еврейка, работила в краковската социална служба до самата окупация, и по пътя спряха, за да заредят бензин.

Тогава сивият „Остин“ спря до помпата край тях. Виктор му обърна внимание единствено заради реакцията на служителя на бензиностанцията — помпата беше отчела само два галона бензин. Резервоарът на колата беше пълен.

— Това е малко прекалена предвидливост — каза служителят недоволено.

Шофьорът се притесни, запали двигателя и потегли.

Освен това му направи впечатление, че шофьорът е свещеник. Съвсем ясно видя бялата му яка.

Свещеникът го гледаше.

Виктор се приближи до портата, отвори я и влезе в дворчето. Свещеникът в колата седеше неподвижно, а очите му, сякаш скрити зад дебели очила, все още бяха насочени към него. Виктор влезе в къщата. Веднага щом затвори вратата, застана до малките прозорци край нея, отдръпна леко черната хартия за затъмняване и погледна навън.

Свещеникът се беше приближил до десния прозорец на колата и гледаше към входа. Видът му беше нелеп. Чудовищно слаб и блед, с дебели лупи на очилата си.

Виктор се отдръпна от стъклото и хукна нагоре към третия етаж — техния. Отвътре се чуваше музика. Радиото беше пуснато и Джейн си беше у дома. Затвори вратата след себе си и чу, че тя си тананика нещо в спалнята. Нямаше време за поздрави. Искаше да отиде до прозореца. А и не биваше да я безпокои, ако можеше да го избегне.

Бинокълът му беше на една лавица край камината. Взе го, отиде до прозореца и го насочи към колата.

Свещеникът разговаряше с някого на задната седалка. Виктор не беше забелязал, че има още един човек. Задната седалка беше в сянка. Насочи бинокъла натам и го фокусира.

Изстина. Кръвта нахлу в главата му.

Това беше кошмар! Кошмар, който се повтаряше, който сякаш се възпроизвеждаше непрекъснато!

Белият кичур в късо подстриганата коса. Беше го виждал... в един автомобил... в бялата светлина... малко преди дима и смъртта!

Кампо ди Фиори.

И тогава седеше на задната седалка. Гледаше го, както и тогава, през стъклото на колата, на хиляди мили оттам. Един от немските палачи!

— Боже мой! Уплаши ме! — каза Джейн и влезе в стаята. Какво...

— *Свържи се по телефона с Тийг! Веднага!* — извика Виктор, свали бинокъла и се засуети с шифъра на ключалката на куфарчето си.

— Но какво има...

— *Направи каквото ти казах!* — Той се мъчеше да се овладее. Цифрите застанаха на местата си и ключалката се отвори.

Джейн продължи да гледа мъжа си и мълчаливо започна да набира номера.

Виктор се втурна в спалнята и извади пистолета си от купчината ризи в гардероба. Извади го от кобура и се върна при Джейн.

— *Виктор! Престани! За Бога!*

— Кажи на Тийг да дойде веднага! Кажи му, че долу стои един от немците от Кампо ди Фиори!

Изтича в коридора и надолу по стълбата, като освободи с палец предпазителя на оръжието. Когато стигна на долния етаж, чу ръмженето на двигателя. Извика ядосано и хукна надолу до пътната врата, отвори я с трясък и излетя навън до портата.

Сивият „Остин“ се движеше надолу по улицата. По тротоарите имаше пешеходци. Виктор се втурна след него, като накара две идващи срещу него коли да забият спирачки. Хората се разкресяха. Мина му през ум, че мъж с пистолет в седем часа вечерта на тази тиха уличка би предизвикал доста безпокойства, но нямаше време да мисли за това. За него съществуваше единствено сивата кола, на чиято задна седалка седеше мъжът с бял кичур в косата.

Палачът!

Остинът зави зад ъгъла! Боже! Движението не беше голямо — само няколко таксита и частни коли. Машината ускори и премина на червено, като принуди един камион да забие спирачки.

Изпусна ги. Спря запъхтян. От челото му се стичаше пот, а пистолетът още беше в ръката му. Но все пак беше видял нещо. Четири от шестте цифри на регистрационния номер.

— Този автомобил е собственост на гръцкото посолство. Аташето, който го ползва, твърди, че някой е взел колата днес, късно следобед. — Тийг говореше бързо, ядосан не само от очевидно невярната информация, но и от самия инцидент. Това беше пречка. Сериозна пречка. Точно сега операцията най-малко имаше нужда от нещо такова.

— Защо този немец? Кой е той? Аз знам само *какъв* е той! — Виктор говореше тихо и възбудено.

— Тръгнахме по всички възможни следи. Десетина опитни специалисти, преглеждат цялата документация. Скицата, която направи художникът, според теб е добра. Ако има такъв човек, ще го открием.

Виктор стана от стола, отиде до прозореца, спря се пред тежките черни завеси и се върна обратно. Погледна разсеяно голямата карта на Европа на стената, по която бяха набодени десетина флагчета.

— Това е влакът от Солун, нали? — Зададе въпроса тихо, без да има нужда от отговор.

— Това не обяснява присъствието на германеца. Ако е германец.

— Казах ти! — прекъсна го Виктор и се обърна към генерала. — Беше там. В Кампо ди Фиори! Тогава ми се стори, че съм го виждал някъде.

— И не можа да си спомниш къде?

— Не. Понякога това ме влудява! *Не помня!*

— Опитай да го свържеш с нещо. Върни се назад. Мисли за градове, хотели. Спомни си сделките, договорите. Семейството ви е имало инвестиции в Германия.

— Опитах всичко това. Без резултат. Лицето си спомням смътно, но белият кичур не може да излезе от ума ми. — Виктор се върна уморено до стола и седна. Облегна се и улови слепоочията си. — Алек, безпокоя се ужасно!

— Няма защо.

— Ти не си преживял нощ като онази в Кампо ди Фиори.

— В Лондон това няма да се повтори. Нито пък другаде. Утре жена ти ще бъде отведена в министерството и ще предаде работата и документацията си на свой заместник. Увериха ме, че това може да приключи до обяд. След това ще я откараме в провинцията. Ще бъде

на усамотено място, в пълна безопасност. Ще остане там, докато се върнеш или докато заловим твоя човек. Докато го накараме да проговори.

Виктор свали ръцете от слепоочията си и погледна Тийг въпросително.

— Кога успя да направиш всичко това? Нямаше никакво време.

Генералът се усмихна, но това не беше смущаващата усмивка, с която Виктор беше свикнал. Беше дружелюбна.

— Това е план за действие в непредвидени обстоятелства, който съставихме веднага след като се оженихте. Няколко часа след това, ако трябва да бъда точен.

— И тя ще е в безопасност?

— Повече от всички други. Направих го, защото безопасността на жена ти е пряко свързана със състоянието на духа ти. Ти имаш да свършиш важна работа. Аз върша своята.

Тийг погледна стенния часовник, после ръчния си. Стенният беше изостанал с близо минута. Когато беше сверявал за последен път? Трябва да е било преди осем, десет дни. Би трябвало да го занесе на часовникаря.

„Глупаво е чак толкова да се вманиавам за времето“ — помисли той. Беше чувал прякорите — „Алек Секундата“, „Тийг Брояча“. Колегите му често му се присмиваха. Не би бил толкова загрижен за времето, ако имаше жена и деца. Но беше взел решение преди много години. В неговата професия всякаква обвързаност е пречка. Разбира се, не беше минал без жени. Но не се беше оженил. И дума не можеше да става.

Мислите му го доведоха до новия проблем — Фонтайн и неговия брак. Този италианец се справяше отлично с работата по операцията, но имаше един проблем — жена му.

Дявол да го вземе! Беше започнал да работи с Бревър, защото наистина искаше да използва Фонтини-Кристи. Ако взаимоотношенията му с тази англичанка можеха да са от някаква полза, той не би възразил. Но не чак дотам!

А къде беше Бревър сега? Беше се отказал. Беше се оттеглил, след като беше ангажирал правителството с един никому неизвестен

товарен влак от Солун.

Или само се спотайваше?

Изглежда, дипломатът знаеше кога да излезе от играта, кога да се оттегли, за да не претърпи неприятния провал. Нямаше никакви допълнителни инструкции относно Виктор. Сега той беше собственост на МІ6. Чисто и просто. Струваше му се, че Бревър иска да се дистанцира колкото се може повече от италианеца и проклетия влак. Когато го уведоми за проникналия в Лох Торидън монах от гръцкия орден, Бревър не прояви почти никакъв интерес и каза, че става дума за смахнат фанатик.

Това не беше естествено за човек, накарал правителството да се ангажира с всичко това. Защото монахът не беше действал сам. Тийг беше сигурен в това. Бревър също. Посланикът реагира твърде обикновено. Безразличието му беше прекалено очебийно.

И тази жена... съпругата на Виктор. Когато се появи тя, Бревър я беше приел без колебание. Тя трябваше да послужи като временна котва. Ако Фонтайн изведнъж започнеше да се държи странно, ако потърсеше и се свържеше с хора, които биха могли да имат нещо общо с влака от Солун, тя щеше да бъде привикана и щеше да получи инструкции — да докладва всичко. На патриотичните ѝ чувства можеше да се разчита и тя щеше да се съгласи.

Но никой не си беше и помислял, че могат да се оженят. Ето това се казва некомпетентно управление! От една любовница можеш да поискаш всичко. Не и от съпругата.

Бревър беше посрещнал и тази новина с неестествено безразличие.

Ставаше нещо, което Тийг не разбираше. Имаше неприятното чувство, че правителството използва МІ6, а това означаваше него самия, че търпи Лох Торидън, защото по този начин Бревър би могъл да постигне някаква по-голяма цел. Надхвърляща обикновените саботажки.

Влакът от Солун.

Двете неща вървяха успоредно — Лох Торидън и документите на император Константин. До първото го допускаха. До второто не.

Не го допускаха и го бяха оставили да работи с един женен агент — най-уязвимия тип.

Беше три без десет сутринта. След шест часа щеше да отиде с Виктор до летище Лейкхънхийт, за да го изпрати.

Човек с бял кичур в косата. Скица на лице, което не приличаше, дори бегло, на нито една от стотици фотографии, на нито едно описание. Издирването не беше дало никакъв резултат. Десетина служители долу в архива продължаваха да търсят. Този, който откриеше самоличността на мъжа с белия кичур, нямаше да остане невъзнаграден.

Звънна телефонът и го стресна.

— Да?

— Обажда се Стоун, сър. Мисля, че стигнах до нещо.

— Слизам веднага.

— Ако не възразявате, сър, предпочитам да се кача аз. Всичко е много объркано и предпочитам да говорим насаме.

— Добре.

Какво беше открил Стоун? Какво можеше да бъде толкова странно, че да има нужда от вътрешна секретност?

— Ето я скицата, която одобри Фонтайн — каза Джефри Стоун, когато застана пред бюрото на Тийг и сложи рисунката върху плота. Под мишницата на неподвижната ръка с ръкавицата беше мушнат плик. — Такъв човек нямаше в нито една папка с документация за Химлер. В нито едно немско досие. Или в досиетата на свързаните с Германия кръгове в Полша, Чехословакия, Франция, Балканите и Гърция.

— А Италия?

— Това ми мина през ум най-напред. Независимо какво казва Фонтайн за онази нощ в Кампо ди Фиори, този човек е италианец. Фонтини-Кристи са имали много врагове сред фашистите. Но сред тях не открихме нищо. Дори бегла прилика с въпросното лице. Тогава започнах да си мисля за нашия човек. За брака му. Беше неочакван за нас, нали?

— Да. Неочакван.

— Малка църква в Шотландия. Протестантски ритуал. Човек не би предположил това, нали?

— Защо не?

— Работил съм с италианци, сър. Католическото влияние при тях е много силно.

— Фонтайн не е набожен. Какво искаш да кажеш?

— Ето това. Всичко е въпрос на мярка. Никой не е само това или само онова. Особено човек, който е разполагал с толкова много власт. Прегледах неговото досие. Имаме копия на всички документи и снимки, до които успяхме да се доберем. Включително заявлението за брак и брачното свидетелство. В графата „църковна принадлежност“ е написал „християнин“.

— Говори направо!

— Това и правя. Всяко нещо води до друго. Имаме едно невероятно богато, могъщо семейство в католическа страна, а най-големият син отрича всякаква връзка с официалната църква.

Тийг присви очи:

— Продължавай.

— Защото наистина отрича. Може би несъзнателно, не знам. „Християнин“ не означава принадлежност към определена църква. Търсили сме не там, където трябва.

Стоун извади плика изпод мишницата си с лявата си ръка и го отвори. Отвътре извади смачкана изрезка от вестник, на която имаше снимка. Гологлав човек с бял кичур в косата. Беше облечен в черна църковна одежда и беше коленичил пред олтара на катедралата „Свети Петър“ в Рим с лице към разпятието. Над главата му имаше протегнати ръце, държащи тривърха шапка на кардинал.

— Боже! — Тийг погледна Стоун.

— Документацията за Ватикана. Имаме данни за всички повишения в йерархията на...

— Но това е...

— Да, сър. Името на обекта е Джулиано Донати. Той е един от най-влиятелните кардинали на Ватикана.

МОНБЕЛИАР

Самолетът започна да завива под ъгъл от деветдесет градуса. Намираха се на височина хиляда метра, нощта беше ясна и въздушният поток, нахлуващ през отворения люк, беше толкова силен, че Виктор имаше чувството, че ще го засмуче навън, преди червената светлина над него да угасне и да светне бялата — сигналът за скок. Той стисна дръжките от двете страни на люка, стъпи здраво на пода на бомбардировача. Очакваше да му дадат знак.

Мислеше за Джейн. В началото тя не искаше да заминава. Каза му, че с „обикновена проклета тежка работа“ е достигнала до някакво положение, което не искаше да загуби толкова лесно. След това изведнъж замълча, защото видя, беше сигурна, болката в очите му. Искаше той да се върне и ако изолацията ѝ в провинцията можеше с нещо да улесни завръщането му, трябваше да отиде.

Също така помисли и за Тийг — преди всичко за това, което той му беше казал, но и за това, което беше премълчал. МІ6 разполагаше със сведения за немския палач, чудовището с бял кичур в косата, което така хладнокръвно наблюдаваше трагедията в Кампо ди Фиори. Бяха стигнали до заключението, че той е висш служител на Geheimdienst Korps — тайната полиция на Химлер, — човек, който винаги стои в сянката, който много трудно може да бъде разкрит. Може би действаше от немското консулство в Атина.

„Може би“, „предполага се“. Нищо конкретно. Тийг не му беше казал всичко. Въпреки целия си опит не беше успял да скрие пропуските си. Нито пък беше убедителен, когато заговори за нещо, което нямаше нищо общо с останалото:

— ...това е стандартна практика, Фонтайн. Когато изпращаме човек в чужбина, трябва да знаем и религиозната му принадлежност. Така както трябва да знаем номера на кръщелното му свидетелство и паспорта...

Не, формално Виктор не принадлежеше към никоя църква. Не, не беше католик и в това нямаше нищо чудно. В Италия не живеят само католици. Да, наистина „Фонтини-Кристи“ означава „Изворите на

Христос“. Да, семейството му от векове е било съюзник на църквата, но преди няколко десетки години беше скъсало отношенията си с Ватикана. Не, това скъсване не беше от толкова голямо значение. Почти не се замисляше за този факт.

Какво целеше Тийг?

Червената светлина угасна. Виктор присви колене, както беше учил, и задържа дъха си.

Бялата лампа светна. Тупнаха го по рамото — уверено, силно, безкомпромисно. Виктор се улови за дръжките с обърнати длани, отпусна се назад и се оттласна навън, във въздушния вихър край самолета. Отлетя встрани от фюзелажа и вятърът го удари като гигантска вълна.

Започна да пада свободно. Разтвори краката си, усещайки как каишите на парашута се врязват в бедрата му. Разпери ръце встрани и напред и това положение стабилизира падането му, така че да може да огледа тъмната земя отдолу.

Видя ги — две малки светлилки. Придвижи с усилия дясната ръка до гърдите си и дръпна малката халка, до тази за отваряне на парашута. Над него нещо проблесна за миг, достатъчно, за да забележат хората долу. Веднага щом отново стана тъмно, той дръпна халката на парашута. Нагънатият плат излетя от раницата, последва силният удар, който спря дъха му и го накара да напрегне всичките си мускули.

След това започна бавно да кръжи над земята в нощното небе.

Разговорите в Монбелиар минаха добре. Стори му се странно, но въпреки обстановката — един запуснат склад, някаква плевня, обсипано с камъни пасище — срещите му напомняха с нещо преговорите, които някога беше водил като индустриалец. Темата на разговорите с водачите на нелегалните групи беше една — да се осигурят подходящи работни места за двадесет и четиримата специалисти, които в момента се намираха в Англия.

Навсякъде имаше нужда от ръководни кадри, защото всяко завладяно предприятие в разрастващите се окупирани територии веднага трябваше да бъде впрегнато в работа. Но в стремежа на германците към максимална ефективност имаше нещо порочно —

всичко се контролираше от Берлин. Министерството на индустрията на Райха обработваше всички заявки, поръчките се одобряваха на стотици мили от мястото, където бяха изготвени.

Тези заявки и поръчки можеха да бъдат засечени, забавени, променени. В началото, в средата на пътя им, дори в самото министерство. Обикновените чиновници можеха да направят много неща.

Създаваха се нови служби, уволняваха се хора — страхът беше вечен спътник на всички, които работеха за немската военна машина. Никой не смееше да поставя под въпрос едно или друго искане.

Бюрократизираната система беше идеално поле за действие на хората от Лох Торидайн.

— Ще ви заведат на Рейн и ще ви качат на баржа в Ньоф-Бризач — каза му французинът и се приближи до прозореца на хотела, гледащ към главната улица на градчето. — Документите ще донесе придружителят ви. Според тях вие сте утайка, големи мускули и малка глава. Докер, който през повечето време е пиян.

— Това ще е интересно — отговори Виктор.

РЕЙН

Не беше. Беше отвратително, изтощително и почти нетърпимо заради вонята в трюма. Немските патрулни катери кръстосваха реката непрекъснато, спираха корабите за проверка и подлагаха екипажите им на брутални разпити. Рейн беше нелегален канал за свързки — не трябваше много ум, за да се досетиш. И понеже „отрепките“ не заслужаваха нищо по-добро, войниците се забавляваха, като трошаха кости и разкъсваха меса с приклади и тояги. Прикритието на Виктор беше добро, макар и отвратително. Изпи достатъчно количество вкиснало вино, за да може да повърне и да добие вид на непоправим алкохолик. Единствено придружителят му го предпази да не изгуби напълно разсъдъка си. Името му беше Любок и Виктор знаеше, че колкото и да е голям собственият му риск, този на Любок беше далеч по-голям.

Беше евреин и хомосексуалист. Рус и синеок, балет-майстор на средна възраст, чиито родители се бяха преселили в Берлин преди тридесет години. Говореше свободно чешки, словашки и немски и

според документите той беше преводач на служба — във Вермахта. Освен това разполагаше с няколко писма, написани на бланки на висшето командване, в които се потвърждаваше лоялността на Любок към Райха.

Документите и писмата не бяха фалшиви. Лоялността му към Райха — беше. Функционираше като нелегален куриер през чехословашката и полската граница. Когато изпълняваше подобни задачи, той скандално демонстрираше хомосексуалните си наклонности. Не беше тайна, че сред офицерските кръгове имаше доста като него, а по граничните пунктове не бяха сигурни кой е любимец на хората с власт, които предпочитат да делят леглото си с мъже. А балетмайсторът на средна възраст беше цяла енциклопедия от истини, полуистини и откровени клюки, засягащи сексуалните наклонности и отклонения на немското командване във всяка зона, през която минаваше. Това беше оръжието му.

Любок доброволно беше пожелал да съдейства на операцията и да придружи агента на МІ6 от Монбелиар през Висбаден, на изток до Прага и на север до Варшава. С времето и изминатите километри Фонтан ставаше все по-благодарен. Любок беше най-добрият. Под добре скроения костюм се криеше силен човек с остър език и изпепеляващ поглед, избухлив, но интелигентен.

ВАРШАВА, ПОЛША

Дюбок караше мотоциклета, а Виктор, облечен като офицер от Вермахта, придаден към транспортната служба в окупираните територии, седеше в коша. Пътуваха от Лодз към Варшава и стигнаха последния контролен пункт малко преди полунощ.

Пред патрулите Любок се държа скандално. Непрекъснато споменаваха имената на коменданта и началника на гарнизона и не преставаха да заплашва с какво ли не, ако забавят мотоциклета им. Смутените патрули не държаха особено да проверят дали казва истината и им махнаха да продължат към града.

Вътре цареше хаос. Въпреки тъмнината навсякъде се виждаха развалини. Улиците бяха пуси. Тук-там в прозорците се виждаха запалени свещи — електричеството беше прекъснато почти навсякъде. Висяха скъсани жици, имаше десетки автомобили и камиони

извадени' от строя — смачкани, преобърнати, подобно на гигантски насекоми.

Варшава бе мъртва. Въоръжените й убийци кръстосваха града на групички и сякаш се страхуваха от трупа.

— Ще отидем в „Казимеж“ — обясни Любок тихо. — Там те очакват. На около десет пресечки е.

— Какво е „Казимеж“?

— Стар дворец на булевард „Краков“. В центъра на града. Преди беше университет. Сега немците го използват за казарма и канцеларии.

— И ще отидем там?

Любок се усмихна в мрака.

— Това, че нацистите са влезли в университет, не означава, че са научили нещо. Целият технически персонал по поддръжката на сградите е с нас. Поне има зачатък на нелегална организация.

Любок вмъкна мотоциклета между две немски служебни коли на булевард „Краков“ малко встрани от входа на „Казимеж“, на отсрещния тротоар. Наоколо нямаше никой, с изключение на охраната. Светеха само две улични лампи, но на тревата пред фасадата имаше прожектори, които осветяваха множеството й орнаменти.

От сянката излезе немски войник. Приблужи се до Любок и го заговори тихо на полски. Любок кимна. Войникът продължи по диагонал към входа на „Казимеж“.

— Той е от организацията — обясни Любок. — Даде паролата правилно. Каза, че трябва да влезеш първи. Питай за капитан Ханс Нюман от Седми блок.

— Капитан Ханс Нюман — повтори Виктор. — Седми блок. След това какво?

— С него трябва да се срещнеш тази вечер. Той ще те заведе при другите.

— Ами ти?

— Ще изчакам десет минути и ще те последвам. Трябва да питам за полковник Шнайдер от Пети блок.

Любок изглеждаше угрижен. Виктор разбра. Досега никога не се бяха разделяли преди нелегална среща.

— Доста необичайно, нали? Изглеждаш ми разтревожен.

— Сигурно имат причини да го направят.

— Но не ги знаем. Този човек не ти ги каза.

— Не би трябвало да ги знае. Той е само куриер.

— Имаш ли чувството, че е капан?

Любок погледна Виктор в очите замислено.

— Не, не е възможно. Комендантът тук е компрометиран. Имам го на филм. Не искам да те занимавам с подробности, но слабостта му към малки деца е добре документирана. Виждал е снимките и знае, че има негативи. Живее в непрекъснат страх, а ние... Той е любимец на Берлин, близък приятел на Гьоринг. Не, не може да има капан.

— Но ти се тревожиш.

— Напразно. Този човек знаеше паролата съвсем точно, а тя не е проста. Ще се видим по-късно.

Виктор излезе от очукания кош на мотора и се запъти към входа на „Казимеж“. Изправи раменете си — самата надменност — и се пригответи демонстративно да покаже документите, които щяха да му осигурят достъп до сградата.

Тръгна по осветената от прожекторите алея и забеляза в полумрака встрани да се разхождат немски войници по двама и по трима. Преди година тези хора можеше да са били студенти и професори. Сега бяха завоеватели, отделени от разрушенията навън, скрити зад оградата на „Казимеж“. Смъртта, гладът и насилието бяха резултат от техните действия и въпреки това те се разхождаха съвсем спокойно по добре поддържаните алеи, напълно забравили опустошението, което сами бяха донесли.

Кампо ди Фиори. В Кампо ди Фиори също имаше прожектори. Както и смърт.

Застави се да не мисли за това. Не можеше да си позволи да не внимава. Входът на № 7 — солидна дървена врата, оградена от арка с орнаменти — беше точно насреща. На единственото мраморно стъпало стоеше войник на пост.

Виктор го позна — беше този, който заговори Любок на полски на булевард „Краков“.

— Добре се справяте — прошепна Виктор на немски. Часовият кимна и отвори вратата.

— Сега бърза! По ляво стълбище. Ще чакат на първа площадка.

Фонтайн бързо влезе в мраморното фойе, стигна до стълбището и тръгна нагоре. Някъде по средата на пътя го обзе тревога.

Гласът на часовия, немският му. Думите бяха странни, тромави. *Сега бърза... По ляво стълбище...*

Внимавай, когато чуеш прекалено граматичен език или обратно — неправилни окончания на думите. Лох Торидън.

Този войник не беше немец. Но защо пък да е? Той е от организацията. Но пък организацията не би рискувала...

На площадката над него се появиха двама немски офицери с насочени към него пистолети.

— Добре дошли в „Казимеж“, сеньор Фонтини-Кристи.

— Не спирайте, падроне. Нямаме никакво време — каза вторият.

Говореха италиански, но си личеше, че са чужденци. Виктор позна акцента им. Бяха гърци. Влакът от Солун!

Зад себе си чу изщракване на предпазител и бързи стъпки. След миг цевта се заби в кръста му и го тласна нагоре по стълбите.

Нямаше накъде да побегне, нямаше как да отвлече вниманието на нападателите си. Беше под прицел, всяко негово движение се наблюдаваше внимателно. Оръжията бяха готови за стрелба.

Нагоре, някъде от непознатия коридор, долетя смях. Може би ако се разкрещи... ако вдигне тревога във вражеския лагер... Мислите му не водеха никъде.

— Кой сте вие? — *Думи.* Започни с думи. Ако можеш, повиши глас от изненада, за да сведеш шансовете да те застрелят до минимум. — Вие не сте германци!

По-силно. *Сега* по-силно.

— Какво правите тук?

Цевта на пистолета се плъзна по гърба му и се опря в основата на черепа му. Тласъкът го накара да спре. Последва силен юмручен удар в бъбрека му. Той залитна напред, но смълчаните гърци го уловиха, за да не падне.

Започна да вика — нямаше друг начин. Смяхът ставаше все по-силен и по-силен, по-близък. По стълбите слизаха още хора.

— Предупреждавам ви...

Изведнъж извиха и двете му ръце назад и ги заключиха. В лицето му напъхаха дебел груб плат, напоен с парлива воняща течност.

Не виждаше. Не можеше да диша — нямаше светлина, нямаше въздух. Разкъсаха куртката му, махнаха кръста за храброст. Опита се да освободи ръцете си.

В това време усети как дългата игла се забива в плътта му. Не беше сигурен точно къде. Инстинктивно вдигна ръце нагоре. Бяха свободни. И безполезни, както беше безполезно да оказва съпротива.

Отново чу смеха — оглушителен. Усещаше, че го носят напред и надолу.

И това беше всичко.

— Ти предаваш тези, които спасиха живота ти.

Отвори очи. Образите заставаха на фокус бавно. Нещо гореше в лявата му ръка. Или в рамото. Посегна натам. Допирът беше болезнен.

— Това е противоотровата — обясни неясната фигура някъде пред него. — Болезнена е, но е безвредна.

Погледът му започна да се прояснява. Седеше на циментов под, Опрял гръб в каменна стена. До отсрещната стена, може би на двадесетина метра от него, стоеше мъж. Намираха се на някакъв издигнат перон в широк тунел. Изглежда, беше прокопан дълбоко под земята, в скалите, и двата му края се губеха в тъмнината. Под перона имаше тесни, ръждясали релси. Светлината идваше от няколко дебели свещи, поставени в ръждясали свещници на стените.

Когато зрението му се възстанови напълно, Виктор се вгледа в мъжа отсреща. Беше облечен в черна одежда с бяла яка. Свещеник.

На главата си нямаше коса, но не беше плешив. Беше обръснал главата си — мъж на не повече от четиридесет и пет, петдесет години, с аскетично лице и стройно тяло.

До него видя постовия с немска униформа. Двамата гърци, облечени като германски офицери, стояха край една метална врата в стената на тунела.

— Следим те още от Монбелиар — заговори свещеникът. — Намираш се на хиляда мили от Лондон и англичаните не могат да ти помогнат. Оттук можем да те откараме на юг по канали, за които те не знаят нищо.

— Англичаните? — Виктор се вгледа в свещеника и се опита да разбере. — Вие сте от ордена „Ксенопи“?

— Да.

— Защо се противопоставяте на англичаните?

— Защото Бревър е измамник. Не удържа на думата си.

— Бревър? — Виктор беше изумен. Нищо не можеше да разбере. — Вие сте полудели! Всичко, всичко, което прави, е заради вас!

— Не. Заради Англия. Иска документите на Константин, за да ги предаде на Англия. Чърчил ги иска! Те са по-силно оръжие от всякакви войски и всички го знаят. Повече няма да ги видим! — Очите на свещеника бяха разширени от гняв.

— И вярвате на всичко това?

— Не бъди глупак! — Монахът от „Ксенопи“ се изплю.

— Бревър не удържа на обещанието си, а ние разгадахме код „Мажино“. Засякохме някои комуникации между... заинтересовани страни.

— Вие сте полудели! — Виктор се мъчеше да мисли. Антъни Бревър се бе отдръпнал. Не се беше появявал от няколко месеца. — Казахте, че сте ме следили още от Монбелиар. Защо? Аз не зная това, което ви трябва. Никога не съм го знаел. Не бях и чувал за проклетия влак.

— Михайлович ти е повярвал — каза свещеникът тихо.

— Но аз не ти вярвам.

— Петриди... — Спомни си момчешкото лице на монаха, отнел собствения си живот на скалния перваз в Лох Торидън.

— Името му не беше Петриди...

— Вие го убихте! — каза Виктор. — Все едно, че вие сте натиснали спусъка. Вие сте безумци! Всичките до един!

— Той се провали. Знаеше какво се очаква от него. Разбираше се от само себе си.

— Вие сте побъркани! Заразявате всички, до които се докоснете. Можете да ми вярвате или не, но ви казвам, че не разполагам с информацията, която искате!

— Лъжец!

— Вие сте луди!

— Тогава защо пътуваш с Любок? Отговори, сенър Фонтини-Кристи. Защо Любок?

Виктор се сепна. Споменаването на Любок го накара да се залепи до стената.

— Любок! — прошепна той изумен. — Ако сте запознати с работата му, знаете и отговора на въпроса си.

— Лох Торидън, така ли? — попита монахът със сарказъм.

— За първи път се срещам с него. Знам само как се справя с работата си. Той е евреин и... поема огромни рискове!

— Работи за Рим! — извика монахът. — Посредничи за Рим. Между теб и Рим!

Виктор замълча. Беше толкова изненадан, че не знаеше какво да каже.

— Странно, нали? — продължи монахът с дълбок, проникващ глас. — От всички възможни придружители в окупираните територии, точно той! Само за да те преведе? И очакваш да повярваме във всичко това?

— Вярвайте в каквото искате. Казвам ви, че това е лудост!

— Това е предателство! — изкрещя монахът и направи няколко крачки напред. — Един извратен тип, който може да вдигне телефона и да шантажира половината Берлин! И е недостойно за теб, жалкото псе, което работи за чудовищата...

— *Фонтайн! Залегни!* — Пронизителната команда долетя откъм тъмния тунел. Беше гласът на Любок — викът отекна в каменните стени и заглуши виковете на монаха.

Виктор се извъртя и скочи напред. Изтърколи се по перона и падна долу при ръждясалите релси. Над главата си чу свистенето на куршумите и трясъка на оръжия без заглушители.

В трептящата светлина от свещите той забеляза фигурите на Любок и още няколко души да излизат от тъмнината, да се прикриват зад скалите и да се целят.

Всичко свърши за секунди. Монахът беше паднал — ранен в гърба, едното му ухо беше откъснато. Легнал на перона, умиращ, той се бе надвесил над Виктор и го гледаше втренчено.

— Ние... — каза той в предсмъртен шепот — не сме твои врагове. В името на Бога! Предай ни тези документи!

Чу се още един, последен изстрел. Челото над изцъклените очи на монаха се пръсна.

Виктор усети, че някой го хваща за рамото. Болката го прониза. Дърпаха го да се изправи.

— *Ставай!* — извика Любок. — Може би са чули изстрелите. Трябва да бягаме.

Хукнаха през тунела. Един от хората на евреина държеше джобно фенерче и осветяваше пътя напред. Даваха нарежданията на

полски и Любок превеждаше, за да ги разбира Виктор.

— На около двеста метра напред има монашеска пещера. Ще се измъкнем.

— Какво?

— Монашеска пещера — отговори Любок запъхтян. — Този дворец е стар столетия. Имало е нужда от убежища.

На четири крака те пропълзяха през един малък проход, прокопан в стената, и се оказаха в една пещера. Въздухът тук беше различен. Някъде наблизо имаше изход.

— Трябва да поговоря с теб — каза Виктор бързо.

— Ще ти кажа направо — отговори Любок. — Капитан Ханс Нюман е предан на Райха офицер и има братовчед в гестапо. Полковник Шнайдер не съществува. Знаехме, че е капан... Честно казано, не очаквах да те намерим в тунела. Това беше късмет. Бяхме тръгнали към Седми блок.

Любок се обърна към хората си на полски, след това преведе:

— Ще останем тук още четвърт час. Достатъчно е. След това ще отидем на срещата в Седми блок. Всичко ще стане според предвиденото.

Виктор сграбчи ръкава на Любок и го дръпна настрана от останалите. Беше доволен, че светлината на електрическото фенерче е достатъчна, за да вижда лицето на евреина.

— Този капан не беше германски! Тези хора бяха гърци. Единият беше монах! — Виктор шепнеше, но не можеше да прикрие чувствата си.

— Ти си луд — отговори Любок с безразличие и непроницаем поглед.

— Те бяха от „Ксенопи“!

— От какво?

— Много добре ме чу!

— Чух те, но нямам представа за какво говориш. — Дявол да го вземе, Любок! Кой всъщност си ти?

— Много неща за много хора, слава на небесата.

Виктор сграбчи русокосия евреин за реверите. Погледът на Любок изведнъж стана далечен, изпълнен със студен гняв.

— Казаха, че работиш за Рим. Че им посредничиш. В какво? Какво означава всичко това?

— Не знам — отвърна евреинът бавно.

— За кого работиш?

— Работя за много хора. Срещу нацистите. Това е всичко, което трябва да знаеш. Както виждаш, грижа се да останеш жив и да проведеш разговорите си. Как го правя, не те засяга.

— И не знаеш нищо за Солун?

— Това е град в Гърция, на Егейско море... А сега ме пусни!

Виктор го отпусна леко, но не свали ръцете си.

— Добре тогава. За всеки случай. Ако случайно сред многото хора, с които се срещаш, попаднеш на някой, който се интересува от солунския влак, кажи му, че не знам нищо. И никога не съм знаел.

— Ако някога стане дума за това, макар че не виждам защо, ще предам думите ти. А сега може ли да поговорим за разговорите ти във Варшава? Тази вечер трябва да свършиш. Сутринта ще отпътуваме с немски военен самолет като официални куриери. Сам ще проверя всичко преди разсъмване. Ще слезем в Мюлхайм, на френско-швейцарската граница, на една нощ път от Монбелиар. Мисията ти в Европа приключва.

— Ще летим? — Виктор свали ръце от реверите му. — На немски военен самолет?

— Благодарение на силно разтревожения комендант на Варшава. Защото е виждал някои снимки, в които се явява главно действащо лице. Чиста порнография.

ВЪЗДУШЕН КОРИДОР МЮНХЕН — ЗАПАД

Механиците проверяваха двигателите и пълнеха резервоарите на тримоторния „Фокер“ с гориво. Бяха в Мюнхен. Излетяха от Варшава рано сутринта и спряха за малко в Прага. Повечето пътници бяха слезли в Мюнхен.

Следваше Мюлхайм — последната отсечка от пътуването им. Виктор седеше объркан до Любок, който изглеждаше спокоен и отпуснат. Освен тях в кабината на самолета имаше само още един пътник — застаряващ ефрейтор, тръгнал в отпуск за Щутгарт.

— Бих предпочел да имаше още пътници — прошепна Любок. — Ако сме толкова малко, пилотът може да реши да не спира в Мюлхайм, а да продължи до Щутгарт. Там обикновено се качват повече хора.

Прекъсна го дрънкане на подковани ботуши по металната стълба на самолета. Чу се гърлен, невъздържан смях, който се приближаваше към вратата на кабината. Любок се обърна към Виктор и се усмихна с облекчение. Разтвори вестника, даден му от стюарда, и се отпусна на седалката. Виктор погледна напред — пътниците от Мюнхен се бяха качили.

Бяха трима офицери от Вермахта и една жена. Пияни. Жената беше облечена в тънко светло палто. Двама от офицерите я избутаха по тесния проход между седалките и я бутнаха на седалката до третия. Тя не се възпротиви. Смееше се и гримасничеше — активна, стремяща се да угоди играчка.

Наближаваше тридесетте. Имаше приятни черти, но не беше красива. В изражението на лицето ѝ имаше някаква трескавост, някакво напрежение, което я правеше да изглежда похабена. Светлокестенявата прилепнала към главата коса беше прекалено твърда — вятърът не беше успял да я разроши. Гримът около очите беше твърде подчертан, червилото — твърде ярко, ружът — твърде биещ на очи.

— Какво си зяпнал? — Въпросът заглуши рева на запалените двигатели на самолета. Изкрещя го третият офицер, който бе минал

покрай двамата си колеги и се беше надвесил над Виктор.

— Съжалявам — отговори Фонтайн и се усмихна смутено. — Не исках да бъда неучтив.

Офицерът присви очи. Беше скандалджия — нямаше никакво съмнение в това.

— Я! Ето ти теб възпитан човек! С дантелени гащи. Чуйте го само!

— Не исках да ви обидя.

Офицерът се обърна към другарите си. Единият беше дръпнал несъпротивляващата се жена върху коленете си, а другият стоеше в прохода между седалките.

— Дантелените гащи не искал да ни обиди. Вижте колко е мил!

Другите двама изръмжаха подигравателно. Жената се разсмя. „Прекалено истерично“ — помисли Виктор и се обърна напред с надеждата, че офицерът ще си отиде.

Вместо това една голяма ръка се протегна и го улови за рамото.

— Това не е достатъчно — офицерът погледна Любок.

— Отидете напред. И двамата.

Любок потърси погледа на Виктор. Сигналът беше ясен.

— Направи каквото иска.

— Разбира се. — Двамата станаха и бързо тръгнаха напред между седалките, без да говорят. Виктор чу как зад тях отварят бутилки. Гуляят започваше.

Самолетът ускори по пистата и се отдели от земята. Любок беше седнал отвън, а Виктор — до прозореца. Той се вторачи в небето навън и се помъчи да престане да мисли, надявайки се по този начин пътуването до Мюлхайм да мине по-бързо. Но не успя.

Не можеше да не мисли. Без да ще, в представите му се връщаше монахът от „Ксенопи“, там в тунела под „Казимеж“.

Пътуваш с Любок. Любок работи за Рим. Любок.

Ние не сме твои врагове. В името на Бога! Предай ни тези документи!

Солун. Винаги беше близо. Контейнерът на Константин, който можеше да раздели хората, борещи се срещу един и същи враг.

Зад себе си чу смях, след това някой прошепна:

— Не! Моля ви, не се обръщайте! — Беше стюардът, чийто глас едва се чуваше между облегалките. — Не ставайте, те са командоси.

Сега си отпускат нервите. Моля ви, не правете нищо. Правете се, че не забелязвате.

— Командоси! — прошепна Любок. — В Мюнхен? Но те са базирани на север, в Прибалтика!

— Не и тези. Тези действат в Алпите, в италианския сектор. Наказателни отреди... Има много...

Думите отекнаха като гръм. Виктор пое въздух. Мускулите на корема му се свиха на топка. ...наказателни отреди...

Той стисна подпорите за ръце на седалката, опря гръб в облегалката и се извърна назад. Не повярва на очите си.

Жената, с обезумял поглед, беше на пода, а палтото ѝ беше отворено. Отдолу нямаше нищо освен разкъсаното бельо. Краката ѝ бяха разтворени — и тазът ѝ се движеше. Един от офицерите, със смъкнати панталони и долни гащи, се сниши отгоре ѝ. Другият беше коленичил над главата ѝ, държеше я за косата и триеше пениса си в кожата на лицето ѝ. Тя отвори уста и го пое с кашляне и пъшкане. Третият беше отстрани. Той дишаше тежко с разтворени устни и галеше гърдата на жената в такт с движенията на дясната си ръка, с която мастурбираше.

— Животни! — Виктор скочи от седалката, откопчи се от впитите в китката му пръсти на Любок и се втурна към задната част на самолета. Офицерите от Вермахта се вцепениха от изненада. Не можеха да помръднат. Този, който беше отстрани, гледаше с увиснала челюст. Виктор го сграбчи за косата и заби главата му в стоманения ръб на седалката. Черепът изхрущя. Фонтан кръв заля лицето на офицера, легнал между краката на жената. Той посегна към панталоните си и се строполи върху жената, мъчейки се да намери опора с ръце. Извъртя се по гръб с цялото си тегло върху нея, а в това време подметката на Виктор се вряза в гърлото му. Ударът беше силен, вените на врата му се издуха като балони и станаха синкавочерни. Очите му се обърнаха нагоре, изцъклени и ужасни.

Писъците на жената заглушаваха виковете на третия офицер, който скочи на крака и побягна към задната част на кабината. Бельото му беше изцапано с кръв.

Виктор скочи към него. Немецът се отдръпна встрани. Окървавената му, трепереща ръка се мушна под куртката. Виктор знаеше защо. Там, под мишницата му, беше прикрепен

петнадесетсантиметровият десантен нож. Офицерът го извади — блестящ, остър като бръснач — и го размаха пред себе си. Виктор се приготви да се хвърли към него.

Изведнъж една ръка го улови за гърлото. Той удари с лакти назад, но не успя да се освободи.

Ръката дръпна главата му назад и един дълъг нож полетя във въздуха. Заби се дълбоко в гърдите на немеца и той се строполи тежко на пода.

Ръката отпусна врата на Виктор също така неочаквано, както го беше уловила. Любок го удари през лицето. Болката беше силна, пареща.

— Достатъчно! Престани! Не искам да умирам заради теб!

Виктор се огледа зашеметен наоколо. Гърлата на другите двама офицери бяха прерязани. Жената беше изпълзяла встрани и сега повръщаше и се тресеше от ридания. Стюардът също беше проснат в прохода между седалките — в безсъзнание или мъртъв, не можеше да се разбере.

Старият ефрейтор, който само допреди минута гледаше с празен поглед от страх, сега беше до вратата към кабината на пилотите с пистолет в ръка.

Изведнъж жената скочи на крака и се разпищя:

— Те ще ни убият! Защо го направихте? Боже мой!

Изумен, Виктор я изгледа и попита тихо, останал без дъх:

— Ти? Ти питаш това?

— Аз! О, Боже! Те ще ме убият! Не искам да умра!

— Не можеш да живееш така!

Тя впи безумен поглед в очите му. Цялата трепереше.

— Те ме взеха от лагерите! Разбрах какво трябва да правя! Давах ми наркотици, когато исках, когато имах нужда от тях! — Тя дръпна нагоре широкия си ръкав. Цялата ѝ ръка беше покрита с белези от спринцовка. — Разбрах и останах жива!

— *Баста!* — изрева Виктор и тръгна към нея с вдигната ръка. — Не ме интересува дали ще живееш, или ще мреш! Не го направих заради теб!

— Направеното е направено, капитане — каза Любок и го улови за лакътя. — Съвземи се! Даде воля на нервите си, стига толкова! Разбираш ли!

Виктор забеляза твърдостта в погледа на Любок. Запъхтян, той посочи напред към застаряващия ефрейтор, застанал мълчаливо до вратата с изваден пистолет.

— Той е от вашите хора, нали?

— Не — отговори евреинът. — Той е немец, който има съвест. Не знае кои сме. В Мюлхайм той ще е в безсъзнание. След това може да им каже каквото си пожелае, но предполагам, че няма да им каже нищо. Остани при момичето.

Любок отиде при труповете на офицерите и извади оръжията и документите им. В джоба на единия намери метална кутия със спринцовка и шест ампули, която даде на жената, седнала до Виктор. Тя я пое с благодарност и без да гледа встрани, отвори една ампула, напълни спринцовката и я заби в ръката си.

След това внимателно затвори кутията и я мушна в джоба на изцапаното си с кръв палто. Облегна се назад и започна да диша тежко.

— По-добре ли се чувстваш? — попита я Виктор.

Тя се обърна и го изгледа. Сега очите ѝ бяха по-спокойни. В тях имаше само презрение.

— Трябва да разбереш, капитане. Аз не чувствам. Няма чувства. Човек просто живее.

— Какво ще правиш?

Тя извърна поглед от него и се обърна към илюминатора. Отговори му тихо, унесено, сякаш не разговаряше с него:

— Ще живея, ако мога. Не зависи от мен. Зависи от вас.

Стюардът се размърда между седалките. Тръсна глава и се изправи на колене. Преди да разбере какво става, Любок застана пред него.

— Ако искаш да останеш жив, в Мюлхайм ще правиш каквото ти кажа!

В погледа му се появи примирение. Виктор стана.

— Какво ще правим с момичето? — прошепна той.

— Какво ще правим? — парира го евреинът.

— Искам да я вземем с нас.

Любок прокара ръка през косата си.

— Дявол да го вземе! Или това, или трябва да умре. В състояние е да ме издаде за капка морфин. — Той я погледна. — Накарай я да се изчисти колкото може. Там отзад има един шлифер. Да го облече.

— Благодаря — каза Виктор.

— Не ми благодари. Бих я ликвидирал моментално, ако мислех, че това е по-доброто решение. Но тя може да ми е от полза. Била е в подразделение на командоси, за което дори и не подозирахме.

Хората от Съпротивата посрещнаха колата край Лоран, недалеч от френско-швейцарската граница. Виктор смени немската униформа с чисти, но парцаливи цивилни дрехи. Пресякоха Рейн привечер. Момичето беше отведено в един планински лагер на Съпротивата — беше твърде упоена и неконтролируема, за да я изпратят в Монбелиар.

Откараха някъде стюарда. Виктор не каза нищо. Спомняше си кея на Челе Лигуре, когато се беше намесил заради един друг войник.

— Сега ще те оставя — каза евреинът, когато стигнаха на другия бряг. Ръката му беше протегната.

Виктор се изненада. Според плана Любок трябваше да го придружи до Монбелиар. Не беше изключено там да го очакват нови инструкции от Лондон. Той пое протегнатата ръка, недоумяващ:

— Защо? Мислех, че...

— Знам, но нещата се промениха. Във Висбаден има проблеми.

Виктор стисна ръката му с две ръце.

— Не знам какво да ти кажа. Дълга ти живота си.

— Ти би постъпил по същия начин за мен, ако се наложеше. Не се съмнявам в това.

— Ти си смел и благороден.

— Онзи гръцки монах каза, че съм извратен тип, който може да шантажира половината Берлин.

— А можеш ли наистина?

— Може би — отговори Любок бързо и погледна французина, който му махаше с ръка да се качва на лодката. Кимна му и отново се обърна към Виктор.

— Чуй ме — каза той тихо и издърпа ръката си. — Този монах каза и още нещо. Че работя за Рим. Ти каза, че не знаеш за какво става дума.

— Не, не знам точно. Но не съм и съвсем сляп. Има нещо общо с влака от Солун.

— Не нещо общо. Изцяло е свързано с него.

— Значи наистина работиш за Рим? За църквата?

— Църквата не е твой враг. Повярвай ми.

— И гръцкият орден твърди, че не е мой враг, но без съмнение имам враг. Не отговори на въпроса ми. Наистина ли работиш за Рим.

— Да. Но не така, както си мислиш.

— Любок! — Виктор улови евреина за раменете. — Аз не мисля нищо! Не знам нищо! Не можеш ли да разбереш това?

Любок го изгледа изпитателно в нощния мрак.

— Вярвам ти. Дадох ти десетина възможности. Ти не се възползва от нито една.

— Възможности? Какви възможности? Французинът от лодката извика нетърпеливо:

— Хей! Паун! Да се махаме оттук!

— Идвам — отвърна Любок, без да отделя поглед от Виктор. — Последно. Има хора и от двете страни, които смятат тази война за нещо несъществено в сравнение с информацията, с която смятат, че разполагаш. Донякъде съм съгласен с тях. Само че ти не разполагаш с тази информация. А войната трябва да продължи. Докато победим. Всъщност баща ти се показва по-умен от всички тях.

— Баща ми? Какво искаш да кажеш?

— Трябва да тръгвам. — Любок свали ръцете на Виктор от раменете си с твърдо, но не враждебно движение. — Ето затова направих каквото направих. Съвсем скоро ще разбереш. Монахът в „Казимеж“ беше прав. Наистина има чудовища. Сам той е едно от тях. Има и други. Но недей да обвиняваш църквите, те нямат вина. Те отглеждат фанатиците, но нямат вина.

— Паун! Веднага!

— Идвам! — отговори Любок със силен шепот. — Довиждане, Фонтайн. Ако само за миг се бях усъмнил в това, което твърдиш, щях да те премажа собственоръчно, за да ми кажеш каквото знаеш. Или да те убия. Но ти не лъжеш. Намираш се по средата. Сега-засега ще те оставят на мира. За известно време.

Евреинът докосна лицето на Виктор леко и изтича към лодката.

Над полето край Монбелиар проблеснаха сините светлини и в същия миг на земята пламнаха два реда малки светлилки — пистата за кацане беше очертана. Самолетът направи кръг и започна да се снишава.

Виктор изтича нататък с куфарчето в ръка. Когато стигна до все още движещия се самолет, люкът вече беше отворен. В очертанията му стояха двама души, хванали се за страничните дръжки и протегнали към него свободните си ръце. Виктор хвърли куфарчето вътре, протегна се и се улови за ръката отдясно. Затица се по-бързо, отскочи и го изтеглиха през люка. За миг остана легнал по очи. Люкът се затвори с трясък, някой изкрещя нещо на пилота и моторите зареваха с пълна сила. Самолетът подскочи напред, след няколко секунди опашката се вдигна и след още няколко вече летяха във въздуха.

Виктор надигна глава и пропълзя до оребрената стена край люка. Придърпа куфарчето към себе си и остана без дъх, облегна глава на студения метал.

— Боже мой! — долетя изненадан глас някъде от тъмнината. — Това си ти!

Виктор се обърна рязко наляво към едва различаващата се фигура. Първите лунни лъчи вече влизаха през илюминаторите откъм отворената кабина на пилота. Вниманието му привлече дясната ръка — беше в черна ръкавица.

— Стоун! Какво правиш тук?

Но Джефри Стоун не беше в състояние да отговори. Луната започна да осветява по-силно вътрешността на самолета. Очите му бяха разширени, устните полуотворени и отпуснати.

— Стоун! Ти ли си?

— Боже! Измамили са ни! Наистина са го направили!

— Какво говориш? Англичанинът продължи монотонно:

— Съобщиха ни, че си убит. Заловен и екзекутиран в „Казимеж“. Казаха ни, че се е измъкнал само един човек. С твоите документи...

— Кой?

— Куриерът. Любок.

Виктор се изправи със залитане и се хвана за металната дръжка, закрепена към вибрация корпус на самолета. Парчетата от мозайката започваха да застават по местата си.

— Кой ви каза това?

— Предадоха ни го тази сутрин.

— Кой ви го предаде? Кой е приел съобщението?

— Гръцкото посолство — отговори Стоун едва чуто.

Виктор отново се отпусна на пода. Любок му го беше казал:

Дадох ти десетина възможности. Ти не се възползва от нито една... Има хора и от двете страни, които смятат тази война за нещо несъществуващо... Ето затова направих каквото направих. Съвсем скоро ще разбереш... Сега-засега ще те оставят на мира. За известно време.

Любок беше направил своя ход. Беше отишъл на летището във Варшава, преди да съмне, и беше предал в Лондон невярна информация.

Не се искаше голямо въображение, за да се досетиш какво е постигнал с това.

— Ние сме демобилизирани! Разкрихме се и бяхме неутрализирани! Сега всички само се наблюдаваме, но никой не смее да направи крачка или да признае какво търси. Никой не може да си позволи това! — Бревър стоеше до големия прозорец на залата и гледаше към вътрешния двор на Адмиралтейството. — Шах и мат!

Отсреща край заседателната маса стоеше Алек Тийг много ядосан. Бяха сами.

— Пет пари не давам! Интересува ме единствено грубата ти намеса във военното разузнаване! Ти изложи на опасност цяла една мрежа! Би могъл да унищожис целия Лох Торидън!

— Щеше да измислиш нещо друго — отговори Бревър разсеяно, все още загледан през прозореца. — Това ти е работата, нали?

— Дяволите да те вземат!

— За Бога, Тийг! Престани! — Бревър се обърна към него. — Много добре знаеш, че не аз съм последната инстанция. Нима мислиш, че аз съм взел решението?

— Ти компрометира тази инстанция! Трябваше да ме попитате!

Бревър понечи да отговори, но се отказа. Той кимна и застана от другата страна на масата срещу Тийг.

— Може би си прав, генерале. Обясни ми, ти си експертът... Къде сгрехихме?

— Любок! — отвърна генералът студено. — Той ви измами! Взе парите ви и се обърна към Рим, след това започна да играе собствената си игра. Не трябваше да е той!

— Любок е от твоите хора. Взех го от твоите досиета.

— Но не е за тази работа. Направихте го през главата ми!

— Любок може да ходи навсякъде в Европа — продължи да се оправдава Бревър, сякаш Тийг не го беше прекъснал. — Той е недосегаем. Ако Фонтини-Кристи се беше измъкнал, той можеше да го последва навсякъде. Дори и в Швейцария.

— Очаквахте това да стане, нали?

— Честно казано, да. Генерале, ти си много добър търговец. Повярвах в стоката, която ми продаваше. Повярвах, че Лох Торидън е идея на Фонтини-Кристи. Колко логично изглеждаше всичко! Италианецът се връща с непробиваемо прикритие, за да уреди нещата си. — Бревър се отпусна уморено на стола и кръстоса ръце пред себе си на масата.

— Не ти ли мина през ум, че ако искаше да го направи, щеше да се обърне първо към нас? Към теб?

— Не. Ние не бихме могли да му върнем земите и фабриките.

— Не го познаваш — отсече Тийг. — Изобщо не си направи труда да го опознаеш. Това беше първата ти грешка.

— Да, предполагам, че си прав. По-голямата част от живота си съм прекарал сред лъжци. Сред измамници. Понякога е най-трудно да схванеш простата истина. — Бревър вдигна поглед към Тийг. Лицето му можеше да събуди съжаление, бялата кожа беше изопната, хлътнатините под очите му говореха за силно изтощение. — Ти не повярва, нали? Не повярва, че е мъртъв?

— Не.

— Аз не можех да рискувам, разбираш ли? Приех това, което ми каза ти, че немците не биха го убили, че ще го проследят, ще разберат кой е, ще се опитат да го използват. Само че ми докладваха друго. Че е мъртъв. Това означаваше, че са го ликвидирали фанатиците от Рим или от гръцкия орден. А те не биха направили това, освен ако... освен ако преди това не са научили тайната му.

— И ако я бяха научили, контейнерът щеше да е техен. Не твой, не на Англия. Но поначало той никога не е бил твой.

Дипломатът извърна лице от Тийг и се отпусна, затворил очи.

— Не можем да позволим да попадне в ръцете на едни манаици. Не в този момент. Знаем кой е маниакът от Рим. Сега Ватикана ще следи Донати. От друга страна, Патриаршията също ще прекрати действията си, имаме уверения за това.

— Което искаше да постигне Любок, разбира се.
Бревър отвори очи.
— Дали е така наистина?
— Според мен, да. Любок е евреин.
Бревър се обърна и се вгледа в Тийг.
— Повече няма да ти се бъркам, генерале. Продължавай своята война. Моята е в патова ситуация.

Антон Любок прекоси пражкия площад „Венцеслаус“ и се изкачи по стъпалата на разрушената от бомбите катедрала. Късното следобедно слънце се промъкваше през огромните дупки на покрива, оставени от бомбите на Луфтвафе. От лявата стена липсваха цели късове. Навсякъде бяха издигнати груби скелета, за да я подпират.

Застана в далечния ляв проход между седалките и погледна часовника си. Беше време.

Изад зад завесата излезе възрастен свещеник и премина пред кабинките за изповед. Спря за миг пред четвъртата. Това беше знакът.

Любок се запъти натам предпазливо, без да отделя поглед от десетината богомолци. Никой от тях не го гледаше. Той дръпна завесата и влезе в изповедалнята. Коленичи пред малкото разпятие, а трептящата светлина на свещта хвърляше сенки по драпираните стени.

— Прости ми, отче, защото съгреших — започна да говори той тихо. — Съгреших ужасно. Опозорих тялото и кръвта Христови.

— Никой не може да опозори Сина божий — долетя очакваният отговор иззад перденцето. — Човек може да опозори само себе си.

— Но ние сме образ и подобие Божие. Както и сам Той.

— Лошо и несвършено подобие — беше очакваният отговор.

Любок въздъхна бавно, упражнението беше свършило.

— Ти Рим ли си?

— Аз съм пратеникът — каза гласът с тиха надменност.

— Не съм си и помислил, че си самият град, глупако!

— Тук е църква. Внимавай какво говориш!

— И ти я мърсиш — прошепна Любок. — Всички вие, които работите за Донати, мърсите църквата!

— Тишина! Ние сме от Христос!

— Вие сте измет! Твоят Христос ще ви заплую!

В дишането зад завеската се долавяше омраза.

— Ще се моля за душата ти! — долетяха неприязнените думи. — Кажи ми за Фонтини-Кристи.

— Дошъл е единствено заради операцията Лох Торидън. Предположенията ви бяха погрешни.

— Това няма да мине! — просъска свещеникът. — Не може да не е имал и друга цел! Сигурни сме, че е имал!

— Той не се отдели от мен през цялото време. Не се срещна с никого освен с хората, за които знаехме.

— Не! Не вярвам!

— След няколко дни няма да има никакво значение какво вярваш и какво не. С вас е свършено! С всички вас. Добри хора ще се погрижат за това!

— Какво си направил, евреино? — Гласът зад перденцето беше нисък, ненавистта — пълна.

— Това, което трябваше да направя, свещенико! — Любок се изправи и бръкна в джоба си с лявата си ръка, а с дясната неочаквано дръпна перденцето.

Лицето на свещеника се откри. Беше едър, а черната му одежда го правеше да изглежда огромен. Лицето му беше на човек, който изпитва силна омраза, очите му бяха очи на хищник.

Любок извади плика от джоба си и го пусна на поставката пред изумения свещеник.

— Ето ти парите. Можеш да ги върнеш на Донати. Искях да видя как изглеждаш.

Свещеникът отговори тихо:

— Можеш да научиш и останалото. Казвам се Гаетамо. Енричи Гаетамо. И ще се върна при теб.

— Съмнявам се — отвърна Любок.

— Недей — каза Енричи Гаетамо.

Любок се изправи и се вгледа за миг в свещеника. Когато погледите им се срещнаха, той наплюнчи пръсти и угаси пламъка на свещта. Потъна в мрак. Разтвори завесите и излезе от изповедалнята.

ЧАСТ ЧЕТВЪРТА

12.

Къщата се намираше в земите на едно огромно имение на запад от Ейлсбъри, графство Оксфордшър. Мястото беше оградено от високи стълбове с бодлива тел, по която течеше ток. Огромния двор охраняваха кучета убийци.

Имаше само един вход — портата, през която се влизаше от правото шосе, от двете страни на което имаше само ливади. При главната къща, на около четвърт миля от портала, това шосе се разклоняваше на две и след това на още няколко по-малки алеи, които водеха към различните постройките.

Имаше всичко четиринадесет къщи, построени във и около горите на имението. Жителите бяха хора, които се нуждаеха от закрила — компрометирани двойни агенти и семействата им, провалени куриери, всякакви хора, белязани да получат куршум.

Къщата, в която живееше Джейн, стана техен дом и Виктор беше доволен, че са толкова далеч — почти всяка нощ самолетите на Луфтвафе кръстосваха небето, пламъците на Лондон се издигаха все по-високо и битката за Англия беше започнала.

Беше започнала и операцията Лох Торидън.

Понякога Виктор отсъстваше от Оксфордшър по цели седмици, но се чувстваше спокоен, защото Джейн беше в безопасност. Тийг прехвърли управлението на операцията в едно от мазетата на МІ6. Денят и нощта там не се различаваха особено. Хората работеха непрекъснато с документи, късовълнови радиостанции и специалното оборудване, с което се изготвяха свършени копия от документите, нужни в окупираните земи — документи за работа, разрешения за пътуване, пълномощни от министерствата на Райха. Идваха и други хора. Те получаваха инструкции от Фонтайн и Стоун, след което се отправяха към Лейкнхийт и извън страната.

Както в множество случаи и самият Виктор. В тези моменти той знаеше, че Алек Тийг беше прав — *безопасността на жена ти е пряко свързана със състоянието на духа ти. Ти имаш да свършиш важна работа. Аз върша своята.*

Джейн беше недосегаема за манияците от Рим и „Ксенопи“. Това беше най-важното. Влакът от Солун се превърна в странен, болезнен спомен. А войната продължаваше.

24 АВГУСТ 1940 г.

АНТВЕРПЕН, БЕЛГИЯ

(Засечена комуникация на коменданта на окупационния корпус в Антверпен, до райхсминистър Шпеер. Копие.)

Железопътната гара в Антверпен е в състояние на хаос. Влаковете, преминаващи по моста над река Шелде, редовно се претоварват поради небрежно изготвяне на документацията. Има опасност конструкцията на моста да не издържи. Разписанията и сигнализицията се променят без нужното предизвестие, при това от службите, управлявани от немски персонал. Наказанията са нелепи. Не са замесени чужденци. Влакове се оказват на един и същи коловоз. Композиции се изпращат за товарене в депа и странични коловози, където няма кой да ги обработи, защото съответните материали не са пристигнали. Положението е нетърпимо и настоявам министерството да вземе по-категорични мерки за координиране на...

19 СЕПТЕМВРИ 1940 г.

ВЕРДЮН СЮР МЮС, ФРАНЦИЯ

(Извадки от писмо, получено в правния отдел на окупационната администрация от полковник Грешедит, Вердюн сюр Мюс)

...Бяхме се споразумели да изготвим специални нормативни актове, въз основа на които да решаваме споровете между нас и окупираните, които не оказват съпротива. Тези нормативни актове бяха размножени и разпространени. Сега попадаме на други нормативни актове, издадени от вашия отдел, които влизат в противоречие с

предишните. Налага се непрекъснато да влизаме в спорове дори и с тези, които приветстват окупацията! По цели дни се занимаваме с подобни проблеми. Нашите собствени служители получават противоречащи си заповеди от вашите куриери, при това надлежно подписани и подпечатани. Губим си времето с незначителни неща и едва ли бихме могли да...

20 МАРТ 1941 г.

БЕРЛИН, ГЕРМАНИЯ

(Извадки от протокол на проведейа среща между експерти на Министерство на финансите и представители на армейското снабдяване. Копие.)

...Основната причина за безкрайните проблеми на тиловите служби са непрекъснатите грешки на Министерството на финансите, при разпределянето на средствата. Сметки остават неуредени с месеци, сумите се — изчисляват погрешно и се изпращат не там, където трябва, често в съвсем други географски райони. Цели батальони не получават полагаемите им се заплати, защото парите в това време се намират примерно някъде в Югославия вместо в Амстердам!

23 ЮНИ 1941 г.

БРЕСТ-ЛИТОВСК, ИЗТОЧЕН ФРОНТ

(Съобщение, изпратено по куриер от генерал Гудериан до командващия генерал Блок, Припят, Полша. Засечено в Бялисток. Недоставено.)

...След двудневна офанзива се намираме на осем часа от Минск. Можем да форсираме Днепър след няколко седмици, а Дон и Москва не са далече! Скоростта на придвижването ни изисква много добри свръзки, предимно радиовръзки, но проблемите с оборудването стават все по-големи. Според инженерите ни това се дължи на различната честотна калибровка на апаратурата. Повече от половината ни дивизионни радиостанции не са калибровани еднакво и много често излъчват на съвсем други честоти. Това е фабричен недостатък. Ние

нямаме възможност да проверяваме калибровката на всяка радиостанция. Дори моята лична радиостанция се оказа дефектна...

2 ФЕВРУАРИ 1942 г.

БЕРЛИН, ГЕРМАНИЯ

(Копие от писмо на Хиру Каянака от посолството на Япония в Берлин, до Манфред Пробст, отговорен служител в Министерството на индустрията.)

Уважаеми господин Пробст,

Тъй като понастоящем сме другари не само по убеждения, но и по оръжие, трябва да положим още по-големи усилия, за да постигнем резултатите, които очакват от нас нашите лидери.

Връщам се на главния проблем. Както знаете, нашите правителства се договориха за съвместното разработване на радарни установки.

Ние изпратихме — с голям риск — нашите най-добри специалисти по електронно оборудване в Берлин, за да се срещнат с вашите специалисти. Това стана преди шест седмици, но до ден днешен не са проведени никакви срещи и разговори. Бях уведомен, че нашите специалисти са изпратени в Грифсвалд на Балтийско море поради недоглеждане. Тяхна работа не са експериментите с ракетно оборудване, а радарните системи! Освен това те не знаят немски, а придадените им преводачи не се справят добре с нашия език. Току-що научих, че сега специалистите ни са изпратени във Вюрцбург, където се разработват радиопредаватели. Оставям това без коментар.

Моля за съдействието ви нашите специалисти най-после да се срещнат с когото трябва. Кога ще могат да проведат разговорите, за които са дошли?

25 МАЙ 1942 г.

СЕН ВАЛЕРИ ЕН КОЗ, ФРАНЦИЯ

(Доклад, представен от капитан Виктор Фонтайн, спуснат зад неприятелската линия в района. Завърнал се с риболовен кораб до остров Уайт.)

Оръжейните доставки в крайбрежните райони са предимно от нападателни средства. Отбранителни оръжия почти липсват. Камионите тръгват от Есен и минават през Дюселдорф. Най-същественото е горивото. В петролните складове има наши хора, които получават „инструкции“ от Берлин да отклонят цистерните с гориво от Брюксел към Ротердам, откъдето да потеглят за Източния фронт. Според последни данни шосето между Брюксел и Лувин е задръстено от четиринадесет мили стандартни транспортни камиони с празни резервоари. Разбира се, засега няма ответни мерки. По наша преценка, можем да задържим това положение още четири дни. След това Берлин ще се види принуден да се намеси, а нашите хора ще трябва да се оттеглят. Координирайте въздушен удар по това време...

(Забележка: Командването на Лох Торидън. За архив. Одобрено от генерал Алек Тийг. Капитан Виктор Фонтани да се пусне в отпуск след завръщането му. Одобен за получаване на майорско звание.)

Виктор бързаше по шосето към Оксфордшър. Беше му се сторило, че разговорите с Тийг и Стоун никога няма да свършат. Колко пъти само го караха да повтаря едно и също! Колегата му Стоун винаги беше бесен, когато той се завръщаше от мисия зад фронтовата линия. Това беше работа, в която беше истински професионалист, но сега не можеше да върши заради ръката си и винаги изкарваше яда си на Виктор. Подлагаше го на продължителни, груби, еднообразни разпити, като търсеше грешки и в най-дребната подробност. Съчувствието, което в началото Виктор изпитваше към него, се беше изпарило с месеците съвместна работа. Месеци? Боже, бяха минали почти две години и половина!

А умишленото бавене на Стоун сега беше непростимо. Въздушните нападения над Лондон наистина бяха понамалели, но не бяха престанали и ако сирените завиеха отново, Виктор нямаше да може да напусне града.

А Джейн щеше да роди всеки момент. Лекарите казаха, че ще стане най-много до две седмици. Казаха го седмица преди да замине за Франция.

Стигна покрайнините на Ейлсбъри и погледна часовника си на светлината от арматурното табло. Беше два и двадесет след полунощ. Щяха да се смеят над това — той винаги отиваше при нея в най-невероятно време.

Но винаги се връщаше. Щеше да е в имението след десет минути.

В далечината зад себе си чу жалния повлечен вой на сирените. Не изпита острата тревога и безпокойството, които го обземаха при този звук в началото. Беше свикнал с него.

Зави вдясно и тръгна по пътя към имението. След две или три минути щеше да е при жена си. Натисна педала на газта — нямаше никакво движение и можеше да си позволи да кара бързо.

Инстинктивно се вслуша, за да долови далечния тътен на бомбардировката, но не го чу. Само сирените не преставаха да вият. Изведнъж чу нещо, което не би трябвало да чува, и усети безпокойството, което беше забравил. За миг се зачуди дали умората не си казва думата...

Не, не беше това. Без какво съмнение. Звукът беше точно отгоре и не можеше да се сгреша. Беше го чувал твърде често и в Лондон, и другаде.

Самолети „Хайнкел“ — двумоторни немски бомбардировачи с голям радиус на действие. Бяха подминали Лондон и при това положение можеше да се очаква, че ще се насочат на северозапад към Бирмингам и заводите за боеприпаси.

Но машините започнаха да се спускат, да се гмуркат рязко надолу. Над него! Пред него!

Бомбен удар! Бомбардировка в затътената провинция! Какво, по дяволите, е това? Имението! Боже!

Единственото място в цяла Англия, охранявано така добре! От земни нападатели. Не и от въздушни!

Някой беше наредил бомбардировка от малка височина върху имението в Оксфордшър!

Фонтини настъпи педала на газта. Тялото му трепереше, дишаше на пресекулки, очите му бяха впити в пътя напред.

Изведнъж небето избухна. Писъкът от пикиращите бомбардировачи се смесваше с тътена — експлозия след експлозия.

Огромни бели и жълти огнени езици — безформени, озъбени, ужасни — обхванаха горите наоколо.

Стигна до портала и рязко натисна спирачката. Вратите бяха отворени.

Евакуация!

Навсякъде горяха огньовете, избухваха взривове, тичаха изпаднали в паника хора. Навсякъде.

Главната постройка беше ударена. Покривът ѝ продължаваше да се срутва с някаква нечовешка величественост. Към небето се издигаха кълба сив и черен дим, а зад тях огън — жълт, червен, ужасен.

Оглушителен гръм, колата се разтресе, земята се надигна, полетяха счупени стъкла. Виктор усети по лицето си кръв, но все още можеше да вижда. Само това имаше значение.

Бомбата беше паднала на петдесетина метра пред него вдясно. В светлината на огньовете можеше да види изровената земя. Зави вдясно, заобикаляйки кратера, и подкара към къщата им, направо през тревата. Помисли си, че бомбите не падат два пъти на едно и също място.

Пътя му препречваха повалени горящи дървета. Навсякъде. Той изскочи от колата и хукна към къщата. Един голям дъб, изтръгнат от земята, беше срутил покрива.

Джейн! Джейн!

Боже! Не това! Не прави това с мен! Само не това!

Той връхлетя през вратата, като я събори от пантите. Вътре всичко беше наопаки — маси, столове, легла — обърнати и натрошени на хиляди парчета. Канапето гореше, също и разбитият покрив.

Джейн!

Тук...

Гласът ѝ дойде откъм кухнята. Хукна през тясното коридорче и за миг му се стори, че би трябвало да падне на колене и да се моли. Джейн се държеше за масата с гръб към него, тялото и се тресеше, главата ѝ се люлееше нагоре и надолу. Виктор изтича до нея и я улови за раменете, вдигна главата ѝ, но спазмите ѝ не преставаха.

— Джейн!

— Виторио!... — Изведнъж тя се сви мъчително, без да може да си поеме дъх. — Чаршафи, Виторио! И одеяла! Не знам, не съм сигурна...

— Не говори! — Той я повдигна и в полумрака видя болката, изписана по лицето ѝ... — Ще те закарам в болницата. Има лекари, медицински сестри...

— Няма време! — изпищя Джейн и се изкашля болезнено. — Ще ти покажа. Пренеси ме.

В ръката си стискаше нож, дезинфекциран. Готвеше се да ражда сама.

Сред бомбените експлозии Виктор долови, че самолетите отново набират височина. Въздушното нападение скоро щеше да свърши. Далечният зловещ вой на английските изстребители вече приближаваше. Пилотите от Луфтвафе не можеха да не се съобразят с това.

Той изпълни нарежданията на жена си и взе каквото трябва. След това я вдигна на ръце и я изнесе от къщата. Подобно на звяр, търсец убежище, той тръгна към гората, за да намери леговище. Тяхно.

Бяха заедно. Ужасът на смъртта само на няколко десетки метра от тях не можеше да попречи на живота. Той помогна на жена си да роди две момчета.

Синове на Фонтини-Кристи.

Димът се стелеше лениво и величествените кълба мъртви изпарения препречваха пътя на първите слънчеви лъчи. Навсякъде имаше носилки. Лицата на мъртвите бяха покрити с одеяла, а живите и полуживите гледаха втренчено към небето с отворени от ужас очи. Навсякъде имаше линейки, пожарни и полицейски коли.

Джейн беше в една от линейките заедно с бебетата.

Лекарят излезе от колата и се запъти през ливадата към Виктор и лицето му имаше изтощен, измъчен вид. Беше избягнал смъртта, но живееше с нея.

— Никак не ѝ е било лесно, Фонтайн. Казах ѝ, че при нормални обстоятелства би трябвало да...

— Ще се оправи ли? — прекъсна го Виктор.

— Да, ще се оправи. Но има нужда от дълга, много дълга почивка. Преди няколко месеца ѝ казах, че вероятно ще има близнаци. Тя не беше... телосложението ѝ не позволяваше такова раждане... Изумен съм, че е успяла.

Виктор се втренчи в него.

— Никога не е споменавала такова нещо.

Не се учудвам. Работата ви е свързана с много рискове и не бива да мислите за прекалено много неща.

— Може ли да я видя?

— Още известно време не. Упоена е. Близнаците са тихи. Нека се възстанови.

Лекарят улови Виктор за ръката и го поведе към главната постройка, но там към тях се приближи един офицер и дръпна Виктор настрана.

— Открихме това, което търсехме. Предполагахме, че има нещо такова. Нападението беше твърде прецизно. Дори немските прибори не са в състояние да осигурят такава точност на удара нощем. Нямаше нито сигнални, нито осветителни ракети.

— Къде отиваме? За какво говорите? — Виктор не беше разбрал за какво става дума.

— ...предавател... Все още не схващаше.

— Съжалявам. Какво казахте?

— Казах, че намерихме стаята. В дъното на дясното крило. Копелето е действало с обикновен предавател.

— Предавател?

— Да. С негова помощ швабите са открили целта. Насочвал ги е с радиосигнал. Момчетата от МІ5 и МІ6 не възразяват да ви уведомя. Дори държат да знаете. Боят се, че в цялата бъркотия някой може да прикрие следите, докато успеят да дойдат. Вие можете да бъдете свидетел, че ние не сме направили това.

През развалините и димящите останки те се отправиха към дясното крило на главната постройка. Офицерът отвори вратата и двамата влязоха в коридора.

— С помощта на радиосигнал ескадрата може да бъде насочена само към района, но не и към самата цел — каза Виктор. — Това бяха бомбардировачи. Бях на шосето, когато започнаха да се снишават. За да намерят самата цел от такова разстояние, им е било нужно някакво по-съвършено устройство...

— Казах, че не е имало осветителни и сигнални ракети, имах предвид такива, които да го насочат отдалеч. Но щом са стигнали в

района, копелето просто е отворило прозореца и е започнало да пали фойерверки. Под прозореца намерихме цяла кутия!

В края на коридора имаше врата, край която стояха двама униформени служители. Офицерът отвори вратата и влезе, а Виктор го последва.

Стаята беше непокътната, някак си странно цяла сред развалините наоколо. На масата до стената имаше отворено куфарче, от което излизаше антена. Вътре имаше апаратура.

Офицерът посочи към леглото вляво, което не се виждаше веднага от вратата.

Виктор замръзна и се втренчи в гледката пред очите си.

На леглото имаше мъжки труп. Задната част на черепа му липсваше, а до дясната му ръка имаше пистолет. Лявата беше стиснала голямо разпятие.

Беше облечен в черно монашеско расо.

— Много странно — каза офицерът. — Според документите той е член на някакъв гръцки монашески орден. „Ксенопи“.

13.

Беше се заклел. Това повече нямаше да се повтаря.

Джейн и двамата невръстни близнаци бяха откарани тайно в Шотландия. На север от Глазгоу, в една усамотена къща недалеч от Дъблин. Виктор повече нямаше да разчита на „най-строго охранявани“ места, нито на каквито и да било гаранции от МІБ или британското правителство. Вместо това със собствени средства той нае бивши военни, които лично проучи много щателно, и превърна къщата в малка крепост. Нямаше никакво намерение да обръща внимание на предложенията, възраженията или извиненията на Тийг. Преследваха го сили, които не разбираше, враг, който не можеше да види, далеч от войната и въпреки това част от нея.

Чудеше се дали всичко това ще продължи до края на живота му. Боже мили! Защо не можеха да му повярват? Как би могъл да достигне фанатиците и убийците, как да им го втълпи в главата? Та той не знаеше нищо! *Нищо!* Преди три години, рано сутринта на девети декември 1939 година, един влак беше тръгнал от Солун, но той не знаеше нищо повече. Само това!

— Тук ли смяташ да стоиш до края на войната? — Тийг беше дошъл да прекара деня в Дъблин. Разхождаха се в градината зад къщата. Виждаха високия зид и лостовите. Не бяха се срещали от пет месеца, макар че Виктор се беше съгласил да водят разговори по засекретени телефонни линии. Той беше част от Лох Торидън. Това, което знаеше за операцията, беше от жизненоважно значение.

— Не можеш да ме принудиш, Алек. Аз не съм англичанин. Не съм се клел, че ще ти бъда верен.

— Никога не съм смятал, че е необходимо. Въпреки това те направих майор. — Тийг се усмихна.

Виктор се засмя:

— Без дори официално да бъда въведен в службата! Ти позориш военната традиция!

— Точно така. Защото действам. — Генералът замълча. Наведе се, откъсна една дълга трева и погледна Виктор. — Стоун не може да се справи сам.

— Защо да не може? С теб разговаряме по няколко пъти на седмица. Казвам ти всичко, каквото мога. Стоун изпълнява решенията. Нима това е лошо разрешение на проблема?

— Не е същото и ти го знаеш много добре.

— Така или иначе ще трябва да свърши работа. Не мога да участвам в две войни едновременно. — Виктор спря и си спомни. — Савароне беше прав.

— Кой?

— Баща ми. Той трябва да е знаел, че какъвто и да е товарът на онзи влак, той е в състояние да направи врагове дори и хора, които се борят един до друг, за да оцелеят.

Стигнаха до края на алеята. На тридесетина метра от тях стоеше един човек от охраната, който държеше за каишка огромна немска овчарка. Усмихна им се и погали кучето, което се озъби на непознатия.

— Един ден това ще трябва да приключи — каза Тийг.

— Ти, Джейн, децата... не можете да прекарате така цял живот.

— Казвал съм си същото безброй пъти. Но не знам как може да стане.

— Може би аз знам. Поне имам желание да опитам да ти помогна. А на мое разположение е най-добрата разузнавателна служба, която можеш да си представиш.

Виктор го погледна с интерес.

— Откъде смяташ да започнеш?

— Въпросът не е „откъде“, а кога.

— Добре тогава. Кога?

— Когато свърши тази война.

— Моля те, Алек. Стига думи, стига стратегически планове, стига фокуси.

— Не говоря за никакви фокуси, а за едно най-обикновено споразумение. Имам нужда от теб. Положението на фронта се обръща. Лох Торидън навлиза в най-решителната си фаза. Ще се погрижа тази операция да изпълни предназначението си.

— Ти си се вманиачил.

— Ти също. И с право. Но няма да научиш нищо за Солун — между другото, това е кодовото название на Бревър, — докато не спечелим войната. Помни ми думата. И ще я спечелим.

Виктор погледна Тийг в очите:

— Искам факти, не думи!

— Много добре. Ние знаем имената на хора, за които ти не знаеш нищо. И не смятам да ти ги разкрия заради собствената ти сигурност.

— Човекът в колата? В Кенсингтън, в Кампо ди Фиори? С белия кичур? Палачът?

— Да.

Виктор задържа дъха си и овладя силния импулс да сграбчи англичанина и да го принуди да говори.

— Ти си ме учил да убивам. Бих могъл да те убия заради това.

— И какво ще постигнеш? Докато съм жив, ти си в безопасност и го знаеш. Този човек вече не може да действа. Той е под контрол. Ако, разбира се, той е бил палачът.

Виктор изпусна бавно въздуха в гърдите си. Мускулите на челюстите му го заболяха от напрежението.

— Какви други имена?

— Двама от старейшините на Патриаршията. Те управляват ордена „Ксенопи“.

— Но те са виновни за бомбите в Оксфордшър! Боже мой! Как можеш да...

— Не, не са — прекъсна го Тийг бързо. — Те бяха дори поужасени, ако това е възможно, и от нас. Както беше подчертано последното нещо, което искат, е твоята смърт.

— Но този, който насочи самолетите, беше монах! От техния орден!

— Или някой, който е трябвало да изглежда така.

— Той се самоуби, както му е предписано.

— Фанатици има навсякъде.

— Продължавай. — Виктор тръгна назад по алеята.

— Тези хора са от най-лошия тип екстремисти. Те вярват, че водят свещена война. И тази война допуска единствено конфронтация и насилие, не преговори. Но ние знаем кой може да упражни натиск. Знаем кои са хората, чиято дума не може да не бъде послушана. Можем да упражним натиск чрез правителството и да изискаме от тях да те оставят на мира. Веднъж завинаги. Ти сам не би могъл да направиш такова нещо. Ние можем. Ще се върнеш ли?

— Ако се върна, ще задвижиш ли всичко това? Аз ще участвам ли в подготовката?

— Ще подготвим операцията с прецизността, с която подготвихме Лох Торидън.

— Прикритието ми в Лондон запазено ли е?

— Напълно. Официално ти си някъде в Уелс. Телефонните ни разговори се пренасочват през Суонси на север. Пощата ти се изпраща в едно селце, Гуинлифен, където писмата се поставят в друг плик и след това се препращат. В момента, ако Стоун има нужда от мен, ще позвъни на един телефонен номер в Суонси.

— И никой не знае къде съм? *Никой?*

— Никой. Дори и Чърчил.

— Ще поговоря с Джейн.

— И още нещо. — Тийг улови Виктор за ръкава. — Повече няма да пресичаш Ламанша. Говорих с Бревър.

— На нея ще ѝ хареса.

Операция Лох Торидън процъфтяваше. Принципът „некомпетентно управление на всяка цена“ се превърна в трън в петата на германците.

От печатницата в Манхайм излязоха 130 000 екземпляра с извънредните закони по време на окупацията, но в тях липсваха най-важните ограничения. Пратките за заводите „Месершмит“ във Франкфурт много често попадаха в заводите „Щука“ в Лайпциг. Беше установено, че близо три четвърти от радиостанциите, предназначени за Източния фронт, не са калибровани както трябва. В заводите „Круп“ беше установено, че затворите на много стомилиметрови оръдия не функционират. В Краков, Полша, по недоглеждане, плат за 200 000 униформи не бе обработен химически и остана лесно запалим. В Тюрин, Италия, в управляваните от германците авиационни заводи бяха въведени конструктивни решения, които причиняваха умора на метала след двадесет летателни часа. Цели ескадрили бяха парализирани.

Към края на април 1944 година операция „Лох Торидън“ се съсредоточи върху крайбрежните патрули на Нормандия. Беше изработен план, според който графици, спускани от командването,

трябваше да бъдат променени изцяло. Генерал Тийг занесе доклада в щаба на съюзниците и го връчи лично на Дуайт Айзенхауър.

Немските патрулни катери ще бъдат отклонени от крайбрежието на Нормандия в ранните часове на първите единадесет дни на юни съгласно поставената задача. От 1 до 11 юни включително.

Главнокомандващият реагира:

— Проклет да съм...

Операция „Овърлорд“ бе проведена и армиите напредваха. Бадوليو и Гранди трябваше да преговарят за условията на италианската капитулация в Лисабон. Алек Тийг позволи на майор Фонтайн да направи това пътуване. Полагаше му се.

В една малка стая в Лисабон Виктор се срещна с Бадوليو.

— Синът на Фонтини-Кристи ми връчва, ултиматума. Сигурно това ви изпълва със задоволство.

— Не — отговори Виктор. — С презрение.

26 ЮЛИ 1944 г.

ВОЛФШАНЦ^[1], ИЗТОЧНА ПРУСИЯ

(Извадка от доклад на гестапо във връзка с опита за атентат срещу Адолф Хитлер)

... Адютантите на предателя генерал Клаус фон Щауфенберг дадоха показания. Описаха широка конспиративна мрежа, в която са били замесени генерали като Олбрихт, Фон Фалкенхаузен, Хопнер и по всяка вероятност Ромел. Тази конспиративна мрежа не би могла да функционира без вражеска помощ. Всички нормални комуникационни канали са били избягвани. Използвани са неизвестни куриери. Споменава се и неизвестно досега кодово наименование „Лох Торидън“. Това е име на местност или село в Шотландия. Успяхме да заловим...

Алек Тийг стоеше пред картата, окачена на стената в кабинета му. Виктор седеше до бюрото и гледаше мрачно генерала.

— Това беше хазарт — каза Тийг. — Загубихме. Не е възможно непрекъснато да се печели. Преживял си твърде малко загуби, това е твоят проблем. Не си свикнал да губиш. — Генералът махна три от забитите в картата знаменца и се върна зад бюрото си. Седна на стола и разтри очите си. — Лох Торидън беше много ефективна операция. Имаме всички основания да се гордеем с нея.

Виктор се стресна.

— Беше?

— Да. Сухопътната офанзива към Рейн ще се разгърне максимално до началото на октомври. След това ставаме излишни. Дори можем да предизвикаме усложнения. „Лох Торидън“ ще бъде прекратена изцяло до края на септември.

Виктор наблюдаваше генерала. Сякаш с Лох Торидън си отиваше част от него самия. Тази операция беше върхът на военната му кариера и прекратяването ѝ не му беше безразлично. Но беше взето решение и то беше неотменимо. Тийг щеше да се подчини. Беше войник.

Виктор се замисли. В началото не изпита нито радост, нито потиснатост. По-скоро чувстваше безразличие, сякаш времето беше спряло. След това бавно, болезнено осъзна въпроса — а сега какво? Каква е моята цел? Какво да правя?

След това тази смътна тревога отстъпи мястото си на една друга — тази, която не го беше оставяла нито за миг. Той стана от стола и отиде до бюрото на Алек.

— Време е да ми дадеш каквото ми дължиш — каза той тихо. — Има още една операция, която трябва да подготвим с прецизността на Лох Торидън. Това са твои думи.

— Ще стане. Дал съм ти дума. Германците няма да се задържат повече от година. Вече опипват почвата за евентуална капитулация. Шест, седем месеца, и войната ще свърши. Тогава ще започне „Солун“. С цялата прецизност на Лох Торидън.

[1] Вълчата яма — главната квартира на Хитлер на Източния фронт. — Бел.пр. ↑

14.

За да приключи всичко и да се върнат хората в Англия, бяха необходими дванадесет седмици. Лох Торидън свърши. Останаха двадесет и два шкафа, пълни със свидетелства за успехите. Те бяха заключени и прибрани в хранилищата на военното разузнаване.

Виктор се върна в усамотената си къща в Шотландия. При Джейн и близнаците Андрю и Адриан, кръстени така на английския светец Андрю и на няколко известни римляни с това име. Но децата не бяха нито светци, нито императори. Бяха на две години и половина, кипящи от енергия.

В последните години Виктор беше заобиколен от децата на братята си, но тези бяха негови. Бяха различни. Те бяха единствените продължители на рода Фонтини-Кристи. След Оксфордшър Джейн не можеше да има повече деца — лекарите бяха категорични.

Чувстваше се странно — четири години трескава дейност и изведнъж беше останал без работа. Петте месеца през 1942 година, прекарани в Дъблин, не можеха да се считат за спокоен период. Възстановяването на Джейн беше бавен и несигурен процес, а безопасността на къщата се беше превърнала в негова идея фикс. Тогава нямаше никакъв начин да намали напрежението си.

Сега имаше. И промяната беше непоносима. Толкова непоносима, колкото и очакването на „Солун“. Бездействието го гризеше отвътре, той не беше от хората, които могат да не правят нищо. Въпреки присъствието на Джейн и децата започна да чувства Дъблин като затвор. Навън, оттатък Ламанша, имаше хора, които го търсеха. Както и той търсеше тях. Докато не започнеше операцията, за него не съществуваше нищо.

Тийг щеше да устои на думата си — Виктор не се съмняваше. Но и нямаше да я промени. Операцията, която щеше да го доведе до хората от Солун, нямаше да започне преди края на войната. В никакъв случай. С всяка нова победа, с всяко настъпление във вътрешността на Германия мислите му ставаха все по-трескави. Войната беше спечелена, но не беше свършила. Хората навсякъде сега трябваше да заживеят отново, да съберат парчетата от разбития си живот и да

погледнат реалността в очите. За него, за Джейн всичко щеше да зависи от силите, търсещи контейнера, изнесен от Гърция преди пет години — призори на 9 декември.

Бездействието за него беше ад.

Докато изчакваше, беше стигнал до едно решение — след войната нямаше да се върне в Кампо ди Фиори. Когато мислеше за дома си и гледаше жена си, не можеше да не си спомня жените, зверски убити в светлината на прожекторите. Когато гледаше децата си, все едно виждаше онези деца — безпомощни, ужасени, разкъсвани от куршумите. Спомените му все още бяха твърде силни. Не би могъл да се върне на мястото на екзекуцията, не би могъл да понесе нищо, свързано с нея. Щяха да уредят живота си някъде другаде. Заводите щяха да му бъдат върнати — репарационният съд в Рим го беше уверил в това.

И чрез МІ6 той изпрати отговор. Всичко — заводите, земите, имотите — трябваше да се продаде на търг. За Кампо ди Фиори щеше да се погрижи отделно.

Беше нощта на десети март. Децата спяха в стаята си. Последните зимни ветрове вилнееха навън. Виктор и Джейн лежаха под завивките, а камината хвърляше мек оранжев отблясък към тавана. Разговаряха тихо, както винаги в последните часове на деня.

— От „Баркли“ ще се погрижат за всичко — каза Виктор. — Това е най-обикновен търг. Искам да получа цялата сума, как ще разделят имотите, си е тяхна работа.

— Има ли купувачи? — попита Джейн и се подпря на лакът.

Виктор се засмя:

— Цели глутници! Най-вече швейцарци и американци. При възстановяването от войната ще се натрупат състояния. Тези, които притежават средства за производство, ще са много облагодетелствани.

— Говориш като икономист.

— Искрено се надявам да е така. Иначе баща ми би бил ужасно разочарован.

Той замълча, а Джейн докосна челото му и отмахна един паднал кичур коса.

— Какво има?

— Замислих се. Скоро всичко ще свърши. Най-напред войната, след това и „Солун“. И това ще свърши. Вярвам на Алек. Той ще се

справи, дори и да се наложи да шантажира всички дипломати във външното министерство. Фанатиците ще трябва да приемат факта, че не знам абсолютно нищо за дяволския им влак.

— Мислех, че е Божи.

— Абсурд! — поклати глава Виктор. — Кой бог би позволил това?

— Шах и мат, мили.

Виктор се подпря на лакът и погледна към прозорците, зад които, гонени от вятъра, прехвърчаха мартенски снежинки. Обърна се към жена си:

— Не мога да се върна в Италия.

— Зная. Каза ми. Разбирам те.

— Но не искам и да остана тук. В Англия. Тук винаги ще си остана Фонтини-Кристи. Последният от едно избито семейство. Реалност, легенда и мит — по равно.

— Но ти си Фонтини-Кристи.

Виктор погледна Джейн в слабия отблясък от огъня.

— Не. От пет години съм Фонтайн. Свикнах с това. На теб как ти се струва?

— Не губи особено от превода — отвърна Джейн и се усмихна.

— Освен може би малко от аромата на стара земевладелска аристокрация.

— Точно това имам предвид — отговори той. — Андрю и Адриан не трябва да бъдат товарени с подобни безсмислици. Времената са други. Онези дни никога няма да се върнат.

— Сигурно е така. Малко е тъжно, но предполагам, че е за добро.

— Джейн премигна и го погледна въпросително. — Ако не в Италия или в Европа, тогава къде?

— В Америка. Би ли живяла в Америка? Джейн продължи да го гледа с питащ поглед.

— Разбира се. С радост. Мисля, че ще е добре за всички ни.

— А името? То не те притеснява, нали?

Тя се засмя и протегна ръка към лицето му.

— То е без значение. Аз се омъжих за човек, не за име.

Харолд Латъм излезе от стария асансьор и се вгледа в стрелките и цифрите на стената. Беше преместен в Бирма преди три години и оттогава не беше виждал коридорите на MI6 в Лондон.

Той пооправи самото на новия си костюм. Сега беше цивилен и се налагаше да си го припомня от време на време. Скоро щеше да има с хиляди и хиляди цивилни... нови цивилни. Германия беше победена. Той се беше обзаложил на пет лири, че официалната капитулация ще бъде подписана преди първи май. Оставаха още пет дни, но петачката не го интересуваше. Всичко беше свършило — това само беше от значение.

Тръгна по коридора към кабинета на Стоун. Добрият, стар, сърдит Джефри Стоун. Ябълката. Какъв късмет само — да му надупчат ръката заради някакъв си глупак. При това толкова ненавреме.

И все пак това може би беше спасило живота му. Ужасно много агенти с две ръце не се бяха върнали. В някои отношения Стоун беше извадил късмет. Както и той самият. В гърба и стомаха му имаше няколко парчета метал. Бяха му казали, че ако внимава, всичко ще бъде наред. И го бяха освободили рано.

Ябълката и Крушата бяха оцелели. Дявол да го вземе, заслужаваше си да се полива цял месец!

Беше се опитвал да се свърже със Стоун, но без успех. Два дни се мъчи да го намери по телефона в кабинета или у дома му, но не намери никого. Нямаше смисъл да му оставя бележка — собствените му планове бяха толкова неясни, че не знаеше колко време ще остане в Лондон.

Така беше по-добре. Просто ще нахълта и ще попита стария приятел защо още не е приключил с войната.

Вратата беше заключена. Дявол да го вземе! Според служителя на пропуска Стоун се намирал в сградата. Това означаваше, че предната или още по-предната вечер не е излязъл, което не беше нещо необикновено. Всички специални служби работеха денонощно — подреждаха архиви, унищожавали досиетата, спасявайки може би доста съдби. Когато прахолякът на победата и поражението се слегне, информаторите са най-непопулярните оцелели.

Почука по-силно. Нищо.

И все пак през пролуката в долния край на вратата се виждаше светлина. Може би Стоун беше излязъл за малко. До тоалетната или до кафенето.

Тогава Латъм се вгледа в кръглия патрон на ключалката. Имаше нещо странно. Нещо не беше наред. Встрани от дупката за ключа се

виждаше малко сиво петънце. Латъм се вгледа по-внимателно и запали клечка кибрит, почти със страх.

Приблужи пламъка до сивото петънце, то се разтопи почти веднага и падна. Калай.

Това беше изпитано средство, до което Ябълката често прибегваше. Беше го използвал в много случаи, когато работеха заедно. Всъщност Латъм не можеше да си спомни дали го е използвал някой друг.

Размекваш единия край на калаена жица и я мушкаш в ключалката заедно с ключа. Зъбците на патрона блокират, без да пречат на ключа да влезе в ключалката.

Просто не може да се отключи. Ако няма нищо належащо, преди да се отвори вратата, минава известно време, колкото да се измъкнеш от капана, без да събуждаш подозрения. Една здрава на вид ключалка се поврежда. Повечето бяха стари и това беше естествено. В такъв случай човек не разбива вратата. По-вероятно е да повика ключар.

Нима Ябълката беше искал да печели време? Нима имаше някакъв капан?

Нещо не беше наред.

— *Боже мой!* Не пипай нищо! Намерете лекаря! — извика Тийг и се втурна в кабинета през изкъртената врата. — И затворете вратата.

— Мъртъв е — каза Латъм тихо.

— Виждам — отговори Тийг троснато. — Искам да знам от колко време.

— Кой е той? — попита Латъм. Трупът беше съблечен само по долни гащи. В горната част на гърдите му имаше рана от куршум. Вадичката кръв беше изсъхнала.

— Полковник Одри Бърч. От хранилището. — Тийг се обърна към двамата от охраната край вратата. Третият беше отишъл, за да доведе лекаря от втория етаж. — Поправете тази врата. Не пускайте никого. Не казвайте на никого. Ела с мен, Латъм.

Слязоха с асансьора в сутерена. Латъм забеляза, че Тийг не е само стреснат, но и уплашен.

— Какво мислите, че се е случило, сър?

— Преди два дни му връчих заповедта за освобождаване от службата. Имам чувството, че не му стана приятно.

Латъм замълча за момент. След това заговори, без да гледа към Тийг.

— Вече съм цивилен, така че мога да го кажа. — Това е отвратително. Стоун беше един от най-добрите ви служители.

— Вземам под внимание забележката ви — отговори генералът студено. — Вие сте този, когото наричаха Круша, нали?

— Да.

Тийг погледна уволнения агент. Лампата показваше, че са стигнали до сутерена.

— Е, Ябълката започна да гние. Започна да мухлясва. Искан да знам само докъде е проникнала плесента.

Вратата се отвори. Те излязоха от асансьора и тръгнаха по коридора към стоманената стена, която го преграждаше. В средата имаше дебела врата, чиято рамка едва се забелязваше. В горния ѝ край се виждаше малко прозорче от бронирано стъкло, от страни имаше черен бутон, гумен прорез и метална табела.

ОХРАНЯВАНА ЗОНА!

*Влизането без специален пропуск абсолютно забранено.
Позвъннете и мушнете пропуска в гумения процеп.*

Тийг се приближи до прозорчето и натисна звънеца.

— Код „Хиацинт“ — заговори той бързо. — Моля, не се бавете. Аз съм генерал Тийг. С мен е Харолд Латъм.

Чу се жужене, вратата се отдръпна назад и след това се отвори. Офицерът вътре отдаде чест.

— Добър ден, сър. Тук не е идвало нищо от „Хиацинт“ напоследък.

Тийг кимна в отговор на поздрава и каза:

— Аз сам го нося, майоре. Нищо не бива да се изважда от архива до второ нареждане. Какво пише за полковник Одри Бърч в книгата за дежурствата?

Майорът се обърна към металния плот, прикрепен на стената до него.

— Веднага ще проверя, сър. — Той отвори една тетрадка с черни кожени корици. — Полковник Бърч е излязъл завчера вечерта в деветнадесет часа. Трябва да е тук утре сутринта. В седем.

— Добре. Имало ли е някой с него? Майорът отново погледна тетрадката.

— Да, сър. Капитан Стоун е излязъл в същото време.

— Благодаря. Ще бъдем в седмо хранилище. Дайте ми ключовете. И комбинациите на ключалките.

— Разбира се.

В стаята с метални стени имаше двадесет и два шкафа. Тийг спря пред четвъртия. Вгледа се в листа с цифри в ръката си и започна да набира шифъра. След това подаде листа на Латъм и каза:

— Да пестим време. Намерете шкафа с досието на Бревър и го донесете.

Латъм взе листа и намери шкафа.

Ключалката изщрака. Тийг извади второто чекмедже и започна да търси нужната папка.

След това започна отначало. Бавно, за да не я пропусне.

Това, което търсеше, не беше там. Папката на Виктор Фонтайн беше изчезнала. Тийг затвори чекмеджето и се изправи. Погледна Латъм, който беше клекнал пред другия шкаф с отворена папка в ръце. По лицето му се беше изписало изумление.

— Помолих ви да я намерите, не да я четете — каза генералът ледено.

— Няма какво да се чете — отговори Латъм тихо и извади от папката лист хартия. — Освен това.

Документът беше копие. В черна рамка, а в долния край имаше място за два подписа. И двамата знаеха какво е това.

Заповед за екзекуция. Официално разрешение да убиеш.

— За кого е? — попита Тийг тихо.

— Виторио Фонтини-Кристи.

— Кой я е одобрил?

— Има печат на външното министерство. Подписът е на Бревър.

— И още кой? Трябва да има два.

— Министър-председателя.

— И капитан Стоун е натоварен със...

Латъм кимна, макар че Тийг не беше задал въпрос.

— Да.

Генералът затвори очи и започна да диша тежко. След малко попита:

— Познавахте ли Стоун добре? Методите му?

— Работихме заедно осемнадесет месеца. Бяхме като братя.

— Братя? Тогава трябва да ви напомня, мистър Латъм, че макар и да сте освободен от служба, законът за държавната тайна все още важи за вас.

15.

Тийг говореше по телефона. Гласът му беше рязък, фразите кратки и добре премерени.

— Още от самото начало той беше твой. Още откакто го вкарахме в Лох Торидън. Разпитите, безкрайните въпроси, името на Любок в документацията ни, капаните. Всяко мръдване на Фонтайн ти беше докладвано.

— Няма за какво да се извинявам — отговори Антъни Бревър от другия край на линията. — И много добре знаеш защо. „Солун“ беше и си остава приоритетна задача за външното министерство.

— Искам обяснение за тази заповед за екзекуция! Не сте ме питали, не сте ме уведомили...

— Така и трябваше да бъде — прекъсна го Бревър. — Това беше резервен вариант. Ти може и да вярваш в собственото си безсмъртие, но ние не. Като оставим настрана въздушните нападения, ти си стратег на тайни операции, потенциална жертва на убийство. Ако те бяха ликвидирали, с тази заповед Стоун можеше да се добере до Фонтайн навсякъде.

— Стоун ли те убеди, че е нужна?

Бревър замълча за малко и отговори:

— Да. Преди няколко години.

— А каза ли ти освен това, че има причина да ненавижда Виктор?

— Не го одобряваше. И не беше само той.

— Казах — *ненавижда*! На границата на патологичното!

— След като си знаел това, защо не го смени?

— Защото, по дяволите, имаше причина да се владее. Сега вече няма.

— Не разбирам...

— Ти си глупак, Бревър! Стоун ни е оставил копието. Оригиналът е у него. Не можеш да направиш нищо и три иска да го знаеш!

— Какви ги дрънкаш?

— Стоун се разхожда наоколо с официална заповед, която му дава право да убие човек. Да се отмени тази заповед сега е безсмислено. Щеше да е безсмислено и преди две години! Документът е у него. Той е професионалист. Решил е да изпълни заповедта и вие изобщо не можете да го намерите, за да го спрете! Можеш ли ти или външният министър, или дори самият Чърчил да оправдаете това убийство? Можете ли да го коментирате?

Бревър отговори веднага: — Това беше резервен вариант. Нищо повече!

— Най-добрата възможност! — сръза го Тийг. — Достатъчно стряскащо, за да проникне през всякакви бюрократични пречки. Сякаш чувам аргументите на Стоун!

— Стоун трябва да бъде намерен. Трябва да бъде спрян. — Дишането на Бревър се чуваше в слушалката.

— Тук мненията ни съвпадат — каза генералът уморено. — Какво смяташ да правиш?

— Най-напред ще кажа всичко на Виктор. — Разумно ли е това?

— Честно е.

— Очаквам да ме държиш в течение. Ако трябва, обаждай ми се през час.

Тийг погледна разсеяно стенния часовник. Беше девет и четиридесет и пет. През прозорците влизаше лунната светлина. Сега нямаше черни пердета да я спират.

— Не съм сигурен, че е възможно.

— Какво?

— Ти мислиш за контейнера, изнесен от Гърция преди пет години. Аз мисля за живота на Виктор Фонтайн и семейството му.

— Не ти ли е минавало през ум — попита Бревър, — че двете са неразривно свързани?

— Добро предположение. — Тийг затвори телефона и се облегна. Трябваше да се обади на Виктор. Да го предупреди.

На вратата се почука.

— Влез!

Първи влезе Харолд Латъм, следван от най-добрия следовател в службата. Беше мъж на средна възраст, бивш криминалист от Скотланд Ярд. В ръката си държеше голям книжен плик.

Преди няколко седмици Латъм не би влязъл в кабинета му с цигара. Сега го направи, сякаш нарочно. И все пак, мислеше Тийг, враждебността му сякаш е намаляла. Крушата беше преди всичко професионалист и това, че вече е пенсиониран, не можеше да промени този факт.

— Открихте ли нещо? — попита Тийг.

— Нищо особено — отговори Латъм. — Дреболии, които могат да се окажат важни. Вашият човек е добър. Може да събере една книга информация от глава на топлийка.

— Той ме насочи — отговори специалистът. — Знае навиците на обекта.

— И какво открихте?

— В кабинета му нищо. Само досиета, документация, предназначена за унищожаване. Съвсем законно. Но у тях беше малко по-различно. Той е много внимателен човек, но все пак закачалките в гардероба, дрехите на бюрото, тоалетните му принадлежности... По всичко може да се съди, че се е готвил да замине от доста време.

— Разбирам. А тези драсканици?

— Стоун имаше един лош навик — отговори Латъм. — Обичаше да се излежава на леглото и да драска. Думи, скоби, стрелки, имена. Заврънкулки. Само че винаги след това късаше страниците и ги изгаряше. На нощното шкафче намерихме един тефтер. Беше празен, разбира се, но вашият човек знаеше какво да прави.

— Останали са вдлъбнатини, сър. Не е трудно да се извадят с помощта на спектрограф. — Следователят подаде плика на Тийг. — Ето резултатите.

Той ги пое и се вгледа в спектрограмата. Имаше числа, скоби, стрелки, думи — както каза Латъм. Неразгадаем ребус, резултат от объркани мисли.

И сред хаоса се откри едно име.

Донати.

Човекът с белия кичур в косата си. Екзекуторът от Кампо ди Фиори. Един от най-силните кардинали на Ватикана.

„Солун“ започваше.

— ...Джулиамо Донати.

Виктор чу името и споменът, потънал някъде в паметта му, се отприщи. Името беше ключът, ключалката щракна и спомените

излязоха на повърхността.

Беше дете, на не повече от девет или десет години. Братята му бяха горе и се готвеха да си лягат. Той слезе по пижама долу, за да вземе една книжка и тогава чу виковете в кабинета на баща си.

Вратата беше откритата и той, изпълнен с любопитство, се приближи и надникна. Това, което видя в кабинета на баща си, го стресна и той застана като хипнотизиран. Пред бюрото на Савароне стоеше един свещеник, удряше с юмрук по плота и крещеше, обезумял от гняв.

Това, че един човек, особено свещеник, можеше да се държи така в присъствието на баща му, го стресна и той неволно ахна.

Свещеникът рязко се обърна към него и тогава Виктор забеляза белия кичур. След това побягна нагоре по стълбата към стаята си.

На следващата сутрин Савароне го повика и му обясни. Баща му никога не пестеше обясненията. Времето беше заличило от паметта му точно за какво беше спорът между двамата, но Виктор си спомни, че баща му беше описал свещеника като Джулиамо Донати, позор за Ватикана... човек, който държи хората в подчинение със страх. Тези думи беше запомнил.

Джулиамо Донати, позорното петно на Ватикана.

— Стоун се е задействал — каза Тийг по телефона от Лондон и върна Виктор към реалността. — Искат главата ти и цената, която би могъл да получи за нея. Търсихме го не където трябва, но сега вече знаем къде е. С документите на Бърч е излетял с военен самолет от Лейкхейвън. За Рим.

— При кардинала — уточни Виктор. — Не иска да рискува с преговори по телефона.

— Точно така. И ще се върне при теб. Ще чакаме.

— Не — каза Виктор. — Няма да стане. Няма да чакаме, а ще тръгнем след него.

— О! — Тийг не можеше да скрие неувереността си.

— Знаем, че Стоун е в Рим. Вероятно се е приютил при някой от старите си информатори. Те са свикнали да крият хора.

— Или при Донати.

— Съмнявам се. Би предпочел неутрална територия. Донати е опасен, непредсказуем. Стоун си дава сметка за това.

— Не е важно какво мислиш ти. Аз не мога да...

— Не можеш ли да пуснеш един слух от надежден източник? — прекъсна го Виктор.

— Какъв слух?

— Че се готвя да направя това, което всички очакват от мен да направя. Да се върна в Кампо ди Фиори. По известни само на мен причини.

— Категорично не. И дума не може да става!

— За Бога, Тийг! — извика Виктор. — Не мога да се крия в миша дупка цял живот! Не мога цял живот да живея в страх, че всеки път, когато жена ми или децата ми излязат навън, ще ги очаква някой Стоун или Донати, или наемен убиец! Обеща ми да действаме. Времето е дошло!

Тийг се замисли и след малко отговори:

— Остава и гръцкият орден.

— Всяка стъпка води до друга. Ордена ще трябва да приеме фактите такива, каквито са. Не каквито иска да бъдат. Доказателството ще са Донати и Стоун. Не би могло да има друго заключение.

— В Рим имаме някои хора. Не много...

— Не ми трябва много. Не искам пътуването ми да се свързва с МІ6. Претекстът ми ще бъде съдът по репарациите. Правителството иска да задържи заводите ми и повишава цената с всеки изминал ден. Не иска да ги вземат американците.

— Съдът по репарациите — повтори Тийг и си записа.

— Има един възрастен човек на име Барзини — продължи Виктор. — Гуидо Барзини. Работеше в Кампо ди Фиори. Грижеше се за конете. Той може да ми помогне. Намери го в Милано. Ако е жив, бившите нелегални ще знаят къде е.

— Барзини, Гуидо — повтори Тийг. — Ще ми трябва гаранции за сигурност.

— На мен също, но без много шум. Искам да ги накарам да се покажат, не да се скрият още по-дълбоко.

— Ако предположим, че захапят стръвта, какво смяташ да правиш?

— Ще ги накарам да ме изслушат. Толкова е просто.

— Не мисля, че ще бъде — каза Тийг.

— Тогава ще ги убия — отговори Виктор.

Мълвата тръгна. Падроне беше жив. Беше се върнал. Видели го в един малък хотел, на няколко преки от „Дуомо“. Фонтини-Кристи беше в Милано. Това се знаеше дори в Рим.

На вратата на хотелската стая се почука. Барзини. Виктор беше очаквал този момент и се беше страхувал от него. Спомените за бялата светлина и смъртта бяха неизбежни. Той се помъчи да се овладее и отиде да отвори.

Силното някога тяло на стария коняр сега беше прегърбено и се губеше в евтино палто от груб черен плат. Лицето му беше сбръчкано, погледът му беше мътен. Ръцете, които бяха задържали гърчещото се тяло на Виктор на земята, които бяха спасили живота му, сега бяха съсухрени и изкривени. Трепереха.

За ужас на Виктор, Барзини падна на колене, протегна ръце и го улови за коленете.

— Значи е истина! Жив сте!

Виктор го изправи на крака и го прегърна. След това мълчаливо заведе стареца до канапето. Беше очевидно, че е болен. Виктор му предложи храна. Барзини поиска чай и бренди. Келнерите на хотела взеха поръчката веднага и когато питиетата бяха донесени, Фонтайн научи за събитията в Кампо ди Фиори. След нощта на клането.

Месеци след убийството немците охранявали имението строго. На слугите било позволено да вземат вещите си и да напуснат. Прислужницата, станала свидетел на разстрела, била убита още същата вечер. Единствено на Барзини позволили да остане в Кампо ди Фиори — очевидно не бил с всичкия си.

— Не беше много трудно да ги убедя. Фашистите са склонни да вярват, че всички освен тях са побъркани. Само така могат сутрин да се погледнат в огледалото.

Като коняр и пазач на дивеча, Гуидо Барзини имал възможност да наблюдава какво става в Кампо ди Фиори. Най-странни били свещениците. По няколко можели да влизат вътре. Не повече от двама-трима наведнъж, но идвали най-различни. В началото Гуидо мислел, че са изпратени от Светия престол да се молят за душите на убитите, но се държали много странно. Започнали да претърсват обстойно главната къща, след това стопанските постройки, накрая и конюшната. Преровили всичко. Разглобили мебелите, проверили стените за

тайници, свалили лампериите. Махнали и паркета — не надве-натри, а като — опитни дърводелци, проверили отдолу и го подредили отново. А земите били прегледани тревичка по тревичка, като че ли са търсили злато.

— Попитах няколко от по-младите какво търсят. Мисля, че нямаха точна представа. Отговаряха: „Голям сандък, старче. Стоманен сандък.“ След това забелязах, че един от свещениците, стар човек, идва всеки ден и следи работата на другите.

— На около шестдесет и с бял кичур в косата? — попита Виктор.

— Точно така. Откъде знаеш?

— Очаквах да се появи. Колко време продължи претърсването?

— Близо две години. Просто не е за вярване. И след това изведнъж престанаха.

Била прекратена всякаква дейност освен това, което правели немците. Вермахтът превърнал имението в нещо като изискано убежище за висшите офицери.

— Направи ли каквото ти каза англичанинът от Рим? — Виктор наля още бренди на Барзини. Ръцете му вече не трепереха толкова.

— Да, падроне. През последните два дни ходих до пазарите на Лавено, на Варезе и Ленано. Казах едно и също на няколко бърбивци: „Довечера ще видя падроне. Връща се. Ще се срещнем в Милано, но никой не трябва да знае.“ Сто на сто ще се разприказват. Та това е синът на Фонтини-Кристи! — Барзини се усмихна.

— А някой попита ли те защо искам да дойдеш в Милано?

— Повечето ме питаха. Казах им, че за мен това е чест, че трябва да проведем личен разговор. И наистина е чест.

— Би трябвало да свърши работа. — Виктор вдигна телефона и даде един номер на телефонистката.

Докато чакаше да го свържат, той каза на Барзини:

— Когато това свърши, искам да дойдеш с мен. Първо в Англия, после в Америка. Женен съм, стари приятелю. Жена ми ще ти хареса. Имам и деца. Две момчета, близнаци.

Очите на Барзини светнаха:

— Синове? Слава на Бога...

Никой не вдигна слушалката. Виктор се разтревожи; Човекът от МІБ беше длъжен да стои на мястото си! Намираше се между Кампо ди Фиори и Варезе. Той трябваше да осъществява контактите с

останалите в Стреса, Лугано, Моркоте. Всички връзки минаваха през него. Къде ли се беше дянал?

Виктор затвори телефона и извади портфейла си. В едно от отделенията имаше още един телефонен номер — в Рим.

Даде го на телефонистката.

— Как така никой не отговаря?! — попита гласът на английски, след като се свързаха.

— Как по-ясно да се изразя? — отговори Виктор. — Никой не отговаря. Кога говорихте с него за последен път?

— Преди около четири часа. Всичко беше наред. Имаше радиовръзка с всички коли. Предполагам, че си получил съобщението, Фонтайн.

— Какво съобщение?

Настъпи моментна тишина.

— Това никак не ми харесва, Фонтайн.

— Какво съобщение?

— Каза, че може би го следят, но да не се притесняваме. Каза още, че когато пристигнеш, ще се свърже с теб в хотела. Видял е колата. Била е на пътя пред разклона за Кампо ди Фиори. Не ти ли се обади?

Виктор потисна желанието си да изкрещи.

— Не ми се е обаждал. Не е оставял никакво съобщение. Каква е била колата?

— Зелен фиат. С номер от Савона, в залива на Генуа. Описанието на единия от хората съвпада с това на един корсиканец от полицейските досиета. Контрабандист, който е работил за нас. Другите също са били корсиканци. И него...

— Предполагам, че имаш предвид...

— Да. Четвъртият е бил Стоун.

Стоун беше захапал стръвта. Ябълката беше прибягнал до помощта на корсиканците от Челе Лигуре. И като истински професионалист, беше премахнал връзката във Варезе.

Елиминирай куриерите. Парализирай комуникациите. Лох Торидън.

— Благодаря — каза Виктор на човека в Рим.

— Фонтайн — долетя притесненият глас от другия край на линията, — не прави абсолютно нищо! Стой там и не мърдай никъде!

Без да отговори, Виктор затвори телефона и се върна при Барзини.

— Ще ми трябват хора. Хора, на които да мога да се доверя и които да са готови да поемат риск.

Барзини извърна лице. Старецът беше смутен.

— Нещата не са такива, каквито бяха едно време, падроне.

— Нелегалните?

— Повечето са комунисти и сега се занимават само със себе си. С памфлетите и събранията си. Те... — Барзини замълча. — Сетих се. Има двама души, които не забравят. Криеха се в планините, а аз им носех храна и новини за семействата им. Мога да им се доверя.

— Ще трябва да се свържем с тях — каза Виктор и тръгна към спалнята. — Ще се преоблека. Можеш ли да им се обадиш?

— Имат телефон — каза Барзини и стана от канапето.

— Обади им се. Кажи им да ме чакат в Кампо ди Фиори. Има ли охрана?

— Само нощен пазач. От Лавено е. Аз съм другият.

— Дали знаят къде е пътят през конюшната? — Ще го намерят.

— Добре. Кажи им да тръгнат веднага и да ме чакат на пътеката зад конюшната. Още я има, нали?

— Да. Какво ще правим, падроне?

Виктор отговори с думите, които беше казал на Тийг преди пет дни:

— Ще направя това, което всички очакват да направя. Той се обърна и влезе в спалнята.

16.

Уроците на Лох Торидън винаги са налице, мислеше Виктор, докато гледаше, подпрял ръце върху мраморния плот на рецепцията, как нощният служител изпълнява молбата му. Беше поискал да наеме кола с достатъчно силен глас, за да привлече вниманието на околните. По това време никак не беше лесно да се намери кола. Не беше лесно и през деня, да не говорим за среднощ. Но ако парите бяха достатъчно, всичко можеше да се уреди. Разговорът със служителя беше доста шумен, за да привлече вниманието, а освен това беше облечен с тъмносиви панталони, ботуши и тъмно ловджийско яке. Ловният сезон още беше далеч.

Във фоайето имаше малко хора. Няколко бизнесмени, тръгнали с нестабилна походка към стайте си, след дълги напоителни разговори, една спореща двойка, някакъв нервен, очевидно богат младеж, който искаше да получи стая заедно с проститутка, която дискретно го чакаше встрани. И един мургав мъж, с обрुлено от вятъра лице, който четеше вестник в другия край на фоайето, без да обръща внимание на никого. „Корсиканец“ — помисли си Виктор.

Този човек сигурно щеше да предаде чутото на други корсиканци. И на англичанина на име Стоун. След това оставаше да се увери, че някъде навън има един зелен фиат, прикрит в сенките и готов незабелязано да тръгне след наетата кола. Ако фиатът липсваше, Виктор можеше да намери претекст да се забави, докато го изчака.

Не се наложи обаче. Фиатът се виждаше малко след пряката. Капитан Джефри Стоун беше сигурен какво трябва да прави. Беше спрял преди колата на Виктор, на запад, по пътя към Варезе. И към Кампо ди Фиори.

Барзини седна на седалката до Виктор. Брендите беше казало думата си. Главата на стареца непрекъснато клюмаше към гърдите му.

— Поспи — каза му Виктор. — Имаме доста път и искам там да си отпочинал.

Преминаха през отворената порта и тръгнаха по алеята към Кампо ди Фиори. Въпреки че се беше подготвил за това, видът на къщата изпълни гърдите му с болка, слепоочията му запулсираха. Наближаваше мястото на екзекуцията. Образите и звуците от онази нощ се върнаха, но той не можеше да си позволи да им се поддаде. Уроците на Лох Торидън: *Раздвоеното внимание е опасно.*

Стегна мускулите на корема си и спря колата.

Барзини беше буден и го гледаше. Иззад дебелата дъбова врата на мраморните стъпала се показва нощният пазач и освети колата с фенерчето си. Барзини слезе и заговори:

— Водя сина на Фонтини-Кристи. Той е господар на тази къща.

Пазачът освети Виктор, който беше излязъл от колата и стоеше до предния капак. Тонът му беше изпълнен с уважение. И страх.

— За мен е чест, падроне.

— Можеш да си вървиш у дома в Лавено — каза му Виктор. — Моля те да минеш по северния път. Сигурно и без това минаваш оттам, защото е най-кратък.

— Така е, сеньор. Благодаря, сеньор.

— При конюшните може би ме чакат двама приятели. Не се страхувай от тях. Помолих ги да минат по северния път. Ако ги видиш, моля те, кажи им, че ще отида при тях скоро.

— Разбира се, падроне.

Нощният пазач кимна и слезе бързо надолу по мраморните стъпала. Качи се на велосипеда си, подпрян отстриани, и го подкара в тъмнината.

— Бързо! — каза Виктор на Барзини. — Кажи ми, телефоните още ли са както бяха? Стои ли линията до конюшната?

— Да. В кабинета и във вестибюла.

— Добре. Влез вътре и запали всички лампи във вестибюла и в трапезарията. След това се качи в кабинета на баща ми и застани до прозореца, но без да палиш лампата. Когато стигна до приятелите ти в конюшната, ще ти се обадя, за да ти кажа какво да правиш. Корсиканците ще се появят скоро. Пеша, предполагам. Следи за светлини от джобни фенерчета и ми кажи какво си видял.

— Добре. Падроне?

— Да?

— Нямам оръжие. Оръжията са забранени.

— Вземи това. — Виктор бръкна под якето си и извади пистолет „Смит & Уесън“. — Не мисля, че ще ти трябва. Не стреляй, ако не е застрашен животът ти.

След тридесет секунди лампите в големия вестибюл светнаха. Виктор тръгна покрай къщата и спря зад ъгъла. Полилеите в трапезарията също светнаха. Цялата северна фасада на къщата светна, а южната остана тъмна.

По пътя още нямаше признаци на живот — нито светлини от фенерчета, нито проблясъци от кибритени клечки. Така и очакваше. Стоун беше професионалист и би проявил абсолютна предпазливост.

Така да бъде. Той също щеше да бъде предпазлив.

Затича се по пътя към конюшната. Беше приведен и се заслушваше. Стоун би могъл да влезе и по този път, макар че не му се струваше много вероятно. Щеше да бърза да влезе веднага след него и да заварди изходите.

— Аз съм Фонтини-Кристи.

Виктор мина по пътеката зад конюшната. Няколкото коня в нея бяха стари и уморени.

— Сеньор. — Шепотът долетя от храсталаците вляво от пътеката. Виктор се приближи. Изведнъж откъм отсрещната страна светна фенерче. Отляво. И се чу друг глас:

— Не мърдай! Не се обръщай.

Усети ръката на мъжа да го хваща здраво през кръста. Лъчът на фенерчето се вдигна нагоре към лицето му и го заслепи.

— Той е — каза гласът в тъмнината.

Лъчът на фенерчето се насочи надолу. Виктор премигна и разтри очи. Човекът излезе от сянката. Беше висок почти колкото Виктор и беше облечен с износено американско военно яке. Вторият мъж застана пред него. Беше доста по-нисък и набит от приятеля си.

— Защо сме тук? — попита високият. — Барзини е стар и умът му не е много бистър. Съгласихме се да те наблюдаваме, да те предупредим, ако стане нещо... Само толкова. Правим го, защото му дължим услуга. И защото Фонтини-Кристи бяха срещу фашистите.

— Благодаря ви.

— Какво искат корсиканците? И този англичанин? — Двамата застанаха един до друг.

— Искат нещо, което си мислят, че притежавам, но аз го нямам.

Виктор замълча. Откъм конюшната се чу пръхтене и меко тупкане на копита. Двамата местни хора също го чуха. Фенерчето угасна.

Изпука става. Камъче прошумоля под нечия стъпка. Някой приближаваше по пътя, по който беше дошъл Виктор. Двамата братя се разделиха. Набитият изчезна в листака. Другият го последва, а Виктор се скри край пътеката.

Тишина. След малко стъпките се чуха отново, този път по-ясни и внезапно се появи фигура — на сантиметри от Виктор.

Изведнъж силен лъч от фенерче проряза мрака и освети листака остреца. В същия миг се чу приглушено пукване на пистолет със заглушител.

Виктор скочи напред, стисна гърлото на човека с лявата си ръка, а дясната протегна напред, за да натисне оръжието надолу. Опря коляно в гърба му и го изви назад. Дъхът на нападателя секна. Чу се отворително изхрущяване и край. Фенерчето се търколи на земята.

Високият мъж изскочи от храста с пистолет в ръка и смачка фенерчето с тока на обувката си. Двамата с Виктор се шмугнаха в храсталаците, уплашени, че техният човек може би е мъртъв.

Не беше: Куршумът само беше одраскал ръката му. Той лежеше по гръб с обезумял от шока поглед и дишаше тежко. Виктор коленичи край него и разкъса ръкава му, за да прегледа раната. Приятелят на ранения остана прав, с пистолет, насочен към пътеката.

— Дявол да го вземе! Проклет глупак! Защо не го застреля? — Раненият се сви от болка. — Още секунда и щеше да ме убие!

— Нямам оръжие — отговори Виктор тихо и започна да почиства раната.

— Дори и нож?

— Дори и нож.

Виктор превърза ръката с парче плат от ризата, другият го гледаше втренчено.

— Дързък си — каза той след малко. — Можеше да се скриеш. Приятелят ми има пистолет.

— Хайде стани. Трябва да има още двама корсиканци. Трябва да ги намерим. Но без стрелба. — Виктор се наведе и вдигна пистолета на убития. В пълнителя имаше още четири патрона. Заглушителът беше от най-добрите. Той кимна на високия и каза на двамата:

— Искам услуга от вас. Можете да ми откажете и ще ви разбера.

— Каква е тя? — попита раненият.

— Другите двама корсиканци са някъде там. Единият вероятно наблюдава главния път, другият може би е зад къщата, не съм сигурен. Англичанинът ще се крие. Сигурен съм, че корсиканците няма да ме убият. Ще следят всяко мое движение, но няма да стрелят по мен.

— Този тук — каза раненият и посочи мъртвия — не се поколеба да натисне спусъка.

— Те знаят как изглеждам. Бил е сигурен, че не стреля по мен.

Планът беше ясен. Виктор щеше да послужи за примамка. Щеше да слезе открито надолу по пътя и да отиде в градината зад къщата. Двамата щяха да го последват, прикрити сред дърветата. Ако Виктор беше прав, би трябвало да се появи един корсиканец. Те трябваше да го хванат. Или да го убият, без да вдигат шум. Нямахше значение. Тези корсиканци убиваха италианци.

След това щяха да направят същото на алеята към главния вход. Някъде там трябваше да се намира третият, последен корсиканец.

Беше логично това да са позициите им — Стоун беше преди всичко логичен. И изпилваше нещата докрай. Нямахше как да не е поставил хора на изходите.

— Не сте длъжни да го правите — каза Виктор. — Ще ви платя добре, но бих ви разбрал, ако...

— Дръж си парите — прекъсна го раненият. — Не сме тук заради това.

— В конюшната има телефон. Ще се обадя на Барзини и ще тръгна по пътя.

Предположението му се оказа вярно. Стоун беше сложил хора и на двата пътя. Обезвредиха ги безшумно, с ножове.

Срещнаха се при конюшната. Виктор беше сигурен, че Стоун го наблюдава. Това беше лобното място на семейството му, завръщането беше болезнено. Лох Торидън беше научил и двамата да предугаждат реакциите на противника си. Това беше оръжие.

— Къде е колата ви? — попита Виктор.

— Пред северния портал.

— Искам да ви благодаря. Заведете приятеля си на лекар. Барзини ще ми каже къде да ви се отблагодаря в по-конкретна форма.

— Сам ли ще се справиш с англичанина?

— Няма да е трудно. Той е с една ръка. Корсиканците му вече ги няма. С Барзини ще се справим. Намерете лекар.

— Довиждане, сеньор — каза високият. — Дългът ни към Барзини е изплатен. Може би и към Фонтини-Кристи. Някога това семейство беше добро към тази земя.

— Благодаря ви.

Двамата кимнаха и бързо се отправиха към колата си. Виктор влезе в конюшната през страничната врата. Мина покрай яслите с конете и малката стаичка на Барзини, след което влезе в стаята с телефона. Намери неголям дървен сандък и започна да го пълни с каквото му попадне. След това отиде до телефона, вдигна слушалката и натисна бутона.

— Всичко е наред, стари приятелю.

— Слава Богу.

— Какво става с англичанина?

— От другата страна на пътя е. Във високата трева. На мястото, където...

— Ясно. Тръгвам веднага. Знаеш какво да правиш. Помни, че на вратата трябва да говориш бавно и ясно. Англичанинът не е говорил италиански от няколко години.

— Старците говорят по-силно, отколкото трябва — отговори Барзини шеговито. — Понеже чуваме зле, мислим, че всички са като нас.

Виктор затвори телефона и провери пистолета, който беше взел от мъртвия корсиканец. Разви заглушителя и мушна оръжието в джоба си. След това вдигна сандъка и излезе.

Слезе по пътя и се запъти към предния вход на къщата. В светлината, хвърляна от прозорците, спря за миг и намести ръцете си — за да покаже, че сандъкът е по-тежък, отколкото изглежда.

Изкачи се по стъпалата към масивната дъбова врата и я ритна с крак.

След секунди Барзини отвори. Разговорът им беше съвсем обикновен. Старецът говореше силно и ясно.

— Сигурен ли сте, че не искате нищо, падроне? Чаша чай. Или кафе?

— Не, благодаря ти. Отиди да поспиш. Утре ни чака много работа.

— Добре. Днес конете ще ядат по-рано, отколкото обикновено.

Барзини мина покрай Виктор и тръгна към конюшната. Виктор влезе в големия вестибюл. Всичко си беше както преди. Немците знаеха да ценят красивите неща. След това тръгна към голямата всекидневна, откъдето се влизаше в кабинета на баща му. Обзе го болка, гърлото му се сви.

Влезе в кабинета на баща си. Инстинктивно тръгна надясно в тъмнината — огромното бюро беше там, където го помнеше. Сложи сандъка отгоре и запали лампата със зелен абажур. Същата лампа — нищо не се беше променило.

Седна на стола на баща си и извади пистолета от джоба си. Сложи го на бюрото зад сандъка, така че да не се вижда отпред.

Чакането започна. И за втори път животът му беше в ръцете на Барзини. Не можеше да си представи по-силни ръце. Старецът нямаше да стигне до конюшната. Щеше да свърне в гората и да се върне зад къщата. Щеше да влезе през задния вход и да чака идването на англичанина. Капанът за Стоун беше заложен.

Минутите започнаха да текат. Разсеяно Виктор отвори чекмеджето на бюрото. Вътре имаше някакви официални бланки на Вермахта. Той ги извади и започна да ги подрежда на купчинки пред себе си — пасианс с големи бели карти.

Чакаше.

В началото не чу нищо. Усети присъствието. Не можеше да сгреси — то изпълваше пространството между него и другия. След това тишината бе прорязана от скърцането на паркета — две крачки, направени открито, дръзко. Виктор посегна към пистолета.

Изведнъж откъм тъмното пространство срещу него, към него полетя някакъв светъл предмет. Виктор се отдръпна, когато видя какво е, пръските кръв във въздуха. Чу се остро тупване — на плът в дърво — и ужасното нещо се изтъркала под светлината на лампата.

Виктор онемя отвратен.

Предметът беше човешка ръка. Дясна ръка, отсечена малко над китката. Пръстите бяха стари и сбръчкани, свити като нокти на хищник. При примитивния удар сухожилията ги бяха сгънали и бяха останали в това положение.

Това беше ръката на Гуидо Барзини, хвърлена от един маниак, загубил своята на един кей край Челе Лигуре.

Виктор скочи на крака и потиснал надигащото се в стомаха му отвращение, заопипва за пистолета.

— Не го пипай! Докоснеш ли го, ще умреш. — Стоун говореше на английски. Беше в тъмния край на кабинета, приклепнал зад голямото кресло.

Виктор отдръпна ръката си. Трябваше да се застави да мисли. Да оцелее.

— Ти си го убил!

— Ще го намерят в гората. Странно е, че аз го намерих там, нали?

Виктор стоеше неподвижно, приел ужасната вест, потиснал всякакви чувства.

— Още по-странно е, че не го намериха корсиканците ти — каза той тихо.

Очите на Стоун реагираха. Само за миг, но реагираха.

— Чудех се защо се разхождаш. — Стоун поклати глава. — Да, би могъл да ги ликвидираш.

— Не го направих аз. Имаше други.

— Съжалявам, Фонтини. Тези не ми минават.

— Откъде си толкова сигурен?

— Ако имаше други, нямаше да оставиш последната работа на този старец. Глупаво е. Ти си арогантен кучи син, но не си глупав. Сами сме. Ти, аз и този сандък. Боже! В доста дълбока дупка трябва да е бил! Колко хора го търсиха?

— Значи сте се споразумели с Донати?

— Той си мисли така. Ти ми отне всичко! Изпълзах от Ливърпул и си пробих път нагоре, а ти унищожи всичко това за секунди! Сега ще си върна загубеното с печалба. Ще проведе най-големия търг, за който някога си чувал.

— И какво ще продаваш? Вехтории?

Стоун дръпна назад петлето на пистолета си. Ръката с ръкавицата тупна облегалката на креслото, очите му се вторачиха в мрака.

— Не си прави шеги!

— Не се шегувам. И не съм глупав, сам го каза. А ти не можеш да натиснеш този спусък. Имащ само един начин да предадеш съдържанието на контейнера. Ако постъпиш иначе, много лесно ще

бъде издадена още една заповед за екзекуция. Хората, които те наеха преди пет години, не обичат да изпаднат в неловки положения.

— Млъкни! — Стоун вдигна дясната си ръка и ядосано я стовари върху облегалката на креслото. — Тези номера няма да ми минат, копеле мръсно! Правил съм ги много преди и да чуеш за Лох Торидън.

— Лох Торидън се основаваше на грешките. На некомпетентността. Помниш ли? — Виктор отстъпи назад, като бутна стола с крак и разпери ръце безпомощно. — Хайде, погледни сам. Няма да ме убиеш, преди да разбереш какво ще спечелиш.

— Дръпни се назад! Още!

Стоун заобиколи креслото, протегнал напред безжизнената си дясна ръка. В лявата стискаше оръжието, което можеше да гръмне при най-лекото докосване на спусъка.

Виктор отстъпи още, без да отделя поглед от пистолета. Моментът щеше да настъпи, това беше единственият му шанс.

Англичанинът се приближи до бюрото, изпълнен с омраза и ненавист, готов да натисне спусъка при най-малкия повод. Погледът му се отмести от Виктор и се плъзна по плота на бюрото, отрязаната ръка на Гуидо Барзини, сандъка. И купчината боклуци в него.

— Не! — прошепна той. — Не!

Моментът настъпи — изненадата беше в очите на Стоун. След част от секундата щеше да е късно.

Виктор скочи над бюрото с протегнати към оръжието ръце — то беше трепнало за миг, но не можеше да се надява на нищо повече.

Изстрелът беше оглушителен, но куршумът удари плота на бюрото. Навсякъде се разлетяха трески. Виктор стисна китката на Стоун и я изви с всичка сила, без да обръща внимание на ударите, които твърдата ръка с ръкавица сипеше по лицето и врата му. Англичанинът вдигна коляно и го изрита в слабините. Пистолетът остана в ръката му. Беше освирепял от ярост. Само със сила този човек не можеше да бъде победен.

Виктор направи единственото, което му оставаше. За миг престана да се съпротивлява и позволи Стоун да насочи пистолета към стомаха му. Малко преди да докосне якето му, той рязко го изви нагоре и отскочи встрани.

Изстрелът отекна. За миг Виктор беше заслепен, усети паренето на газовете от цевта и му се стори, че умира.

След това усети, че тялото на Джефри Стоун се свлича на пода и тежестта му го дърпа надолу.

Отвори очи. Куршумът беше проникнал през долната челюст и беше отнесъл горната част на черепа.

До кървавата пихтия се търкаляше отрязаната ръка на Гуидо Барзини.

Намери трупа на стареца и го занесе в конюшната. Сложи го върху леглото и го покри с чаршаф. Изправи се отстрани и остана неподвижен. Не знаеше колко е стоял така, мъчейки се да разбере болката и смъртта, и любовта.

Кампо ди Фиори беше потънало в тишина. За него тайната беше погребана и никога нямаше да излезе наяве. Савароне не беше пожелал да я сподели с никого. И синът му повече нямаше да се занимава с нея. Нека други го правят. Нека Тийг, ако желае, се занимава с останалото. Виктор беше приключил.

Той тръгна по северния път и се качи на наетата кола.

Зората настъпваше. Лятното слънце скоро щеше да освети полята наоколо. Виктор погледна още веднъж дома, в който беше протекло детството му, и запали мотора.

Дърветата се втурнаха към него, листата се сляха в зелени, бели и оранжеви петна. Погледна скоростомера. Над осемдесет. Осемдесет и четири километра в час по криволичещия през гората път. Знаеше, че трябва да намали скоростта. Беше глупаво, опасно да кара така. Но кракът му не се подчиняваше на разума.

Трябваше да се махне оттук час по-скоро!

Преди портата имаше голям плавен завой. Някога, преди години, когато минаваха оттук, натискаха клаксона, преди да навлязат в него. Сега нямаше причина да го прави. И с облекчение забеляза, че е отпуснал педала на газта. Инстинктът му все още работеше. Въпреки това взе завоя с петдесет и гумите изсвириха. На правия участък след това отново ускори. Щеше да мине през портата, да подкара към Варезе, после към Милано.

Към Лондон.

Не беше сигурен кога точно ги видя. Тях. Умът му беше някъде другаде, погледът му — прикован в пътя непосредствено пред колата. Усети само че натиска спирачката с такава сила, че отхвъркна напред — почти се удари в предното стъкло. Колата поднесе, гумите

изсвистяха, изпод колелата се вдигна облак прах. През портата мина странично и спря на сантиметри от двете черни лимузини, които се появиха изневиделица и му препречиха пътя.

Тялото му се върна на облегалката, цялата кола се разтресе от внезапното спиране. Трябваша му няколко секунди, за да се отърси от изненадата. Премигна и се вгледа напред. Това, което видя, превърна гнева му в изумление. Пред двете лимузини стояха петима мъже, облечени в черни църковни одежди, с бели яки. Гледаха го невъзмутимо. След това задната врата на лимузината вдясно се отвори и излезе шестият човек. Беше на около шестдесет, също облечен в черно.

В косата му имаше бял кичур.

Кардиналът имаше фанатичен поглед и лицето му беше вдървено като на луд. Движенията му бяха плавни, отмерени, непозволяващи на публиката да отклони вниманието си нито за миг. Беше едновременно театрален и зловещ. Това поведение беше култивирано през годините, прекарани във Ватикана. Донати беше орел, който се храни с врабчета. Той беше недосегаем за справедливостта — той *раздаваше* справедливостта.

При вида му Виктор изгуби контрол над себе си. Фактът, че този убиец от църквата се беше осмелил да дойде в Кампо ди Фиори, го накара да побеснее. Хвърли се напред към зловещата, облечена в расо фигура, загубил всякакъв разсъдък и инстинкт за самосъхранение.

Свещениците го очакваха. Те се събраха и препречиха пътя му. Уловиха го и извиха ръцете му високо зад гърба. Едни силни пръсти стегнаха гърлото му и извиха главата му назад. Не можеше да диша, но виждаше и чуваше.

— Колата — каза Донати тихо.

Двама веднага изтичаха до наетата кола и започнаха да я претърсват. Виктор, чу как отварят вратите, багажника. След това разкъсването на тапицерията. Продължиха близо четвърт час. През цялото време кардиналът го гледаше. Едва когато претърсването приключи, той погледна към колата.

— Няма нищо, ваше преосвещенство.

Донати кимна на свещеника, който стискаше гърлото на Виктор. Силните пръсти се отпуснаха и той запрегльща. Ръцете му все още бяха извити зад гърба.

Кардиналът заговори:

— Еретиците от Константинопол са направили добър избор — отстъпниците от Кампо ди Фиори. Враговете на Христа.

— Касапин! — едва успя да прошепне Виктор. Вратът го болеше силно. — Животно! Ти уби семейството ми! Видях те!

— Да, помислих си, че би могъл. — Кардиналът говореше тихо, с отрова в гласа. — И сам бих натиснал спусъка, ако се беше наложило. И в този ред на мисли ти си съвсем прав. В теологичен смисъл аз бях

екзекуторът. — Очите на Донати се разшириха. — Къде е контейнерът от Солун?

— Не знам.

— Ще ми кажеш, еретико! Повярвай ми. Нямах друг избор!

— Това, което правиш сега, е в името Господне, предполагам? — каза Виктор ледено.

— В името на запазването на Светата църква. Никакви закони не могат да стоят по-високо от това. *Къде е пратката от Солун?*

Очите, дрезгавият глас събудиха спомените — малкото дете пред вратата на кабинета.

— След като толкова искаш да знаеш, защо уби баща ми? Единствено той знаеше...

— *Лъжа!* Това е долна лъжа! — Донати се овладя. Устните му трепереха.

Виктор разбра. Това беше слабото му място. Бяха допуснали грешка с невероятни последствия и кардиналът не можеше да си я прости.

— Знаеш, че казвам истината — продължи Виктор тихо. — Знаеш каква е тя, но не можеш да я приемеш. Защо? Защо го уби?

Кардиналът наведе глава.

— Антихристите ни подведоха. Еретиците от „Ксенопи“ ни излъгаха. — Изведнъж Донати изрева: — *Савароне Фонтини-Кристи ни излъга!*

— Как би могъл да ви излъже? Когато ви е казал истината, вие не сте му повярвали!

Кардиналът отново се разтрепери. Гласът му едва се чуваше:

— От Солун са тръгнали два влака. През интервал от три дни. За първия не знаехме нищо. Втория засякохме в Монфалконе. Направихме така, че Савароне Фонтини-Кристи да не може да го посрещне. Не знаехме, че вече е свършил работата си. А сега ти ще ни кажеш това, което искаме да знаем. Което *трябва* да знаем.

— Не мога да ви кажа нещо, което не знам. Донати погледна свещениците и каза една дума:

— Хайде.

Виктор не си спомняше колко продължи всичко. Времето престана да съществува. Остана само болката. Жестока, режеща, убийствена. Завлякоха го през портата на Кампо ди Фиори и го вкараха

в гората. Там светите отци започнаха мъченията. С пръстите на краката му. Счупиха ги един по един, след това глезените, коленете. Извиваха ги, мачкаха, удряха. После слабините и стомаха... Щеше му се да умре. И през цялото време пред ослепелите му от болката очи се изправяше видението на кардинала с бял кичур.

— *Кажу ни! Говори, антихрист!*

Измъкнаха ръцете му от ставите. Извиваха китките му, докато кожата му не посиня от вътрешните кръвоизливи. Имаше моменти на блажена безчувственост, от които го изваждаха шамарите по лицето.

— *Кажу ни! Кажу ни!* — Повториха го хиляди пъти, ехото и гласовете им се сливаха. — *Кажу ни, антихрист!*

И отново безчувственост. И някъде в дълбините на съзнанието си усети, че времето спира. Че лети, че смъртта е близо.

Един последен удар накара тялото му да се свие конвулсивно, но той не го усети. Вече не усещаше нищо.

Но въпреки това чу напевните думи, произнесени някъде много далече:

— *In nomine Patris et Filii, et Spiritus sancti. Amen. Dominus vobiscum...*^[1]

Последният ритуал. Оставяха го да умре.

Отново почувства, че лети. Че го обливат вълни. Долови гласове — твърде далечни, за да може наистина да ги чуе. Усети докосване, пипане, което караше тялото му да се гърчи от болка. Но това не беше изтезание, далечните гласове не бяха гласове на инквизитори.

Постепенно зрението му се възвърна. Намираше се в бяла стая. В далечината блестяха стъклени бутилки, във въздуха се виеха прозрачни маркучи.

Над него се беше надвесило лице. Беше решил, че никога повече няма да го види. Това, което беше останало от разсъдъка му, си правеше лоши шеги с него.

Лицето беше разплакано. По бузите се стичаха сълзи.

— *Любов моя!* — прошепна жена му Джейн. — *Господи! Какво са направили с теб!*

Лицето ѝ беше до неговото, докосваше кожата му. И нямаше болка.

Бяха го намерили разтревожените агенти на МІБ. Свещениците го бяха качили в колата и го бяха оставили да умре пред къщата.

Лекарите не успяха да обяснят защо не е умрял. Би трябвало да умре. Щеше да се възстановява с месеци, може би години. И в интерес на истината никога нямаше да се възстанови напълно. С усилия би могъл да се научи отново да използва ръцете и краката си. Щеше да е истинско чудо, ако успееше.

След втория месец вече беше в състояние да сяде в леглото. Приключи работата си с римския репарационен съд. Земите, фабриките и другото имущество бяха продадени за седемдесет и пет милиона лири стерлинги и както беше решил, Кампо ди Фиори не влизаше в тази сделка.

Имението щеше да бъде продадено отделно, чрез доверен адвокат в Милано. Той не искаше да знае името на купувача и беше поставил две категорични ограничения. Той или членове на семейството му по никакъв начин не трябваше да са свързани с фашистите или, независимо от вярата, с някоя религиозна институция.

На деветата седмица по нареждане на правителството си го посети един англичанин.

Сър Антъни Бревър седеше край долния край на леглото му със стисната челюст. Погледът му беше изпълнен със съчувствие, но и с твърдост.

— Донати е мъртъв. Хвърлил се е от балюстрадата на „Свети Петър“. И никой не тъжи за него, най-малко Ватикана.

— Да, научих за това. Последен изблик на безумие.

— Петимата монаси, които са били с него, са наказани. Трима от тях са отлъчени от църквата, осъдени и вкарани в затвора за много години. Другите двама са заточени за цял живот в Трансваал. Това, което са направили в името на църквата, отвращава водачите ѝ.

— Струва ми се, че е малко странно да се допускат фанатиците до църквата, а след това да се изумяват от делата им в нейно име. Но това не важи само за Рим. Средствата често прикриват целта, нали? Това важи и за правителствата. Искам да получа отговори на въпросите си!

Бревър мигна няколко пъти при избухването на Виктор и отговори машинално:

— Готов съм да ти ги дам, стига да мога. Според инструкцията не бива да крия нищо.

— Най-напред Стоун. Заповедта за екзекуцията ми си обяснявам и няма да я коментирам. Искam да знам останалото. Всичко.

— Нещата стоят точно така, както са ти казали. Не можех да ти се доверя. Бях убеден, че когато пристигна в Лондон, си решил да не казваш нищо за влака от Солун. Очаквах сам да уредиш въпроса, да поставиш свои собствени условия. Не можехме да допуснем такова нещо.

— И Стоун е докладвал какво правя?

— Всяка твоя стъпка. Направил си единадесет пътувания оттатък Ламанша, едно до Лисабон. С помощта на Стоун знаехме какво правиш през цялото време. В случай, че те бяха заловили, бяхме готови да преговаряме с немците за размяна.

— Ами ако ме бяха убили?

— В началото това беше пресметнат риск. По-важно беше да разберем дали ще се опиташ да се свържеш с някого относно влака от Солун. И през юни четиридесет и втора, след бомбардировката в Оксфордшър, Тийг се съгласи да не те изпраща повече в чужбина.

— А какво стана в Оксфордшър? Монахът, ако е бил такъв, който е насочвал самолетите, е бил грък. От ордена „Ксенопи“. Без съмнение първите ти клиенти.

Бревър сви устни и пое въздух дълбоко. Трябваше да признае нещо, които го изпълваха със смущение и болка.

— Отново Стоун стои зад всичко. Немците се бяха опитвали в продължение на две години да открият мястото в Оксфордшър. Той е предал координатите на Берлин и в същото време се е уговорил с гърците. Убедил ги е, че има начин да омекнеш. Съкрушеният човек е по-склонен да говори. Сам той пет пари не е давал за „Солун“, но с нападението е трябвало да постигне главната си цел. Поставил е фанатизиран монах, който да насочи въздушната атака.

— Но защо? Дявол да го вземе! Защо?

— За да убие жена ти. Вярвал е, че ако тя умре или ако е тежко ранена, ти ще се откажеш, ще се настроиш срещу всичко английско, ще напуснеш МІБ. Бил е прав. Ти почти го направи, знаеш това. Мразел те е. Обвинявал те е, че си унищожил кариерата му. Доколкото разбрах, онази нощ се е опитал да те задържи в Лондон.

Виктор си спомни ужасната нощ. Стоун, фанатизираният психопат, беше броил минутите, беше изчислил скоростта на колата.

Виктор взе пакета цигари от шкафчето до леглото.

— Последен въпрос. Но не ме лъжи. Какво е имало във влака от Солун?

Бревър стана и се отдалечи от леглото. Застана до болничния прозорец и се замисли.

— Пергаменти, документи от миналото, които биха могли да хвърлят религиозния свят в хаос. И по-специално, да предизвикат конфликт в християнския свят. Обвинения и опровержения, които биха могли да се подхвърлят напред-назад до безкрай. Някои правителства биха могли да вземат страна. Но преди всичко в ръцете на германците те биха били идеологическо оръжие с невероятна сила.

— И само някакви си документи могат да направят всичко това?

— Тези могат — отговори Бревър и се обърна към Виктор. — Чувал ли си някога за клаузата filioque?^[2]

Виктор пое въздух. Мислите му се насочиха към уроците от училище.

— Това е част от Никейската догма.

— И по-точно, Никейската догма от 381 година. Имало е много църковни събори, догмата е променяна многократно. Filioque е една по-късна добавка, в която веднъж завинаги се утвърждава, че Христос има еднаква същност с Бога. Източната църква отрича това, особено сектите, последователи на учения свещеник Арий. Според тях Христос, син на Бога, е бил учител, но божествеността му не е равна на неговата. По онова време те не са приемали това равенство. Когато filioque е предложено за първи път, Патриаршията в Константинопол го е обявила за това, което е — доктрина, която облагодетелства Рим. Теологически символ, оправдаващ максимата „разделяй и владей“. И са били съвсем прави. Светата Римска империя станала най-могъщата сила на континента. Влиянието ѝ се разпространило по целия свят и се крепяло единствено на предположението, че Христос е божествен. Завладявай в името на Христа. — Бревър млъкна, сякаш подбираше думите си, и се върна до леглото.

— Значи — каза Виктор — документите в контейнера опровергават тази клауза? Ако е така, това подкопава основите на римокатолическата църква и всички последвали църковни деления.

— Да, така е — отговори Бревър тихо. — Взети заедно, тези документи се наричат „опровержения“. Опровержения на клаузата

filioque. Сред тези документи има споразумения между императори и короновани особи чак от Испания, където през шести век е възникнала тази клауза. И много хора смятат, че е създадена по чисто политически причини. Други документи свидетелстват за корупцията в църквата... Но ако беше само това... все някак щяхме да го преживеем. Син Божи, учител, еднаква същност... Това са теологически различия, които би трябвало да касаят само учените теолози. Но се боя, че нещата не са толкова прости. Патриаршията, в желанието си да обори клаузата, е изпратила по светите места духовници, които е трябвало да направят проучвания, да разговарят с арамейските учени, да изровят всичко, което могат и което се отнася до Христос. И са открили повече, отколкото са се надявали. Носели са се слухове за ръкописи, изготвени малко преди и след края на първото столетие след Христа. Успели са да открият следите им, да се сдобият с няколко от тях и да ги занесат на Константин. Говори се, че едно от тези арамейски писания възбужда остри и дълбоки съмнения относно личността, известна като Исус Христос. Възможно е той изобщо да не е съществувал.

Презокеанският кораб се насочи към откритите води на Ламанша. Виктор стоеше край парапета на палубата и гледаше очертанията на Саутхемптън. Джейн беше до него и го беше прегърнала през кръста. Другата ѝ ръка беше върху неговата на парапета. Патериците, специално поръчани за него, бяха подпрени вляво и металните им накрайници светеха на слънцето.

Двамата им синове — Андрю и Адриан — бяха с бавачката си от Дъблин — тази, която се беше съгласила да тръгне с тях за Америка.

Италия, Кампо ди Фиори и влакът от Солун бяха в миналото. Взривоопасният архив, измъкнат от хранилищата на „Ксенопи“, беше погребан някъде в Италианските Алпи. За хилядолетие, може би завинаги.

Така беше по-добре. Светът беше преживял епоха на разруха и съмнения. Разумът изискваше да се възстанови спокойствието, поне за малко, дори и само на повърхността. Времето на контейнера от Солун не беше дошло.

Бъдещето започна с отблясъците на слънцето по водите на Ламанша. Виктор се обърна към жена си и приближи лицето си до

нейното. Не говореха. Държаха мълчаливо ръцете си.

На палубата настъпи суматоха. На тридесет метра от тях двамата близнаци се скараха. Андрю беше ядосан на брат си Адриан. Размениха се детински удари. Виктор се усмихна.

Деца.

[1] В името на Отца и Сина, и Светия дух. Амин. Господ да бъде с вас... — Бел.пр. ↑

[2] Спорът по тази клауза започва още на първия Никейски събор през 325 година, свикан от император Константин Велики със съгласието на папа Силвестър I, за да възстанови в църквата смутения от арианството мир. Арий изложил мнението си, но бил оборен. Светите отци съставили Символа на вярата (до осмия член), който след допълване на Цариградския събор (381 г.) влязъл в богослужението. Същността на спора по клаузата *filioque* отразява различията между източноправославната и римокатолическата църква, които между IX и XI век окончателно се разделят. Древната вселенска църква признава отношенията между Отца, Сина и Светия дух за непостижима за човешкия разум тайна. Тя постановява вярващите да се задоволяват в учението за Светия дух със словата на Христос: „който от Отца изхожда“ (Йоан, XV, 25). А католическата църква учи, че Светият дух произлиза от Отца и Сина (*filioque*, XI, 276). — Бел.ред. ↑

КНИГА ВТОРА

ЧАСТ ПЪРВА

18.

ЮНИ 1973 г.

Мъже.

„Те са станали мъже“ — мислеше Виктор Фонтайн, докато гледаше как синовете му се разхождат сред гостите в ярката слънчева светлина. И на второ място, те са близнаци. Струваше му се, че разликата е важна, макар и да не беше нужно да се замисля върху това. Струваше му се, че са минали години, откакто някой ги беше наричал така. Близнаци. Освен, разбира се, Джейн и той. Някак си неусетно думата беше излязла от употреба.

Може би празненството щеше да я съживи за малко. Джейн би се радвала на това. За нея те винаги си оставаха „близнаците“. Нейните близнаци.

Следобедното тържество в къщата на Норт Шор, Лонг Айленд, беше за Андрю и Адриан. Защото имаха рожден ден. Ливадите и градините зад къщата, над кея и водата бяха превърнати в огромен Fete champetre^[1] на открито, както се изрази Джейн.

— Истински пикник. Никой не прави вече такива. Ние ще го направим.

Малък оркестър свиреше на южния край на терасата и музиката служеше за фон на стотици разговори. По голямата окосена поляна бяха подредени маси, отрупани с храна. Двама бармани действаха скоростно в двата края на правоъгълния бюфет. Fete champetre. Виктор никога досега не беше чувал фразата. След тридесет и четири години брак.

Как бяха отлетели годините! Сякаш тези три десетилетия бяха запечатани в ракета и бяха профучали с невероятна скорост край тях.

Андрю и Адриан се бяха приближили един до друг. Анди бърбеше със семейство Кемсън край масата със студентите закуски, а

Адриан стоеше до бара и разговаряше с няколко млади хора, чиито дрехи даваха само бегла представа за пола им. Някак си беше уместно Андрю да е при семейство Кемпсън. Пол Кемпсън беше президент на „Кентавър Електроникс“ и Пентагонът имаше добро мнение за него. Както и за Андрю, разбира се. Адриан без съмнение беше хванат натясно от няколко студенти, които искаха да разпитат удивително красноречивия адвокат. Сина му.

Виктор забеляза с известно задоволство, че и двамата бяха по-високи от хората около тях. Беше нормално — нито той, нито Джейн бяха ниски. Доста си приличаха, но не бяха еднакви. Косата на Андрю беше много светла, почти руса. На Адриан беше тъмна, кестенява. Чертите на лицата им бяха остри — приличаха и на двамата си родители, — но всеки имаше своята индивидуалност. Единственото нещо, по което напълно си приличаха, бяха очите — на Джейн. Светлосини и проникателни.

Понякога — при много ярко слънце или в сумрак — можеха и да ги объркат, но иначе не. А и те не съжаляваха за това. Всеки си имаше своя собствена индивидуалност.

Светлокосият Андрю беше в армията — отдаден на службата си професионалист. Влиянието на Виктор му беше осигурило препоръки от конгресмен при постъпването му в Уест Пойнт където се беше представил повече от добре. Беше ходил два пъти във Виетнам, макар че ненавиждаше начина, по който се води войната. Кредото му беше „Победи или се махай“. Само че никой не искаше да го чуе, а и да го бяха чули, не смяташе, че нещо би се променило. Нямаше лесно да се махнат оттам. Корупцията в Сайгон беше достигнала мащаби, които никой не можеше да си представи.

И все пак Андрю не създаваше неприятности на колегите си. Виктор го разбираше. Той *вярваше*. Дълбоко, убедено, непоколебимо — че армията е силата на Америка. Когато всички думи са казани веднъж, остава единствено силата, която имаш в ръцете си. Тя трябва да се използва — мъдро, но да се *използва*.

За тъмнокосия Адриан не можеше да има граница, след която думите да не могат да се използват, не можеше да има никакво оправдание за прибегването до военна сила.

Адриан, адвокатът, вярваше в това със същата дълбока убеденост, с която брат му вярваше в обратното, макар че външният му

вид не го подсказваше. Беше отпуснат, създаваше впечатление за равнодушие, което реално не съществуваше. Колегите му се бяха научили да не се поддават на впечатлението, което оставяха настроенията му или външното му безразличие. Адриан не беше безразличен. В съдебната зала беше истинска акула. Поне докато работеше в прокуратурата в Бостън. Сега беше във Вашингтон.

Беше учил в Принстън, после завърши право в Харвард. След това заряза всичко и тръгна да кръстосва страната. В продължение на една година носеше брада, свиреше на китара и спеше с момичетата, оказали се подръка. През тази година Виктор и Джейн често стаяваха дъх, макар че не винаги успяваха да стоят гнева си.

Но скитането по пътищата и комунарският живот скоро втръснаха на Адриан. Дойде време, когато той повече не можеше да понася безцелното безгрижно съществуване — като баща му в края на войната.

Мислите на Виктор бяха прекъснати. Кемпсън идваха към стола му, като си пробиваха път с извинения през тълпата. Те не очакваха от него да ги посрещне изправен — вече никой не очакваше това от него, — но Виктор се дразнеше, че не може да стане. Без чужда помощ.

— Синът ти е човек на място — каза Пол Кемпсън. — Има глава на раменете си. Казах му, че ако някога реши да захвърли униформата, в „Кентавър“ винаги ще има място за него.

— Аз пък му казах, че *трябва* да носи униформата си — добави мисис Кемпсън. — Толкова му отива!

— А според мен тя го смуцава — каза Виктор, без изобщо да е сигурен. — Никой не би искал да му се напомня за войната на рождения му ден.

— Колко време ще си бъде вкъщи, Виктор? — попита Кемпсън.

— Вкъщи? Тук? Няколко дни. Сега е във Вирджиния. В Пентагона.

— Другият също е във Вашингтон, нали? Струва ми се, че четох нещо за него във вестниците.

— Сигурен съм, че си чел. — Виктор се усмихна.

— Значи са заедно. Това е хубаво — каза Алис Кемпсън.

Оркестърът свърши една мелодия и започна друга. Младите двойки се стълпиха на терасата. Празненството набираше скорост.

Семейство Кемпсън се отдалечи с усмивки и кимания. Виктор се замисли за последната забележка на Алис.

...те са заедно. Това е хубаво. Обаче Андрю и Адриан не бяха заедно. Работеха на двадесет минути път един от друг, но всеки живееше свой, отделен живот. Понякога това се струваше на Виктор прекалено. Сега вече не се смееха заедно така, както правеха, когато бяха малки. Нещо се беше случило с тях. И баща им се чудеше какво.

Джейн забеляза за стотен път, че празненството е наистина чудесно. Твърдение. Слава Богу, времето не се промени. Наетите за целта организатори се бяха заклели, че ако се наложи, биха могли да разпънат навеси за по-малко от час, но до обяд слънцето все още грееше и нямаше изгледи обещанието за хубав ден да не се сбъдне.

Но не и за хубава вечер. В далечината, на хоризонта към Кънектикът, небето беше сиво. Прогнозите обещаваха, че вечерта ще има „постепенно увеличаване на облачността от север с възможни превалявания и бури, които може да обхванат...“ каквото и да означаваше това. Защо, по дяволите, не кажат просто, че малко по-късно ще вали?

От два до шест. Хубаво време за следобедно градинско увеселение. Fete champetre. Беше се смяла на Виктор, че не е чувал това. Толкова претенциозно и викторианско! Истинско удоволствие да го употребяваш. Написано на поканите, то изглеждаше абсурдно. Джейн се усмихна и сподави напушилия я смях. Наистина трябва да контролира глупостите си. Беше прекалено стара за такива неща.

Адриан ѝ се усмихваше през тълпата от другия край на ливадата. Дали е прочел мислите ѝ? Адриан, тъмнокосият ѝ близък, наследил малко чудатото ѝ английско чувство за хумор.

Той беше на тридесет и една. *Те* бяха на тридесет и една. Къде бяха отишли тези години? Сякаш едва преди няколко месеца бяха слезли от кораба в Ню Йорк. И след това безкрайните пътувания на Виктор из Щатите и до Европа. За да изгражда.

Беше се справил. „Фонлайн лимитед“ се превърна в една от най-търсените консултантски фирми в Америка, чиято дейност беше свързана с възстановяването на следвоенна Европа. Виктор беше експерт и познаваше пазарите там много добре. Споменаването на

името му винаги беше плюс при въвеждането на някоя нова корпорация.

Виктор се беше посветил на работата изцяло — не само заради гордостта си или заради вродената си трудоспособност. Заради нещо друго, Джейн го знаеше и в същото време не можеше да му помогне с нищо. Работата не му позволяваше да мисли за болката. А той рядко живееше без болка — операциите удължаваха живота му, но не можеха да се справят с болката.

Тя погледна към Виктор в другия край на ливадата, седнал на твърдия си дървен стол с права облегалка. Металният бастун блестеше в ръцете му. Толкова горд беше, когато замени патериците с него! Вече можеше да се придвижва, без недъгът му да бие така силно на очи.

— Здравсти, мисис Фонтайн! — каза един младеж с много дълга коса. — Страхотен купон! Благодаря, че позволихте да доведе приятелите си. Наистина искаха да се запознаят с Адриан.

Това беше Майкъл Рейли. Семейство Рейли бяха най-близките до тях съседи. Къщата им беше на брега, на около половин миля от тяхната. Майкъл следваше право в Колумбийския университет.

— Ей, това си е живо ласкателство — отговори тя.

— Но той наистина е страхотен! Как само заби онова антимонополно дело в Бостън! Даже федералният съд смяташе, че ще е много трудно! И всички знаеха, че е замесена компания на „Кентавър Електроникс“, но само Адриан успя да ги заби в земята!

— Не говори за това с мистър Кемпсън.

— Не се тревожи. Видях го в клуба и ми каза, че трябва да се подстрижа. Голяма работа! И баща ми каза същото.

— Както виждам, не си го послушал. Майкъл се ухили.

— Полудял е, но не може да каже нищо. В университета съм в почетния списък. Споразумяхме се.

Рейли се засмя, наведе се към нея и я целуна по бузата:

— Страхотна си! — каза той, усмихна се пак и се отдалечи, махайки на едно момиче.

Джейн си помисли, че младите хора я харесват. В тези дни, когато младите харесваха и одобряваха толкова малко неща, това беше хубаво. Харесваха я независимо от факта, че тя отказваше да отстъпи пред младите. Или пред възрастта. Косата ѝ беше посивяла... Боже, повече от посивяла. По лицето ѝ имаше бръчки, както би трябвало да

се очаква, но тя не говореше за това. Благодареше на небето, че е запазило фигурата ѝ. Никак не беше лоша за шестдесетгодишна жена, като се вземеше предвид какво е преживяла... дявол да го вземе!

— Извинете, мисис Фонтайн.

Беше прислужничката. Беше излязла от кухнята, където цареше истински хаос.

— Да, Грейс. Проблеми ли има?

— Не, мадам. На вратата чака един господин. Търси вас или мистър Фонтайн.

— Кажи му да дойде тук.

— Казах му, но предпочита да почака. Чужденец е. Свещеник. Помислих си, че при толкова много хора мистър Фонтайн...

— Да, правилно — прекъсна я Джейн, разбрала притесненията ѝ. Виктор не обичаше да ходи пред чужди хора. — Ще отида да видя какво иска.

Свещеникът стоеше във вестибюла. Черното му расо беше овехтяло и не му беше по мярка, лицето му беше старо и уморено.

Джейн заговори хладно. Не можеше да се насили.

— Аз съм мисис Фонтайн.

— Да, вие сте, сеньора — отговори свещеникът смутено. В ръката си държеше голям, омазнен плик. — Виждал съм снимките. Не исках да ви преча... Отвън има толкова много автомобили...

— Какво има?

— Идвам от Рим, сеньора. Нося писмо за съпруга ви. Ще му го предадете ли? — Свещеникът ѝ подаде плика.

Андрю наблюдаваше брат си, застанал до бара сред дългокосите студенти, облечени в униформите си от деним и велур, с медальони около вратовете. Адриан никога нямаше да разбере, че този тип публика е безполезна. Това бяха боклуци. Не само изобилието от невчесана коса и странните дрехи безпокояха войника — това бяха само симптоми. Най-много го дразнеше претенциозността, която придружаваше техните плитки изрази на неконформизъм. В общи линии тези хора бяха непоносими — противопоставящи се на всичко, без да си дават сметка защо.

Говореха толкова трескаво, толкова авторитетно за „движения“ и „групировки“, сякаш участваха в тях, сякаш можеха да променят политическата мисъл. *Този свят... Третия свят.* И най-смешното беше, че дори и един на десет хиляди от тях нямаше никаква представа как да действа като революционер. Липсваше им решителност, кураж, умение.

Съществуваха непрокопсаници, които хвърляха пластмасови торби, пълни с лайна, когато никой не обръщаше внимание на блънванията им. Те бяха... лигльовци. Той не можеше да понася лигльовците. Само че брат му не разбираше — търсеше стойности там, където те липсваха. Адриан беше глупак — беше го разбрал преди седем години. Тогава си даде съвсем ясна сметка какъв голям глупак е брат му. Той беше непрокопсаник от най-лошия тип, защото нямаше абсолютно никаква причина да бъде такъв.

Адриан вдигна очи и го погледна. Андрю извърна лице. Брат му беше досадник, а той просто се отвращаваше, не можеше да го гледа как проповядва пред подобна публика.

Чувствата му към Адриан някога не бяха такива. Преди десет години, когато завърши военната академия Уест Пойнт, той не изпитваше сегашната омраза. Нямаше високо мнение за брат си и приятелите му неудачници, но нямаше и омраза. Можеше да им каже нещо, на тях, недоволните, във връзка с начина, по който Линдън Джонсън и хората му водеха войната: *американците трябва да си вървят у дома.*

Но в превод: *Унищожете Ханой. Или се махайте.*

Беше обяснявал възгледите си многократно. На наркоманите. На Адриан. Но никой не искаше да чуе мнението на един войник. „Фуражка“, „бомбен задник“ — така го наричаха. И „гилзоглавец“, „ракетоносец“. Но не тези прякори го тревожеха. Всеки, който е преминал през Уест Пойнт, може да се справи с това. В края на краищата най-много го дразнеше глупостта им. Те не само отблъскваха свестните хора, те им се противопоставяха, изкарваха ги от нерви и накрая ги поставяха в неловко положение. И това беше най-голямата им глупост — те караха дори тези, които бяха съгласни с тях, да заемат противоположни позиции.

Преди седем години в Сан Франциско Андрю се опита да убеди брат си, да го накара да разбере, че това, което върши, е погрешно и

глупаво... и много опасно за брат му, който е в армията.

Беше се върнал от делтата на Меконг след две години и половина и имаше най-доброто възможно военно досие. Неговата рота беше унищожила най-много противници; той беше награждаван два пъти, остана лейтенант само месец, след което получи капитански нашивки. В армията той беше рядка стока — удивително добър военен стратег от много богато, влиятелно семейство. Беше се устремил към върха — където му беше мястото. Върнаха го у дома, за да получи ново назначение и по този начин Пентагонът казваше: *„Такива хора ни трябват. Дръжте го под око. Богат, солиден — бъдещ кадър за висшето командване. Още няколко бойни мисии — в подобрени райони, — още няколко години, и той ще е напълно готов.“*

На Пентагона не му струваше нищо да окаже внимание на човек като него — особено ако то е оправдано. Армията се нуждаеше от синове на богати семейства. Разполагаше с много малко такива.

Но независимо от това, кого покровителства Пентагонът и от кого армията има нужда, когато слезе от онзи самолет в Калифорния преди седем години, се появили агенти на G2^[2]. Заведоха го в някакъв кабинет и му показаха един вестник отпреди два месеца. На втора страница имаше репортаж за някакъв бунт пред военния наборен пункт в Сан Франциско. Репортажът бе придружен от няколко снимки, на една от които се виждаха цивилни граждани, демонстриращи в подкрепа на разбунтувалите се наборници. Едно от лицата беше оградено с червен молив.

Беше Адриан. Струваше му се невъзможно, но беше факт! Не би трябвало да е там — беше последна година студент. В Бостън. Но тогава не беше в Бостън, а в Сан Франциско и бе дал убежище на трима осъдени дезертьори, които успели да избягат — така му казаха хората от G2. Собственият му брат работеше за враговете! Дявол да го вземе! Тези тримата бяха точно това и точно това правеше брат му! Пентагонът нямаше да погледне на тази работа с весело безразличие. Боже! Собственият му брат! Близнак!

Закараха го до Сан Франциско и го пуснаха в цивилни дрехи да обикаля улиците, докато намери Адриан.

— Това не са мъже! Те са объркани деца! — каза му той по-късно в един тих бар. — Никой никога не им е обяснил какви законни алтернативи имат. Просто са ги качили на влака, и толкова!

— Положили са клетва, както всички останали. Тук не може да има изключения — отговори Андрю.

— О, стига вече! Двама от тях изобщо не са знаели какво означава тази клетва, а третият искрено се е разочаровал. Само че никой не ще и да чуе. Съдиите искат да дадат урок на останалите, а адвокатите от защитата не искат да създават проблеми.

— Понякога наистина трябва да се дават уроци — настоя Андрю.

— А според закона те имат право на компетентна защита, не от никакви нещастници, които искат да изглеждат добре в очите на...

— Престани, Адриан! — прекъсна го той. — Та там има война! Куршумите са истински! За копелета като тези се плаща с човешки живот!

— Не и ако са тук.

— Дори и ако са тук! Защото останалите ще започнат да се чудят защо са тук.

Може би така и трябва.

— Дявол да го вземе! Говориш за права, нали? — попита военният.

— Точно така.

— Е, според теб окаеният кучи син, който сега патрулира в калта, няма ли права? Може и той да не е знаел къде отива, просто е тръгнал, защото законът го изисква. Може би той също се е разочаровал. Само че няма време да мисли за това: Той се стреми да остане жив. Ако е разсеян, ако е объркан, ще го убият.

— Не можем да стигнем до всеки. Това е един от пропуските на закона, порок, вграден в системата. Но ще правим каквото можем.

Тогава, преди седем години, Адриан не искаше да му каже къде се крият тримата дезертьори. Андрю се сбогува и изчака в една уличка. Когато брат му излезе от тихия бар, той тръгна след него. Следи го близо три часа. Беше специалист по следене в джунглата. Сан Франциско също беше джунгла.

Брат му се срещна с един от дезертьорите на няколко преки от пристанището. Момчето беше чернокожо, с брада. Беше високо и слабо и отговаряше на снимката, която Андрю имаше в джоба си. Адриан му даде пари. След това не беше никак трудно да проследи дезертьора до една порутена сграда долу на пристанището.

Обади се във военната полиция. Десет минути след това тримата дезертьори бяха извлечени от скривалището си, за да прекарат осем години зад решетките.

Мрежата на непрокопсаниците заработи — тълпите се насъбраха със скандиранията си и с непотребните си юношески песни. И с пластмасовите торбички фекалии.

Брат му се приближи до него в тълпата онази нощ и се вгледа в очите му. Каза:

— Ти ми помогна да се върна назад. Благодаря ти. — И бързо се отдалечи към барикадите на „революционерите“.

Мислите на Андрю бяха прекъснати от Ал Уинстън, по рождение Уейнстейн — инженер в самолетостроителна компания. Уинстън го повика по име и започна да си пробива път към него. Ал Уинстън беше затънал във военни контракти. Андрю не го харесваше. Напомняше му за един друг евреин и не можеше да не ги сравнява. Този евреин сега беше в Пентагона — след четири години, прекарани под обстрел в най-лошите райони на Делтата. Капитан Мартин Грийн беше корав кучи син, голям войник, не лигльо като Уинстън — Уейнстейн от Вашингтон. И Грийн не трупаше печалби от преразходите в армията. Вместо това той следеше и записваше. Мартин Грийн беше един от тях. Един от „Очите“.

— Честит рожден ден, майоре! — каза Уинстън и вдигна чашата си.

— Благодаря, Ал. Как си?

— Щях да съм по-добре, ако можех да продам нещо и на вас. Сухопътните войски изобщо не ме поддържат. — Уинстън се ухили.

— Че ти си доста добре и във въздуха. Чух, че си получил нов тлъст договор.

— Ами! Трохи! Сега имам едно лазерно насочващо устройство, което може да се приспособи и за артилерията. Но не мога да стигна доникъде.

Андрю се замисли дали да не го изпрати при Грийн. Когато Грийн приключи с него, Ал Уинстън ще съжалява, че изобщо е чул за Пентагона.

— Ще видя какво мога да направя. Не съм в снабдяването...

— Думата ти тежи, Анди.

— Ти не спираш да работиш, Ал.

— Голяма къща, големи сметки, глезени деца. — Уинстън се ухили отново, след което престана, колкото да каже каквото искаше: — Спомени за мен. Ще ти се отблагодаря.

— С какво? — попита Андрю и погледна към кея със завързаните за него яхти. — С пари?

Уинстън отново се усмихна, този път нервно и смутено.

— Не искам да те обидя — каза инженерът тихо.

Андрю погледна евреина и пак се замисли за разликата между него и капитан Грийн.

— Не си ме обидил — отвърна той и се отдалечи.

Боже! След лигльовците най-много презираше тези, които раздават подкупи. Не, не беше точно така. След лигльовците най-много презираше тези, които позволяват да бъдат подкупени. А те бяха навсякъде. Седяха в заседателните зали, играеха голф в Джорджия и Палм Спрингс, пълнеха си гушите в клубовете из цялата страна. Хора, продали честта си.

Полковници, генерали, адмирали. Цялото проклето военно ведомство беше проядено от една нова прослойка крадци. Тези хора се усмихваха, намигаха и слагаха подписите си под препоръки на комисии, одобрения за откупуване, контракти, направени преразходи. Защото беше ясно, че днешният генерал утре щеше да стане „консултант“ или „вашингтонски представител“. Как можеше да не изпитва омраза? Онези отрепки, корумпираните, покварените...

Затова създадоха „Очите“. Това беше малка група от избрани офицери, неможещи да се примирят с апатията и продажността, които разяждаха целите въоръжени сили. Според тях организацията им трябваше да е лекарството за тази болест. Те събираха данни от Сайгон, от Вашингтон, а после ги съпоставяха — имена, дати, връзки, незаконни печалби.

Да върви по дяволите така нареченият „канален ред“ — нагоре по йерархията на командването. До главния инспектор на армията. До военния министър. А кой можеше да гарантира за тези хора? Кой, ако е с всичкия си, би могъл да гарантира за цивилните служители?

Никой, на когото биха могли да се доверят. Така че трябваше да се справят сами. Всеки генерал, всеки полковник или адмирал, всеки, който толерираше каквото и да било отклонение от нормата, трябваше

да бъде принуден да излезе на светло и заставен да отговаря за престъпленията си.

„Очите“. Затова беше цялата работа. Една шепа офицери — най-добрите млади офицери в армията. И един ден те щяха да влязат в Пентагона и да поемат всичко в свои ръце. Никой не би посмял да застане на пътя им. Техните обвинения щяха да висят като гранати над главите на висшите военни. И тези гранати щяха да избухнат, ако не им освободят местата си, ако не дадат път на хората от тяхната организация. Пентагонът им принадлежеше. Военното ведомство отново щеше да стане такова, каквото би трябвало да бъде. Силно. Щяха да му дадат своята сила.

Адриан Фонтайн се облегна на бара и докато слушаше споровете на младите студенти, си даде сметка, че брат му ги гледа. Вдигна поглед към Андрю. В студените очи на военния се четеше обичайното презрение. Към него се приближи Ал Уинстън с вдигната чаша. Адриан отклони поглед.

Презрението на брат му ставаше все по-неприкрито, мислеше Адриан. Сякаш беше загубил част от добре известното си самообладание. Напоследък военният излизаше от нерви много лесно.

Господи, как страняха един от друг! А някога бяха толкова близки! Близнаците... братя, приятели! Те бяха най-добрите във всичко. И някъде в юношеството им, в училище, всичко започна да се променя. Самочувствието на Андрю ставаше все по-голямо и по-голямо, а той все повече губеше увереност, че се справя добре. Андрю никога не подлагаше на съмнение собствените си способности, Адриан изобщо не беше сигурен, че има способности.

Тогава. Сега вече беше сигурен. Ужасните години на съмнения и неувереност бяха преминали. Беше минал през всичко това и беше открил свой собствен път. До голяма степен благодарение на брат си, военния. И днес, на рождения им ден, той трябваше да се изправи срещу брат си и да му зададе няколко много сериозни въпроса. Касаещи самата същност на силата му.

Да, точно така.

Бяха се добрали до името „Очи“. Брат му беше първи в списъка. Осем самозабравили се елитаристи от армията, които прикриваха

улики, за да ги използват за свои собствени цели. Малка група офицери, които си бяха наумили да управляват военното ведомство чрез нещо, което се равняваше на чист шантаж. Всичко това би могло да мине и за много комично, ако доказателствата не бяха налице. Пентагонът не беше защитен от манипулации, основаващи се на страха. „Очите“ бяха опасно явление и то трябваше да се изкорени.

Може би щяха да се споразумеят. Да предадат материалите в ръцете на военните съдии и да ги оставят да движат нещата без много шум. Стига наистина да ги задвижат и да не ги потулят. Времето не беше подходящо за деморализиращи военни процеси и големи присъди. Чувството за вина беше обзело всички; причините за това бяха толкова сложни. Но имаше едно неотменимо условие. *Тези офицери трябваше да свалят униформите. Военните трябваше да прочистят редовете си.*

Каква ирония! В Сан Франциско Андрю се беше разтревожил за спазването на закона. Сега, седем години по-късно, той, Адриан, се тревожеше за същото. Не така грубо, разбира се, но в този случай законът беше не по-малко категоричен. Обвиняваха ги в прикриване на престъпления.

Толкова много неща се бяха променили! Преди девет месеца той беше помощник-прокурор в Бостън и беше доволен от работата си. Репутацията, която си изграждаше там, можеше да му отвори почти всички врати. Изграждаше сам себе си. Нищо не му беше дадено наготово — само защото се казваше Адриан Фонтайн, син на Виктор Фонтайн и брат на майор Андрю Фонтайн, безупречния воин.

Тогава, в началото на октомври, му се обади един човек, който го покани да изпият по нещо в близкия бар. Беше негър и се казваше Джеймс Невинс. Прокурор от Министерството на правосъдието във Вашингтон.

Невинс се оказа представител на малка група объркани, разочаровани юристи на държавна работа, които се печеха на огъня на най-политизираното министерство на правосъдието от незапомнени времена. Фразата „обаждам се от Белия дом“ означаваше чисто и просто, че се замисля нова манипулация. Юристите бяха разтревожени, искрено разтревожени. Подобни машинации водеха страната бавно, но сигурно към полицейски режим.

Нуждаеха се от помощ. Външна помощ. От някой, който да получава и координира информацията, събрана от тях, който може да я оцени и насочи където трябва. Който би могъл да осигури необходимите средства, за да организират свое седалище, където да се събират и обсъждат плановете си.

И най-вече, това трябваше да е човек, който не би могъл да бъде подлаган на шантаж. Адриан Фонтайн по очевидни причини беше подходящ за това. Дали би приел?

Адриан не искаше да напуска Бостън. Имаше работата си. И момичето си. Малко лудата, фантастичната Барбара Пиърсън, бакалавър, магистър, доктор на науките, професор по антропология в антропологичната лаборатория на Харвард. Барбара с гърления смях, светлокестенявата коса и тъмнокафявите очи. Живееха заедно от година и половина — не беше лесно да я напусне. Но Барбара събра багажа му, защото знаеше, че той трябва да тръгне.

Точно както трябваше да тръгне преди седем, не, осем години. И тогава се беше наложило да напусне Бостън. Беше изпаднал в депресия. Син на богат и влиятелен баща, брат на военен, когото непрекъснато споменаваха в репортажите като една от най-ярките звезди на военния небосклон.

Какво оставаше за него? Кой беше той?

И напусна капаните на живота, за да разбере какво може да открие сам за себе си. Нещо, което да е само негово. Кризата също си беше негова, лична. Не можеше да я сподели с никого. Тя приключи в Сан Франциско, където се водеше борба, битка, която можеше да разбере. В която можеше да помогне. Докато не се появи безупречният воин, за да прати всичко по дяволите.

Адриан се усмихна при спомена за ужасната нощ в Сан Франциско. Беше се напил до забрава и се събуди в къщата на местен адвокат — още беше пьян и му се гадеше.

— Ако си този, който казваш, че си, можеш да направиш повече, отколкото който и да било от нас — каза му адвокатът онази сутрин. — Дявол да го вземе! Баща ми цял живот е бил чистач в някаква фирма.

През следващите седем години Адриан опита. Знаеше, че това е само началото.

— Но този текст от конституцията е двусмислен! Не е ли така, Адриан?

— Какво? Извинете, не чух какво казахте. — Студентите край бара бяха спорили помежду си известно време и сега всички погледи бяха вперени в него.

— Свободна преса или пристрастно следствие? — добави със заекване едно момиче с напрегнато лице.

— Това е тъмна област — отговори Адриан. — Всеки конкретен случай трябва да се разглежда отделно.

Младежите искаха повече, отколкото можеше да им даде, така че отново потънаха в шумен спор.

Тъмна област. Само допреди няколко седмици „Очите“ също бяха тъмна област. Бяха тръгнали слухове, че малка група старши офицери редовно тормози персонала по пристанищата и складовете, като настоява да получава копия от всички товарителници, както и адресите и сроковете за доставка на пратките. Скоро след това при едно от многото гледани през пръсти антимонополни дела един обвиняем доказва, че документите на обвинението са откраднати от кантората му в Сайгон и представляват доказателство, придобито по незаконен път. Делото трябваше да бъде прекратено.

Юристите се зачудиха дали това няма някаква връзка със странната група офицери, които следяха военните доставки в Сайгон. Дали са стигнали чак дотам? Това предположение беше достатъчно, за да изпратят Невинс в Сайгон.

Чернокожият прокурор намери това, което търсеше. В един склад на пристанището той попадна на офицер, който незаконно преписваше секретна информация, отнасяща се до оръжейните доставки. Заплашен от съдебно преследване, офицерът проговори и разказа за „Очите“. Общо осем души. Заловеният знаеше имената на всички без един. Осмият бил във Вашингтон, не му било известно нищо повече.

Андрю Фонтайн беше начело в списъка.

„Хубава организация“ — мислеше Адриан. Точно такава, от каквата страната има нужда — командоси, втурнали се да спасяват нацията.

Преди седем години брат му изобщо не го беше предупредил какво смята да прави. Направо засвириха полицейските сирени. Адриан смяташе да бъде по-коректен.

Беше готов да даде на брат си пет дни. И нямаше да има сирени, нямаше да има размирици... и осемгодишни присъди. Но

прославеният майор Андрю Фонтайн трябваше да напусне армията.

И въпреки че работата далеч не беше свършена, Адриан щеше да се върне за малко в Бостън. При Барбара.

Чувстваше се уморен. И отвратен от това, което му предстоеше след около час. Болката му беше истинска. В края на краищата Андрю му беше брат.

И последните гости си бяха отишли. Музикантите събираха инструментите си, а прислугата почистваше ливадата. Небето притъмняваше все повече и повече, защото облаците се бяха приближили, а и се спускаше вечерният здрач.

Адриан прекоси ливадата и слезе по стъпалата към кея. Андрю го чакаше под навеса за лодки. Беше му казал да бъде там.

— Честит рожден ден, прокуроре — каза Андрю, когато Адриан влезе. Майорът се беше облегнал на стената и пушеше спокойно цигара.

— Благодаря. И на теб — отговори Адриан и спря пред него. — Ще останеш ли довечера?

— А ти?

— Може би да. Старецът изглежда доста зле.

— Тогава аз няма да остана — отговори майорът учтиво.

Адриан замълча. Знаеше, че брат му очаква да му каже защо го е повикал. Не беше съвсем сигурен как да започне и се огледа наоколо.

— Доста добре си живеехме в този дом.

— Искаше да споделиш спомените си, така ли?

— Не... Де да беше толкова просто... Майорът хвърли цигарата си и я настъпи.

— Чух, че вече не си в Бостън. Отишъл си във Вашингтон.

— Да. За известно време. Струва ми се, че все някога ще се срещнем.

— Едва ли — усмихна се майорът. — Не се движим в едни и същи кръгове. В някоя фирма ли работиш?

— Не. Може да се каже, че съм нещо като консултант.

— Това е най-добрата работа във Вашингтон. — В гласа на Андрю имаше презрение. — И на кого даваш консултации?

— На едни хора, които са силно обезпокоени.

— О, някое дружество на потребителите. Не е ли чудесно? — Това звучеше като обида. — Браво на теб!

Адриан се вгледа в брат си. Майорът отговори на погледа му.

— Не се дръж така, Анди. Нямах право. Загазил си сериозно. Не те извиках, за да ти помогна, не бих могъл да направя това. Извиках те, за да те предупредя.

— Какво, по дяволите, дрънкаш?

— Един от нашите хора е взел писмени показания от някакъв офицер в Сайгон. Разполагаме с пълни сведения за дейността на една група, наричаща себе си „Очи“.

Андрю отскочи назад към стената, лицето му се изопна, пръстите му се свиха конвулсивно. Сякаш замръзна. Когато заговори, гласът му не беше по-силен от шепот:

— Кой сте тези „ние“?

— Съвсем скоро ще научиш. Всичко ще бъде записано в призовката.

— *Призовка?*

— Да. От Министерство на правосъдието, специален отдел... Няма да ти казвам кои са. Искam само да знаеш, че си на първо място в списъка. Знаем, че сте осем души. Знаем имената на седем от тях. Осмият е тук, в Пентагона, отдел „Снабдяване“. Ще го открием.

Андрю остана неподвижен край стената. Нищо у него не трепваше освен мускулите на челюстта му, която се движеше бавно, равномерно. Гласът му отново стана нисък, овладян:

— Какво си направил? Какво сте направили вие, копелета такива?

— Ще ви спрем — отговори Адриан.

— Какво знаете? Какво са ви казали?

— Истината. — Няма причина да се съмняваме в това.

— За да изпратиш призовка, са ти нужни доказателства!

— Нужен ми е вероятен мотив. Такъв съществува.

— Имате само едни показания! Това е нищо!

— Ще последват и други. Какво значение има? С теб е свършено.

Гласът на Андрю отново стана спокоен. Той заговори с безразличие:

— Навсякъде има недоволни офицери. Оплакват се непрекъснато. Навсякъде, всеки ден...

— Не и по този начин. Границата между оплакване и уличаване в шантаж е пределно ясна. Във вашия случай няма никакво съмнение.

— Кого сме шантажирали? — попита Андрю. — Никого!

— Събирате данни, прикривате доказателства. Намерението ви е ясно. Пише го в показанията.

— Нямаме никакви документи!

— Хайде, не на мен тия. Все някъде са скрити — каза Адриан уморено. — Но повтарям, какво значение има? С теб е свършено.

Офицерът се раздвижи. Пое дълбоко дъх и се изпъна до стената.

— Слушай — каза той тихо, с напрегнат глас. — Не знаеш какво правиш. Каза, че си консултант на хора, които са обезпокоени. И двамата сме наясно какво означава това, ние сме Фонтайн. Искат да те използват!

— Не виждам нещата така.

— Но това е вярно! — изкрещя майорът и отново понижи тон: — Няма нужда да ми казваш с какво се занимаваш. Пише го във вестниците. Гониш едрите риби, тайните интереси, както се изразяваш. И си добър в това. Е, какво мислиш, че правя аз? Аз също гоня едрите риби! Ако ни спреш, ще унищожиш най-добрите офицери в армията! Хората, които искат да изринат мръсотията! Не го прави, Адри! Ела при нас! Предлагам ти го сериозно.

— Да дойда при вас... — повтори Адриан, без да вярва на ушите си. — Ти си полудял. Кое те кара да мислиш, че има и микроскопична възможност да го направя?

Андрю направи крачка напред и погледна брат си в очите:

— Защото аз и ти искаме едно и също нещо.

— Не, не е едно и също.

— Помисли, за Бога! „Тайни интереси“. Доста често използваш тези думи, нали? Четох обвинителната ти реч в последното дело. Там ги повтаряш непрекъснато.

— Защото ставаше дума за това. Една компания е собственик на много други и вместо конкуренция всъщност е монопол и печели за сметка на други. Какво общо има това?

— За теб този термин има отрицателен смисъл. Окей, приемам това. Но може да има и друг смисъл. Може да има добри тайни интереси. Както е при нас. Нашите интереси не са свързани с нас, ние нямаме нужда от нищо. Те са за страната и нашите възможности са значителни. Ние можем да направим много. И го правим. Не ме спирай! За Бога, не ме спирай!

Адриан се обърна и тръгна по влажните дъски към кея. Вълните се плискаха в коловете.

— Анди, ти говориш много убедително. Винаги си звучал убедително, уверено, самоуверено. Само че този път няма да мине. — Той се обърна към майора и го погледна. — Казваш, че нямаме нужда от нищо, но не е така. Имаме нужда... искаме нещо... и двамата. И това, което искаш ти, ме плаши, защото знам какво разбираш под „добро“. Наистина ме плаши. Мисълта за твоите „най-добри“ офицери е достатъчна, за да ме накара да изтичам в библиотеката и да препрочета конституцията.

— Това са празни приказки! Та ти не ги познаваш!

— Познавам методите им. Познавам твоите методи. Може би ще се почувстваш по-добре, ако ти кажа, че в Сан Франциско ти имаше известно право. Това не ми харесваше, но го приех. Сега не можеш да ме убедиш и затова те предупреждавам. Спаси главата си, доколкото можеш, дължа да ти предоставя тази възможност. Измъкни се от тази каша с колкото се може по-малко неприятни последствия.

— Не можеш да ме заставиш — каза Андрю язвително. — Репутацията ми в армията е безупречна. Кой, по дяволите, си ти? С какво разполагаш? С писанията на един недоволен офицер от района на бойните действия! Глупости!

— Ще ти кажа нещо. — Адриан спря край вратата на навеса и повиши глас: — След пет дни, това е следващият петък, във военния съд ще бъдат предадени материалите за вас. Съгласни сме да преговаряме за условията през уикенда. Можем да постигнем някакво споразумение, не държим да се вдига много шум, но имаме едно твърдо условие. Да напуснете армията. Всички вие.

Майорът понечи да тръгне напред, но се спря край една лодка. Сякаш беше готов да се хвърли в атака, към врага. Овладея се. През тялото му преминаваха вълни на отвращение и гняв.

— Бих могъл да... да те убия — прошепна той. — Презирам те!!

— Предполагам — отвърна Адриан и затвори очи за миг. Беше уморен. — По-добре тръгвай към летището веднага — продължи той и погледна към брат си. — Имаш да правиш много неща. Предлагам ти да започнеш с документите, които сте събрали. Както разбрах, занимавате се с това от три години. Трябва да ги предадеш на съответните органи.

Ядосан, майорът тръгна напред, заобиколи Адриан и излезе от навеса за лодки. Започна да се изкачва по стъпалата нагоре през две.

Адриан бързо отиде до вратата и извика. Брат му беше стигнал до ливадата.

— Анди!

Майорът застана неподвижно, но не се обърна и не каза нищо.

— Възхищавам се от силата ти — продължи адвокатът. — Винаги съм се възхищавал. Както и от силата на баща ни. Ти си негова кръв, но не си като него. Нещо ти липсва, така че ти предлагам да се разберем. За мен ти си опасен човек. Предполагам, че това е, което презирам аз.

— Разбрахме се — отговори Андрю монотонно и тръгна през ливадата към къщата.

[1] Градинско увеселение. — Бел.пр. ↑

[2] Военното разузнаване на САЩ. — Бел.пр. ↑

19.

Оркестърът и доставчиците си тръгнаха. Андрю беше откаран на летище „Ла Гуардиа“. В девет часа имаше самолет за Вашингтон.

Адриан остана сам край брега близо половин час след като си тръгна брат му. Най-накрая той се запъти нагоре, за да поговори с родителите си. Каза им, че е имал намерение да остане при тях, но в последния момент е решил, че е по-добре да се върне във Вашингтон.

— Трябваше да тръгнеш с брат си — каза му Джейн на пътната врата.

— Да, наистина — отвърна той. — Но не ми дойде наум. Сбогува се.

Когато Адриан си отиде, Джейн излезе на терасата с писмото, оставено от свещеника. Тя го подаде на съпруга си, без да е в състояние да прикрие опасенията си.

— Донесе го един човек. Преди три часа. Свещеник. Каза, че е от Рим.

Виктор вдигна поглед към жена си. В очите му нямаше безпокойство и поради това тя разбра, че се безпокои.

— Защо чака толкова дълго?

— Защото синовете ти имаха рожден ден.

— Те са чужди един на друг — каза Виктор и пое плика. — И двамата са наши деца, но са много далеч един от друг.

— Няма да продължи дълго. Заради войната е.

— Надявам се, че си права — кимна Виктор и пое плика. Беше на няколко страници. Написано на ръка с дребен, четлив почерк.

— Познаваме ли човек на име Алдобрини?

— Кой?

— Гуидо Алдобрини. Това е подписът. — Виктор ѝ показва последната страница.

— Не мисля, че го познаваме — отвърна Джейн и седна на най-близкия стол, като погледна заплашително надвисналото над тях небе.

— Виждаш ли на тази светлина? Много е тъмно.

— Достатъчна е.

Виктор подреди страниците и започна да чете.

Сеньор Фонтини-Кристи,

Ние не се познаваме, макар че сме се срещали преди много години. Тази среща ми костваше по-голямата част от живота. Прекарах повече от четвърт век в Трансваал в свето покаяние за един срамен акт. Аз сам не съм ви докоснал, но присъствах и не вдигнах глас във Ваша защита, не призовах към милост, което беше срамно и греховно деяние.

Да, сеньор, аз бях един от свещениците, придружаващи кардинал Донати онази сутрин в Кампо ди Фиори. Бяхме там, защото вярвахме, че го правим, за да опазим Светата църква тук, на земята, защото кардинал Донати ни убеди, че няма закони — божествени или човешки, — които да стоят между делата ни и опазването на Светата църква. Всичките ни схоластични познания, всичките ни клетви за вяност — не само към висшестоящите, но и към най-високия авторитет — съвестта, бяха изкривени от силата на Донати. Аз прекарах двадесет и пет години в опити да разбера всичко това, но това е друга история и не е уместно да я споменавам тук. Трудно е да се обясни на човек, който не познава кардинала.

Сега съм свободен от свещеническите одежди. Болестите в африканските гори взеха своето и, слава на Христа, аз не се боя да умра. Защото дадох от себе си толкова, колкото само аз знам. Сега съм пречистен и очаквам Божията присъда.

Но преди да се изправя пред Него, трябва да ви съобщя нещо, което, ако задържа за себе си, ще сторя не по-малък грях от онзи, за който бях наказан.

Това, което някога започна Донати, продължава и днес. Един човек, един от тримата отлъчени от църквата свещеници, осъдени на затвор от гражданския съд за това, което направиха с вас, отново е на свобода. Както може би знаете, единият от тях се самоуби, а другият умря от естествена смърт в затвора. Третият е жив и по причини, които не мога да проумея, отново се е заел с издирването

на документите от Солун. Казвам, че не мога да го проумея, защото кардинал Донати бе дискредитиран сред най-висшите кръгове на Ватикана. Гръцките документи не могат да навредят на Светата църква. Божественото вдъхновение не може да бъде унищожено от ръката на смъртен.

Името на този отлъчен от църквата свещеник е Енричи Гаетамо и той отново е започнал да носи одеждите, забранени му с висша заповед. Моето лично впечатление е, че годините, прекарани в затвора, не са допринесли с нищо за просветляване на душата му, не са му помогнали да разбере същността на Божията милост. Напротив. Както чух, той е превъплъщение на Донати. Човек, от когото трябва да се боим.

В момента този човек проучва бавно и внимателно всички възможни подробности, свързани с влака от Солун отпреди тридесет и три години, до които може да се добере. Пътувал е много — през Едеса, Балканите, по железопътните линии отгатак Монфалконе и в северните алпийски райони. Издирва всички, които са познавали сина на Фонтини-Кристи. Той е обзет от мания. Изцяло приема кредото на Донати — няма закон на земята, който да му попречи да изпълни това, което е решил. „Пътуване в името на Христа“, както се изразява той. Но и не желае да разкрие пред никого целта на това пътуване. Аз научих за него. Сега научихте и вие. А аз скоро ще напусна този живот.

Гаетамо живее в малка ловна хижа в хълмовете край Варезе. Сигурен съм, че близостта до Кампо ди Фиори не е убягнала от вниманието Ви.

Това е всичко, което мога да Ви кажа. Всичко, което знам. Че той ще се опита да се добере до Вас, в това съм сигурен. Да разберете това навреме и да Ви предпази Бог — за това се моля.

С тъга и угризения за миналото си,
Гуидо Алдобрини.

Над океана отекна гръмотевица. На Виктор му се щеше поличбата да не е така груба. Сега облаците бяха над тях. Слънцето беше скрито зад тях и започваше да вали. Радваше се за разнообразието. Погледна към Джейн. Тя също го гледаше. Някак си беше успяла да долови дълбокото му безпокойство.

— Влез вътре — каза ѝ той. — Ще дойда след минута.

— Писмото...

— Разбира се — отговори Виктор на незададения ѝ въпрос. Сгъна страниците, прибра ги в плика и ѝ го подаде. — Прочети го.

— Ще се намокриш. Дъждът се усилва.

— Освежителен е. Знаеш, че обичам дъжда. — Той ѝ се усмихна. — След това може би ще ми помогнеш да сменя шината и ще поговорим.

Джейн остана изправена пред него за миг и той усети, че го гледа, но в края на краищата, както винаги, когато пожелаеше, тя го остави сам.

Смразиха го мислите му, а не дъждът. С този Алдобрини сянката на влака от Солун не се появяваше за първи път. Досега не беше казвал нищо на Джейн, защото нямаше нищо конкретно — само поредица смуцаващи, на пръв поглед незначителни случки.

Преди три месеца той беше отишъл в болницата, за да се подложи на поредната операция. Няколко дни след операцията при него дойде един посетител, чийто външен вид го стресна. Беше един монсеньор от нюйоркската епархия. Представи се като Ланд. Върнал се в Щатите след много години в Рим и искал да се види с него, защото попаднал на нещо в архивите на Ватикана.

Свещеникът проявяваше съчувствие. Виктор се изненада от това, колко много знае той за физическото му състояние — много повече, отколкото би могъл да научи един случаен посетител.

Беше много странен половин час. Свещеникът обясни, че изучавал история и в архивите на Ватикана попаднал на документи, които повдигат много смуцаващи въпроси за отношенията между фамилията Фонтини-Кристи и Ватикана. Въпроси на историята, засягащи скъсването на отношенията между могъщата фамилия на Севера и Светия престол. Предложи, когато Виктор отново е добре, да

се видят и поговорят за миналото. *Историческото* минало. На сбогуване монсенъорът спомена Кампо ди Фиори. Болката и мъката, причинени от един вманиачен прелат, не можело да се вменяват във вина на цялата църква.

Около пет седмици по-късно се случи още нещо. Виктор беше в офиса си във Вашингтон и се готвеше да свидетелствува пред комисията на Конгреса, занимаваща се с данъчните фокуси на американските превозвачи, плаващи под парагвайско знаме, когато иззвъня интеркомът.

— Мистър Фонтайн, тук е мистър Дакакос. Каза, че желае да ви засвидетелства уважението си.

Дакакос беше млад гръцки корабен гигант, дързък конкурент на Онасис и Ниархос, но с далеч по-добра репутация от тях. Фонтайн каза на секретарката си да го въведе.

Дакакос беше едър човек с открито, прямо изражение на лицето, който приличаше повече на футболист, отколкото на корабен магнат. Беше на около четиридесет години и говореше английски прецизно, като човек, който изучава езика.

Дошъл във Вашингтон, за да присъства на заседанията на комисията и може би за да научи нещо ново, обясни той с усмивка. Виктор се засмя — пословичната почтеност на гръка можеше да се мери само с легендарния му нюх в бизнеса. Виктор му каза това.

— Имах голям късмет. Когато бях малък, имах шанса да получа образование с помощта на едно малко известно религиозно братство.

— Да, наистина това е късмет — отвърна Виктор.

— Семейството ми не беше богато, но е служило вярно на църквата си. По начин, който в наши дни ми е трудно да възприема.

Зад думите на гръка се криеше нещо, но Виктор не можеше да определи какво беше то.

— Пътищата на благодарността, както и на Бога, са неведоми — каза Виктор с усмивка. — Репутацията ви е много добра. Тя е чест за тези, които са ви помогнали.

— Малкото ми име е Теодор, мистър Фонтайн. Теодор Анаксас Дакакос. Докато бях ученик, бях известен като Анаксас-младши. Това говори ли ви нещо?

— В какъв смисъл?

— Името Анаксас.

— През годините съм се срещал със стотици ваши сънародници, но не мисля, че познавам човек с това име.

Гръкът замълча за малко и каза:

— Вярвам ви.

Скоро след това си тръгна.

Третата случка беше още по-странна. Споменът за едно насилие, който тя събуди в паметта му, беше толкова ярък, че дъхът му секна. Това стана само преди три дни в Лос Анджелис. Беше там, в хотел „Бевърли Хилз“, заради преговори между две големи компании, чиито остро разминаващи се интереси той трябваше да се опита да примири. Задачата беше непосилна.

Ето защо, вместо да седи в заседателната зала и да слуша адвокатите, мъчещи се да оправдаят своите работодатели, той седеше навън и се радваше на следобедното слънце. Беше на една маса край басейна, пиеше мартини и се удивляваше на големия брой добре изглеждащи хора, на които очевидно не се налагаше да работят, за да живеят.

— *Guten Tag, mein Herr.*

Това каза една жена, приближаваща петдесетте, чиято възраст беше добре прикрита с козметиката на добрия живот. Беше средна на ръст, с пропорционално тяло и руса коса. Носеше сини слънчеви очила и бели памучни панталони. Немският ѝ беше естествен, не учен впоследствие. Той отговори също на немски — не така естествен, като по учебник, и се изправи смутено.

— Добър ден. Познаваме ли се? Съжалявам, но не мога да си спомня...

— Моля ви, седнете. Зная, че за вас е трудно.

— Така ли? Значи наистина сме се срещали.

Жената седна срещу него. Продължи на английски:

— Да, но тогава вие нямате подобни проблеми. Бяхте войник.

— През войната?

— Имаше един самолет от Мюнхен до Мюлхайм. И с този самолет пътуваше една курва, придружена от четири свине от Вермахта. По-големи свине от нея, мъча се да убедя себе си.

— Боже! — Виктор се помъчи да се овладее. — Та тогава вие бяхте почти дете! Какво се случи с вас?

Тя му разказа накратко. Френските бойци от Съпротивата я завели в един транзитен лагер на югозапад от Монбелиар. Там в продължение на няколко месеца тя преживяла неописуеми мъки, защото се мъчела да отвикне от наркотиците. Многократно се опитвала да се самоубие, но домакините ѝ имали нещо друго предвид. Смятали, че когато умът ѝ се възстанови напълно от наркотиците, спомените ѝ ще са достатъчно добри, за да я превърнат в нелегален агент. Знаели, че притежава необходимата твърдост.

— Разбира се, те бяха прави — каза жената тогава. Преди десет дни край басейна на хотел „Бевърли Хилз“. — Наблюдавах ме денонощно. Мъже и жени. Мъжете се забавляваха повече. Французите не пропускат нищо, нали?

— Преживели сте войната — отговори Виктор, без желание да навлиза в темата.

— При това с една кошница френски медали. „Почетен легион“ и така нататък.

— И сега сте станали известна филмова звезда, а аз бях достатъчно глупав, за да не ви позная — усмихна се Виктор.

— Не. Макар че в много случаи бях свързана с известни хора от киноиндустрията.

— Боя се, че не разбирам.

— Станах и, с риск да ви прозвучи нескромно, все още съм най-преуспяващата мадам в Южна Франция. Само кинофестивалът в Кан ми осигурява предостатъчни приходи за един съвсем добър живот. — Сега жената се усмихна. Виктор си помисли, че усмивката ѝ е приятна. Жива, искрена.

— Много се радвам за вас. В жилите ми тече достатъчно италианска кръв, за да открия известна почтеност в професията ви.

— Не се и съмнявам. Тук съм, за да издирвам таланти. За мен ще е удоволствие да изпълня всяко ваше желание. Тук са и няколко от моите момичета.

— Не, благодаря. Много сте мила, но както казахте, вече не съм този, който бях.

— Мисля, че сте великолепен. Винаги съм го мислила — каза тя и му се усмихна. — Трябва да тръгвам. Познах ви и реших да си поговоря с вас, това е всичко. — Тя стана от масата и му протегна ръка. — Не ставайте.

Ръкостискането ѝ беше твърдо.

— За мен беше удоволствие — каза той. — И облекчение да науча, че всичко е наред.

Тя го погледна в очите и заговори тихо:

— Бях в Цюрих преди няколко месеца. Откриха ме чрез един човек на име Любок. И ме свързаха с вас. Той е чех. Педи, доколкото разбрах. Той беше другият човек в самолета, нали?

— Да. Много смел човек, трябва да кажа. Истински мъж, според мен. — Виктор отговори машинално, без да разбира. Не беше мислил за Любок от години.

— Да, спомням, си. Той ни спаси. Накарали са го да проговори.

— Да проговори? За какво? Боже, та той, ако е жив, би трябвало да е на седемдесет и повече! Кой би се интересувал от такъв старец? За какво говорите?

— За човека на име Виторио Фонтини-Кристи, син на Савароне.

— Все още не разбирам. Откъде-накъде това касае вас... Или Любок?

— Не зная нищо повече. И не искам да знам. В Цюрих при мен в хотелската ми стая дойде един мъж и започна да ме разпитва за вас. Естествено, не можах да му кажа нищо. За мен вие бяхте агент на съюзниците, спасил живота на една курва. Но той знаеше за Антон Любок.

— Кой беше този човек?

— Свещеник. Това е всичко, което знам. Довиждане, капитане.

— Тя се обърна и се отдалечи, като се усмихваше и махаше с ръка на някакви момичета, които се плискаха в басейна и се смееха прекалено натрапчиво.

Свещеник. В Цюрих.

Издирва всички, които са познавали сина на Фонтини-Кристи...

Сега разбра неясните думи на жената край басейна в Лос Анжелос. Отлъченият от църквата свещеник е бил освободен и след близо тридесет години в, затвора отново се е заловил да издирва документите на Константин.

Работата, започната от Донати, продължава — пишеше в писмото. В момента този човек проучва бавно и внимателно всички възможни подробности, свързани с влака от Солун... Пътувал е много — през Едеса, Балканите, по железопътните маршрути оттамък

Монфалконе и в северните алпийски райони. Издирва всички, които са познавали сина на Фонтини-Кристи.

И на хиляди мили от него, в Ню Йорк, един друг свещеник, влиза в болничната му стая и му заговаря за един варварски акт, който не би могъл да бъде отделен от онези документи. Загубени преди три десетилетия и все още издирвани.

И във Вашингтон един млад корабен магнат влиза в офиса му и без видима причина обяснява, че семейството му е служило на църквата по начин, който той не може да възприеме.

...Имах шанса да получа образование с помощта на едно малко известно религиозно братство...

Орденът „Ксенопи“. Изведнъж му стана толкова ясно. Нищо не беше съвпадение.

Все някога това трябваше да се върне. Влакът от Солун, потънал в сън в продължение на тридесет години, се беше събудил отново. Трябваше да го овладее, преди омразата да предизвика сблъсък, преди фанатиците да превърнат издирването му в свещена война, както бяха направили преди тридесет години. Виктор знаеше, че дължи това на баща си, на майка си, на близките си, убити в бялата светлина на Кампо ди Фиори. И на онези, които бяха умрели в Оксфордшър. На един заблуден млад монах, наречен Петриди, самоубил се на скалистия склон в Лох Торидайн, на един човек на име Тийг, на един бивш нелегален на име Любок, на един старец на име Гуидо Барзини, който го беше спасил от самия себе си.

Не можеше да позволи на насилието да започне отново.

Заваля по-силно, на коси пристъпи, духани от поривите на вятъра. Виктор протегна ръка към стола от ковано желязо до себе си и се изправи с мъка, стиснал здраво бастуна си.

Застана на терасата и погледна към океана. Дъждът и вятърът изчистиха ума му. Знаеше какво трябва да направи, къде трябва да отиде.

Хълмовете на Варезе.

Кампо ди Фиори.

Голямата кола приближи портите на Кампо ди Фиори. Виктор гледаше през прозореца, усещайки спазъма в гърба си. Очите му регистрираха, умът запаметяваше.

Животът му бе променен, болезнено, на едно парче земя отгатак портите. Опитва се да овладее спомените си, не можеше да ги потисне. Прогони от главата си всички образи и на тяхно място се появиха черни раса и бели яки.

Колата мина през портата. Виктор задържа дъха си. Кацна в Милано от Париж колкото се може по-незабелязано. В Милано си взе най-обикновена единична стая и в регистъра на хотела се записа като „В. Фонтан, Ню Йорк.“

Времето беше свършило своята работа. Нямаше повдигнати вежди и любопитни погледи. Името му не предизвика въпроси. Преди тридесет години в Милано то би предизвикало коментари. Сега вече не.

Преди да тръгне от Ню Йорк, той направи една справка. Повече от това би събудило тревога. Научи кой е собственик на Кампо ди Фиори. Имението беше продадено преди двадесет и седем години — оттогава не беше сменяло притежателя си. И все пак името не говореше нищо на никого в Милано. Никой не беше го чувал.

Баршор, Пер и синове. Френско-швейцарска компания със седалище в Гренобъл — така беше записано в документите по продажбата. Но в Гренобъл нямаше такава фирма. От адвоката, посредничил при сделката, не можеше да научи нищо — беше умрял през 1951 година.

Автомобилът тръгна по алеята към входа на къщата. Към спазъма в гърба се прибави и остро парене в очите. Когато наближи лобното място на близките си, слепоочията му започнаха да пулсират.

Виктор улови китката си и заби нокти в плътта. Болката помогна — успя да погледне през прозореца и да види какво има там сега, не преди тридесет и три години.

Видя една гробница — овехтяла, но поддържана. Всичко беше така, както и преди, но не беше предназначено за живите. Дори и

оранжевите лъчи на залязващото слънце му се сториха мъртви — величествено изящни, но не живи.

— Няма ли пазачи? Никой ли не стои на портата? — попита Виктор.

Шофьорът се обърна назад:

— Не днес следобед, падроне. Днес няма охрана. И свещеници от Ватикана.

Виктор залитна напред. Металният му бастун падна от ръката му.

— Значи съм изигран!

— Не. Наблюдаван, очакван... Не изигран. Вътре ви чака един човек.

— Един човек?

— Да.

— Да не би името му да е Енричи Гаетамо?

— Казах ви. Тук няма свещеници от Ватикана. Моля, влезте вътре. Да ви помогна ли?

— Не, благодаря. Мога и сам.

Виктор излезе от колата бавно — всяко движение беше борба. Паренето в очите му изчезна, гърбът му се отпусна. Разбра. Умът му се мъчеше да се съсредоточи. Беше дошъл в Кампо ди Фиори, за да намери отговор. За да се противопостави. Но не беше очаквал това да стане така.

Изкачи се по мраморните стъпала и застана пред дъбовата врата от детството си. Спря в очакване да го обземе неизбежното чувство на тъга. Но то не дойде, защото на това място нямаше живот.

Чу форсирането на двигателя зад себе си и се обърна. Шофьорът обърна колата и подкара по алеята към портата. Който и да беше той, искаше да се махне оттук колкото се може по-бързо.

Докато проследяваше колата с поглед, чу металното изщракване на резето. Обърна се към голямата врата — беше отворена.

Не можеше да прикрие шока си. Не се и опита. Обзе го гняв, цялото му тяло затрепери.

На прага стоеше *свещеник*! С черно расо. Беше възрастен и немощен човек. Ако не беше така, Виктор би се опитал да го удари. Вместо това той се вгледа в стареца и проговори тихо:

— Това, че в тази къща виждам свещеник, за мен е много болезнено.

— Съжалявам, че се чувствате така — отговори свещеникът на италиански, но с чужд акцент. Гласът му беше тънък, но твърд. — Ние ценихме Савароне Фонтини-Кристи повече от всеки друг. Поверихме му най-скъпото, което имахме.

Очите им се срещнаха. Никой не трепна, но гневът на Виктор се смени с изумление.

— Вие сте грък! — прошепна той едва чуто.

— Да, така е, но това няма значение. Аз съм монах на Константин. Моля ви, влезте. — Старият свещеник отстъпи назад, за да може Виктор да влезе, и добави с мек тон: — Не бързайте, огледайте наоколо. Малко неща са се променили. Направихме снимки и описи на всяка стая. Поддържаме всичко в първоначалния му вид.

Гробница.

— Така са постъпили и германците. — Виктор влезе в огромния вестибюл. — Странно е, че тези, които са положили толкова усилия да се сдобият с Кампо ди Фиори, не желаят да го променят.

— Човек не променя едно красиво украшение и не обезличава скъпа картина. Няма нищо странно в това.

Виктор не отговори. Вместо това той стисна бастуна си и тръгна към стълбата. Спря пред арката вляво, през която се влизаше в огромната всекидневна. Наистина нищо не беше променено. Картините, масичките край стената, старите огледала над тях, ориенталските килими, покриващи излъскания под, голямата стълба с блестящ от чистота парапет.

Погледна и вляво, към арката, през която се влизаше в трапезарията. Върху огромната маса падаха сенки. Сега тя беше гола, излъскана, празна. Някога на нея се хранеше семейството му. Спомни си. Стори му се, че чува смеха и подрънкването на приборите. Спорове и анекдоти, безкрайни разговори — храненето беше важно събитие в дома им.

Образите замръзнаха, гласовете изчезнаха. Беше време да погледне другаде.

Виктор се обърна. Монахът посочи другата арка:

— Да влезем в кабинета.

Той тръгна пред стареца през всекидневната. Без да ще — не желаше да събужда спомените си, — погледът му се спря на

мебелите. Толкова познати. Всеки стол, всяка лампа, всеки гоблен бяха точно както ги помнеше.

Виктор пое дъх и затвори очи за миг. Беше зловещо. Намираше се в един музей, който някога е бил част от живота му. Това, което изпитваше, беше най-жестокият вид тъга. Продължи нататък към кабинета на Савароне. Този кабинет никога не стана негов, макар че в него едва не завърши животът му. Премина през вратата, през която му бе подхвърлена отрязаната кървава ръка на Гуидо Барзини.

Ако нещо го стресна, това беше лампата на бюрото. И светлината, която осветяваше пода през зеления абажур. Беше *точно* така, както и преди тридесет години. Помнеше я много добре — светлината ѝ бе осветила разбития череп на Джефри Стоун.

— Седнете, моля — каза старецът.

— След минута.

— Може ли?

— Извинете?

— Може ли да седна зад бюрото на баща ви — обясни монахът.
— Наблюдавах очите ви.

— Тази къща е ваша, бюрото — също. Аз съм посетител.

— Но не и чужд човек.

— Очевидно. Мога ли да считам, че разговарям с представител на Baricours, Pere et Fils?

Старият монах кимна мълчаливо. Той заобиколи бюрото, дръпна стола и отпусна немощното си тяло в него.

— Не обвинявайте адвоката от Милано. Той нямаше как да знае. Тази фирма отговаряше на вашите условия. Постарахме се да бъде така. Всъщност това е орденът „Ксенопи“.

— Моите врагове — каза Виктор тихо. — През 1942 година в Оксфордшър имаше един лагер на MI-6. Опитайте се да убиете жена ми. Умряха много невинни.

— И други решения са вземани, без старейшините да могат да се намесят. Екстремистите постъпиха, както пожелаха. Не успяхме да им попречим. Не очаквам, че ще приемете това обяснение.

— Не го приемам. Откъде научихте, че ще дойда в Италия?

— Не сме това, което бяхме някога, но все още имаме източници. Един от тях ви наблюдава. Не питайте кой е той. Няма да ви кажа.

Защо се върнахте? Защо дойдохте в Кампо ди Фиори след тридесет години?

— За да открия един човек на име Гаетамо — отвърна Виктор. — Енричи Гаетамо.

— Гаетамо живее край Варезе — отговори монахът.

— Той все още търси влака от Солун. Пътувал е навсякъде и е разпитвал. Защо останяхте тук през цялото това време?

— Защото тук някъде е *ключът* — отговори монахът. — Имаше споразумение. През октомври тридесет и девета дойдох в Кампо ди Фиори. Аз уговорих Савароне Фонтини-Кристи да ни помогне. Аз изпратих онзи монах с влака. С брат му, машиниста. И пожелах смъртта им в името на Бога.

Виктор се вгледа в монаха. Светлината, хвърляна от лампата, осветяваше бледата сбръчкана кожа и тъжните, мъртви очи. Виктор си спомни посетителя в офиса си във Вашингтон.

— При мен дойде един грък и ми каза, че семейството му служило на своята църква по начин, който той не можел да проумее. Да не би машинистът, братът на монаха, да се казва Анаксас?

Главата на стареца се вдигна нагоре. Погледът му за миг оживя:

— Къде сте чули това име?

Виктор извърна лице и погледът му падна върху една картина на стената, окачена под Богородицата. Беше ловна сцена — мъже с пушки гонеха птици от храстите. Над тях кръжаха други птици.

— Ще си разменим информацията — каза той тихо. — Най-напред, защо баща ми се съгласи да работи за вашия орден.

— Сам знаете отговора. Неговата грижа беше една. Да не се разделя допълнително християнският свят. Интересуваше го едно: да бъдат победени нацистите.

— А защо този контейнер изобщо е бил изнесен от Гърция?

— Германците бяха мародери, а наследството на Константин е нещо ценно. Получихме информация от Полша и Чехия, че нацистките окупатори обират музеи, опустошават манастири и параклиси. Не можехме да рискуваме да го оставим в Гърция. Баща ви организира всичко. Невероятно добре. Донати остана излъган.

— Използван е и втори влак — каза Виктор. — По същия маршрут, но три дни по-късно.

— Да. Донати научи за него чрез германците, които нямаха представа за значимостта на товара. Те се интересуваха от съкровища — картини, скулптури, произведения на изкуството, не от тайнствени ръкописи, чиято стойност е известна само на учените. Но фанатикът Донати не можа да устои. За опроверженията на клаузата Filioque пълзят слухове от години. Искаше на всяка цена да ги притежава. — Монахът замълча, потънал в болезнени спомени. — Интересите на кардинала и на германците съвпадаха. Берлин искаше да ликвидира влиянието на Савароне Фонтини-Кристи. Донати не искаше той да посрещне онзи влак. Реши да му попречи. На всяка цена.

— Защо изобщо Донати беше замесен?

— Отново заради баща ти. Той знаеше, че нацистите имат могъщ приятел във Ватикана, и искаше да го компрометира като такъв. Кардиналът нямаше откъде да научи за втория влак освен от немците. Баща ти смяташе да се възползва от този факт. Това е цената, която той поиска от нас. Но тази цена доведе до екзекуцията в Кампо ди Фиори.

Виктор чу гласа на баща си, отекващ през десетилетията: *Джулиано Донати, позор за Ватикана... човек, който държи хората в подчинение със страх*. Савароне знаеше кой е врагът, но не си даваше сметка колко чудовищен е той.

Шината, поддържаща гърба му, беше започнала да се врязва в плътта. Стоеше изправен прекалено дълго. Стисна бастуна и отиде до стола пред бюрото. Седна.

— Знаете ли какво има в контейнера? — попита старецът тихо.

— Да, Бревър ми каза.

— Бревър не знаеше всичко. Беше му казана само част от истината. Какво ви обясни той?

Виктор почувства тревога. Погледна монаха в очите.

— Каза ми за опроверженията на клаузата Filioque, ръкописи, които отричат божествеността на Христос. И най-опасният от тях бил някакъв арамейски свитък, който поставял под въпрос самото му съществуване. От него можело да се заключи, че Христос изобщо не е съществувал.

— Не тези ръкописи са най-важното. Не е и пергаментът. Най-важното е една изповед, писана много преди тях. — Старецът извърна лице. Той вдигна ръце и кокалестите пръсти докоснаха бледата кожа на лицето му. — Опроверженията са нещо, върху което трябва да умуват

учените. Като част от тях, арамейският свитък е двусмислен и неясен. Обаче преди тридесет години, в разгара на една морална война, ако това не е алогизъм, публикуването на този ръкопис би могло да има катастрофални последици. За Бревър това беше достатъчно.

Виктор го гледаше като хипнотизиран.

— Каква е тази изповед? За първи път чувам за нея.

Монахът отново го погледна. В кратката пауза, преди да заговори, Виктор долови вътрешната борба, с която взема решението.

— Тя е всичко. Написана е на пергамент, изнесен от един римски затвор през шестдесет и седма година след Христа. Знаем датата, защото в документа се споменава за смъртта на Исус по еврейския календар. Тридесет и четири години преди това. Всичко съвпада с антропологичните изследвания. Писал я е човек, който се е скитал сляпо; говори за Гетсиман, Генизарет и Коринт, Понт, Галация и Кападокия. Не може да бъде никой друг освен Симон от Бетсаида, на когото е дадено името Петър. От човека, наречен Исус Христос. Това, което е записано на този пергамент, надминава човешкото въображение. Той трябва да бъде намерен на всяка цена.

Монахът млъкна и се втренчи във Виктор.

— И унищожен? — попита той тихо.

— Унищожен — отвърна старецът. — Но не поради причините, които биха могли да ви дойдат наум. Защото *нищо не* е променено и въпреки това *всичко* е променено. Клетвата ми не ми позволява да ви кажа повече от това. И нямаме много време. Ако можете да ни помогнете, трябва да го направите. Този пергамент може да промени историята на човечеството. Би трябвало да бъде унищожен преди векове, но безумието е взело връх. Това може да хвърли голяма част от света в ужасни мъки. Никой не може да оправдае това.

— Но вие казахте, че *нищо не* се е променило и все пак *всичко* се е променило. Едното изключва другото. Не разбирам.

— Изповедта е разбираема. С цялата мъка, която съдържа. Не мога да ви кажа повече.

— Баща ми знаеше ли за нея? Или сте му казали само това, което знаеше Бревър?

— Знаеше — отговори монахът от „Ксенопи“. — Опроверженията на Filioque са само материал за богословски дебати. Дори най-опасният от тях, както се изразихте, арамейският свитък,

може да се подлага на лингвистични тълкувания. Написан е на древен език. Савароне си е дал сметка за това. Бревър не. Но изповедта на пергамента не подлежи на никакви тълкувания. Единствено заради нея се налагаше да ангажираме баща ви. Той разбра и прие.

— Изповед, писана на пергамент в римски затвор — каза Виктор тихо. — И това е било в контейнера от Солун.

— Да.

Виктор замълча и се наведе напред, подпрян на бастуна си.

— Казахте, че ключът се намира някъде тук. Но защо? Донати е претърсил всяко ъгълче, всеки сантиметър от имението. Вие стоите тук от двадесет и пет години, и не сте открили нищо. Какво още ви остава?

— Думите на баща ви, произнесени в този кабинет.

— Какви бяха те?

— Че знакът ще бъде тук, в Кампо ди Фиори. Вдълбан за хилядолетия. Това бяха точните му думи: „гравирани за хилядолетия“. И че синът му ще разбере. Бил част от детството му. Само че на сина си той не е казал нищо. Убедихме се в това.

Виктор отказа да пренощува в голямата къща. Реши да остане в конюшната, да спи на леглото, в което беше положил мъртвия Барзини преди толкова много време.

Искаше да бъде сам и най-вече да е далеч от къщата, от мъртвите реликви. Трябваше да мисли, да преживее ужаса отново и отново, докато открие липсващата брънка. Защото сега частите бяха налице. Оставаше да намери връзката между тях.

Част от детството му. Не, не още. Не започвай оттам. Това ще дойде после. Започни с това, което знаеш, което си виждал, което си чул за себе си.

Стигна до конюшната и тръгна покрай празните ясли. Токът беше прекъснат и монахът му беше дал фенерче. Стаята на Барзини не беше променена. Гола, без никакви украшения. Тясното легло, протритият стол, обикновеният сандък, в който е държал малкото си вещи.

Стаята с принадлежностите също не беше променена. По стените висяха юзди и кожени ремъци. Той се отпусна на малката дървена пейка и пое въздух уморен. Угаси фенерчето — луната

светеше през прозорците. Застави ума си да се върне към ужасната нощ.

Трясъкът на автоматичната стрелба отново оглуши ушите му, обзеха го спомените, които го изпълваха с ужас. Облаците синкав дим бяха там, сгърчените тела на близките му, падащи едно след друго в смъртна агония, осветени от бялата светлина на прожекторите.

Шамполук е реката. Цюрих е реката!

Това беше отчаян вик, повторен, потретен. Предназначен за него, но изкрещан към висините, докато куршумите разкъсваха плътта на баща му.

Шамполук е реката!

Вдигната глава? Това ли беше? Главата, *очите*. Винаги очите. Миг преди да изкрещи думите, очите на баща му не бяха насочени към пътя, където беше залегнал той. *Не към него*.

Гледаше по диагонал, вдясно. Савароне гледаше към автомобилите, към *третия* автомобил.

Савароне е видял Джулиамо Донати! Познал го е! В мига преди смъртта си той е разбрал кой е убиецът му.

И гневният вик беше насочен нагоре към сина му, но отвъд него. Нагоре и отвъд... какво е това? Какво беше направил баща му в последния миг от живота си? Това беше липсващата брънка, липсващата връзка между елементите.

О, Боже! Някоя част от тялото му! Главата, раменете, ръцете. Какво?

Цялото тяло! Боже мили! Това беше предсмъртен жест с цялото тяло! Глава, ръце, длани! Наляво. Не към къщата, не към осветените стаи, а оттатък. *Оттатък къщата!*

Шамполук е реката...

Гората на Кампо ди Фиори!

Реката! Широкият планински поток, пресичащ гората. Тяхната „река“!

Тя беше част от детството му. Реката от неговото детство се намираше на четвърт миля в гората.

По челото му изби пот. Дишаше учестено и неравномерно, ръцете му трепереха. Стисна ръба на пейката под себе си. Беше изтощен, но сигурен. Изведнъж разбра — напълно, без сянка на съмнение.

Реката не беше нито в Шамполук, нито в Цюрих. Беше само на няколко минути пеша. По една пътека, утъпквана от поколения деца.

За хилядолетия.

Част от неговото *детство*.

Представи си гората, потока, скалите... скалите... *скалите*. *Морените* край потока, там, където беше най-дълбоко! Имаше една много голяма, от която скачаха във вира и на която се излежаваха на слънце... и на нея драскаха инициалите си и детински тайни послания... когато бяха деца...

Вдълбани в скалата за хилядолетия. *Неговото детство!* Дали Савароне е издълбал посланието си на същата скала?

Беше толкова ясно. Толкова *логично*. Разбира се, че го е направил.

21.

Нощното небе постепенно посивя, но слънцето не успя да пробие облаците. Скоро щеше да вали и студеният вятър духаше откъм северните планини.

Виктор тръгна по пътя към градините. Беше твърде рано, за да може да различи цветовете. Но и покрай пътеката нямаше цветя, както навремето. Това успя да забележи.

Намери пътеката с мъка, когато много внимателно се вгледа в неокосената трева. Когато навлезе в гората отатък градината, започнаха да се появяват познати от миналото неща — усуканото маслиново дръвче с дебели клони, няколкото брезии, около които сега се бяха увили бурени.

Потокият беше на не повече от стотина метра вдясно. Край него имаше брезии и борове. Огромни увивни растения преграждаха пътя.

Виктор спря. Изпраща клонка, излетя подплашена птица. Той се втренчи в храсталациите.

Тишина.

След това я наруши шумоленето на някакво малко животно. Вероятно беше обезпокоил заек. Странно, без изобщо да се замисля, реши, че е заек. Околността събуждаше отдавна забравени спомени — като деца тук бяха залагали капани за зайци.

Вече усещаше дъха на водата. Винаги беше усещал аромата на влагата още преди да чуе шума на потока. Листакът край него беше сочен, почти непроходим. Процеждащата се в почвата влага подхранваше хиляди корени и растителността беше буйна, израсла високо. С мъка си проби път към потока.

Левият му крак се оплете в някаква лиана. Той прехвърли тежестта си върху десния и с бастуна си се освободи, но изгуби равновесие. Бастунът падна от ръката му и се загуби в полумрака. Сграбчи някакъв клон, за да се задържи, но той се отчупи. Опитва се да се надигне с помощта на клона — бастунът беше изчезнал, не можеше да го намери. След това с клона продължи да си пробива път към брега на потока.

Стори му се по-тесен, отколкото си го спомняше. След това реши, че му се струва така заради сивкавия полумрак и избуялата гора наоколо. Тридесет години дърветата бяха расли, неограничавани от никого, и клоните им бяха надвиснали над водата.

Голямата морена беше вдясно от него, нагоре по течението, на не повече от двадесет метра, но гъсталакът беше такъв, че все едно беше на километър. Той започна да си пробива път натам с мъка. Всяко движение беше борба. На два пъти се блъсна в някакви стърчащи от земята неща — тесни и високи. Насочи надолу лъча на фенерчето. Бяха забити в земята ръждясали стоманени колове — като останки от потънал галеон.

Най-накрая стигна до основата на голямата скала. Едната ѝ страна беше надвиснала над водата. Погледна надолу и освети водата с фенерчето. Разбра, че годините са го направили предпазлив. Разстоянието до долу не беше повече от метър, но му се стори огромно. Спусна се полека и като пробваше дълбочината с клона, нагази в потока.

Водата беше студена — помнеше, че винаги е била такава — и стигна до кръста му. През тялото му преминаха ледени тръпки. Той потрепери и прокле възраста си.

Но беше там. Това беше важното.

Насочи фенерчето към скалата. Беше на няколко крачки от брега; трябваше да търси организирано. Можеше да загуби много време, ако преглеждаше едно и също място два и три пъти поради разсеяност. Трябваше да бъде честен със себе си — не беше сигурен колко време ще издържи на студа. Протегна пръчката и натисна повърхността на скалата с края на клона. Мъхът, който я беше покрил, падна лесно. Осветена от белия лъч на фенерчето, тя беше грапава — сякаш покрита с кратери.

При първите следи от човешка ръка сърцето му заби по-бързо. Бяха неясни, едва видими, но бяха там. Оставено от неговите ръце, преди повече от половин век. Линии, прорязани дълбоко в камъка, част от забравена детска игра. „В“-то се виждаше най-ясно от всичко — беше се постарал неговата буква да е написана както трябва. След това имаше „к“, следвано от нещо като числа. И „п“, отново следвано от числа. Вече не помнеше какво означава това.

Разчисти мъха около драскотините. Имаше и други знаци — някои му се струваха смислени. Преди всичко инициали, тук и там груби рисунки на дървета, стрелки и кръгове, направени от деца.

Напрегна поглед. Пръстите му оголваха и опипваха все по-голяма площ. Направи две вертикални линии с клона, за да отбележи къде е търсил, и се премести нататък в ледената вода, но скоро студът стана нетърпим и трябваше да излезе на брега, за да потърси топлина. Ръцете и краката му трепереха от студа и годините. Коленичи във влажните хрусталаци и се загледа в парата, която излизаше от устата му. След малко се върна във водата и продължи оттам, докъдето беше стигнал. Мъхът стана по-гъст и откри още няколко знака, подобни на първите. „В“, „к“ и „п“ — едва забележими, следвани от цифри. И изведнъж разбра, че не е сгрешил, като е дошъл тук, в потока, край този камък.

Клисура! Пътека! Та той винаги беше записвал, регистрирал преходите им в планината!

Част от детството му.

Боже! При това каква част! Всяко лято Савароне събираше синовете си и отиваха за няколко дни да се покатерят в планините на север. Не бяха опасни катерения — правеха преходи и спяха на палатки. За всички тях това бяха едни от най-хубавите дни на лятото. И им даваше карти, така че да знаят къде са били. А Виторио, най-големият, винаги отбелязваше преходите върху скалата на потока — тяхната „река“.

Бяха кръстили морената „Аргонавт“ и на нея отбелязваха планинските си одисеи. В планините на тяхното детство.

В планините.

Влакът от Солун беше отишъл в планините! Контейнерът с документите беше някъде там!

Той се подпря на клона и продължи. Достигна най-издадената част на скалата и водата се вдигна до гърдите му. Металната шина, поддържаща гърба му, се вледени. И колкото по-нататък отиваше, толкова убеждението му ставаше по-твърдо — не беше сгрешил, че е тук. Драскотините ставаха все повече и повече.

Корпусът на „Аргонавт“ беше покрит със знаци за отдавна забравени пътувания.

Изведнъж получи спазъм от студената вода и изпусна клона. Бързо протегна ръка, за да го улови, но изгуби равновесие и падна — по-скоро се плъзна по повърхността на скалата. Успя да се закрепил с помощта на клона.

Вгледа се в скалата само на сантиметри от очите му, малко над водната повърхност. Видя къса хоризонтална, дълбоко вдълбана линия. Беше направена с длето.

Закрепи се колкото може, прехвърли клона в лявата си ръка и заопипва скалата под водата.

Проследи линията, която тръгваше от хоризонталната вдълбнатина. Продължаваше право надолу и изведнъж свършваше.

7. Беше 7.

Не приличаше на никой от останалите знаци, не беше драскулка, направена от неуверена детска ръка, а дълбока, издълбана с длето цифра. Беше не по-висока от пет сантиметра, но дълбочината ѝ беше почти сантиметър.

Беше открил знака! *Вдълбан за хилядолетия!* Послание, изрязано в скалата, издълбано с длето!

Виктор приближи фенерчето още повече и заопипва скалата нататък с треперещи пръсти. Боже мой! Нима е това? Нима моментът най-после настъпи?! Въпреки студа и мокротата кръвта нахлу в главата му, пулсът му се ускори. Искаше му се да изкрещи, но първо трябваше да е сигурен.

По средата на вертикалната линия на седмицата, на около два сантиметра вдясно, имаше чертичка. След това още една вертикална черта... 1, следвана от още една, но по-къса, наклонена вдясно, под ъгъл с друга вертикална... 4. Беше четири.

Седем, тире, едно, четири. Почти изцяло потопени под водата.

След четворката имаше още една къса хоризонтална линия. Тире. След това заоблена... продължаваше надолу...

2.

Седем, тире, едно, четири, тире, две...

Имаше още една вдълбнатина, но не беше цифра. Няколко къси, прави линии, съединени помежду си... като кутия... квадрат. Съвсем правилен квадрат. Разбира се, че е цифра!

0.

Седем, тире, едно, четири, тире, две, нула.

Какво означаваше това? Дали възрастта на Савароне не го е накарала да остави послание, което не би могъл да разбере никой освен него самия? Възможно ли е всичко останало да е така логично, а посланието — не. То не му говореше нищо.

7-14-20...

Дата? Дали не беше дата?

„Боже! — помисли си Виктор. — Та това е четиринадесети юли!“ Рожденият му ден.

Денят на Бастилията. През целия му живот това беше източник на шеги. Фонтини-Кристи, роден на великата дата на Френската революция.

14 юли... две, нула... 20. 1920 година.

Това беше ключът на Савароне. Нещо се е случило на този ден. Какво беше то? Кое е това нещо, което баща му е счел за толкова важно събитие в живота на сина си? То трябва да е нещо много по-значително от друг път, от другите му рождени дни.

Прониза го болка — за част от секундата — и той разбра, че ще се повтори многократно. Отново, както винаги, започна от кръста. Металната шина беше студена като лед. Студът беше проникнал до мускулите и сухожилията му. С чувствителни като на хирург пръсти той опипа скалата около издълбаните с длето цифри. Около датата нямаше нищо. Виктор заби клона в тинята на дъното и с мъка тръгна към брега. Когато водата стигна до бедрата му, спря, за да си поеме дъх. Пристъпите на болка се учестиха. Беше си навредил повече, отколкото предполагаше. Започваше да се схваща. Стисна челюсти. Трябваше да излезе от водата и да легне. Посегна към висящите над брега лиани, спъна се и падна на колене. Фенерчето изхвърча от ръката му и потъна в папратта. Виктор сграбчи оголените корени пред себе си и започна да се придърпва нагоре, като се оттласкваше с бастуна. Изведнъж замря.

На брега отгоре стоеше човек. Едър мъж, облечен в черно, неподвижен, втренчен в него. Около гърлото му, в остър контраст с черната одежда, имаше бяла яка. Свещеническа. Лицето му, доколкото можеше да се види в полумрака, беше невъзмутимо. Но в очите, които го пронизваха, имаше огън и омраза.

Мъжът заговори — бавно, натъртено, изпълнен с ненавист:

— Антихристът се върна.

— Вие сте Гаетамо — каза Виктор.

— Един човек с автомобил дойде да наблюдава къщата ми край Варезе. Знам чий е този автомобил. Знам и кой е човекът. Служи на еретика от „Ксенопи“. Този, който живее в Кампо ди Фиори. Дойде, за да ме задържи настрана.

— Но не е успял.

— Не. — Отлъченият от църквата свещеник не си даде труд да обяснява повече. — Значи тук е. През всичките тези години отговорът е бил тук. — Плътният му глас сякаш плуваше във въздуха. — Какво е оставил? Име? На какво? Банка? Някоя постройка в миланските фабрики? Мислихме за всичко това. Претърсихме всичко.

— Каквото и да е, за вас то не означава нищо. Нито за мен.

— Лъжец! — отговори Гаетамо тихо със смразяващия си, монотонен глас. Той обърна главата си наляво, после надясно. Спомняше си. — Претърсихме тези гори сантиметър по сантиметър. Помислихме да ги изсечем и изгорим, но се бояхме да не заличим нещо важно. Претърсихме и дъното на потока. Немците ни дадоха инструменти... но не открихме нищо. Големият камък беше издраскан с безсмислици, включително и рождената дата на един суетен, седемнадесетгодишен младеж, решил да я увековечи в камъка. Но не намерихме нищо.

Виктор се сепна. *Гаетамо го каза*. С една кратка фраза отлъченият от църквата свещеник бе отключил вратата. *Суетен седемнадесетгодишен младеж*, оставил знак в скалата. Но не той беше написал тази дата. Донати беше открил ключа, но не го бе разпознал. Толкова просто! Един седемнадесетгодишен младеж издълбава важната дата в скалата. Толкова естествено, толкова незабележително.

И сега си спомни. Почти всичко.

14.07.1920 г. Седемнадесетият му рожден ден. Спомни си то, защото като него през целия си живот не бе имал друг. Савароне наистина беше невероятен! *Част от детството му*. Именно на седемнадесетия му рожден ден получи от баща си най-жадувания подарък — възможността да се изкачи в планината без по-малките си братя. Наистина да се *изкачи* — над обикновената височина, много над втръснатите му досегашни лагери и ниски възвишения.

На седемнадесетия му рожден ден Савароне му подари истинска алпийска раница, от тези, които носят опитните планинари. Не че баща

му имаше намерение да го заведе на Юнгфрау — те никога не се изкачваха на големи върхове. Но това първо пътешествие — *сам с баща си* — за него беше признание за мъжественост. Раницата и походът в планината за него бяха символи на нещо друго, много важно за него. Те бяха доказателства, че е пораснал в очите на баща си.

Беше забравил. Дори и сега не беше сигурен, защото имаше и други пътешествия, други години. Дали това първо пътуване не беше в Шамполук? Трябва да е било... Но къде точно? Това вече не можеше да си спомни.

— ...животът ти да завърши във водата.

Гаетамо говореше нещо, но Виктор не беше чул. Единствено заплахата достигна до съзнанието му. На този побъркан човек не можеше да обясни нищо.

— Открих само безсмислени драскулки, както казахте. Детска игра.

— Открил си това, което по право принадлежи на Христос! — избухна Гаетамо и гласът му срязва горската тишина. Той приклекна на коляно и приближи лицето си на сантиметри от Виктор. Очите му бяха разширени и пламнали. — Намерил си меч на архангела от пъкъла! Стига вече лъжи! Кажи ми какво откри!

— Нищо.

— Лъжец! Защо си тук? Старец като теб в тази кал и вода?! Какво намери в потока? На скалата?

Виктор се вгледа в трескавите очи на Гаетамо.

— Защо съм тук? — повтори той въпроса и изпъна врат, изтегна измъчения си гръб, лицето му се сгърчи. — Аз съм стар. Имам спомени. Помислих си, че отговорът може да е някъде тук. Като деца драскахме по тази скала разни неща. Но сте се убедили сами. Няма нищо. Само драскулки. Помислих си... не, нямаше нищо. И да е имало, вече го няма.

— Видях те! Ти опипваше скалата и на едно място спря! Беше си тръгнал!

— Нима бих могъл да стоя дълго във водата? Погледнете ме!

Гаетамо поклати бавно глава.

— Наблюдавах те! Имаше вид на човек, който е открил това, което търси.

— Видели сте това, което сте искали да видите. Не това, което реално е било пред очите ви.

Виктор се подхлъзна. Клонът, с който се подпираше във водата се заби още по-дълбоко в тинята. Свещеникът протегна едната си ръка и го улови за косата. Дръпна с всички сили и го изтегли на брега, като изви главата му на една страна. Болката беше непоносима и обхвана цялото му тяло. Широко отворените безумни очи над него в полумрака не бяха очи на застаряващ мъж със свещеническо расо, напомниха му за очите на един друг фанатик, отпреди тридесет години.

Гаетамо видя. И разбра.

— Тогава помислихме, че си мъртъв. Нямаше начин да оживееш. И този факт убеди нашите отци, че си от ада!... Ти го помниш! Защото сега смятам да довърша онова, което започнахме преди тридесет години! И с всеки строшен кокал ще имаш шанс, както и тогава, да ми кажеш какво си открил. Но без да ме лъжеш. Ще спре да те боли, когато ми кажеш истината!

Гаетамо се наведе напред. Започна да извива главата на Виктор, да притиска лицето му към пръстта, да разкъсва кожата му, да спира дъха му.

Виктор се опита да се измъкне. Свещеникът удари челото му в един възлест корен. От раната потече кръв, влезе в очите му, заслепи го, накара го да побеснее. С дясната си ръка улови китката на Гаетамо; отлъченият свещеник изви ръката му навътре, докато пръстите му не изпукаха. След това го изтегли по-навътре на брега, без да спира да извива главата и врата му, при което шината се връзваше в гърба му.

— Няма да престана, докато не ми кажеш истината!

— *Свиня! Свиня на Донати!* — Виктор се дръпна настрана. Гаетамо го посрещна с удар в ребрата. Болката беше парализираща, нетърпима.

Клонът. *Клонът!* Виктор се претърколи наляво, все още стиснал конвулсивно отчупения клон с лявата си ръка. Гаетамо беше напипал шината и започна да я тегли и извива, а тя се връзваше все повече и повече в кожата.

Виктор започна да дърпа клона нагоре. Усети как крайт докосва гръдния му кош. Беше назъбен... Ако можеше да намери пролука между себе си и чудовището... достатъчна, за да го забие в лицето, в шията му...

Моментът дойде. Гаетамо се изправи на коляно. Беше достатъчно.

Виктор тласна клона нагоре с всичката сила, която успя да събере, и го заби в тялото отгоре. Чу вик на изненада, крясък, който изпълни гората.

След това в сивия полумрак отекна гръм. Беше изстрел от едрокалибрено оръжие. Разлетяха се птици. Тялото на Гаетамо падна напред върху Виктор и се претърколи настрани.

Клонът беше забит в шията му, а на гърдите отдолу се виждаше голяма рана, подгизнала от кръв.

— Бог да ми прости — каза монахът от „Ксенопи“ някъде в тъмнината.

Над Виктор се спусна мрак. Усети как се свлича във водата и как треперещи ръце го дърпат нагоре. Последните му мисли, удивително спокойни, бяха за синовете му. Тези ръце, които се опитваха да го спасят, биха могли да са ръцете на синовете му. Но те не биха треперили.

ЧАСТ ВТОРА

22.

Майор Андрю Фонтайн седеше вдървено на бюрото си и слушаше звуците на утринта. Беше осем без пет и кабинетите постепенно се пълнеха. По коридорите се носеха гласове. Денят в Пентагона започваше.

Имаше пет дни, за да размисли. Не, не да мисли, да *действа*. Нямаше за какво толкова да мисли. Трябваше да действа, да попречи. Да прекрати това, което Адриан и неговите „загрижени граждани“ са започнали.

Тяхната организация беше най-нужната нелегална организация в армията. Тя се занимаваше точно с това, с което си мислеха, че се занимават недоволните, но без да разрушава системата, без да изважда на показ слабостите. Поддържаше силата и илюзията за сила. Това беше най-важното. Бяха опитвали по друг начин. Организацията им не беше родена над чаша бренди във Вашингтон, сред снимки на Пентагона, окачени по стените. Глупости! Беше родена в една колиба на Делтата на Меконг. След като се върна от Сайгон и каза на тримата си подчинени офицери какво е станало в щаба на командването.

Отиде в Сайгон със законни оплаквания и доказателства за корупция в снабдяването. Всяка седмица в района на Делтата изчезваше оборудване за стотици хиляди долари, зарязано от Южновietнамската армия още при първите признаци, че ще има сражение, и след това се появяваше на черния пазар. Командващите на вьетнамските части теглеха пари от банките, купуваха с тях наркотици и ги разпространяваха чрез пласъорските мрежи в Хю и Да-нанг. Милиони долари потъваха без следа във войната и никой не можеше да направи нищо.

О, той занесе доказателствата си в Сайгон, направо в щаба. И какво му отговориха? Благодариха му и го увериха, че ще разследват. А

какво имаше да разследват? Беше им предоставил доказателства за десетина съдебни дела.

Един генерал го покани на чашка.

— Слушай, Фонтайн — каза му той. — По-добре малко корупция, отколкото да избухне целият склад с муниции. Тези хора са крадци по природа, не можем да ги променим.

— Бихме могли да им дадем няколко урока, сър. Пред очите на всички.

— За Бога! И без това имаме достатъчно проблеми в Щатите. Подобно нещо веднага ще влезе в работа на антимилиитаристите. Слушай, имаш прекрасна служебна характеристика. Не я разваляй!

Тогава започна всичко, тогава се роди организацията им. „Очи“. Самото име подсказваше каква е тя — група хора, които наблюдават и регистрират. И с течение на времето четиримата станаха петима, после седем. Наскоро се беше присъединил и осми човек — капитан Мартин Грийн от Пентагона. Водеше ги отвращението. В армията командваха проститутки с размекнати колене. Много внимаваха да не би да обидят някого. Що за командване имаше армията на най-силната нация в света?

Беше се случило и още нещо. С течение на времето, докато броят на улучените растеше, бяха осъзнали очевидното — те трябваше да бъдат наследниците! Те бяха неподкупни, те бяха елит!

Тъй като по нормалните канали не биха постигнали нищо, трябваше да действат по друг начин. Да събират документи, да попълват досие за всеки мошеник, за всеки корумпиран тип, едър или дребен. Силни бяха тези, които можеха да се противопоставят на мошениците, които можеха да ги накарат да пълзят в калта. И да правят това, което те искат от тях.

Почти бяха успели. След три години събиране на помия. Боже! Индокитай беше пълен с това! Скоро Щяха да постигнат своето. Щяха да отидат в Пентагона и да поемат нещата в свои ръце. Само хора като тях притежаваха необходимите качества и решителност, за да ръководят сложната военна машина на страната. Не, не се заблуждаваха. Те бяха елитът.

На него това му се струваше логично. Баща му би го разбрал, ако можеше да поговори с него. Някой ден и това би могло да стане. Още от най-ранна възраст беше живял с гордостта, със силата, с

влиятелността. С властта... да, власт. Това не беше мръсна дума. Тя трябваше да принадлежи на тези, които знаят какво да правят с нея. Той имаше право на нея по рождение.

И Адриан искаше да ликвидира всичко това. Не, нямаше да успее. Нямаше да унищожи „Очите“.

...може да постигнем споразумение... Това каза Адриан при разговора им под навеса за лодки.

И беше прав. Можеше и да се споразумеят. Само че не за това, което си мислеше Адриан и „обезпокоените му граждани“. Много неща щяха да се случат преди това.

Пет дни. Адриан не беше научен да предвижда различни възможности. Практически, физически алтернативи — не абстрактни думи и „позиции“. Армията щеше доста да се потруди, докато го намери на 10 000 мили от Вашингтон, във военната зона, под прикритието на специална секретна мисия. Имаше достатъчно кураж, за да го направи.

В Сайгон имаше един лигльо, който ги беше предал. Трябваше да научи кой е той — един от шест възможни. Това беше първата причина да замине. Да го намери... и да вземе решение.

След като разбере кой е и вземе решението, всичко нататък щеше да е лесно. Щеше да инструктира останалите. Показанията им щяха да са синхронизирани, единни.

Дори и армията имаше нужда от доказателства. И нямаше да има начин да се сдобие с такива.

Осмият член на групата тук, във Вашингтон, можеше сам да се погрижи за себе си. Капитан Мартин Грийн беше стоманен човек. И умен. Би могъл да устои на всякакъв огън, отправен срещу него. Беше евреин. Ако началниците във Вашингтон започнеха да му създават неприятности, щеше да замине за Израел още същия миг и Израелската армия само щеше да спечели от това.

Андрю погледна часовника си. Минаваше осем, беше време да се види с Грийн. Не можеше да рискува снощи. Адриан и хората му искаха да разберат кой е неизвестният офицер от Пентагона. Външните телефони също не бяха сигурни. С Марти трябваше да поговори на четири очи. Не можеше да се чака до следващата им редовна среща. Преди края на деня трябваше да се качи на самолета за Сайгон.

Бяха се разбрали никога да не ги виждат заедно. Ако случайно попаднеха един на друг, на някоя конференция или на коктейл, трябваше да се правят, че се виждат за първи път. Връзката между тях трябваше да остане скрита на всяка цена. Това беше от особена важност. Срещаха се само на усамотени места и винаги по предварително уточнен график. При тези срещи те обединяваха компрометиращата информация, която бяха успели да задигнат от Пентагона през седмицата, запечатваха документите в плик и ги изпращаха до една пощенска кутия в Балтимор. Пазеха документацията си на много места.

В случай на непредвидени обстоятелства или когато единият се нуждаеше от съвета на другия, прибегваха до телефонна „грешка“ през централата на Пентагона. Това беше знак да намерят някакъв предлог, да напуснат службата и да тръгнат към един бар в централната част на града. Андрю беше „сгрешил“ номера преди два часа.

Барът беше евтин, тъмен и безвкусно обзаведен, а в дъното му имаше усамотени сепарета, от които добре се виждаше входът. Андрю седна в едно от тях и започна да върти в ръката си чашата бърбън, който не го интересуваше. Не сваляше очи от входа, на около десет метра от него. При всяко отваряне на вратата в тъмното помещение нахлуваха ярките слънчеви лъчи. Грийн закъсняваше. Това не беше обичайно за него.

Вратата се отвори още веднъж и на прага се очерта силуетът на мускулист, набит мъж с широки рамене. Беше Марти — цивилен, с бяла отворена риза и вълнени панталони. Той кимна на бармана и тръгна към дъното на бара. Всичко у него издава сила, помисли си Андрю. От здравите му крака, до рижата късо подстригана коса.

— Съжалявам, че се забавих — каза той и седна срещу Андрю.
— Отбих се у дома да се преоблека. Излязох през задния вход.

— Има ли причина?

— Може би да, може би не. Снощи изкарах колата от гаража и ми се стори, че ме следят. Тъмнозелен форд. Смених посоката, той тръгна след мен. Прибрах се у дома.

— В колко часа стана това?

— Около осем и половина, девет без четвърт.

— Съвпада. Затова те повиках. Очакват да видят с кого се срещам. От вашия отдел. Да осъществя контакт веднага. Предполагам, че следят поне още десетина други.

— Кой са те?

— Един от тях е брат ми.

— Брат ти?

— Той е адвокат. Работи за...

— Знам кой е той и за кого работи — прекъсна го Мартин. — Хитри са като чакали.

— Не си споменавал, че знаеш за него. Защо?

— Нямаше причина. Това са няколко типа от правосъдието. Организиран ги е един черен на име Невинс. Знаем какво правят. Пъхат си носа в контрактите за доставки повече, отколкото ни се иска. Но нямат нищо общо с нас.

— Сега вече имат. Затова ти се обадох. Един от шестимата във Виетнам е пропаял. Разполагат с писмените му показания. И с един списък. Осем души, седем идентифицирани.

Грийн присви очи. Заговори бавно, тихо:

— Какви ги дрънкаш, по дяволите?

Андрю му разказа. Когато свърши, Грийн не помръдна.

— Това черно копеле Невинс беше в Сайгон преди две седмици по съвсем друга работа. Нямаше нищо общо с това.

— Сега вече има.

— У кого са показанията? Има ли копия?

— Не знам.

— Защо правят тази отсрочка?

— И това не знам.

— Трябва да има някаква причина! Дявол да го вземе! Защо не попита?

— Чакай, Марти! Всичко ми дойде като гръм от ясно небе...

— За това си се обучавал, нали? Да не се стряскаш от подобни неща! Можеш ли да разбереш?

Андрю отпи глътка бърбън. Досега не беше виждал капитана в такова състояние.

— Не мога да се обадя на брат си. Нищо няма да ми каже.

— Хубаво семейство, няма що. Да живеят братята! Може би аз ще успея да разбера. Имаме хора в правосъдието. Нашият отдел се

грижи за гърба си. Ще видя какво мога да направя. Къде точно в Сайгон е документацията? Тя е в дъното на всичко.

— Не е в Сайгон, а във Фан-тиет, на крайбрежието. В един ограден склад. Само аз знам къде точно. Два шкафа сред хиляди други сандъци на разузнаването.

259

— Добре. — Грийн кимна одобрително.

— Ще замина за Сайгон още днес следобед. Най-напред ще проверя документацията. Измислих си една внезапна проверка.

— Добре — кимна Грийн отново. — Ще разбереш ли кой е издрънкар?

— Да.

— Сигурно е Чък Барстоу. Струва ми се, че хитрее. Има прекалено много награди.

— Не го познаваш.

— Познавам методите му.

Андрю се стресна от тези думи. Брат му ги беше употребил във връзка с организацията им.

— Той е добър офицер...

— Храбростта — прекъсна го Грийн — в случая няма нищо общо. Провери първо него.

— Ще го проверя. — Андрю се раздразни от присъдата на капитана и реши да си го върне. — Какво става с Балтимор? Тревожа се.

Писмата до Балтимор вземаше един двадесетгодишен братовчед на Грийн.

— При него няма грешка. По-скоро би се гръмнал, отколкото да ни предаде. Бях при него миналата седмица. Ако беше станало нещо, щях да разбера.

— Сигурен ли си?

— Не си струва да говорим. Искам да знам повече за проклетите показания. Когато притиснеш Барстоу, искай да ти каже какви ги е дрънкар думата по думата. Вероятно са му дали копие и на него. Виж дали той има военен адвокат.

Майорът отпи отново, отбягвайки изпитателния поглед на Грийн. Андрю не харесваше тона на капитана — та той му заповядваше! Но в

края на краищата в момент на криза не беше лошо да имаш такъв човек край себе си.

— Какво можеш да разбереш в правосъдието?

— Повече, отколкото онова черно копеле може да си представи. Имаме специален фонд за глупаците, които си пъхат носа във военните доставки. Не ни интересува кой ще спечели някой и друг долар в повече, щом оборудването ни трябва спешно. После можеш да се чудиш как нископлатените правителствени адвокати ходят на почивка на Карибските острови. — Грийн се усмихна и се облегна. — Мисля, че ще се справим. Без нашите документи не могат да ни направят нищо. Иначе офицерите непрекъснато пишат оплаквания за нередности, какво толкова?

— Точно това казах на брат ми — отговори Андрю.

— Виж, него не мога да разбера — каза Грийн и се наведе напред. — Каквото и да правиш там, най-напред го премисли добре. Ако използваш грубости, първо събери фактите и го прави от разстояние.

— Мисля, че в тази област имам повече опит от теб. — Андрю запали цигара. Въпреки нарастващото му раздразнение ръката му не трепереше. Беше доволен от това.

— Сигурно имаш — каза Грийн небрежно. — Имам нещо за теб. Мислех, че ще може да почака до следващата среща, но няма смисъл да го задържам.

— Какво е то?

— Миналия петък пристигна едно допитване. От конгресмен на име Сандър. В комисията по въоръжените сили е. Отнасяше се за теб, така че го изтеглих.

— Какво искат?

— Не много. Питат колко време ще се задържиш във Вашингтон, къде си служил досега. Пуснах рутинен отговор. Първокласен кадър, надежден офицер, не се предвижда преместване.

— Чудя се какво ли...

— Не съм свършил — прекъсна го Грийн. — Обадох се на секретаря на този сенатор и го попитах защо конгресменът се интересува от теб. Той погледна папките си и каза, че не се интересува конгресменът, а някакъв човек на име Дакакос. Теодор Дакакос.

— Кой е той?

— Гръцки корабен магнат. Много богат. От ранга на твоето семейство.

— Дакакос? Никога не съм чувал за него.

— Тези гърци са опасни. Може би иска да ти подари нещо. Яхта или твой собствен батальон.

Андрю сви рамене:

— Дакакос? Яхта мога да си купя и сам. Батальон бих — приел.

— И това можеш да си купиш — каза Грийн и стана от масата. — Приятно пътуване. Обади ми се веднага щом се върнеш.

— Какво смяташ да правиш?

— Ще науча всичко, което мога, за черното копеле Невинс.

Грийн бързо се запъти към изхода. Андрю щеше да изчака пет минути и да излезе след това. Трябваше да се отбие в апартамента си. Самолетът излиташе в един и половина.

Дакакос? Теодор Дакакос?

Кой е той?

Адриан стана от леглото бавно — спусна на земята първо единия, после и другия си крак съвсем тихо, за да не я събуди. Барбара спеше, но сънят ѝ беше лек и неспокоен.

Беше едва девет и половина вечерта. Взе я от летището малко след пет. Беше отменила семинарите си за четвъртък и петък, защото беше твърде възбудена, за да обучава студенти от факултативния летен курс.

Беше одобрена да асистира на антрополога професор Саркис Кертепиан от Чикагския университет, който в момента проучваше находки от района на Асуанския язовир. Барбара беше във възторг. Не се стърпя и реши да се качи на самолета за Вашингтон, за да разкаже на Адриан. Когато в нейния свят нещата вървяха както трябва, тя се изпълваше с ентузиазъм — беше учен, който никога нямаше да загуби способността си да се удивлява.

Странно. И Адриан, и Барбара бяха навлезли в професиите си с чувство на гняв. Той заради събитията в Сан Франциско, тя — заради талантиливата си майка, на която бе отказано полагащото ѝ се място на преподавател в университета именно защото беше майка. Жена без право на достъп до университетските среди. И двамата бяха открили в

професиите си стойности, които далеч надхвърляха първоначалния гняв.

Това беше част от връзката помежду им.

Адриан прекоси стаята тихо и седна на един фотьойл. Погледът му се спря на куфарчето му върху нощното шкафче. Нощем той никога не го оставяше във всекидневната — Невинс го беше предупредил да внимава. Понякога той се вманиачаваше за такива неща.

Невинс също беше навлязъл в професията си с гняв. Именно гневът му го поддържаше. Не само трудностите, с които непрекъснато се сблъскваше като цветнокож, тръгнал да се изкачва през препятствията, издигнати от недоверчивата система на белите, но и гневът на адвокат, който се сблъскваше с толкова много беззакония, при това в града, в който се създават законите.

А разкриването на тайната група на военните го беше разгневilo извън всякаква мярка. Тези елитарни офицери, прикриващи улики за престъпления, за да ги използват за свои цели, за него бяха по-опасни от всичко друго.

Когато разбраха, че в списъка влиза и името на майор Андрю Фонтайн, Невинс помоли Адриан да се оттегли. Бяха станали много близки приятели, но нищо не биваше да попречи да изобличат заговорниците.

Братята са си братя. Дори и белите.

— Изглеждаш толкова сериозен. И толкова гол! — Барбара отмахна кичура светлокестенява коса от лицето си и се обърна настрана, прегърнала възглавницата.

— Извинявай. Събудих ли те?

— Боже! Не. Само бях задрямала.

— Лъжа. Хъркането ти се чуваше чак до Белия дом.

— Ти лъжеш. С адвокатската си уста... Колко е часът?

— Десет и двадесет — отговори той и погледна часовника си.

Тя седна в леглото и се протегна. Завивката падна до кръста ѝ. Хубавите ѝ пълни гърди се откриха и привлякоха погледа му. Почувства възбудата. Тя забеляза, че я гледа, и се облегна назад, като придърпа завивката.

— Сега ще поговорим — каза тя твърдо. — Имаме цели три дни, за да се докараме до пълно изтощение. Докато денем ти ходиш на лов

за мечки, аз ще стоя тук и ще се кипря като държанка. Удовлетворението гарантирано.

— Трябва да правиш всичките тези неща, които правят неакадемичните дами. Да прекарваш часове във фризьорския салон, да ходиш на млечни бани, да се отпускат. Имаш уморен вид.

— Сега няма да говорим за мен — каза Барбара и се усмихна. — Досега говорихме само за мен. Как вървят нещата при теб? Или не бива да ми казваш? Сигурна съм, че Невинс смята, че подслушват апартамента му.

Адриан се засмя и кръстоса крака. Посегна към пакета цигари и запалката на масичката пред себе си.

— Манията му за преследване си остава непроменена. Вече не оставя папките с делата в кабинета си. Държи всичките важни документи в куфарчето си и бас хващам, че не си виждала такова нещо.

— И защо го прави?

— Не желае да прави копия. Знае, че типовете от горния етаж ще го отстранят от половината дела, ако знаят колко бързо напредва.

— Това е изумително!

— Това е потресаващо — каза той.

Извън телефонът. Адриан стана от стола и бързо отиде до апарата върху нощното шкафче.

Беше майка му. Не можеше да скрие тревогата в гласа си.

— Обади се баща ти.

— Как така се обади? Какво искаш да кажеш?

— Миналия понеделник замина за Париж. След това за Милано...

— Милано!? Защо?

— Ще ти обясни сам. Искат с Андрю да дойдете тук в неделя.

— Чакай малко. — Адриан се замисли. — Мисля, че няма да мога.

— Трябва.

— Ти не разбираш и не мога да ти обясня в момента, но Анди няма да иска да ме види. Аз също не съм сигурен, че искам да го видя. Дори си мисля, че при възникналите обстоятелства, не бива да се виждаме.

— Какво говориш? — Гласът на майка му изведнъж стана студен. — Какво сте направили?

Адриан пое дъх и отговори:

— Заемаме противоположни позиции при един... спор.

— Каквото и да е, то е без значение. Баща ви има нужда от вас. — Тя започна да губи самоконтрола си. — Нещо му се е случило. Нещо му се е случило! Едва можеше да говори!

Последваха няколко пукания по линията и се намеси глас на телефонистка:

— Мистър Фонтайн, съжалявам, че ви безпокоя, но за вас има спешен разговор.

— О, Боже! — прошепна майка му по телефона от Ню Йорк. — Виктор...

— Ще ти позвъня, ако е нещо за него, обещавам — каза Адриан бързо. — Добре, свържете ме.

Не успя да каже нищо повече. Гласът, който чу в слушалката беше истеричен. На плачеща, пищяща, отчаяна жена.

— *Адриан! О, Боже, Адриан! Той е мъртъв! Убиха го! Мъртъв е, Адрианни!*

Писъците изпълниха стаята. А ужасът от тях накара Адриан да изпита шок, какъвто никога досега не беше изпитвал... Смърт. Смърт, която касасе него.

Гласът беше на Карол Невинс. Жената на Джим.

Идвам веднага!

— Обади се на майка ми — каза той на Барбара, докато се обличаше колкото се може по-бързо. — У дома й. Кажи й, че не е за татко.

— Кой е?

— Невинс.

— Боже...

Адриан хукна по коридора и влезе в асансьора. Задържа пръста си на бутона. Тези асансьори бяха бавни... прекалено бавни! Най-накрая стигна долу, излетя навън и хукна през фойето към стъклената врата на входа.

— Извинете! Моля ви! Пуснете ме да мина, ако обичате! Най-накрая излезе навън и изтича до едно спряло такси. Даде адреса на Невинс.

Какво се беше случило? Какво, по дяволите, се беше случило? Какво искаше да каже Карол? Убили са го? Как така са го убили? Кой го е убил? Боже! Мъртъв ли е наистина?

Джим Невинс мъртъв? Корупция — да, алчност — разбира се, измами — естествено, но *убийство*?

Две пресечки преди апартамента на Невинс спряха на червен светофар и той щеше да полудее. Още две пресечки!

Таксито потегли веднага с превключването на светофара, ускори, но малко след това рязко спря. Улицата беше задръстена от автомобили. Някъде напред проблясваха полицейски лампи. Движението беше спряно.

Адриан изскочи от таксито и хукна напред между колите, колкото се може по-бързо. Полицейски коли преграждаха авеню „Флорида“. Полицаи надуваха свирки и със светлоотражателните си ръкавици насочваха движението на запад.

Той изтича към преградата. Полицаяте на няколко метра от него се развикаха:

— Не може да минете, мистър!

— Върни се, приятел! Нямах работа там!

Но Адриан имаше работа. И премина. Шмугна се между спрените полицейски коли и хукна нататък, към мигащите светлини, край една купчина изкривен метал и изпочупени стъкла. Позна я веднага. Колата на Джим Невинс. Или това, което беше останало от нея.

Задните врати на една линейка бяха отворени и двама санитарии носела към нея носилка, на която имаше изцяло покрит с чаршаф човек. Отстрани вървеше трети човек с черна лекарска чанта в ръка.

Адриан приближи и отмести с ръка полицаая, който се мъчеше да му прегради пътя.

— Пазете се! — каза той твърдо, макар че гласът му трепереше.

— Съжалявам, мистър, но мога да ви...

— Аз съм прокурор! А този човек е мой приятел!

Лекарят долови отчаянието в гласа му и махна на полицаая. Адриан посегна към чаршафа, но ръката на лекаря улови китката му.

— Приятелят ви негър ли е?

— Да.

— И името му е Невинс?

— Да.

— Мъртъв е, повярвайте ми. По-добре не гледайте.

Адриан дръпна чаршафа. Призля му, беше едновременно вцепенен и ужасен от това, което видя. Половината лице на Невинс беше откъснато. Виждаха се повече кости и кръв, отколкото кожа. Половината врат също липсваше.

— О, Боже!

Лекарят отново зави трупата с чаршафа и махна на санитарите да го качват на линейката. Беше млад човек, с дълга руса коса и момчешко лице.

— По-добре седнете — някъде — каза той на Адриан. — Опитих се да ви предупредя. Хайде, елате. Ще ви заведа до някоя кола.

— Не, не. Благодаря. — Адриан потисна гаденето си и се помъчи да си поеме въздух, но не му стигаше.

— Какво се случи?

— Изглежда, е правел ляв завои, за да влезе в гаража, и някакъв голям камион е налетял на него с пълна скорост.

— Камион?

— С ремарке. От тези със стоманените брони. Карал е, сякаш се е намирал на магистралата.

— Къде е сега?

— Не се знае.

— Спрял само за миг с надут клаксон, след това дал газ и изчезнал. Един свидетел каза, че бил камион за даване под наем. Имало надпис отстрани. Вероятно ченгетата вече са сложили патрули на всички пътища.

Изведнъж Адриан си спомни, изумен, че успя, и сграбчи лекаря за ръкава:

— Можете ли да ме преведете през полицията до колата му? Моля ви, важно е!

— Аз съм лекар, не съм полицаи.

— Моля ви! Опитайте!

Младият лекар издиша през зъби и кимна:

— Добре. Ще ви превода. Но не правете никакви глупости!

— Просто искам да видя нещо. Казахте, че камионът е спрял за малко.

— Знам със сигурност, че е спрял — каза русият лекар тайнствено. — Хайде, елате.

Те отидоха до разбитата кола. Беше смачкана откъм кормилото, навсякъде имаше счупени стъкла. Резервоарът беше напръскан с пяна и белите кълба бяха влезли през счупения прозорец.

— Ей, докторе! Какво правиш? — Гласът на полицаия звучеше ядосано и уморено.

— Хайде, хлапе, назад! — извика втори. Младият лекар вдигна нагоре чантата си:

— Съдебномедицински оглед, приятелю! Не спори с мен. Обади се веднага в участъка!

— Какво?

— Какъв оглед?

— Чу ме много добре. Съмнения за убийство. Той избута Адриан напред и му нареди:

— Хайде, лаборант, вземай пробите и да се махаме. Доста ми дойде.

Адриан погледна в колата.

— Видя ли нещо? — попита лекарят натъртено.

Видя. Куфарчето на Невинс липсваше.

Двамата се върнаха през полицейския кордон към линейката.

— Наистина ли видяхте нещо? — попита лекарят.

— Да — отговори Адриан вцепенен, без да е сигурен, че разсъждава нормално. — В колата трябваше да има нещо, а го нямаше.

— Добре. А сега ще ви кажа защо ви заведох да погледнете.

— Какво?

— Вие видяхте приятеля си. Не бих позволил на жена му да го види. Лицето и вратът му бяха срязани от стъкла и парчета метал.

— Да... видях. Знам. — Адриан отново почувства гаденето в стомаха си.

— Но вечерта е доста топла. Струва ми се, че прозорецът откъм кормилото е бил отворен. Не мога да се закълна, че е било така, колата е много смачкана, за да се разбере, но не е изключено приятелят ви да е получил изстрел от упор през прозореца.

Адриан повдигна вежди. Нещо в главата му прещрака. Думите, които брат му беше употребил преди седем години в Сан Франциско, прокълняха в ума му:

...там има война... куришумите са истински!

Сред документите в чантата на Невинс бяха и показанията на офицера от Сайгон. Уликите срещу „Очите“.

А той беше дал на брат си предупредителен срок от пет дни!

Боже! Какво беше направил!

Взе такси и отиде в полицейския участък. Документите му на прокурор му позволиха да поговори кратко с един сержант.

— Ако има някаква мръсна игра, ще я открием — каза полицаят и погледна Адриан с неодобрението, с което полицаите гледат на адвокатите, които ги обсаждат след подобни инциденти.

— Той беше мой приятел и имам причини да смятам, че има мръсна игра. Открихте ли камиона?

— Не. Знаем, че не е на никоя от магистралите. Щатската полиция е предупредена.

— Бил е взет под наем.

— Знаем това. Проверяваме агенциите. Защо не се приберете у дома, мистър?

Адриан се опря на ръба на бюрото на сержанта и каза:

— Имам чувството, че не ме вземате много на сериозно.

— В този участък съобщават за десетина смъртни случая всеки час. А вие какво искате да направя, мистър? Да зарежа всичко останало и да изпратя всички хора да търсят един избягал след катастрофа шофьор?

— Ще ви кажа какво искам, сержант. Искам съдебномедицинската експертиза на всички черепни травми на починалия. Ясно ли е?

— Какво говорите? — попита полицаят презрително. — Черепни...

— Искам да знам, кой му е пръснал черепа.

23.

Влакът от Солун взе последната си жертва, мислеше Виктор, докато лежеше в леглото и слънчевите лъчи струяха през прозорците в дома му, гледащи към океана. Нямаше причини заради него да има повече убийства. Енричи Гаетамо беше последният убит, но в тази смърт нямаше тъга.

На самия него му оставаше, много, малко време. Виждаше го в очите на Джейн, в очите на лекарите. Трябваше да се очаква — беше получил твърде много отсрочки. Успя да продиктува всичко, което си спомни за онзи далечен юлски ден, някъде в зората на живота му. Беше се мъчил да проникне в най-затънтените кътчета на паметта си и се отказа да взема наркотиците, които му даваха, защото заедно с болката те щяха да притъпят и спомените му. Контейнерът от Солун трябваше да бъде намерен и съдържанието му да бъде оценено от достойни хора с чувство за отговорност. И на всяка страна трябваше да се предотврати възможността — колкото и малка да беше тя — той да бъде открит случайно, от случайни хора. Смяташе да натовари синовете си. Сега всичко беше в техни ръце. Те щяха да направят това, което той не успя — ще открият контейнера от Солун.

Но преди да говори със синовете си, трябваше да научи още нещо. Колко знаеше Рим? Какво Ватиканът беше научил за влака от Солун? Затова тази сутрин той беше поканил един човек. Един свещеник на име Ланд — монсеньорът от Ню Йорк, който го беше посетил в болничната му стая преди няколко месеца.

Виктор чу стъпките пред вратата и тихите гласове на Джейн и посетителя. Свещеникът беше дошъл.

Тежката врата се отвори тихо. Джейн въведе монсеньора и излезе, като затвори вратата. Свещеникът застана в другия край на стаята. В ръцете си държеше тежка кожена книга.

— Благодаря ви, че дойдохте — каза Виктор.

Свещеникът се усмихна и докосна кожената корица на книгата.

— *Завладявай с милост. В името на Бога.* Това е историята на рода Фонтини-Кристи. Реших, че ще ви хареса. Купих я преди много време от една книжарница в Рим.

Свещеникът остави книгата на нощното шкафче. Двамата си стиснаха ръцете и Виктор си даде сметка, че се проучват един друг.

Ланд не беше на повече от петдесет, среден на ръст, с широки рамене. Чертите на лицето му бяха остри, а очите под гъстите вежди — по-тъмни от късата му сивееща коса — бяха кафяви. Приятно лице с интелигентен поглед.

— Боя се, че това е израз на суета. Обичай със съмнителна стойност, някъде от началото на века. Отдавна никой не издава такива книги... На италиански е...

— Остарял северняшки език — добави Ланд. — Английският еквивалент според мен е езикът, който са говорили в двора на кралица Виктория.

— Вие имате едно преимущество пред мен. Не познавам езиците така добре.

— Но достатъчно за Лох Торидън.

— Да, достатъчно. Моля ви, седнете, монсеньор Ланд. — Виктор посочи стола до леглото.

Свещеникът седна и двамата се погледнаха в очите. Виктор каза:

— Преди няколко месеца ме посетихте в болницата. Защо?

— Искях да се запозная с човека, чийто живот съм изучил така задълбочено и... Мога ли да говоря откровено?

— Нямаше да сте тук сега, ако нямаште такова намерение.

— Казаха ми, че може да умрете. И проявих дързостта да се надявам, че ще ми позволите да изпълня последните обреди.

— Това наистина е откровено. И дръзко.

— Давам си сметка за това. Ето защо не дойдох повече при вас. Вие сте толерантен човек, мистър Фонтайн, но не можахте да скриете чувствата си.

Виктор се вгледа в свещеника. Видя същата тъга, която му беше направила впечатление в болницата.

— Защо ви е интересувал животът ми? Нима Ватиканът продължава проучванията си? Струва ми се, че каузата на Донати беше отхвърлена.

— Ватиканът винаги проучва. Изследва. Непрекъснато. А Донати не беше просто отхвърлен. Той беше отлъчен от църквата, тленните му останки не бяха погребани според светия католически обичай.

— Това е отговор на последните ми два въпроса. Не и на първия. Защо вие?

Свещеникът кръстоса крака и преплете пръсти върху коляното си.

— Аз съм историк. Занимавам се с политическа и социална история. Това е друг начин да се каже, че издирвам несъвместимите отношения между църквата и заобикалящата я действителност през дадени исторически периоди. — Ланд се усмихна. — Основната задача на подобна работа е да се докаже добродетелността на църквата и заблудата на всеки, който ѝ се противопоставя. Но добродетелността не винаги е била налице. Разкрити са немалко пропуски в морала и справедливостта. — Ланд вече не се усмихваше. Правеше признание.

— Екзекуцията на Фонтини-Кристи според вас е пропуск в морала? В справедливостта?

— Моля ви — каза свещеникът тихо, натъртено. — И двамата знаем как се нарича подобен акт. Убийство. Невъзможно е да бъде оправдан и е непростим.

Виктор отново забеляза тъгата в очите му.

— Приемам това, което казвате. Не го разбирам, но го приемам. И се превърнах в обект на политическите и социалните ви изследвания?

— Наред с много други въпроси на времето. Сигурен съм, че си давате сметка за тях. Макар че през годините имаше и много добри неща, имаше и много непростими. Вашето семейство явно спада към втората категория.

— И започнахте да се интересувате от мен?

— Да. Превърнахте се в моя идея-фикс — каза Ланд и се усмихна смутено. — Не забравяйте, че аз съм американец. Учих в Рим и името Виктор Фонтайн ми беше добре известно. Чел съм за работата ви в следвоенна Европа, вестниците бяха пълни с подробности. Знаех за влиянието ви както в държавния, така и в частния сектор. Можете да си представите изненадата ми, когато разбрах, че Виктор Фонтайн и Виторио Фонтини-Кристи са един и същи човек.

— Има ли много информация в архивите на Ватикана?

— За Фонтини-Кристи, да. — Ланд кимна към подвързаната в кожа книга на нощното шкафче. — Малко преднамерена, боя се. Като в тази книга, но, разбира се, не така ласкателна. За вас лично няма нищо

съществено. Съобщава се за съществуването ви. Първият син на Савароне Фонтини-Кристи, понастоящем американски гражданин, известен под името Виктор Фонтайн. Нищо повече. Описанието свършва със съобщението, че останалите живи членове на фамилията Са убити от германците. И това е всичко. Дори датата липсва.

— Колкото по-малко е документирано, толкова по-добре.

— Да. Така че аз проучих архивите на съда по репарациите. Те бяха доста по-пълни. И това, което в началото беше само любопитство, се превърна в шок. Пред съдиите вие сте произнесли обвинения. Обвинения, които ми се сториха невероятни, невъзможни, нетърпими... Защото се отнасяха до Църквата. Бяхте споменали едно име, Джулиано Донати. Това беше всичко, от което имах нужда. Това беше липсващата брънка.

— Да не би да искате да кажете, че за Донати не се споменава в документацията за Фонтини-Кристи?

— Сега вече се споменава. Но тогава не. Сякаш архивистите не бяха имали смелостта да признаят връзката между Донати и семейството ви. Както обикновено, след анатемата документите му са били запечатани. И след смъртта му са били намерени у един негов помощник...

— Отец Енричи Гаетамо — прекъсна го Виктор тихо. Ланд замълча.

— Да, Гаетамо — каза той след малко. — Получих разрешение да счупя печатите. Прочетох параноичните писания на един побъркан, самообявил се за светец фанатик. — Ланд отново замълча за малко със зареян поглед. — Това, което открих там, ме заведе в Англия. При един човек на име Тийг. Срегнах се с него само веднъж, в къщата му в провинцията. Валеше дъжд и той непрекъснато ставаше, за да подклажда огъня. Никога не съм виждал човек, който толкова много си гледа часовника. А беше пенсионер и нямаше никаква работа.

Виктор се усмихна.

— Казвал съм му много пъти. Това е негов лош навик.

— Да, били сте добри приятели. Научих това бързо. Той е изпитвал страхопочитание към вас.

— Страхопочитание? Алек? Не мога да повярвам. Той беше пряк човек.

— Каза ми, че никога не го е признавал пред вас. Чувствал е, че го превъзхождате.

— С нищо не го е показал.

— Каза ми и много други неща. Всичко. За екзекуцията в Кампо ди Фиори, за бягството през Челе Лигуре, за Лох Торидън, Оксфордшър, за жена ви и синовете ви. И за Донати. За това, че е крил името от вас.

— Не е имал избор. Ако знаех, можех да навредя на Лох Торидън.

Ланд пусна ръце и свали крака си на пода. Сякаш търсеше подходящите думи.

— Тогава за първи път чух за влака от Солун.

Виктор рязко вдигна поглед от ръцете на свещеника и го погледна в очите.

— Но това не е логично. Вие сте чели документите на Донати.

— Точно така. Изведнъж те ми се изясниха. Безумните бълнувания, откъслечните фрази, споменаванията на затънтени места... всичко това изведнъж доби смисъл. Дори и в най-личните си писания Донати не споменава за какво става дума... Страхувал се е. Всичко се свежда до този влак. И това, което е било в него.

— Не знаете ли какво е то?

— Научих. Можех да разбера и по-бързо, но Бревър отказа да ме приеме. Почина няколко месеца, след като направих опит да се срещна с него. Отидох в затвора, където лежеше Гаетамо. Той плю срещу мен през металната мрежа, стискаше я с нокти, докато не разкървави дланите си, но все пак достигнах до нещо. Разбрах кой е източникът. Константинопол, Патриаршията. Успях да получа аудиенция при един от старейшините на „Ксенопи“. Беше много възрастен и ми каза всичко. Във влака от Солун са се намирали опроверженията на клаузата Filioque.

— И това е всичко?

Монсенъор Ланд се усмихна.

— От теологическа гледна точка това е достатъчно. За този възрастен човек и съперниците му в Рим тези документи са представлявали съответно триумф и катастрофа.

— Нима не представляват същото и за вас? — Виктор наблюдаваше свещеника внимателно.

— Не. Днешната църква не е църквата на отминалите столетия, дори не и на отминалите поколения. Казано по-просто, тя не би оцеляла, ако не се променяше. По-възрастните се придържат към нещата, които според тях са безспорни... В повечето случаи не им остава нищо друго. Безполезно е да ги разубеждаваме. Времето променя всичко без сътресения, нищо не остава такова, каквото е било. С всяка изминала година старото поколение ни оставя и Църквата все по-бързо се придвижва към царството на социалната отговорност. Тя има силата да прави големи добрини, да облекчава в духовен и физически смисъл огромни страдания. Говоря това, защото имам известен опит. Защото съм част от всичко това. Ние сме по цялото земно кълбо. Сега вече сме *заедно* с останалия свят.

Виктор извърна поглед. Свещеникът беше свършил описанието на един стремеж към доброто в потъналия в лишения свят.

— Значи не знаете точно какво има в тези документи от Солун.

— Нима има някакво значение? В най-лошия случай — основания за нови теологически спорове. Противопоставяне на доктрини. Важното е, че е съществувал един човек и името му е Исус от Назарет... неговите думи идат от сърцето. Те са достигнали до нас благодарение на арамейските и библейските писатели както християни, така и нехристияни. Нима има някакво значение дали го наричат дърводелец, пророк или Божи син? Важното е, че той е говорел истината, такава, каквато я е виждал, както му се е явила свише. Неговата искреност, ако щете, е най-важното, а тя не подлежи на съмнения.

Дъхът на Виктор секна. Мислите му се върнаха назад, в Кампо ди Фиори, където старият монах от „Ксенопи“; му бе разказал за изповедта, направена в римския затвор.

Това, което е записано на този пергамент, надминава човешкото въображение. Той трябва да бъде намерен на всяка цена... унищожен... защото нищо не е променено и въпреки това всичко е променено.

Унищожен.

Важното е, че той е говорел истината, такава, каквато я е виждал, както му се е явила свише. Неговата искреност, ако щете, е най-важното, а тя не подлежи на съмнения...

Дали наистина не подлежи?

...защото нищо не се е променило и въпреки това всичко се е променило.

Каквото и да означаваха тези противоречащи си думи, само изключителни хора биха могли да вземат правилно решение какво да правят с документите. Трябваше да подготви за синовете си списък.

Свещеникът на име Ланд беше възможен кандидат.

Четири масивни метални остриета на витлото забавиха движението си и спряха, а металният корпус се разтrese и замря. Един от екипажа отвори люка и спусна малката стълба. Майор Андрю Фонтайн се появи в люка и слезе на летището във военновъздушната база „Кобра“ във Фан-тиет.

Разполагаше с документи, които му осигуряваха достъп до секретните складове долу на пристанището. Смяташе да изиска джип от офицерския гараж и да се отправи натам незабавно. Да се добере до един шкаф в четвърти склад. Там бяха документите на организацията. И щяха да останат там — най-сигурното място в Югоизточна Азия, но първо трябваше да се увери, че нищо не е пипано. След този склад трябваше да отиде на още две места — на север до Дананг и после отново на юг, през Сайгон към Делтата. Към Кан-то.

В Кан-то беше капитан Джеръм Барстоу. Марти Грийн беше прав. Барстоу беше предателят. Другите се съгласиха.

— Барстоу се държеше като човек, чиято съвест не е чиста. В Сайгон го бяха виждали с един юрист на име Таркингтън и не беше трудно да се досетиш защо — Барстоу готвеше защитата си, а щом е така, значи се готвеше да потвърди показанията си. Той не знаеше къде са документите, но ги беше виждал. Виждал? Дявол да го вземе! Двадесет или тридесет от тях беше подготвил лично. Показанията му биха били гибелни. Не можеха да позволят това.

Юристът на име Таркингтън беше в Да-нанг. Без да подозира, щеше да се срещне с още един член на организацията. И това щеше да е последният човек, с когото разговаря. В тъмна уличка, с нож в корема, с оляна от уиски риза и воняща на уиски уста.

След това Андрю щеше да отлети към Делтата. Към предателя Барстоу. Щеше да го застреля някоя проститутка — те се купуваха лесно.

Той тръгна по горещия бетон към постройката. Очакваше го някакъв полковник. В първия момент Андрю се разтревожи. Дали нещо не се беше объркало? Петте дни не бяха минали! След това видя, че полковникът се усмихва, малко снизходително, но все пак приятелски.

— Майор Фонтайн? — Поздравът беше придружен от протегнатата ръка. Полковникът не очакваше да му отдаде чест.

— Слушам, сър. — Ръкостискането беше кратко.

— Получихме телеграма от Вашингтон. Направо от министерството. Трябва да се върнете у дома. Колкото се може по-бързо. Съжалявам, че трябва да ви го кажа, но става дума за баща ви.

— Баща ми? Нима е починал?

— Въпрос на време. Имате приоритетно разрешение да се качите на всеки самолет, излитащ от Тан Сон Нхут.

Полковникът му подаде плик с червени ръбове, с печат на генералния щаб в Сайгон. Подобни даваха на куриерите за свързка с Белия дом или с висшето командване.

— Баща ми боледува от много години — каза Андрю замислено. — Това не е неочаквано. Тук имам само един ден работа. Ще бъда в Тан Сан Нхут утре вечер.

— Както решите. Главното е, че ви открихме и ви предадохме съобщението.

— Да, предадохте ми го — отговори Андрю.

Адриан беше в телефонната кабина и слушаше уморения глас на сержанта от полицията. Той лъжеше. Или по-вероятно някой беше излъгал него. Според съдебномедицинската експертиза по черепа, врата и горната част на гръдния кош на Невинс, Джеймс — чернокож, жертва на пътнотранспортно произшествие с неизвестен извършител — нямаше следи от рани, несвързани с претърпяната злополука.

— Изпратете ми експертизата и рентгеновите снимки — каза Адриан рязко. — Имате адреса ми.

— Към нея нямаше приложени рентгенови снимки отговори сержантът машинално.

— Тогава ги намерете! — Адриан затвори телефона.

Лъжи! Навсякъде лъжи и измами!

Но неговата лъжа беше най-голямата. Излъга себе си, прие тази лъжа и я използва, за да убеди другите. Беше застанал пред групата много разтревожени юристи от Министерството на правосъдието и им беше казал, че делото срещу военните не може да бъде пуснато в ход. Че се налага да се съберат нови улики, да се сдобият отново със загубените писмени показания. Че да се отиде в съда само с няколко имена, е безсмислено.

Но не беше безсмислено! Моментът беше напълно подходящ да се противопоставят на военните и да изискат пълно разследване. Беше убит човек, а уликите, намиращи се у него, бяха изчезнали от местопрестъплението. Това само по себе си беше достатъчно силна улика! Разполагаха с имената. Най-съществената част от показанията.

Би трябвало да действа!

Но не можеше да го направи. Името на брат му беше първо в списъка. Да възбуди следствие, би означавало да го обвини в убийство. Не можеше да има друго заключение. Андрю беше негов брат, близък. Не беше готов да го нарече убиец.

Адриан излезе от телефонната кабина и тръгна по тротоара към хотела си. Андрю беше тръгнал от Сайгон. Беше заминал миналия понеделник и не се искаше голямо въображение, за да се досетиш защо. Брат му не беше глупав. В момента подготвяше защитата си. Там, където бяха извършени престъпленията — заговор, прикриване на доказателства, възпрепятстване на правосъдието. Мотиви — комплексни, не съвсем лишени от основания, но въпреки това престъпни.

Но не и убийство на една вашингтонска улица.

О, Боже! Дори и сега лъжеше себе си! Или, за да бъде снизходителен, той отказваше да приеме възможното. Хайде! Признай го! Кажи го! Помисли си го!

Възможно беше!

Осмият член на организацията се намираше във Вашингтон. Който и да е, той беше убил Невинс. И не би се задействал, ако не е получил сведенията, предадени от единия на другия брат преди няколко дни под навеса за лодки на родителите им.

Още с пристигането си Андрю щеше да научи, че следствието още не е възбудено. Организацията му щеше да остане невреждима още известно време, свободна да маневрира и манипулира.

Все пак имаше нещо, което можеше да я спре. Да я спре веднага и да успокои групата уплашени юристи, които се чудеха дали и тях не може да ги сполети това, което беше сполетяло Невинс. Те бяха юристи, не командоси.

Адриан щеше да се вгледа в очите на брат си и ако в тях доловеше смъртта на Джим Невинс, щеше да отмъсти. Ако военният беше дал нареждането за екзекуцията, тогава трябваше да бъде унищожен.

Или пак лъжеше сам себе си? Би ли могъл да нарече брат си убиец? Би ли могъл наистина?

Какво, по дяволите, искаше баща им? Какво значение можеше да има то?

Двата стола бяха поставени един срещу друг от двете страни на леглото. Така беше добре. Щеше да раздели вниманието си между двамата — те бяха различни хора, реакциите им щяха да бъдат различни. Джейн предпочете да остане права. Беше поискал от нея нещо ужасно — да разкаже на синовете им за влака от Солун. Всичко от игла до конец. Трябваше да разберат, че влиятелни хора, институции, дори цели правителства биха могли да се задействат заради документите в контейнера. Така, както се бяха задействали преди тридесет години.

Сам не би могъл да им разкаже това. Той умираше — умът му бе достатъчно бистър, за да си даде сметка за това. Трябваше да запази силите си, за да може да отговори на въпросите им, за да може да ги натовари с бремето си. Защото отговорността на Фонтини-Кристи беше тяхна.

Влязоха в стаята заедно с майка си. Толкова високи, еднакви, но все пак толкова различни... Единият с униформа, а другият с неподлежащо на описание яке и памучни панталони. Русокосият Андрю беше ядосан. Беше изписано на лицето му — мускулите на челюстта му непрекъснато се свиваха, устните му бяха стиснати, погледът му — безизразен, замъглен.

Адриан изглеждаше неуверен. Сините му очи питаха, челюстта му беше увиснала, устните — леко разтворени.

Той наведе глава и прокара ръка през тъмната си коса. На лицето му беше изписано колкото съчувствие, толкова и изумление.

Виктор посочи столовете. Братята се спогледаха за миг. Беше невъзможно да се определи какво видяха в очите си. Каквото и да ги беше отчуждило един от друг, трябваше да изчезне. Тяхната нова отговорност изискваше това. Те седнаха. В ръцете си държаха ксерокопия от спомените му за 14 юли 1920 година. Беше казал на Джейн да им ги даде да ги прочетат предварително. Не трябваше да губи време с излишни обяснения. Нямахте сили.

— Няма да губим време в сантиментални приказки. Чухте какво ви каза майка ви, прочетохте каквото съм написал аз. Предполагам, че

имате въпроси.

— Ако предположим — започна Андрю, — че този контейнер може да се намери, ще стигна и до това, какво после?

— Ще приготвя един списък с имена. Пет или шест души, не повече. Не е лесно да се спреш на някого. Ще го предадете на тях.

— А какво ще правят те с него?

— Това ще зависи от съдържанието на контейнера. Може да го покажат на света, да го унищожат, да го погребат отново...

— Има ли избор? — намеси се Адриан. Адвокатът у него се почувства обезпокоен. — Според мен няма. Контейнерът не е наш. Трябва да стане достояние на обществеността.

— И да предизвика хаос? Последствията трябва да бъдат преценени много внимателно.

— Някой друг знае ли за ключа към местоположението? — попита майорът. — Къде сте ходили на 14 юли 1920 г.

— Не. А и не би им говорило нищо. Вече много малко хора знаят за влака от Солун и какво наистина има в контейнера. Старците от „Ксенопи“. Единият от тях е в Кампо ди Фиори, но на него не му остава много време.

— И ние не трябва да казваме на никого — продължи майорът. — Никой освен нас не трябва да знае.

— Никой. Има хора, готови да разменят половината арсенали на света за тази информация.

— Аз не бих стигнал чак дотам.

— Така ще постъпиш, ако не мислиш. Майка ви ви обясни. Освен опроверженията и арамейският свитък, в контейнера се намира и стар пергамент, на който е написана една изповед, която може да промени историята на религията. Ако смяташ, че правителствата, нациите ще стоят като безразлични наблюдатели, дълбоко се лъжеш. Андрю замълча. Адриан погледна него, после Виктор.

— Колко време смяташ, че ще отнеме това? Да открием този... контейнер?

— Според мен около месец. Ще ви трябва оборудване, планински водачи, около седмица проучвания на място... Струва ми се, не повече.

Адриан вдигна нагоре ксерокопията.

— Имаш ли представа колко голям район ще трябва да претърсим?

— Трудно е да се каже. Зависи какво ще намерите там, какви промени са настъпили. Но ако паметта ми не ме лъже, пет до осем квадратни мили.

— Пет до осем квадратни мили! И дума не може да става — каза Андрю натъртено, но без да повишава глас.

— Съжалявам, но ми се струва безумно. Това може да отнеме години. Става дума за Алпите! И един сандък, не по-голям от ковчег, заровен в дупка, която може да е навсякъде.

— Най-логичните места не са безброй. Търсенето може да се сведе до един, най-много три или четири прохода, високо в планината, там, докдето ние никога не стигахме.

— Картографирали съм не една и две бойни операции — каза майорът бавно, почти снизходително. — Подценяваш един невероятно труден проблем.

— Не мисля така. Всичко зависи от това, което ще откриете на място. Дядо ви беше педантичен до краен предел. Той преценяваше всички възможни аспекти на дадена ситуация, всички вероятности. — Виктор замълча и се премести върху възглавницата. — Савароне беше възрастен човек. Наоколо бушуваше война и никой не си даваше сметка за това по-добре от него. В Кампо ди Фиори не би оставил никакъв знак, но не мога да повярвам, че там, в самата област, не е оставил нищо. Знак, някакво послание... каквото и да е. Това би било в стила му.

— А къде да търсим? — попита Адриан и за миг погледна брат си. Майорът се бе втренчил в страниците пред себе си.

— Записал съм възможностите — отговори Виктор. — В самото село Шамполук имаше едно семейство планински водачи. Казват се Голдони. Наемал ги е баща ми, преди това неговият баща. На север от селото имаше странноприемница. От поколения я държеше семейство Капомонти. Винаги сме отсядали при тях. Тези хора бяха най-близки на Савароне. Ако е казал нещо на някого, най-вероятно го е казал на някой от тях.

— На този излет сте ходили преди повече от петдесет години — възрази Адриан тихо.

— Семействата в планините са много близки. Две поколения не са толкова много. Ако Савароне е казал нещо, бащата ще го предаде на най-голямото дете. Запомнете — дете, син или дъщеря. — Виктор им се усмихна уморено. — Още какво ви иде наум? Въпросите ви биха могли да събудят други спомени.

Започнаха да задават въпроси, но те не събудиха нищо. Виктор беше възстановил всичко, което можеше. Всичко останало беше изтрито от паметта му.

Докато Джейн не се сети нещо. И докато слушаше думите ѝ, Виктор се усмихна. Синеоката англичанка Джейн имаше забележителна памет за подробности.

— Ти пишеш, че железопътната линия се вие през планините на юг от Зермат и се спуска към Шамполук, като минава покрай няколко спирки по желание. Просеки между гарите за улеснение на туристите и скиорите.

— Да, така беше преди войната. В днешно време превозните средства се движат по-лесно в снеговете.

— Струва ми се логично. Този сандък, ти казваш, че е бил голям и тежък, не може да е бил пренасян на ръце. Следователно влакът би трябвало да е спрял на някоя от тези просеки, за да може контейнерът да бъде натоварен на нещо.

— Така е. И какво?

— Е, има, или е имало само няколко такива спирки между Зермат и Шамполук. Колко каза, че са били?

— Немалко. Девет или десет.

— Тогава това няма да помогне много... Съжалявам.

— На север от Шамполук... Първата спирка се наричаше „Орлов връх“, струва ми се. След това идваше „Свраче гнездо“ и... — Виктор млъкна. *Птици. Имена на птици.* Събуди се един спомен, но не отпреди тридесет години, а отпреди няколко дни. В Кампо ди Фиори. — Картината — добави той тихо.

— Каква картина? — попита Адриан.

— Под Богородицата. В кабинета на баща ми. Една ловна сцена. С птици.

— А всяка от онези спирки е имала някаква птица в името си? — каза Андрю и се наведе напред. — Какви птици имаше на картината?

— Не помня. Светлината беше слаба, а аз се мъчех да събера мислите си. Не съм се заглеждал в нея.

— На дядо ли е била — попита Адриан.

— Не съм сигурен.

— Не можеш ли да се обадиш по телефона? — попита майорът; Прозвуча като заповед.

— Не. Кампо ди Фиори няма никаква връзка с външния свят. Само една пощенска кутия в Милано, при това на името на подставената фирма.

— Майка каза, че там живее някакъв стар монах. Как съществува при това положение? — Майорът не беше удовлетворен от отговора на баща си.

— Не ми мина през ум да го попитам — отговори Виктор. — Имаше един човек, шофьор. Взе ме с колата от Милано. Реших, че той е връзката на монаха с околния свят. Разговарях със стареца почти цяла нощ, но мислите ми бяха другаде. За мен той беше враг. И го разбра.

Андрю погледна брат си.

— Ще минем през Кампо ди Фиори — каза той рязко.

Адриан кимна и се обърна към Виктор:

— И няма начин да те убедя, че е по-добре да предадем всичко това в ръцете на други? На учени с чувство за отговорност?

— Не — отговори Виктор. — Учените ще се намесят по-късно. Преди това... нищо. Не забравяйте с какво си имате работа. Съдържанието на този контейнер може да се окаже много опасно за цивилизования свят. Изповедта на пергамента е мощно оръжие, не се съмнявайте в това. На този етап никаква комисия не би могла да поеме отговорност. Опасността е твърде голяма.

— Разбирам — каза Адриан и се облегна, разгръщайки страниците. — Споменавах името Анаксас, но не ми стана много ясно. Пишеш: „*Бащата на Анаксас е бия машинистът на влака, убит от монаха.*“ Кой е този Анаксас?

— Нарочно го спестих, в случай че написаното попадне в чужди ръце. Не искам да се разбере. Анаксас е Теодор Дакакрс.

Нещо изпращя. Майорът държеше в ръце дървен молив. Беше го счупил на две. Брат му и баща му го гледаха изненадано.

— Извинете — само каза Андрю.

— Чувал съм това име — обади се Адриан, — но не мога да си спомня къде.

— Той е грък. Корабен магнат. Монахът от влака е бил негов чичо, брат на баща му. Този монах е убил брат си. Това е наредил орденът, за да погребат със себе си тайната.

— Дакакос знае ли това? — попита майорът тихо.

— Да. Нямам представа точно каква роля играе той, но знам, че търси отговори на някои въпроси. И контейнера.

— Не можеш ли да му се довериш? — попита адвокатът.

— Не. За влака от Солун не мога да се доверя на никога — Виктор въздъхна дълбоко. Ставаше все по-трудно да говори, не му достигаше дъх, нямаше сили.

— Добре ли си? — Джейн бързо застана до съпруга си. Наведе се и сложи длан на бузата му.

— Да — отговори Виктор и ѝ се усмихна. След това погледна синовете си. — Това, което искам от вас, е нещо много сериозно и не е мой каприз. Вие имате свой собствен живот, собствени интереси. Разполагате с пари. — Виктор вдигна ръка веднага. — Бързам да добавя, че това е ваше право. На мен също беше дадено не по-малко, полага се и на вас. В това отношение нашето семейство е привилегировано. Но тази привилегированост налага някои отговорности на тези, които разполагат с нея. Понякога се налага да изоставим за известно време собствените си интереси и да се заемем с нещо друго, което не търпи отлагане. Сега това време е дошло.

Вие живеете отделно. Опонирате си, подозирам, във философските и политическите си възгледи. В това няма нищо лошо, но тези различия са незначителни в сравнение с това, с което се заемате сега. Вие сте братя, внуци на Савароне Фонтини-Кристи и трябва да направите това, което неговият син не успя да направи. Привилегированото ви положение не може да ви помогне, не търсете такова нещо.

Беше свършил. Повече не можеше да каже нищо. Всяко вдишване беше болезнено.

— И през всичките тези години ти никога не спомена... — В очите на Адриан отново се появи въпрос. В тях имаше и тъга, и възхищение. — Боже, как ли си се чувствал!

— Пред мен имаше две възможности. Да изпълня дълга си или да умра нищожество. Изборът не беше труден.

— Трябваше да ги убиеш — каза майорът тихо.

Застанаха отвън на алеята пред къщата. Андрю се облегна на капака на наетия „Линкълн-Континентал“ със скръстени на гърдите си ръце. Следобедното слънце блестеше в лъснатите му копчета и отличителни знаци.

— Отива си — каза той.

— Знам — отговори Адриан. — Той също го знае.

— Ние оставаме.

— Оставаме — съгласи се адвокатът.

— Това, което иска той, за мен е по-лесно, отколкото за теб. — Андрю погледна към прозорците на втория етаж.

— Какво искаш да кажеш?

— Че съм практичен човек. Ти не си. По-добре е да работим заедно.

— Изненадан съм. Да се съгласиш, че бих могъл да съм от полза... Това трябва да наранява суетата ти.

— В подобни неща няма егоизъм — каза Андрю спокойно. — Можем да съкратим времето наполовина, ако си разпределим възможните места. Спомените му са разпокъсани, говори за най-различни места. Не си спомня добре терена. Имам известен опит в подобни неща. — Андрю се изправи и се отдели от колата. — Адриан, мисля, че трябва да се върнем назад. Седем години. Преди Сан Франциско. Можеш ли да го направиш?

Адриан погледна втренчено брат си.

— Ти си единственият, който може да отговори на този въпрос. И, моля те, не ме лъжи. Никога не си бил добър лъжец. Не и пред мен.

— Нито пък ти пред мен.

Погледите им се срещнаха; никой не трепна.

— В сряда вечерта беше убит един човек. Във Вашингтон.

— Бях в Сайгон. Знаеш това. Кой е той?

— Чернокож адвокат на име...

— Невинс — прекъсна го Андрю.

— Боже! Ти си знаел!

— За него — да. Не знаех, че е бил убит. Откъде да знам?

— Заради организацията ти! У него бяха показанията срещу вас! Те бяха взети от колата му!

— Да не си мръднал с ума? — Майорът говореше бавно, спокойно. — Може и да не ни харесваш, но не сме глупаци. Ако го свържат дори и косвено с някой от нас, хората от разузнаването ще дотичат веднага. Има и подобри начини. Убийството е инструмент. Човек не го използва срещу себе си.

Адриан продължи да гледа брат си, да търси очите му. После каза тихо, почти шепнешком:

— Това е най-жестокото нещо, което съм чувал.

— Кое?

— Че убийството е инструмент. Убеден си в това, нали?

— Разбира се, че съм. Това е истината. Отговорих ли на въпроса ти?

— Да — каза Адриан тихо. — Ще се върнем... преди Сан Франциско. Но за малко. Знай това. Само докато свършим.

— Добре... Предполагам, че се налага да уредиш някои неща, преди да тръгнем. Аз също. Хайде да кажем... една седмица от утре.

— Добре. Една седмица от утре.

— Ще хвана полета за Вашингтон в шест. Ще дойдеш ли?

— Не, имам среща в града. Ще използвам някоя от колите тук.

— Смешно е — каза Андрю, като поклати бавно глава, сякаш това, което смяташе да каже, изобщо не беше смешно, — но никога не съм те питал за телефонния ти номер или къде живееш.

— Ще бъда в „Дистрикт Тауърс“, на „Небраска“.

— „Дистрикт Тауърс“. Добре. Една седмица от утре. Ще направя резервации за самолета. Направо до Милано. Паспортът ти в ред ли е?

— Мисля, че да. В хотела е. Ще проверя.

— Добре. Ще те потърся. След седмица. — Андрю посегна към дръжката на вратата. — Между другото, какво стана с онази призовка?

— Знаеш какво стана.

Майорът се усмихна.

— И без това нищо нямаше да постигнете.

Седяха на една ъглова маса в кафене „Сейнт Мориц“ срещу Сентръл Парк. Обичаха такива места — забавляваха се, като избираха лица от тълпата и се мъчеха да отгатнат що за хора се крият зад тях.

Сега не се забавляваха. Адриан беше решил, че настояването на баща му да — Не казва на никого за влака от Солун няма да важи за Барбара. Решението му се основаваше на вярата, че ако ролите им бяха разменени, тя непременно би му казала. Нямаше как да напусне страната за пет или десет седмици, без да ѝ каже защо. Тя не заслужаваше подобно отношение.

— Така че, това е. Религиозни документи отпреди хиляда и петстотин години, арамейски свитък, накарал английското правителство едва ли не да загуби ума си точно в разгара на войната, и една изповед, написана на пергамент преди две хиляди години, в която само Бог знае какво се съдържа. Този контейнер е станал причина за толкова много насилие... Ако това, което казва баща ми, е вярно, тези документи, най-вече пергаментът и свитъкът, могат да променят историята на човечеството.

Барбара се отпусна назад и насочи кафявите си очи към него. Остана мълчалива известно време, след това отговори:

— Това ми се струва много невероятно. Всеки ден се откриват нови и нови документи, но историята не се променя.

— Чувала ли си някога за клаузата Filioque?

— Разбира се. Тя е част от Никейската формула и е първият източник на несъгласие между Източната и Западната църква. Спорът е продължил стотици години и е довел до Фотийевата схизма^[1] в... девети век, струва ми се. Това на свой ред довело до схизмата от 1054 година. В края на краищата тя се превърнала в непоклатима догма за Ватикана.

— Откъде, дявол да го вземе, знаеш всичко това?

Барбара се засмя:

— Не забравяй, че това е моята област. Поне от поведенческа гледна точка.

— Ти каза девети век. Баща ми каза, че е било преди хиляда и петстотин години...

— Ранната история на християнството е обърквана и пълна с всевъзможни дати. От първи до седми век е имало толкова много събори, толкова много прехвърляне на топката напред-назад, толкова много дебати, заради тази доктрина или онзи закон, че е почти невъзможно да бъдат систематизирани. За тази клауза ли се отнасят документите? Да не би да са опроверженията?

Чашата на Адриан увисна във въздуха между масата и устата му.

— Да. Така каза баща ми. Използва точно тази дума.
Опровержения.

— Те не съществуват.

— Какво?

— Били са унищожени. Тържествено, ако не се лъжа, в джамията „Света София“ в Истанбул, някъде в началото на Втората световна война. Това е документирано... има свидетели... Дори проби от овъглените останки са били подложени на спектрален и химически анализ.

Адриан се вгледа в нея. Нещо не беше наред. Струваше му се, че е прекалено просто.

— Къде научи това?

— Къде? Искаш да знаеш точно къде?

— Да.

Барбара се облегна на масата и се замисли. Челото ѝ се сбърчи.

— Не е в моята област, но мога да се поинтересувам, разбира се. Преди няколко години... Спомням си, че някои хора бяха направо шокирани.

— Направи ми една услуга — каза Адриан бързо. — Когато се върнеш в Бостън, разбери всичко, което можеш, за този огън. Струва ми се абсурдно баща ми да не знае...

— Не знам защо, но всичко това беше много академично...

— Въпреки това е абсурдно...

— Като спомена Бостън — прекъсна го тя, — търсили са те по телефона два пъти при мен. Някакъв си Дакакос.

— Дакакос?

— Да. Теодор Дакакос. Казал, че било много спешно.

— А ти какво каза да му предадат?

— Че ще те уведомя. Записах номера, но не исках да ти го давам. Сега точно нямаш нужда от истерични обаждания от Вашингтон. И без това през последните няколко дни ти се събра много.

— Дакакос не е от Вашингтон.

— Обажданията обаче са били.

Адриан вдигна очи от масата и огледа улицата наоколо. Видя каквото търсеше — телефонна кабина.

— Ще се върна веднага.

Той отиде до телефона и набра номера на хотел „Дистрикт Тауърс“ във Вашингтон.

— Рецепцията моля.

— Да, мистър Фонтайн, мистър Дакакос ви търси няколко пъти. Дори и сега във фоайето ви чака един негов секретар.

Адриан се замисли. Спомни си думите на баща си, когато го попита дали не би могъл да се довери на Дакакос.

...за влака от Солун не мога да се доверя на никого...

— Моля ви, предайте на човека във фоайето, че току-що съм се обадил и няма да се върна още няколко дни. Не искам да се виждам с този Дакакос.

— Разбира се, мистър Фонтайн.

Адриан затвори. Паспортът му беше във Вашингтон. В стаята. Щеше да мине през гаража. Но не тази вечер. Твърде рано беше. Щеше да изчака до утре. Тази вечер щеше да остане в Ню Йорк... Баща му. Трябваше да му каже за Дакакос. Набра номера на родителите си.

Гласът на Джейн беше напрегнат.

— Лекарят е при него. Слава богу, дадох му нещо. Иначе не би издържал много дълго. Пак имаше спазми...

— Ще ти се обади довечера.

Адриан излезе от телефонната кабина и се запъти между пешеходците към кафенето.

— Какво има? — Барбара беше разтревожена.

— Моля те, обади се в Бостън и помоли да се свържат с Дакакос. Да му кажат, че сме се разминали и че се е наложило да замина за... дявол да го вземе! За Чикаго. По работа. Оставил съм ти бележка тук, в хотела.

— Не искаш да се срещнеш с него.

— Не искам. Трябва да го отбягвам, да го отклоня от следата. Предполагам, че вече се е опитал да се свърже с брат ми.

Алеята в парка „Рок Крик“. Идеята беше на Мартин Грийн, той избра мястото. По телефона гласът му звучеше странно, някак си предизвикателно. Сякаш повече нищо не го интересуваше.

Каквото и да го ядеше отвътре, щеше да престане, щом му разкажеше новината. И още как! Само за един следобед „Очите“ бяха

направили огромна крачка напред! Едва ли биха могли и да мечтаят за такова нещо! Ако това, което беше казал за контейнера баща му — че влиятелни хора, дори цели правителства биха дали какво ли не, за да го притежават, — ако то беше дори само наполовина вярно, това означаваше край на проблемите. „Очите“ ставаха недосегаеми!

Баща му каза, че смята да подготви списък. Е, нямаше нужда да го прави. Списък вече *имаше*. Контейнера щяха да контролират останалите седем офицери. А Андрю щеше да контролира тях.

Невероятно! Но фактите бяха налице, баща му не лъжеше. Този, у когото бяха тези документи, пергаментът от незнайния римски затвор, щеше да разполага с мощна лостова система, която би му позволила да поставя всякакви условия. Навсякъде! Един пропуск в писаната история, укрит от света поради страх. Не биха понесли да бъде попълнен сега. Е, страхът също е инструмент. Не по-лош от смъртта. Понякога и по-добър.

Не забравяйте с какво си имате работа. Съдържанието на този контейнер може да се окаже много опасно за цивилизования свят. Изповедта на пергамента е мощно оръжие, не се съмнявайте в това...

Решенията, вземани от силните на деня — и в мир и във война, — подкрепяха преценката на баща му. А сега едни други силни мъже, водени от него, щяха да се сдобият с този контейнер и да се намесят в хода на историята. Човек трябваше да разсъждава мащабно, с понятия, надхвърлящи представите на обикновените хора. Образованието, уменията, наследството му — сега всичко щеше да влезе в работа. Беше готов да поеме огромната отговорност, която носеше със себе си контейнерът, заровен някъде в Италианските Алпи.

Трябваше да неутрализира Адриан. Нищо сериозно — брат му беше слаб, нерешителен — не можеше да му бъде никакъв съперник. Беше достатъчно да го забави. Смяташе да посети жилището му и да направи точно това.

Андрю тръгна по алеята. Наоколо имаше малко хора. Паркът не беше подходящо място за нощни разходки. Къде беше Грийн? Трябваше да е вече тук — апартаментът му беше доста по-близо от летището. А капитанът му беше казал да бърза.

Андрю тръгна по тревата и запали цигара. Нямаше смисъл да стои под лампите на алеята. Щеше да види Грийн, когато се зададеше.

— Фонтайн!

Майорът се обърна рязко назад. На около десет метра от него, опрян на един дънер, стоеше Мартин Грийн. Беше с цивилни дрехи, а в ръката си държеше куфарче.

— Марти! Какво, по дяволите...

— Ела тук! — нареди капитанът троснато.

Андрю отиде при него.

— Какво става?

— Всичко отиде по дяволите, Фонтайн! Цялата проклета работа! Мъча се да ти се обадя от вчера сутринта!

— Бях в Ню Йорк. Какви ги говориш?

— Петима души в момента се намират в затвора със строг режим в Сайгон. Познай кои са те?

— Какво? Но нали следствието не е възбудено? Ти провери, аз проверих...

— Изобщо не им е трябвало следствие. Направо са изпъзтели агентите на контраразузнаването. Ударили са ни по всички флангове. Предполагам, че имам на разположение дванадесет часа, преди да ме открият. Ти... ти си набелязан.

— Ей, чакай малко! Това е дивотия! Всичко беше прекратено!

— Само аз печеля от всичко това. Не си споменава ли името ми в Сайгон, нали?

— Разбира се, че не съм. Знаят само, че имаме човек и тук.

— Нищо повече не им трябва. Ще съпоставят фактите и...

— Как?

— Поне по десет начина. Първото, което идва наум, е да проверят кои са излизали от службата по едно и също време с теб. Нещо се е случило там. Нещо е изпратило всичко по дяволите!

Андрю дишаше равномерно. Вгледа се в капитана.

— Не, не е така — каза той тихо. — Нещо се е случило тук. Миналата сряда вечерта.

Грийн се стегна.

— Какво е станало миналата сряда вечерта?

— Онзи черен адвокат, Невинс. Накарал си да го убият, глупак такъв! Брат ми обвини мен! Обвини нас! Повярва ми само защото и аз бях убеден, че не може да сме ние! Такава глупост! — Майорът

шепнеше напрегнато. Едва се сдържаше да не се нахвърли върху човека срещу себе си.

Грийн отговори спокойно, уверено:

— Резултатът е верен, но събираемите са други. Аз накарах да го направят, така е. Куфарчето на това копеле дойде при мен заедно с показанията срещу нас. Но това стана така, че никой няма да го свърже с нас. Тези, които го направиха, дори не знаят, че съществувам. И последната новина е, че са ги хванали тази сутрин. В Западна Вирджиния. У тях има изпрани пари, които ще бъдат свързани с една фирма, която ще бъде съдена за мошеничество. Нас ни няма никъде... Не, Фонтайн, не е заради това. Каквото и да се е случило, то се е случило там. Мислех, че ти си провалил всичко.

Андрю поклати глава:

— Невъзможно! Аз пипах...

— Стига. Не се ядосвай. Не ме интересува, защото вече не давам пет пари. Куфарът ми е готов, имам и еднопосочен билет за Тел Авив. Но ще ти направя една последна услуга. Когато се случи всичко това, аз веднага се обадих на един приятел от контраразузнаването. Длъжник ми е. Показанията на Барстоу, заради които толкова се тревожехме, не са главното.

— Какво искаш да кажеш?

— Помниш ли онова проучване от Конгреса, за което ти споменах? Гръкът, за когото каза, че не си чувал никога?

— Дакакос?

— Точно така. Теодор Дакакос. Във военното контраразузнаване наричат това проучване „сондаж Дакакос“. Той стои зад всичко. Никой не знае как точно, но този грък е успял да се сдобие с всичко необходимо, за да ни уличи. И е предал материалите направо в контраразузнаването.

Андрю се замисли. Теодор Дакакос. Теодор Анаксас Дакакос, син на гръцки машинист, убит преди тридесет години на товарната гара в Милано от собствения си брат, монах. Силните хора бяха готови на всичко, за да се сдобият с контейнера от Солун. Обзе го спокойствие.

— Благодаря ти, че ми каза.

Грийн вдигна куфарчето.

— Между другото, ходих до Балтимор.

— Документите от Балтимор са най-добрите — каза Фонтайн.
— Там, където отивам, може да има нужда от бърза доставка на огнева мощ. Срещу тях ще мога да си я осигуря.
— Възможно е.
Грийн се поколеба за миг и попита тихо:
— Искаш ли да дойдеш? Ще те скрием. Тук може да стане лошо.
— Ще направя да стане добро.
— Престани да се самозаблуждаваш, Фонтайн. Вземи малко от парите си и се махни оттук колкото се може по-бързо. Купи си някакво убежище. Свършено е с теб!
— Греша. Още не съм започнал.

[1] Фотий — константинополски патриарх през втората половина на IX в. По негово време започнало официалното разграничаване и разделяне на Източната от Западната църква (т.нар. Фотийева схизма). През май — септември 867 г. в Константинопол бил свикан събор на източните църкви, на които служителите на римската църква били обявени за „отстъпници“, „еретици“ и „антихристи“, а самият папа Николай I бил анатемосан. Един от основните поводи за изостряне на отношенията бил спорът за влияние върху току-що християнизираната българска държава. — Б.р. ↑

Юнската буря забавяше допълнително обедното движение по улиците на Вашингтон. Беше един от онези потоци без прекъсване, които не позволяват на пешеходците да прибягват от вход на вход. Чистачките на колите не вършеха никаква работа, дори влошаваха видимостта.

Адриан седеше на задната седалка на едно такси и мислите му бяха разделени по равно между Барбара, Дакакос и брат му.

Барбара беше в Бостън. Вероятно вече беше стигнала до библиотеката и проучваше архивните материали, удивителните архивни материали, отнасящи се до унищожаването на опроверженията. Ако тези документи наистина са били в контейнера от Солун и ако унищожаването им се докаже без никакво съмнение... Дали някой не ги беше открил? А е равно на В, В е равно на С. Следователно А е равно на С. Или може би не?

Теодор Дакакос, неуморимият Анаксас, вероятно вече обикаляше чикагските хотели и правни кантори, за да го търси. Нямаше причина гръкът да не го направи. Едно пътуване по работа до Чикаго беше нещо съвсем нормално. Адриан имаше нужда само да го отклони за малко. Щеше да се качи до стаята си, да вземе паспорта си и да се обади на Андрю. Двамата щяха да се измъкнат от Вашингтон, без да се срещат с гръка. Можеше да се предполага, че той се опитва да ги спре, а това означаваше, че някак си е научил за плановете на баща им. Не би било трудно да се досети. Един стар човек се връща от Италия и се знае, че не му остава много време живот. Извиква при себе си двамата си синове.

Третата грижа на Адриан беше брат му. Къде беше той? Беше го търсил в апартамента му във Вирджиния многократно през цялата нощ. Тревожеше го и със свито сърце трябваше да признае, че брат му е по-подготвен от него да се справи с човек като Дакакос. Ударите и контраударите бяха част от неговия живот, не тезите и антитезите.

— Входът на гаража — каза шофьорът на таксито. — Пристигнахме.

Адриан се втурна под дъжда към вратата. Трябваше да се огледа, докато се ориентира към асансьора. В това време извади ключа с пластмасовата топка. Никога не го оставяше на рецепцията.

— Здравейте, мистър Фонтайн! Как сте?

Беше момчето, което обслужваше гаража. Адриан едва си спомняше лицето му. Длъгнест двадесетгодишен младеж, с очи като на пор и вид на пласъор на наркотици.

— Здравей — отвърна Адриан и натисна копчето на асансьора.

— Още веднъж благодаря за снощи. Много мило от ваша страна.

— Няма защо — каза Адриан, без да разбира, и му се доця асансьорът да дойде по-бързо.

— Изглеждате доста по-добре, отколкото снощи — намигна му момчето. — Хубава стока, а?

— Какво?

Момчето се усмихна. Не, не беше усмивка, а насмешка.

— И аз си взех една. Наистина качествена. Както казахте.

— Моля? Виждал си ме снощи?

— Е, хайде, хайде. Значи не помните? Е, да, наистина бяхте гипсиран!

Андрю! Андрю можеше да го направи, ако реши. С отпуснати рамене, нахлупена шапка, бавен говор. Беше го имитирал десетки пъти.

— Кажи ми, малко ми е замаяна главата. По кое време се прибрах?

— Боже! Бяхте доста зле. Към осем, не помните ли? Дадохте ми... — Момчето млъкна. Търговецът у него заговори и не му позволи да разкрие всичко.

Вратите на асансьора се отвориха и Адриан влезе. Значи, докато той се мъчеше да се свърже с Андрю във Вирджиния, той бе идвал тук. Дали беше разбрал за Дакакос? Дали все още е в града? Може би го чакаше в апартамента му? Тази мисъл донякъде го обезпокои, но пък почувства и облекчение. Брат му щеше да е наясно какво трябва да направят.

Адриан тръгна по коридора към апартамента си и влезе. Още в същия миг чу стъпките зад себе си. Обърна се рязко и видя един офицер, застанал до вратата на спалнята.

— Кой, по дяволите, сте вие?

Офицерът не отговори веднага. Остана неподвижен, втренчил гневен поглед в него. Когато заговори, гласът му беше леко провлачен:

— Да, приличате на него. Ако си сложите униформа и се поизправите малко, може да станете съвсем същият. А сега ми кажете къде е той.

— Как влязохте тук? Кой, по дяволите, сте вие?

— Не ми отговаряйте с въпрос. Аз попитах първи.

— Намирате се в чуждо жилище — каза Адриан и отиде до телефона. — Ако нямате заповед, издадена от граждански съд, ще ви откарат в граждански полицейски участък.

Полковникът разкопча горното копче на униформата си, бръкна вътре и извади пистолет. Освободи предпазителя и го насочи.

Адриан замръзна със слушалката в ръка. Дясната му ръка увисна над шайбата. Изражението на лицето на полковника не се беше променило.

— Чуйте ме — каза офицерът тихо. — Бих могъл да пробия капачките и на двете ви колена само защото много приличате на него, разбирате ли ме? Аз съм цивилизован човек, юрист като вас. Но щом става дума за майор Фонтайн и неговата организация, всички правила отиват по дяволите. Ще пипна този кучи син с цената на всичко.

Адриан бавно постави слушалката на място.

— Вие сте маниак — каза той.

— Безобиден в сравнение с него. А сега ми кажете къде е.

— Не знам.

— Не ви вярвам.

— Чакайте малко! — В изумлението си Адриан не беше сигурен какво е чул. Сега вече беше.

— Какво знаете за „Очите“?

— Много повече, отколкото ви се иска на вас, побъркани копелета такива! Наистина ли смятахте, че ще постигнете нещо?

— Говорите наизуст. Ако ме познавахте поне малко, нямаше да кажете това. Отношението ми към организацията на брат ми е същото като вашето. А сега ми кажете, какво имате срещу него?

— Убил е двама души — отговори офицерът бавно. — Един капитан на име Барстоу и един адвокат на име Таркингтън. И двете убийства са направени така, че да изглеждат като пиянски сбивания и

истории с проститутки. Само че не са били такива. Има противоречие. Особено при Таркингтън. Той изобщо не е пиел.

— О, Боже!

— А от кантората на Таркингтън в Сайгон е изчезнала една папка. И тук вече няма противоречие. Не са знаели, че разполагаме с копия на всички документи от нея.

— Кои сте вие?

— Военно контраразузнаване. — Полковникът не свали пистолета. Говореше с провлачен южняшки акцент. — Спасява ви това, че не съм сигурен в съучастието ви. Сега знаете защо искам да го пипна, така че ми кажете къде е. Аз също се казвам Таркингтън. Не съм въздържател и не съм мекушав. Искам да знам къде е копелето, което уби брат ми!

Адриан въздъхна.

— Съжалявам...

— Сега знаете защо този пистолет е в ръката ми и защо съм готов да го използвам. Къде е заминал? Как е заминал?

Адриан се замисли за миг.

— Къде е заминал? Как е заминал? Не знаех, че е заминал някъде. Защо сте сигурен, че е?

— Защото знае, че го търсим. Тази сутрин е бил предупреден, сигурни сме в това. Свързал се е с някой си капитан Грийн от Пентагона. Няма нужда да ви казвам, че сигурно и той е заминал. Вероятно вече е пропътувал половината свят.

...пропътувал половината свят... Осъзна смисъла на думите, истината започна да излиза на повърхността. Пропътувал половината свят. До Италия. До Кампо ди Фиори. Картината на стената и спомените отпреди половин столетие. Контейнерът от Солун.

— Проверихте ли летищата?

— Той има военен паспорт. Всички военни...

— Боже! — Адриан се втурна към спалнята.

— Почакайте! — Полковникът го сграбчи за ръкава.

— Пуснете ме! — Адриан се отскубна и хукна към спалнята. Към бюрото.

Отвори най-горното чекмедже отдясно. Ръката на полковника се протегна иззад него и го затвори, притискайки китката му.

— Ако извадите нещо, което не ми се нрави, ще умрете! — Офицерът пусна чекмеджето.

Адриан почувства болката, видя, че китката му се подува. Не можеше да мисли за това сега. Отвори голяма кожена кутия. Паспорта му го нямаше. Нямаше я международната му шофьорска книжка, а и чековата книжка от женевската банка.

Адриан се обърна и прекоси мълчаливо стаята. Пусна кутията на леглото и застана край прозореца. Пороят навън продължаваше.

Брат му искаше да го забави. Андрю беше тръгнал да търси контейнера сам, без негова помощ. Никога не беше искал помощ. Документите щяха да се превърнат в последното му оръжие. Може би смъртоносно в неговите ръце.

Иронията беше, замисли се той, че този полковник би могъл да помогне. Би могъл да преодолее бюрократичните пречки, да му осигури бързо транспорт... Но не можеше да му каже нищо за влака от Солун.

Има хора, които биха дали половината арсенали на света.
Думите на баща му.

— Ето ви доказателството, полковник — каза той тихо.

— Предполагам.

Адриан се обърна към него:

— Кажете ми като брат на брат, как стигнахте до „Очите“?

Полковникът прибра оръжието.

— Чрез един човек на име Дакакос.

— Дакакос?

— Да. Грък. Познавате ли го?

— Не.

— В началото данните постъпваха бавно. Директно в моя отдел, адресирани лично до мен. Когато Барстоу в Сайгон даде показания, Дакакос се появи отново. Свърза се с брат ми и му каза да отиде при Барстоу. Организацията им беше под око и тук, и там...

— И това правеха двама братя, които всеки момент можеха да вдигнат телефона и да съпоставят фактите — прекъсна го Адриан. — Без намеса от страна на бюрокрацията.

— Да. Не знам защо, но този Дакакос също искаше да се изобличи организацията на брат ви.

— Без съмнение — каза Адриан.

— И вчера всичко си дойде на мястото. Дакакос е проследил Андрю Фонтайн до Фан-тиет. До един склад. Сега притежаваме всички документи на „Очите“, разполагаме с всички необходими доказателства...

Извън телефонът и прекъсна думите на полковника. Адриан едва го чу, беше потънал в мисли. Извън отново.

— Може ли? — попита Адриан.

— Наложително е. — Очите на военния отново станаха студени. — Ще бъда до вас.

Беше Барбара. Обаждаше се от Бостън.

— В библиотеката съм. Намерих информацията за унищожаването на опроверженията през четиридесет и първа...

— Чакай малко.

Адриан погледна офицера. Не знаеше дали гласът му би могъл да звучи естествено.

— Можете да слушате от деривата в другата стая, ако искате — каза той. — Само ще ми съобщят едни данни, за които бях помолил.

Ходът успя. Таркингтън сви рамене и отиде до прозореца.

— Слушам те — каза Адриан в слушалката. Барбара заговори като експерт, който плува в познати води.

— На девети януари 1941 година в единадесет часа вечерта край джамията „Света София“ в — Истанбул са се събрали отците... Церемониално предаване на свещена собственост във владение на небето... Тук нещо не е наред, следва само разказ на свидетеля, а би трябвало да има точни цитати и буквален превод. Както и да е, посочени са лабораториите в Истанбул и Атина, в които са изследвани парченца от пепелта. За да се установи възрастта и материала им. Ето това е, мой Тома Неверни.

— Чакай малко. Какъв е този свидетел? Какво като е само разказ?

— Доста критична съм, но бих могла да бъда и още по-критична. В сведението би трябвало да се споменава кой е взел решението за всичко това, кой е упълномощил извършителите, а също и подробни описания на материалите, но всичко това са академични подробности. Най-важното е, че на документа има печат от архива. Такова нещо не може да се купи с пари. Това означава, че при изгарянето е

присъствало доверено лице. Фондацията „Анаксас“ е получила това, за което е платила.

— Каква фондация? — попита той тихо.

— „Анаксас“. Тя е осигурила средствата за изследванията.

— Благодаря ти. Ще ти се обадя по-късно.

Адриан затвори телефона. Таркингтън седеше до прозореца и гледаше дъжда навън. Трябваше да се отърве от него. Трябваше да се добере до контейнера.

Барбара беше права в едно: Дакакос-Анаксас беше получил това, за което беше платил. Фалшив документ в архива.

Знаеше къде трябва да отиде. Кампо ди Фиори.

Дакакос.

Дакакос, Дакакос, Дакакос.

Това име не излизаше от ума на Андрю Фонтайн, докато гледаше италианското крайбрежие от височина десет хиляди метра. Теодор Дакакос беше ликвидирал „Очите“ единствено за да го отстрани от издирването на контейнера в планините. Кое го е накарало да вземе това решение? Как е успял да го осъществи? Беше от основна важност да научи колкото се може повече за този човек. Колкото по-добре познаваш врага си, толкова по-добре можеш да воюваш срещу него. А засега Дакакос се очертаваше като единствения враг, единствения съперник.

В Рим имаше един човек, който би могъл да помогне. Той беше банкер, който напоследък често се появяваше в Сайгон — търговец на едро, който купуваше на безценица цели влакови композиции, след това ги превозваше до Неапол и препродаваше крадените стоки в цяла Италия. Бяха го изобличили и използвали. Чрез него се бяха добрали до някои имена чак във Вашингтон.

Този човек не можеше да не знае що за птица е Дакакос.

По говорителите на самолета на канадските авиолинии обявиха, че след петнадесет минути ще се приземят на летище „Леонардо да Винчи“ в Рим.

Андрю извади паспорта си. Беше го купил в Канада. Дотам стигна с паспорта на Адриан. Знаеше, че след това той ще е безполезен, защото името му щеше да бъде разпратено по всички летища в Северното полукълбо.

По ирония на съдбата в Монреал се наложи да се срещне с няколко дезертьори от армията в два часа през нощта. Прогонените от страната си моралисти имаха нужда от пари — морал не може да се проповядва без пари в брой. Един интелектуалец със сплъстена коса и военно яке го заведе в смърдящ на хашиш апартамент и срещу десет хиляди долара му достави паспорт за по-малко от час.

Адриан никога не можеше да го настигне.

... Нямаше смисъл да мисли за него. Ако Дакакос искаше да спре единия, значи иска да спре и другия. Този грък не можеше да бъде съперник на войника, но можеше да бъде повече от съперник на адвоката. А дори и да не успееше да го спре, липсата на паспорт щеше да забави Адриан предостатъчно. Брат му беше извън играта.

Самолетът докосна земята. Андрю разкопча предпазния колан. Щеше да е един от първите слезли пътници. Бързаше да намери телефон.

Вечерните тълпи по „Виа Венето“ бяха гъсти, изнесените на тротоара маси на кафене „Париж“ бяха пълни. Банкерът беше запазил една недалеч от служебния вход, където минаваха най-много хора. Беше слаб, безупречно облечен мъж на средна възраст. Предпазлив. Никой не можеше да подслуша разговора на тяхната маса.

Поздравиха се кратко. Банкерът очевидно искаше срещата да завърши колкото се може по-бързо.

— Няма да питам защо сте в Рим. Нямате адрес, не сте с прославената си униформа. — Италианецът говореше бързо и монотонно. Не наблягаше на никоя отделна дума и затова сякаш наблягаше на всичките. — Уважих желанието ви да не задавам въпроси. Но не е и необходимо. Преследват ви.

— Откъде разбрахте?

Стройният италианец замълча и се усмихна леко:

— Току-що ми казахте.

— Предупреждавам ви...

— О, престанете! Идвате тук без предупреждение, настоявате да се срещнем сред тълпите... Това е достатъчно, за да се окаже, че съм заминал за в Малта и не мога да се срещна с вас. Освен това личи по лицето ви. Притеснен сте.

Банкерът беше прав. Наистина беше притеснен. Трябваше да се приспособи по-добре, да се отпусне.

— Вие сте умен. Знаехме го още в Сайгон.

— Никога през живота си не съм ви виждал — отговори италианецът и махна на келнера. — Due Сатрап, per favore.

— Не пия кампари...

— Не ви карам да го пиете. Двама италианци, седнали на чаша кампари на „Виа Венето“, не бият на очи. И нямам намерение да е иначе. Та за какво искахте да разговаряме?

— За един грък на име Дакакос. Банкерът повдигна вежди.

— Ако имате предвид Тео Дакакос, наистина е грък.

— Познавате ли го?

— Че кой във финансовия свят не го познава? Работа ли имате с него?

— Може би. Той е корабоприитежател, нали?

— Да, наред с много други неща. Освен това е много млад и влиятелен. Дори полковниците в Атина премислят добре, преди да нарушат с нещо интересите му. По-възрастните му конкуренти много внимават с него. Това, което не може да постигне с опит, постига с енергия. Той е като бик.

— Кои са основните му интереси?

Веждите на италианеца още веднъж се вдигнаха нагоре.

— Интересува се преди всичко от самия себе си.

— С какво се занимава в Югоизточна Азия. За кого работи в Сайгон?

— Той не работи за никого. — Келнерът се върна с напитките. — Посредничи и транспортира материали за разузнаването във Виентян, Северен Лаос и Камбоджа. Както знаете, това са секретни доставки и се контролират пряко от разузнавателното управление. Доколкото разбрах, вече се е изтеглил от този бизнес.

„Ето това е то“ — помисли си Андрю. Те бяха засекли корупцията в управлението, а Дакакос беше засякъл тях.

— Доста усилия положи, за да се намеси.

— И успя ли да го направи? Виждам, че е успял. Анаксас-младши обикновено успява. В това отношение той е предсказуем. — Италианецът вдигна деликатно чашата си.

— Какво име споменахте?

— Анаксас. Анаксас-младши, син на Анаксас Силния. Добре звучи, нали? Гърците обичат да споменават родословното си дърво, колкото и незначително да е то. Струва ми се претенциозно.

— Често ли използва това име?

— Не. Поне за себе си. Яхтата му се нарича „Анаксас“, няколкото му самолета са „Анаксас“ 1, 2 и така нататък. Вмъкнал го е в имената на няколко от фирмите си. Почти като мания му е. Теодор Анаксас Дакакос. Най-големият син в бедно семейство, отгледан от някакъв религиозен орден в Северна Гърция. Обстоятелствата не са много ясни, той не насърчава любопитството.

Италианецът пресуши чашата си.

— Това е интересно.

— Нима казах нещо, което не знаехте?

— Може би — отговори Андрю. — Не е важно.

— От което мога да съдя, че е важно. — Италианецът се усмихна с тънката си, безкръвна усмивка. — Дакакос е в Италия, знаете ли?

Андрю скри изненадата си.

— Така ли?

— Значи наистина имате работа с него. Има ли още нещо?

— Не.

Банкерът стана бързо и се изгуби в тълпата по улицата.

Андрю остана на масата. Значи Дакакос се намираше в Италия. Зачуди се къде ли щяха да се срещнат. Много желаше да се срещнат. Почти толкова, колкото желаше да открие контейнера от Солун.

Искаше да убие Теодор Анаксас Дакакос. Човекът, ликвидирал организацията му, не заслужаваше да живее.

Андрю стана. Усещаше подутината в джоба на якето си. Спомените на баща му отпреди половин столетие.

Адриан премести куфара си от лявата в дясната ръка и пусна наплива от пътници напред по широкия коридор на лондонското летище „Хийтроу“. Не искаше да е първи на гишето за паспортна проверка. Щеше да мине някъде по средата, дори към края на опашката. Така щеше да има повече време да се огледа, без да привлича вниманието на околните. Чудеше се кой ли от многото хора наоколо го следи.

Полковник Таркингтън не беше глупак. Само минути след като беше подал заявление за нов паспорт, той вече е знаел, че Адриан Фонтайн чака в „Рокфелер Сентър“, за да му издадат паспорт. Не беше изключено за него да се е лепнал агент още преди да е излязъл от сградата. Ако не, това беше въпрос на време и затова той реши да лети за Лондон, а не за Рим.

Утре щеше да започне преследването — аматьор срещу професионалисти. Първата му задача беше да изчезне, но не знаеше как. От една страна, му се струваше просто — той беше един сред милиони други, нима щеше да е лесно да го открият? Но после се замисли. Налагаше се да пресича държавни граници, а това означаваше удостоверяване на самоличността. Трябваше да се храни и да спи — значи подслон и покупки, места, които можеха да бъдат наблюдавани, контролирани.

Не, не беше толкова просто. Особено ако нямаш опит. Той нямаше никакви контакти с подземния свят, ако срещнеше такива хора, не знаеше как да се държи с тях. Съмняваше се, че би могъл да отиде при някого и да му каже: „Имам нужда от фалшив паспорт, ще платя добре.“ Или: „Искам да отида в Италия нелегално.“ Или дори: „Няма да ви кажа името си, но съм готов да заплатя щедро за някои услуги.“ Такава дързост му се струваше фантастична. Нормалните мъже и жени не правеха такива неща. Биха станали за смях. Но професионалистите, като тези, с които щеше да си има работа, не бяха нормални хора. За тях подобно нещо не представляваше проблем.

Огледа опашките пред гишетата. Имаше общо шест и той избра най-дългата. Когато се запъти нататък, разбра, че постъпката му е

аматьорска. Наистина така щеше да има повече време да се оглежда наоколо, но същото важеше и за другите.

— Професия, сър? — попита служителят на гишето.

— Адвокат.

— По работа ли идвате?

— До известна степен. И за удоволствие.

— Колко време смятате да останете?

— Не съм сигурен, но не повече от седмица.

— Имате ли резервация за хотел?

— Не, не съм направил, но може би ще отседна в „Савой“.

Чиновникът вдигна глава. Трудно беше да се каже дали е впечатлен от скъпия хотел, или е раздразнен от тона му. Или пък името Фонтайн, А. беше записано на лист някъде в чекмеджето му и той искаше да погледне лицето.

Независимо от всичко, служителят му се усмихна, подпечати новоиздадения паспорт и му го върна.

— Приятно прекарване в Англия, мистър Фонтайн.

— Благодаря.

В „Савой“ му намериха стая откъм двора и му обещаха да го преместят в апартамент с изглед към Темза веднага щом някой се освободи. Той прие, като им каза, че очаква да остане в Англия близо месец. Щеше да пътува извън Лондон през повечето време, но би искал апартаментът да е на негово разположение.

Изуми го лекотата, с която излъга. Каза го небрежно, уверено. Не че беше толкова важно, но фактът, че успя да го направи, му вдъхна известна увереност. Важното беше, че се възползва от представилия се случай. Беше реагирал.

Седна на леглото сред разстланите върху покривката самолетни разписания. Намери каквото търсеше — полет на скандинавските авиолинии от Париж до Стокхолм в 10,30 сутринта и на южноафриканските авиолинии от Париж до Рим в 10,15. Първият излиташе от летище „Де Гол“, вторият — от „Орли“.

Петнадесет минути между полетите, от съседни летища. Започна да се чуди, почти академично, дали щеше да е в състояние да изпълни заблуждаващия ход, да организира всичко и да го доведе докрай.

Трябваше да вземе предвид някои странни неща. Да реши какъв да бъде „костюмът“ му... това беше думата. Онези неща, които щяха

да привлекат нужното внимание в препълненото с хора летище. Взе един бележник и записа:

Три куфара — необикновено. Палто — биещо на очи.
Очила.
Шапка — с голяма периферия. Малка залепена брада.

Последното, брадата, го накара да се усмихне неловко заради собственото си въображение. Побъркан ли беше? За кого се вземаше? Какво смяташе да направи? Премести инстинктивно химикалката към началото на реда, готов да го задраска. Но спря. Не, не беше побъркан. Това беше част от дързостта, която трябваше да овладее, от неестествените за него неща, с които трябваше да свикне. Отдръпна химикалката и без колебание написа: „Андрю“.

Къде беше той сега? Дали се беше добрал до Италия? Дали е успял да пропътува половината свят, без да бъде забелязан? Дали щеше да го чака в Кампо ди Фиори.

Ами ако го чакаше, какво щяха да си кажат? Не беше мислил за това, не му се мислеше за това. Като при трудна пледоария пред враждебно настроени съдебни заседатели, не би могъл да си подготви думите предварително. Можеше само да мисли за фактите и да се надява на мисълта си, когато настъпи моментът. Но какво би могъл да каже на своя близък — убиец? Какво имаше да му каже?

...Съдържанието на този контейнер може да се окаже много опасно за цивилизования свят...

Брат му трябваше да бъде спрян. Нищо повече.

Погледна часовника си. Беше един сутринта. Доволен беше, че през последните няколко дни не беше спал много. Сега щеше да успее да заспи. Трябваше да си почива. Утре го чакаха много неща. Париж.

Приближи се до рецепцията на хотел „Пон Роял“ и подаде ключа. Не беше ходил в Лувъра от пет години и щеше да е престъпление да не отиде там, след като е толкова близо. Служителят на рецепцията се съгласи учтиво и го изгледа с едва прикрито

любопитство. Това беше още едно потвърждение на подозренията на Адриан — следяха го, за него задаваха въпроси.

Излезе на ярката слънчева светлина навън. Кимна с усмивка на пиколото и поклати отрицателно глава на предложеното му такси.

— Отивам в Лувъра. Ще похода пеша.

На тротоара той запали цигара, обърна се леко, уж за да се закрие от лекия ветрец, и погледна към големите стъкла на хотела. Вътре, не много ясно поради отраженията, той видя, че един мъж с кафяво палто разговаря със служителя на рецепцията. Адриан не беше сигурен, но му се струваше, че е виждал това габардинено палто преди два часа на летището.

Тръгна на изток по „Ру де Бак“ към Сена и моста „Пон Роял“.

Лувърът беше препълнен. Туристите се смесваха с цели автобуси ученици и студенти. Адриан се изкачи по стълбата покрай Крилатата победа и продължи нагоре по дясното стълбище, до втория етаж, в залата с майсторите от деветнадесети век. Тръгна с група немски туристи.

Те се придвижиха вкупом до следващата картина. Адриан застана в центъра на групата. Той сведе глава и се огледа. Оттатък безразличните лица и отпуснати тела той видя това, от което едновременно се боеше и искаше да види.

Светлокафявото палто.

Мъжът беше на около десет метра от него и се правеше, че чете някаква брошура и разказва на жената пред себе си. Но нито четеше, нито разказваше. Очите му непрекъснато поглеждаха към групата немци.

Те излязоха от залата и тръгнаха по коридора. Адриан се оказа прилепен до стената. Той се извини, раздалечи телата пред себе си и избърза напред, докато задмина екскурзовода и се измъкна. След това сви наляво и се оказа в неголяма, слабо осветена зала. На тъмния таван имаше малки лампи, които хвърляха светлина върху десетина мраморни статуи.

Изведнъж му хрумна, че ако човекът с кафявото палто влезеше в тази зала, нямаше как да се измъкне.

От друга страна, ако влезеше, той също нямаше да има как да се измъкне. Адриан се зачуди кой от двамата може да загуби повече. Не

можеше да си отговори и затова се прикри в сенките в най-отдалечения ъгъл и зачака.

Видя как немците минават покрай вратата. След секунда профуча и кафявото палто. Човекът тичаше. Наистина тичаше.

Адриан отиде до вратата, изчака, докато немците завият зад ъгъла, след това тръгна в обратна посока към стълбището.

Сега тук имаше повече хора. Една група ученички тъкмо започваше да слиза. Зад тях стоеше човекът с кафявото палто и се чудеше как да си пробие път към стълбите.

Адриан изведнъж разбра — той го беше изпуснал и щеше да го чака на изхода.

Оставаше едно — да стигне там преди него.

Адриан забърза надолу колкото се може по-незабележимо, като човек, закъснял за среща.

От едно такси пред входа излизаха четирима японци. Една възрастна двойка, вероятно англичани, се запъти към него. Той изтича и стигна до таксито преди тях.

— *Depechez-vous s'il vous plait. Tres important.*

Шофьорът се ухили и включи на скорост. Адриан се обърна и погледна през задното стъкло. Човекът със светлокафявото палто стоеше на стъпалата и — се озърташе объркан и ядосан.

— Летище „Орли“ — каза Адриан. — Входа за южноафриканските авиолинии.

И там имаше тълпи и опашки, но неговата не беше голяма. И никой не се интересувахе от него. Човекът с кафявото палто не се виждаше никъде.

Негърката с униформата на „Еър Африка“ му се усмихна.

— Искam билет за Рим за полета в десет и петнадесет утре. Името ми е Люблин. Да, с „ю“ и „ъ“. Първа класа, моля. Ако е възможно, разбира се. Бих искал да определите мястото ми сега. Утре ще бързам много. Ще платя веднага, в брой.

Мина през автоматичните врати на терминала и спря друго такси.

— Летище „Де Гол“, ако обичате. Скандинавски авиолинии.

Опашката беше по-дълга, обслужването — по-бавно, а от една редица пластмасови столове го гледаше някакъв мъж. На летище „Орли“ никой не го беше гледал така. Той се чудеше. И се надяваше.

— До Стокхолм, моля. Отиване и връщане — каза той високомерно на служителя. — Утре имате полет в десет и тридесет. За него.

Той погледна документите си.

— Ще видя какво мога да направя, господине — отвърна чиновникът с прикрито раздражение. — За коя дата желаете връщането?

— Не съм сигурен, така че не я попълвайте. После не искам да си имам разпавии. Името ми е Фонтайн.

След пет минути билетите бяха готови и той плати.

— Моля ви, бъдете тук един час преди полета, господине — каза служителят, притеснен от нетърпението на Адриан.

— Естествено. Има един проблем. В багажа си имам чупливи неща. Бих искал...

— Не можем да поемем отговорност за подобно нещо — прекъсна го служителят.

— Не бъдете глупак! Знам, че не можете. Искам само да съм сигурен, че имате етикети, на които пише „Чупливо“ на норвежки или на какъвто там език беше...

Тръгна си от летище „Де Гол“, убеден, че е огорчил един приятен човек, който би споменал на колегите си за него. Отново взе такси.

— Хотел „Пон Роял“, моля. На „Ру де Бак“.

Адриан го видя на една маса в малко кафене на „Ру Дюмон“. Беше американец, пиеше бяло вино и имаше вид на студент, готов да ближе едно питие цяла вечер, заради цената. Възрастта му нямаше значение — беше достатъчно висок. Адриан се приближи до него.

— Здравсти!

— Здравсти — отговори младият човек.

— Може ли да седна? Да те почерпя едно?

— Че защо не?

Адриан седна.

— В Сорбоната ли учиш?

— Не. В Школата по изящни изкуства. Художник съм. Ще ви нарисувам за тридесет франка. Става ли?

— Не, благодаря. Но ще ти дам много повече, ако направиш нещо друго за мен.

Студентът го изглежда подозрително, с неодобрение:

— Не се занимавам с контрабанда. По-добре си вървете. Аз спазвам законите много стриктно.

— Аз също. Нещо повече. Юрист съм. Прокурор. Мога да го докажа с документ.

— Не приличате на такъв.

— Просто ме изслушай. Какво ще ти струва? Пет минути и малко прилично вино.

В девет и петнадесет сутринта Адриан спря с лимузината пред стъклената врата на терминала на скандинавските авиолинии. Беше облечен с дълго, разширяващо се надолу палто от бяла материя. Приличаше на идиот, но пък не можеше да остане незабелязан. На главата си носеше бяла шапка с широка периферия, леко спусната надолу, за да засенчи лицето му. Под шапката имаше огромни тъмни очила, които скриваха очите му, а на врата си беше увил син копринен шал, който се показваше през яката на палтото.

Униформеният шофьор излезе, заобиколи колата, отвори му вратата, за да слезе, и повика носач за куфарите на важния пътник. Трите големи бели кожени куфара бяха качени на ръчна количка и откарани.

Адриан мина през автоматичната врата и се запъти към гишето за регистрация на пътници.

— Чувствам се отвратително! — каза той с унищожителен глас. Държеше се, сякаш имаше махмурлук. — Много ще се радвам, ако ми създавате колкото се може по-малко главоболия. Искам да натоварите багажа ми последен. Дръжте го при вас до последния момент. Досега никой не ми е отказвал такова нещо. Господинът вчера ме увери, че няма да има проблеми.

Служителят го изглежда объркано. Адриан хвърли билета си на плота.

— Изход четиридесет и две, господине — отговори служителят и му върна билета. — На самолета ще ви приемат в десет часа.

— Ще чакам ей там — каза Адриан и посочи редицата пластмасови столове в чакалнята. — Това, което казах за багажа, не е шега. Къде е мъжката тоалетна?

В десет без двадесет един висок строен младеж с джинси, американско военно яке и каубойски ботуши влезе в терминала. Запъти се направо към мъжката тоалетна. На лицето му имаше малка брадичка, а на главата — широкопола шапка.

В десет без осемнадесет Адриан стана от пластмасовия стол и пресече пълната с хора зала. Бутна вратата, на която пишеше „Hommes“ и влезе.

Вътре двамата несръчно размениха дрехите си.

— Чуден човек! Можеш ли да се закълнеш, че в това шантаво палто няма нищо?

— Няма. Току-що го купих... Ето ти билетите. Отиди на четиридесет и втори изход. Можеш и да хвърлиш квитанциите за багажа. Не ме интересува. Освен ако не ти трябват куфарите. Много скъпи са. И чисти.

— И в Стокхолм никой няма да ме спипа? Гарантираш ли?

— Да. Ако използваш собствения си паспорт и истинското си име. Дадох ти моя билет това е всичко. Дадох ти и бележка, за да го докажеш. Можеш да ми вярваш, никой няма да ти направи нищо. Не знаеш къде съм, и толкова. Това е всичко.

— Ти си куку. Но ми плати образованието поне за две години напред, а ще остане и за харчене. Ти си добро куку.

— Да се надяваме, че съм добър. Дръж малко огледалото. — Адриан притисна брадата към лицето си — залепи се веднага. Огледа резултата и доволен си нахлупи широкополата шапка. — Това е. Да тръгваме. Изглеждаш както трябва.

В десет без единадесет минути един висок човек с дълго бяло палто, бяла шапка, син шал и тъмни очила мина покрай служителя на Скандинавските авиолинии и се запъти към четиридесет и втори изход.

Тридесет секунди след това от мъжката тоалетна излезе брадат младеж — очевидно американец — с изцапано военно яке, джинси, каубойски ботуши и нахлупена шапка и се изгуби в тълпата. След миг излезе от терминала, видя спряло такси, качи се в него и свали брадата.

— Казвам се Люблин — извика той на служителя на южноафриканските авиолинии след малко. — Съжалявам, че закъснах. Ще мога ли да се кача?

Негърът с приятно лице се усмихна и отговори:

— Да, господине. Още малко, и щеше да е късно. Вече подадохме последния сигнал. Имате ли някакъв ръчен багаж?

— Не, нямам.

В десет и двадесет и три самолетът на южноафриканските авиолинии за Рим се насочи към седма писта. В десет и двадесет и осем вече беше във въздуха. Закъснението беше само тринадесет минути.

Този, който се представи като Люълин, седеше до прозореца в кабината за първа класа, а широкополата шапка беше на празната седалка до него. Попипа сърбящата го от лепилото брадичка и се учуди на себе си.

Беше успял. Беше изчезнал.

Човекът в светлокафяво палто се качи в самолета за Стокхолм в десет и двадесет и девет. Излитането беше забавено. Докато минаваше между седалките на първа класа, той забеляза облечения в бяло палто пътник. Помисли си, че човекът, когото следи, е пълен идиот. Как можеше да се облече по този начин?

Самолетът за Стокхолм излетя в десет и петдесет. Имаше закъснение от двадесет минути — нещо нормално. Той съблече кафявото палто и седна в предната част на кабината, диагонално зад този, когото следеше. Когато завесите бяха дръпнати, както в момента, виждаше обекта си много добре.

Дванадесет минути след началото на полета надписът за предпазните колани угасна. Пътникът в първа класа стана, съблече бялото си палто и свали шапката си.

Човекът във втора класа отзад се сепна и замря на мястото си.

— По дяволите! — промърмори той.

Андрю погледна през стъклото и на светлината на фаровете видя пътепоказателя. Беше призори и имаше мъгла.

МИЛАНО 5 км

В Рим беше наел най-бързата кола, която успя да намери, и шофира цялата нощ. Пътуването през нощта все пак намаляваше риска да го проследят. Щеше да разбере по фаровете.

Но не очакваше да го проследят. Грийн му беше казал, че са го взели на мушка. Капитанът не си даваше сметка за едно — ако искаха да го заловят толкова бързо, щяха да го направят още на летището, когато се върна от Сайгон. Много добре знаеха къде се намира.

Значи нямаше заповед за задържането му. Че такава непременно щеше да има след няколко дни, може би часове, не беше важно. Той беше син на Виктор Фонтан и Пентагонът нямаше да бърза с подобно нещо. Армията не можеше да арестува човек като него прибързано. Най-напред щяха да извикат останалите офицери и да ги разпитат, за да се уверят в показанията им. При подобно положение не биха оставили нищо на случайността и не биха допуснали грешка.

Което означаваше, че той има време да се измъкне. Защото докато армията се задейства, Андрю вече щеше да е в планината и да търси контейнера, който можеше да промени основните правила на играта така, както никога нищо не ги е променяло.

Натисна газта. Трябваше да поспи. Знаеше кога тялото му има нужда от почивка, очите го смъдяха от умора. Смяташе да намери някое малко провинциално хотелче и да спи през целия ден. Късно следобед щеше да се отправи към Кампо ди Фиори, за да открие една картина. Първият ключ към погребания в планината контейнер.

Мина покрай рушащата се каменна порта, без да намали скоростта, и продължи още няколко километра нататък. Позволи на две коли да го задминат, като огледа шофьорите им — не проявиха интерес към него. След това обърна и мина покрай портата втори път. Не

можеше да прецени какво има вътре, дали някаква алармена инсталация или кучета. Виждаше се само павираният път, който се губеше в гората.

Шумът от автомобил сам по себе си беше предупреждение. Не би могъл да рискува с подобно нещо — нямаше намерение да обявява пристигането си в Кампо ди Фиори. Той намали скоростта и свърна в гората, колкото се може по-далеч от пътя.

Пет минути по-късно се приближи към портата. По навик се огледа за жици и фотоклетки, но нямаше нищо такова. Тръгна по пътя към гората.

Движеше се в края ѝ, скрит от дърветата и храстите, докато пред очите му не се появи къщата. Баща му беше прав — беше повече мъртва, отколкото жива.

Прозорците бяха тъмни — вътре не светеха никакви лампи. А би трябвало. Възрастните хора имат нужда от светлина, те не се доверяват на очите си. Или пък монахът беше починал?

Изведнъж чу глас — висок и умолителен. После стъпки. Идваха откъм пътя, който водеше на север към конюшната според описанието на баща му. Андрю залегна, прикри се в тревата и надигна глава с няколко сантиметра. Чакаше и наблюдаваше.

Появи се старият монах. Носеше дълго черно расо, а в ръката му имаше плетена кошница. Говореше високо, но Андрю не можеше да види на кого. Не разбираше и думите му. Монахът спря и каза още нещо.

Последва отговор. Бърз, авторитетен, на език, който Андрю не успя да познае веднага. След това събеседникът на монаха се появи и той го прецени, както се преценява противник. Мъжът беше едър, с широки силни рамене. Носеше яке от камилска вълна и добре скроени памучни панталони. Последните лъчи на слънцето осветяваха и двамата — не много добре, но достатъчно, за да може да различи лицата им.

Съсредоточи вниманието си върху по-младия, силен човек, който крачеше зад монаха. Лицето му беше едро, очите разположени широко, веждите и късо подстриганата му коса бяха изсветлели от слънцето. Беше на около четиридесет и пет — не повече. И походката му — тя издаваше решителност, енергичност. Но мъжът не държеше особено

околните да забелязват тези му качества. Андрю беше командвал такива хора.

Монахът продължи към мраморните стъпала и прехвърли кошницата в лявата си ръка. С дясната затърси ключа под одеждата си. Спря на последното стъпало и отново се обърна към младия. Гласът му сега беше по-спокоен, примирен с присъствието на мирянина. Говореше бавно и Андрю разбра какъв беше езикът — гръцки.

Докато слушаше, достигна до още едно, не по-малко очевидно заключение. Едрият мъж беше Теодор Анаксас Дакакос. *Той е като бик.*

Свещеникът отключи вратата, гръкът го последва и двамата влязоха.

Андрю остана залегнал в тревата още няколко минути. Трябваше да помисли. Какво беше довело Дакакос в Кампо ди Фиори? Какво търсеше тук?

И докато се питаше, започна да се оформя и отговорът. Дакакос, самотникът, беше невидимата сила, движеща нещата. Разговорът на пътя не беше разговор между непознати.

Трябваше да разбере дали Дакакос е дошъл в Кампо ди Фиори сам, или е довел охрана. & къщата не се виждаше никой, прозорците бяха тъмни, не се чуваше и звук. Оставаше конюшната.

Андрю пропълзя назад в мократа трева и се прикри зад един храсталак. Изправи се и извади от джоба си малък пистолет „Берета“. Изкачи се на банкета над пътя и прецени ъгъла на пътя към конюшната. Ако там имаше хора на Дакакос, нямаше да е трудно да ги елиминира. Без изстрели — това беше най-важното. Оръжието щеше да използва само за заплаха.

Андрю тръгна приведен към пътя за конюшната. Скоро се появиха покривите ѝ и той се спусна тихо надолу по склона към нея.

Пред вратата беше паркирана една стоманеносива „Мазарати“, чиито гуми бяха изцапани с кал. Не се чуваха гласове, нямаше признаци за живот — единственият звук беше шумоленето на околните гори.

Андрю се наведе, взе шепа пръст и я запрати към прозореца, на двадесетина метра от другата страна на пътя.

Не се появи никой. Хвърли още една шепа пръст и камъчета — този път вдигна повече шум и беше невъзможно да не го чуят.

Нищо. Не се показва никой.

Андрю се приближи предпазливо до колата и спря пред нея. Пътят беше мокър от превалелия преди това дъжд.

Откъм неговата страна нямаше следи от стъпки. Той заобиколи и погледна откъм страната на шофьора. Там имаше ясно отпечатани подметки. Дакакос беше сам.

Нямаше никакво време за губене. Трябваше да вземе картината от стената и да тръгне към Шамполук. Имаше нещо символично във факта, че намира Дакакос в Кампо ди Фиори. Животът на доносника щеше да свърши там, откъдето беше започнала манията му. „Очите“ го заслужаваха.

Сега в къщата имаше запалени лампи, но само в прозорците вляво от входа. Андрю се прилепи до стената и се прокрадна до прозореца, който светеше най-силно. Приблужи се до него и надникна вътре.

Стаята беше огромна. Имаше камина, множество столове и канапета. Горяха две лампи — едната до канапето в дъното, другата вдясно от един фотьойл. Дакакос стоеше край камината и жестикулираше, а монахът седеше на стол с гръб към Андрю и се виждаше само тилът му. Не можеше да чуе гласовете им. Не можеше да разбере дали гръкът носи оръжие, така че трябваше да приеме, че има.

Андрю измъкна една тухла от бордюра на алеята и се върна край прозореца. Изправи се, стиснал пистолета в дясната си ръка, а тухлата — в лявата. Дакакос се приближи до монаха. Гръкът се молеше или обясняваше, сериозно и съсредоточено.

Моментът беше този.

Андрю закри очи с пистолета и запрати тухлата в средата на прозореца. Разлетяха се стъкла и трески. Светкавично след това той разби останалите стъкла с дръжката на пистолета, насочи оръжието през дупката и изкрещя с всички сили:

— Ако мръднете и на сантиметър, ще умрете!

Дакакос замръзна.

— Вие? — прошепна той. — Но трябваше да ви арестуват!

Главата на Дакакос беше отпусната напред, а грозните рани от дръжката на пистолета кървяха обилно. Нищо не подходдаше на този човек така, както мъчителната смърт, помисли си Андрю.

— За Бога! Имайте милост! — извика монахът от отсрещния стол, където седеше завързан и безпомощен.

— Млъкни! — изрева майорът и впи поглед в Дакакос. — Защо го направи? Защо си тук?

Гръкът го изгледа втренчено. Дишаше неравномерно, очите му бяха подуты.

— Казаха, че са ви арестували! Разполагаха с всичко необходимо за това! — Гласът му едва се чуваше, сякаш говореше на себе си, а не на човека, надвесен над него.

— Сгрешили са — отговори Андрю. — Нещо не са се разбрали. Не очакваш да ти се обадят и да ти се извинят, нали? Какво ти казаха? Че ще ме приберат?

Дакакос не отговори нищо. Само примигваше от вадичката кръв, която се стичаше по челото му. Андрю сякаш чуваше наставниците си от Пентагона: *Никога не признавай. Никога не обяснявай. Преследвай единствено целта, другото не те интересува.*

— Добре, остави това. Кажи ми, защо си тук?

Очите на Дакакос помътняха, устните му се размърдаха.

— Ти си боклук! Ще те спрем.

— Кои сте вие?

Гръкът изви назад глава и се изплю в лицето на майора. Андрю стовари дръжката на пистолета върху челюстта му. Главата отново клюмна.

— Спрете! — извика монахът. — Аз ще ви кажа! Има един свещеник на име Ланд. Дакакос и Ланд работят заедно.

— Кой? — Андрю се обърна рязко към стареца.

— Само това знам. Името! Поддържат връзки от години.

— Кой е той? Какъв е?

— Не знам. Дакакос не желае да ми каже.

— Него ли очаква? Този свещеник ли трябва да дойде? Изражението на стария монах изведнъж се промени. Клепачите му затрепериха, устните му започнаха да мърдат.

Андрю разбра. Дакакос очакваше някого, но не свещеника на име Ланд. Той вдигна пистолета и напъха цевта в устата на полуживия

грък.

— Добре, отче, имаш две секунди да ми кажеш кой е. Кого чака този кучи син?

— Другия...

— Другия какво?

Старецът се втрени в него. Андрю почувства празнота в стомаха си. Махна пистолета. *Адриан.*

Адриан беше тръгнал към Кампо ди Фиори. Брат му беше успял да се измъкне и се беше продал на Дакакос!

Картината! Трябваше да провери дали картината е на мястото си! Обърна се и потърси с поглед вратата на...

Ударът го парализира. Дакакос беше успял да измъкне ръцете си от шнура на лампата, с който бяха завързани, и се хвърли напред. Едната му ръка се заби в бъбреците на Андрю, а другата сграбчи цевта на „Беретата“ и започна да извива.

Андрю падна настрани и се претърколи. Гръкът скочи върху него и започна да го удря с юмрук като някакъв парен чук. След това притисна към пода кокалчетата на ръката му. Пистолетът гръмна и куршумът се заби в дървената ламперия. Андрю рязко вдигна коляно и изрита Дакакос в слабините. Той се изви назад от болка.

Майорът се изтърколи още веднъж, освободи лявата си ръка и впи нокти в кървящото лице на гръка. Но Дакакос не отстъпи, не се отпусна. Ръцете му се стовариха върху гърлото на Андрю.

Сега Андрю се изви напред и впи зъби в ръката на Дакакос. Хапеше силно, като побесняло куче, докато не усети вкуса на топла кръв. Гръкът изтегли ръката си назад и това беше пространството, от което противникът му имаше нужда. Той изрита още веднъж Дакакос по слабините и масивното му тяло се свлече върху него. След това напипа мишницата му и притисна нерва с всички сили.

Гръкът надигна дясната си страна от болка. Андрю се изтърколи наляво и ритна тежкото тяло встрани.

С бързината, придобита в множество престрелки, той скочи на крака, насочи пистолета и започна да стреля в човека, който едва не го уби.

Дакакос беше мъртъв. Анаксас вече не съществуваше.

Андрю се изправи със залитане — беше покрит с кръв, тялото го болеше. Погледна стария монах. Очите му бяха затворени, устните му

се движеха в безмълвна молитва.

В пълнителя имаше още един куршум. Андрю вдигна пистолета и стреля.

28.

Изненадан, Адриан пое телеграмата от ръката на администратора на хотела. Тръгна към изхода и я отвори.

Г-н Адриан Фонтайн хотел „Екселсиор“ Рим, Италия

Уважаеми г-н Фонтайн,

Налага се спешно да се срещнем, защото в никакъв случай не трябва да действате сам. Доверете ми се. Не ви заплашвам с нищо. Разбирам безпокойството ви и затова няма повече да изпращам посредници и никой няма да ви следи. Ще ви очаквам лично. Ще вземем решение заедно, сами. Проверете източника си.

Тео Дакакос.

Дакакос го беше проследил! Гръкът очакваше да се срещнат. Но къде? Как?

Адриан знаеше, че след като веднъж премине митническа проверка в Рим, няма да е възможно да попречи на тези, които го търсят, да разберат, че е дошъл в Италия. Това и предопредели следващите му стъпки. Но фактът, че Дакакос го търси открито, му се стори странен. Сякаш гръкът смяташе, че са на една и съща страна. И все пак той беше компрометирал Андрю, беше му се противопоставил безмилостно, интелигентно, беше уловил организацията му в паяжина, каквато официалните институции не биха могли да оплетат.

Синовете на Виктор Фонтайн, внуците на Савароне Фонтини-Кристи, търсеха контейнера от Солун. Възможно ли беше Дакакос да желае да попречи на единия, а не на другия?

По всичко личеше, че това е истината. Морков, окачен на въженце, пред носа на магарето, предложение за доверие и

безопасност, което можеше да означава само едно — контрол, ограничаване.

...Ще ви очаквам лично. Ще вземем решение заедно, сами. Проверете източника си...

Дали Дакакос беше тръгнал към Кампо ди Фиори? Нима беше възможно? И какъв беше този „източник“. Полковник Таркингтън от разузнаването, с когото Дакакос се беше свързал, за да разгроми „Очите“? Какъв друг „източник“ би могъл да има предвид Дакакос?

— Сеньор Фонтайн? — Беше управителят на хотела. Вратата на кабинета му беше отворена. Беше изтичал след него бързо.

— Да?

— Опитах се да се свържа с вас в стаята ви. Там ви нямаше.

— Да, разбира се — отговори Адриан. — Защото съм тук. Какво има?

— Нашата първа грижа са гостите ни. — Италианецът се усмихна. Можеше да го изкара от нерви.

— Моля ви! Бързам.

— Преди няколко минути се обадиха от американското посолство. Казаха, че ви издирват във всички хотели в Рим.

— Какво им казахте?

— Нашите гости винаги...

— Какво им казахте?

— Че сте напуснали. Това наистина е така, сеньор. Но ако желаете да използвате моя телефон...

— Не, благодаря ви — каза Адриан и тръгна към изхода. След това спря и се обърна. — Обадете се на посолството и им кажете къде съм отишъл. На рецепцията знаят.

Това беше следващата му стъпка в Рим. Когато я замисляше, си даде сметка, че тя е само продължение на това, което беше започнал в Париж. Още преди края на деня професионалистите, които го следяха, щяха да знаят къде се намира. Информацията се предаваше бързо. Затова трябваше да създаде впечатление, че отива някъде, където няма намерение да ходи.

Най-добре беше да започне от Рим. Ако беше кацнал в Милано, хората от разузнаването щяха да прегледат архивите си и да го свържат с Кампо ди Фиори. Не можеше да позволи това.

Беше помолил администратора на „Екселсиор“ да му препоръча маршрут на юг — Неапол, Салерно и Поликастро, по пътища, които биха го завели на изток до Калабрия и Адриатика. На летището беше наел кола.

Сега към преследването се бе присъединил и Теодор Дакакос. Дакакос, който получаваше нужната информация по-бързо от военното разузнаване на САЩ, който беше далеч по-опасен. Адриан знаеше какво иска разузнаването — да залови един убиец. Но гръкът искаше контейнера от Солун — нещо неизмеримо по-голямо.

Адриан подкара през хаотичното движение на Рим към летище „Леонардо да Винчи“. Върна колата и си купи билет за полета на авиолинии „Италия“. За Милано. Застана на опашката за регистрация с наведена глава и отпуснати рамене. Търсеше прикритието на тълпата. Докато опашката го притискаше и избутваше напред, без да знае защо, той си спомни думите на един колега адвокат.

Можеш да тичаш с глутницата, сред всички останали, но ако искаш да направиш нещо, отдръпни се в края и се отдели.

Щеше да се обади на баща си от Милано. Щеше да излъже за Андрю, все щеше да измисли нещо — сега не може да мисли за това. Но трябваше да разбере повече за Теодор Дакакос.

Дакакос приближаваше все повече.

Седеше на леглото в миланския хотел „Ди ПиEMONте“ и както в Лондон, гледаше разпръснатите пред него листа. Това не бяха разписания на полети, а ксерокопираните страници на бащините му спомени отпреди петдесет години. Четеше ги пак. Не за да открие в тях нещо ново — знаеше съдържанието им почти наизуст, — а за да отложи момента, в който трябваше да вдигне телефона. Чудеше се доколко задълбочено е проучил тези страници брат му — с неясните описания и колебливи, често неразбираеми разсъждения. Вероятно Андрю би ги гледал с очите на военен — в тях имаше имена — Голдони, Капомонти, Лефрак — до тези хора трябваше да се добере.

Повече не можеше да отлага. Той прибра листата в джоба си и вдигна слушалката.

След десет минути телефонистката му се обади. Телефонът в къщата на родителите му, на 5000 мили разстояние от него, звънеше.

Обади се майка му. Тя заговори, тихо, без тъга в гласа. Мъката ѝ беше нейна, лична.

— Баща ти почина снощи.

Няколко секунди и двамата мълчаха. В тишината имаше усещане за близост — сякаш се докосваха.

— Връщам се веднага — каза Адриан.

— Не, не, не се връщай. Той не би искал това. Знаеш какво трябва да направиш.

— Да — каза Адриан след малко.

— Адриан?

— Да?

— Трябва да ти кажа две неща, но не искам да говорим за тях. Можеш ли да разбереш?

— Мисля, че да — отговори Адриан.

— Дойде един офицер. Полковник Таркингтън. Беше достатъчно добър, за да разговаря сам с мен. Знам за Андрю.

— Съжалявам.

— Доведи го тук. Има нужда от помощ. От цялата помощ, която можем да му осигурим.

— Ще се опитам.

— Сега е много лесно да се обърна назад и да кажа: „Да, сега вече виждам. Разбирам.“ Той винаги е забелязвал само резултатите от властта над другите. Никога не си е давал сметка за усложненията, не е изпитвал състрадание.

— Хайде да не говорим за това — припомни ѝ той.

— Да. Не искам да говорим... Боже! Колко ме е страх!

— Моля те, майко!

Джейн дишаше тежко. Адриан чуваше.

— Има и още нещо. Дакакос беше тук. Разговаря с баща ти и с мен. Трябва да му се довериш. Баща ти го пожела. Беше убеден, че трябва. Аз също.

...провери източника си...

— Той ми изпрати телеграма. Щял да ме чака.

— В Кампо ди Фиори — допълни Джейн.

— Какво каза за Андрю?

— Че по всяка вероятност ще се забави. Не навлезе в подробности, говореше само за теб.

— Сигурна ли си, че не искаш да се върна?

— Да, сигурна съм. Няма с какво да ми помогнеш. И той не би го искал. — Тя замълча за миг. — Адриан, кажи на брат си, че баща ви не научи. Умря, убеден, че и двамата му синове са това, за което ги е смятал.

— Ще му кажа. Скоро ще ти се обадя пак.

Казаха си дочуване.

Баща му беше мъртъв. Беше си отишъл и празнотата беше непоносима. Седеше край телефона и усещаше, че по челото му избива пот, а стаята беше хладна. Изправи се. Трябваше да действа бързо. Дакакос беше тръгнал към Кампо ди Фиори. Също и убиецът, но гръкът не знаеше това.

Седна на бюрото и започна да пише. Сякаш седеше у дома си в Бостън и нахвърляше бележки за кръстосания разпит на следващия ден.

Но сега не ставаше дума за следващия ден, а за довечера. И много малко неща му идваха наум.

Спря на разклона, извади картата и се вгледа в нея на светлината от арматурното табло. Разклонът беше отбелязан. До Лавено нямаше други разклонения. Баща му беше казал, че на входа на Кампо ди Фиори има големи каменни колонии.

Подкара отново и напрегна очи в тъмнината, за да ги види. Откри ги четири километра след разклона. Спря срещу портата и насочи електрическото си фенерче през прозореца. Пътят, виещ се през гората, беше точно както го беше описал баща му.

Зави и тръгна по него. Изведнъж в гърлото си усети сухота, пулсът му се ускори. Обзе го страх от неизвестността. Искаше да се срещне с нея колкото се може по-бързо, преди страхът да го овладее напълно. Подкара по-бързо.

Нямаше никакви светлини.

Огромната бяла къща стоеше изправена в неземната тишина и в тъмнината излъчваше някакво мъртворешко величие. Адриан спря срещу мраморните стъпала на входа, угаси мотора и с неохота — фаровете. Слезе от колата, извади фенерчето и прекоси алеята.

За миг луната освети зловещата картина и отново се скри. Небето беше заоблачено, но нямаше да вали — облаците бяха тънки и

се движеха прекалено бързо. Въздухът беше сух, наоколо не помръдваше нищо.

Адриан стигна до най-долното стъпало и запали фенерчето, за да види колко е часът. Единадесет и половина. Дакакос го нямаше. Брат му също. Не беше възможно да не чуят колата. Не беше възможно да спят. Оставаше старият монах. Той би си легнал. Адриан извика:

— Има ли някой тук? Аз съм Адриан Фонтан и искам да говоря с вас!

Тишина.

Не, не съвсем. Нещо помръдна. Чу се драскане, едва доловимо цвъркане. Насочи фенерчето натам. В светлото петно видя как няколко плъха — три, четири, пет — излизат през счупеното стъкло на прозореца и лаят по перваза.

Задържа фенерчето. Ясно се виждаха счупените стъкла. Приближи бавно, обзе го страх.

Кракът му потъна в пръстта. Изхрущя стъкло. Застана пред прозореца и насочи фенерчето.

Дъхът му секна, защото срещу него заблестяха два чифта животински очи. Те се стрелнаха нагоре стреснато и гневно.

Тварите побягнаха шумно. Чу се трясък — сигурно бяха блъснали някаква порцеланова ваза.

Адриан си пое дъх и потрепери. Изведнъж го лъхна миризма на леш, която щеше да го задуши. Очите му се навлажниха. Задържа дишането си и се покатери на перваза. Притисна носа и устата си с ръка и освети стаята.

Олюля се от ужас. Двата трупа — единият в черно расо, завързан за стола, а другия полугол на пода — бяха ужасяващи. Дрехите и плътта бяха разкъсани от животински зъби, засъхналата по пода кръв беше мокра от животинска урина.

Адриан се олюля и повърна. Вляво от себе си видя врата и се втурна нататък, за да си поеме дъх.

Беше в кабинета на Савароне Фонтани-Кристи — човек, който никога не беше виждал, но сега мразеше с цялата омраза, на която беше способен. Дядо му, който беше причина за толкова много смърт и нещастия.

За какво?

— *Дяволите да те вземат!* — изкрещя въвн от себе си, сграбчи стола с високата облегалка и го тресна с всички сили на пода.

Изведнъж си спомни за какво е дошъл и насочи фенерчето към стената. Вдясно, под нарисуваната Богородица. Рамката беше там, но стъклото беше счупено. Картината я нямаше.

Свлече се на колене и се разтрепери. Очите му се напълниха със сълзи.

— О, Боже! — прошепна той. Болката беше непоносима. — Брат ми!

ЧАСТ ТРЕТА

29.

Андрю спря ландроувъра край планинското шосе и напълни капачката на термоса с горещо кафе. Движеше се добре. Според картата би трябвало да се намира на десет километра от селцето Шамполук. Беше сутрин. Първите слънчеви лъчи вече проблясваха над склоновете на околните планини. След малко щеше да влезе в Шамполук и да купи нужната екипировка.

Адриан беше далече. Андрю можеше да си позволи да спре и да обмисли нещата добре. Освен всичко друго брат му щеше да открие трупове в Кампо ди Фиори и да изпадне в паника. Щеше да се обърка, да не знае какво трябва да прави. Той не беше свикнал да се сблъсква с насилствената смърт — твърде далеч беше от нея. Войниците са нещо друго — той самият е нещо друго. Физическите сблъсъци, дори с проливане на кръв, изостряха сетивата му, изпълваха го с някакво опиянение и с енергия. Движенията му ставаха по-уверени.

Контейнерът щеше да бъде негов. Сега трябваше да се съсредоточи. Да премисли всяка дума, всеки знак. Извади листата със спомените на баща си и ги насочи към светлината.

...Семейство Голдони живееше в село Шамполук. Според сведения на общината в Зермат това семейство все още съществува и е разпръснато в целия район. Най-възрастен от тях в момента е някой си Алфредо Голдони. Той живее в къщата на баща си и на дядо си, в подножието на планината, на запад от селото. От поколения хората от това семейство са били най-опитните планински водачи в Италианските Алпи. Савароне често използваше услугите им и освен това ги наричаше „приятели“ за разлика от

хората, с които беше принуден да се среща в работата си — на тях той се доверяваше далеч по-малко. Възможно е да е оставил някаква информация на бащата на Алфредо Голдони. При смъртта си той я е предал на първородното си дете — син или дъщеря — според местния обичай. Ако се окаже, че Алфредо не е най-възрастният брат, търсете сестра му.

В планината на север, ако не се лъжа, между железопътните спирки Крахен Аусблик и Грайер Гипфел имаше малка странноприемница, която се държеше от семейство Капомонти. Според данните, получени в Зермат (не желаех да правя проучвания в Шамполук, за да не събудя подозрения), тази странноприемница съществува и в момента. Доколкото разбрах, тя е била разширена. Държи я Натон Лефрак — наследник на семейство Капомонти по сребрена линия. Помня този човек. Разбира се, тогава той още не беше мъж, защото е само една или две години помлад от мен. Баща ми търгуваше с тях. Станахме добри приятели. Ясно си спомням, че той беше любимец на семейството и всички се надяваха, че ще се ожени за някоя от дъщерите. Изглежда, така е и станало.

Като деца и по-късно като юноши никога не сме ходили в Шамполук, без да се отбием в тази странноприемница. Приемаха ни топло и си спомням приятни вечери с много смях и уют край запалената камина. Тези хора бяха много прями и сърдечни. Савароне ги харесваше много и беше сигурен, че ако им повери някаква тайна, те ще мълчат до гроб...

Андрю остави ксерокопията и взе картата. Вгледа се внимателно в железопътната линия и го обзе безпокойство. От многото спирки, които беше споменал баща му, сега имаше само четири и никоя от тях нямаше думата „ястреб“ в името си.

Защото на картината от кабинета в Кампо ди Фиори не бяха изобразени ловци, които гонят птици от храсталака, както си спомняше баща му. Наистина имаше ловци, но очите и оръжията им бяха

насочени напред, в далечината, а ястребите се рееха над тях — да се опитват да уловят нещо, беше безполезно.

Сред имената на спирките по железопътната линия, които баща му успя да си спомни, нямаше нито едно с думата „ястреб“, а би трябвало да е имало. Вече не съществуваше. Беше минал половин век. Планинските проходи едва ли можеха да служат за ориентир — кой си спомняше името на трамвайна спирка тридесет години след като релсите са покрити с асфалт? Той остави картата и отново взе спомените. Ключът към загатката се намираше някъде в тях.

Спряхме в центъра на селото, за да обядваме или за да прием следобеден чай, не мога да си спомня точно. Савароне излезе от ресторанта и отиде в телеграфната станция, за да провери дали няма телеграма за него — това си спомням. Върна се много разтревожен и се обезпокоих, че излетът ни може да свърши, преди да е започнал. Докато се хранехме обаче, дойде нова телеграма и Савароне се успокои. И дума не можеше да става за връщане в Кампо ди Фиори. Ужасният момент отмина.

От ресторанта се отбихме в магазина на един търговец с немско име. Баща ми купуваше провизии от този човек, защото изпитваше съжаление към него. Беше евреин, а за баща ми ширецият се по онова време антисемитизъм беше немислим. Смътно си спомням, че в магазина онази вечер се случи нещо неприятно. Не помня точно какво, но беше нещо много сериозно и баща ми се ядоса. И се натъжи, ако паметта ми не ме лъже. Имам чувството, че не ми казаха всичко, но след толкова много години не мога да съм сигурен.

Тръгнахме от магазина и продължихме към къщата на Голдони с конска каруца. Спомням си, че много исках да се похваля с новата си раница, защото за мен тя символизираше мъжественост. Бях ужасно горд с нея. И отново си мисля, че у Голдони настроението беше мрачно — не биеше на очи, но беше такова. Не знам защо това впечатление се е запазило след толкова много време, но го

свързвам с факта, че никой не обръщаше внимание на раницата ми. Домакините изглеждаха разстроени и притеснени. Уговорихме се един от синовете да ни заведе в планината на следващия ден и продължихме към странноприемницата на Капомонти. Помня, че когато тръгнахме, вече беше тъмно. Беше лято, следователно е било към 7,30 — 8 часа.

Андрю се замисли за фактите. Баща и син пристигат в селото, хапват нещо, купуват провизии от някакъв презрян еврейин, след това отиват в къщата на планинските водачи. Разглезеното дете се чувства пренебрегнато, защото никой не обръща внимание на новата му раница. Важната информация се свеждаше до името Голдони.

Андрю допи кафето и завинти капачката на мястото ѝ.

Слънцето сега беше по-високо. Беше време да действа. Обзе го опиянение — целият му досегашен опит щеше да влезе в действие през следващите няколко дни. Някъде в планината беше скрит един контейнер — щеше да го намери.

Щеше да получи възмездие за всичко.

Майорът завъртя контактния ключ и форсира двигателя. Трябваше да си купи екип и оръжие. И да се види с един мъж, наречен Голдони. Или жена, скоро щеше да разбере.

Адриан седна зад кормилото на колата и избърса устата си с носна кърпа. Вкусът на повръщано не се махаше от устата му точно както от ума му не се махаше гледката на обезобразените тела. Или миризмата на леш от ноздрите му.

По челото му се стичаше пот. Такова напрежение и такъв страх не беше преживявал никога.

Отново му се повдигна — започна да диша дълбоко, за да го потисне. Трябваше да намери сили, разум, за да продължи нататък. Не можеше да остане в тъмната кола, без да прави нищо цялата нощ. Трябваше да се овладее и да започне да мисли. Само това му беше останало — способността да мисли.

Той извади машинално спомените на баща си и запали фенерчето. Думите и друг път му бяха помагали — умееше да ги анализира, да долавя скрития им смисъл, сложността и простотата им. В това той беше експерт — така, както брат му беше експерт в смъртта.

Адриан разгърна страниците и се зачете бавно, внимателно. Баща и син отиват в селцето Шамполук. След това се налагаше впечатлението, че нещо не е наред. Когато се върнал, бил много обезпокоен... момчето се страхувало за пътешествието-. Един магазин, собственост на евреин, гняв. *Не си спомня точно каква неприятност се е случила... но е било сериозно.* И тъга. Тъга и гняв. След това тези чувства отстъпват мястото си на объркване и смущение. Момчето не получава търсеното внимание. Домакините са разстроени и притеснени. Вниманието им е насочено другаде. Към какво? Към тъгата? Към гнева? Следват неясни спомени за топло посрещане и отново объркване и угриженост.

Не помня много от това, което се случи в странноприемницата на Капомонти, освен че ни посрещнаха радушно, както много пъти преди това. Спомням си, че тогава за първи път имах своя собствена стая и не трябваше да съм с братята си. Това беше нещо ново и се чувствах съвсем пораснал. Вечеряхме и след това баща ми и старият Капомонти изпиха доста уиски. Помня това, защото си легнах, за да си почина за изкачването на следващия ден. По-късно отдолу чух силни, войнствени гласове и си помислих, че могат да събудят и другите гости. Странноприемницата тогава беше съвсем малка, а имаше още трима или четирима нощуващи. Това беше нещо необичайно за мен, защото никога не бях виждал баща си пиан. И до ден днешен не знам дали наистина е бил пиан, но шумът беше значителен. За един седемнадесетгодишен юноша, очакващ истинския подарък за рождения си ден — изкачването в планината, — мисълта за слабия, ядосан баща беше смущаваща.

Но всичко мина добре. Пристигна водачът ни с провизиите, закусихме и потеглихме.

Синът на Капомонти (или може би младият Лефрак) ни откара на няколко километра с каруцата. Сбогувахме се и се разбрахме да ни чака на същото място късно следобед на следващия ден. Два дни в планината с преспиване в лагер! Бях много радостен, защото знаех, че ще се изкачим много по-високо, отколкото би било възможно, ако бяхме с братята ми.

Адриан сложи листата на седалката до себе си. Нататък баща му изреждаше откъслечни и объркани спомени за местности и пътеки. Пътешествието в планината беше започнало.

В тези неясни описания може би се криеше нещо. Отделните характерни особености на терена биха могли да помогнат. Но къде бяха те?

Картината. Андрю я беше взел.

Адриан потисна тревогата си — картината би могла да му помогне донякъде, но колко? Бяха минали петдесет години. Половин столетие снеговете и пороите бяха променяли пейзажа.

Може би картината щеше да подсказе нещо, може би най-важното, но Адриан имаше чувството, че има и други, не по-малко важни неща. Те се съдържаха в спомените на баща му. Спомените, оцелели след петдесет години необикновен живот.

Преди петдесет години се беше случило нещо, което не беше свързано с излета на бащата и сина в планината.

Главата му отново възвърна способността си да мисли. Ужасът все още не го беше напуснал, но той вече се връщаше към нормалното си състояние...

...Съдържанието на този контейнер може да се окаже много опасно за цивилизования свят...

Трябваше да се добере до него, да го открие. Да спре убиеца.

Андрю паркира ландроувъра край оградата на една нива. Къщата на Голдони се намираше на около двеста метра нататък по пътя. Един човек ореше нивата с трактор и извърнат назад, гледаше рохкавата пръст на браздите. Нямаше други постройки, не се виждаха други хора. Андрю реши да поговори с човека.

Беше малко след пет следобед. Целия ден беше прекарал в Шамполук — купи си дрехи, провизии, съоръжения за катерене, включително и най-добрата алпийска раница, която напълни с нужни за планината неща. С изключение на едно — пистолет „Магнум“, калибър .357. Купи всичко това в магазина, споменат от баща му, който сега беше доста разширен. Името на собственика беше Лейнкраус. Продавачът му каза, че в магазина се е продавала най-добрата алпийска екипировка още от 1913 година. Сега имали филиали в Гщаат и Люцерн.

Андрю слезе от джипа и отиде до оградата. Махна с ръка, за да привлече вниманието на тракториста. Той беше нисък, набит италиански швейцарец с кестенява коса и тъмни вежди. Беше поне с десет години по-възрастен от Андрю, а лицето му беше неприветливо — сякаш не беше свикнал да вижда непознати.

— Говорите ли английски?

— Горедолу, сеньор — отговори мъжът.

— Търся Алфредо Голдони. Казаха ми, че живее тук.

— Така е. — Човекът говореше английски съвсем добре. — Голдони е мой чичо. Вече е стар и не може да обработва земята. Помагам му. — Мъжът млъкна, без да дава повече разяснения.

— Къде мога да го намеря?

— Където е винаги. В задната стаичка на къщата. Леля ми ще ви заведе при него. Той обича гости.

— Благодаря. — Андрю тръгна към ландроувъра.

— Американец ли сте?

— Не, канадец. — Беше по-добре да не казва истината. Качи се на джипа и погледна през прозореца. — Говорим едновременно.

— Изглеждате еднакво, обличате се еднакво. — Трактористът огледа алпийското му яке. — Дрехите ви са нови, нали?

— Говорите английски много добре — каза Андрю и запали двигателя.

Жената на Голдони беше слаба и имаше аскетичен вид. Сивата ѝ коса беше прибрана на тила в стегнат кок. Тя преведе гостенина през няколко чисти и подредени стаи с оскъдна мебелировка и му показа къде е мъжът ѝ. Задната стая нямаше врата. Андрю влезе. Алфредо Голдони седеше в инвалиден стол до прозореца и гледаше към планината зад къщата.

Нямаше крака. Остатъците от някога силните му крайници бяха увити в гънките на панталоните, които бяха пристегнати с безопасни игли. Тялото, както и лицето му, беше масивно и сковано. Възрастта и недъгът му си бяха казали думата.

Старият Голдони го посрещна с пресилена радост — уморен инвалид, боящ се да не обиди гостенина си, благодарен за рядката възможност да поприказва с някого.

След като се представи, Андрю седна срещу сакатия си домакин, а намръщената жена им донесе вино. Чуканчетата на краката му бяха на една ръка разстояние. Фигурата беше гротескна. Андрю не понасяше грозотата, не можеше да свикне с нея.

— Не сте ли чували името Фонтайн?

— Не, господине. Мисля, че е френско. Но вие сте американец.

— А името Фонтини-Кристи говори ли ви нещо? Очите на Голдони се промениха. У него се събуди отдавна забравена тревога.

— Да, разбира се — каза сакатият с променен глас. — Фонтайн, Фонтини-Кристи. Италианското име става френско, а го носи американец. Мина толкова много време. Вие Фонтини-Кристи ли сте?

— Да. Внук съм на Савароне.

— Голям индустриалец от Севера. Помня го. Не много добре, разбира се. Престана да идва в Шамполук някъде след двадесет и пета година.

— Хора от вашето семейство са го водили в планината.

— Водили сме всички.

— А вие лично излизали ли сте в планината с дядо ми?

— Не е изключено. Като бях млад, излизах доста често.

— Не си ли спомняте със сигурност?

— Та аз съм водил хиляди хора...

— Току-що казахте, че го помните.

— Не много добре. Повече ми е познат по име. Какво точно ви интересува.

— Един преход в планината, направен от баща ми и дядо ми, преди петдесет години.

— Шегувате ли се?

— Говоря съвсем сериозно. Баща ми Виктор, Виторио Фонтини-Кристи, ме изпрати от Америка, за да науча някои неща. Нямам много време, така че ще имам нужда от помощта ви.

— С удоволствие ще ви помогна с каквото мога, но не знам откъде да започна. Та това е станало преди петдесет години! Кой би си спомнял такова нещо?

— Този, който ги е водил. Според баща ми, бил е някой от синовете на семейство Голдони. Датата е четиринадесети юли 1920 година.

Андрю не беше сигурен — може би гротескната фигура на инвалида помръдна, за да облекчи някаква болка, или се замисли, но Голдони реагира, когато чу датата. И веднага прикри тази реакция с думи:

— Юли 1920. Та това са две поколения! Би трябвало да ми кажете нещо по-конкретно.

— Водачът е бил от семейството ви.

— Не съм бил аз. Тогава съм бил петнадесетгодишен. Тръгнах в планината съвсем млад, но не чак толкова. Не и като основен водач.

Андрю се вгледа в очите на сакатия. Голдони изглеждаше притеснен. Не му хареса погледът и сведе очи. Андрю се наведе напред.

— Но все нещо си спомняте, нали? — Не беше в състояние да прикрие студенината в гласа си.

— Не, сеньор Фонтини-Кристи. Не помня нищо.

— Преди малко споменах датата 14 юли 1920 година. За вас тя е позната.

— Прекалено отдавнашна е, за да я помня.

— Трябва да ви кажа, че съм военен. Разпитвал съм стотици хора и зная кога ме лъжат.

— Нямам такова намерение, сеньор. За какво ми е? С удоволствие бих ви помогнал, ако можех.

Андрю продължи да го гледа.

— Преди години по линията на юг от Зермат е имало спирки.

— Останали са няколко — каза Голдони. — Не много. Сега от тях няма нужда.

— Кажете ми, всички те имаха имена на птици, нали?

— Някои — прекъсна го планинецът. — Не всички.

— А имаше някоя с думата „ястреб“ в името? Ястребово... нещо?

— Ястреб? Защо питате това?

Едрият осакатен планинец вдигна поглед. Сега беше уверен и нетрепващ.

— Кажете ми имаше ли такава спирка?

Голдони остана мълчалив.

— Не — каза той след малко.

Андрю се облегна назад.

— Вие ли сте най-големият син на семейство Голдони?

— Не. Очевидно някой от братята ми е бил с баща ви и дядо ви.

Андрю започна да разбира. Алфредо Голдони беше получил къщата, защото беше останал без крака.

— Къде са братята ви? Искам да поговоря и с тях.

— Съжалявам, но отново трябва да ви попитам дали не се шегувате. Братята ми са мъртви. Всички знаят това. Братята ми, чичо ми, двама мои братовчеди. Всички са мъртви. В Шамполук вече няма планински водачи от семейство Голдони.

Андрю престана да диша. Осъзна казаното и пое дълбоко дъх. Едно-единствено изречение беше ликвидирало цялата му преднина.

— Трудно ми е да повярвам — каза тон студено. — Всичките тези хора мъртви? Как са умрели?

— Затрупа ги лавина, сеньор. През шестдесет и осма едно цяло село беше затрупано. Изпратиха спасителни екипи чак от Зермат. Водеха ги нашите хора. Три държави ни удостоиха с най-високите си отличия. За останалите това не беше от голяма полза, но аз получавам малка пенсия. Тогава загубих краката си. От премръзване. — Той потупа остатъците от мускулестите му някога крака.

— И не знаете нищо за онзи преход през 1920 година?

— Как бих могъл?

— Имам описанията на баща ми. — Андрю извади ксерокопията от джоба си.

— Това е нещо друго. Трябваше да ми кажете в самото начало. Прочетете ми ги.

Андрю ги прочете. Описанията бяха неясни, представите, които предизвикваха — противоречиви. Хронологията на събитията беше объркана, а също и характерните особености на маршрута.

Голдони слушаше. От време на време затваряше подпухналите си очи и извърщаше лице на една страна, сякаш се мъчеше да събуди зрителните си представи. Когато Андрю завърши, той поклати замислено глава.

— Съжалявам, сеньор. Това, което ми прочетохте, би могло да се отнася за двадесет или тридесет различни маршрута. Доста от описаните неща изобщо не са в нашия район. Простете ми, но мисля, че баща ви е сбъркал. Предполагам, че говори за една пътека, която се намира на запад оттук. Не е трудно да се заблуди.

— И нищо не ви се струва познато?

— Напротив. Всичко. И нищо. Това са описания на местности, пръснати на стотина квадратни километра площ. Съжалявам. Не е възможно да ви кажа нищо конкретно.

Андрю беше объркан. Все още имаше чувството, че планинецът лъже. Трябваше да опита още нещо. След това можеше да действа. Ако и това не доведеше доникъде, щеше да приложи друга тактика.

...Ако се окаже, че Алфредо не е най-възрастният брат, търси сестра...

— Вие ли сте най-възрастният жив Голдони?

— Не. Имам две по-големи сестри. Едната е жива.

— Къде е тя?

— В Шамполук. На „Виа Сестина“. Синът ѝ обработва земята ми.

— Как се казва? По мъж?

— Капомонти.

— Капомонти? Това са съдържателите на странноприемницата, нали?

— Да, сеньор.

Андрю стана и прибра спомените на баща си в джоба си. Стигна до вратата и се обърна:

— Възможно е да се върна.

— За мен ще е удоволствие.

Андрю се качи на джипа и запали мотора. Оттатък оградата племенникът седеше неподвижно на кормилото на трактора и го наблюдаваше. Лицето му сякаш казваше: „Махай се оттук! Трябва да изтичам до къщата, за да чуя за какво си дошъл.“

Андрю освободи ръчната спирачка и натисна газта. Ландроувърът пое по пътя, направи обратен завой и тръгна към селото.

Изведнъж очите му се спряха на нещо твърде очевидно и нормално, за да му обърне внимание. Изруга.

Покрай пътя имаше стълбове с телефонен кабел.

Безпредметно беше да търси старицата на „Виа Сестина“ — нямаше да е там. Хрумна му нещо друго. При новите обстоятелства това беше по-добрата стратегия.

— Жено! — изкрещя Голдони. — Бързо! Помогни ми! Телефонът!

Жена му бързо влезе в стаята и улови ръкохватките на инвалидния стол.

— Да се обадя ли аз? — попита тя.

— Не, аз ще позвъня. — Набра номера. — Лефрак? Чуваш ли ме? Той дойде. След толкова много време. Фонтини-Кристи. Но не каза това, което трябваше. Търси железопътна спирка, в чието име има „ястреб“. Не каза нищо повече. Не ми вдъхва доверие. Трябва да се свържа със сестра си. Събери другите. Ще се срещнем след час... Не тук! В странноприемницата.

Андрю беше залегнал в тревата срещу къщата и наблюдаваше прозорците и вратата с бинокъла си. Слънцето залязваше зад западните склонове и скоро щеше да се стъмни. В къщата запалиха лампи — вътре се движеха сенки. Нещо ставаше.

Една кола дойде на заден ход по алеята. От нея изскочи племенникът и изтича до вратата. Тя се отвори.

Появиха се Голдони в инвалидния стол и жена му. Младежът избута стола до колата. Голдони стискаше нещо в ръце. Андрю фокусира бинокъла върху предмета.

Приличаше на голяма книга, но не съвсем. Голям, тежък том. Счетоводна книга.

Жената на Голдони задържа вратата на колата отворена, а племенникът улови безкракия човек под мишниците и го премести на седалката. Голдони се сгърчи от болка, жена му го закопча с предпазния колан.

През отворената врата Андрю можеше да види безкраката фигура на Голдони. Отново насочи бинокъла към голямата книга в ръцете му — стискаше я, сякаш беше нещо невероятно ценно и се боеше да не го изгуби. След това Андрю видя, че в ръцете си старецът държи и още нещо, нещо познато. Между книгата и гърдите му се виждаше парче лъскав метал. Беше цев на къса, едрокалибрена ловджийска пушка — от тези, които използват враждуващите фамилии от Юга. В Сицилия. Наричаше се „лупара“ — от „лупо“, вълк. На повече от двадесет метра тя не стреляше точно, но от малко разстояние можеше да повдигне човек от земята.

Голдони пазеше книгата с много по-силно оръжие от неговия магнум. Андрю погледна младежа. От колана му стърчеше дръжка на пистолет. Беше голяма.

И двамата планинци бяха въоръжени. Охраняваха книгата. Нежелан човек не можеше да се приближи до нея. Какво ли...

Боже! Изведнъж се сети. Дневник. Може би са водили дневник на излизанията си в планината. Едва ли можеше да бъде друго. И не му беше хрумнало да попита дали не са водили регистри за излизанията си в планината. След толкова години — просто не беше помислил за това. Половин век!

Но според баща му и неговия баща семейство Голдони са били най-добрите планински водачи в Алпите. Професионалисти с такава репутация биха водили дневници за излизанията си в планината — най-естественото нещо.

Изглежда, Голдони наистина беше излъгал. Това, което посетителят му искаше да знае, беше в къщата му, но той не искаше да му го даде.

Андрю продължи да наблюдава. Племенникът сгъна инвалидния стол и го сложи в багажника на колата, след което се качи зад кормилото. Жената на Голдони затвори вратата откъм мъжа си.

Колата потегли и се насочи на север към Шамполук. Жената се прибра в къщата.

Майорът прибра бинокъла в калъфа и се замисли как да постъпи. Можеше да се качи на скрития ландроувър и да тръгне след Голдони, но защо? А и рискът не беше малък. Планинецът беше половин човек, но пушката в ръцете му беше достатъчна компенсация за липсващите му крака. Намръщеният племенник също не би се поколебал да използва оръжието си.

Ако книгата в ръцете на сакатия беше това, което мислеше, че е, старецът щеше да я скрие, не да я унищожи — не би унищожил нещо толкова ценно.

Ако. Но най-напред трябваше да е сигурен. След това щеше да действа.

Странно. Не беше очаквал, че Голдони ще излезе от къщата. По-скоро очакваше при него да дойде някой. Това, че инвалидът тръгна нанякъде, означаваше, че се е уплашил. Човек с ампутирани крака, който не излизаше никъде, не би го направил, ако нямаше наистина сериозна причина.

Андрю взе решение. Жената беше сама вкъщи. Най-напред щеше да разбере дали книгата наистина е това, което мислеше, а след това щеше да разбере къде е отишъл мъжът ѝ.

След това щеше да прецени дали да чака, или да го потърси.

Изправи се от тревата — нямаше смисъл да губи повече време — и тръгна към къщата.

— Няма никой, сеньор — посрещна го жената. В очите ѝ имаше изненада и уплаха. — Мъжът ми излезе с племенника си. Отидоха да играят карти в селото.

Андрю избута жената и влезе, без да отговори. Отиде направо в стаята на Голдони. Там нямаше нищо освен стари вестници и списания. Погледна в гардероба. Вътре висяха панталони, чиито крачоли бяха забодени с безопасни игли. Нямаше книги.

Върна се при жената. Тя беше при телефона и уплашено натискаше вилката с кокалестите си пръсти.

— Жицата е срязана — каза Андрю и се приближи.

— Не! — прошепна тя. — Какво искате? Нямам нищо! Тук няма нищо!

— Мисля, че има — каза Андрю и я избута до стената. Лицето му беше на сантиметри от нейното. — Мъжът ви ме излъга. Каза ми, че не знае нищо, но излезе оттук с една книга. Беше дневник, нали? Покажете ми къде държи останалите.

— Не знам за какво говорите! Нямаме нищо! Пенсионери сме!

— Без приказки! Покажете ми регистрите.

— Моля ви...

— По дяволите! — Андрю сграбчи сивата коса на жената, дръпна я напред и след това с всички сили я удари в стената. — Нямам никакво време. Старият Голдони ме излъга. Къде са дневниците? Бързо! — Той отново дръпна косата ѝ и отново удари главата ѝ в стената. По тила ѝ потече кръв, очите ѝ се просълзиха от болката.

Майорът си даде сметка, че е преминал границата. Сега вече оставаше само конфронтацията. Нямаше да му е за първи път — във Виетнам непокорните селяни не бяха рядкост. Той дръпна жената към себе си.

— Разбирате ли ме? — попита той монотонно. — Ще запалят кибритена клечка пред очите ви. Знаете ли какво ще стане след това? Питам за последен път. Къде са дневниците?

Жената на Голдони се разрида. Андрю я задържа за роклята. С разтреперана ръка тя посочи една врата вдясно.

Андрю дръпна жената натам. Извади беретата и отвори вратата с ритник. В стаята нямаше никой.

— Къде е ключът за лампата?

Жената вдигна глава. Устата ѝ беше полуотворена, дишаше учестено. Посочи вляво и прошепна:

— Ето там. Ето там.

Той я вкара в малката стаичка, пусна роклята ѝ и запали осветлението. Тя се сви разтреперана. На отсрещната стена имаше библиотека със стъклени врати. Пет рафта с книги, подобни на онази. Андрю отиде до нея и се опита да я отвори, Но не успя — беше заключена.

Счупи стъклото с дръжката на пистолета. Светлината от лампата беше слаба, но достатъчна. Избледнелите, написани на ръка букви и цифри се виждаха ясно. Всяка година беше разделена на два периода

от шест месеца. Томовете бяха различно дебели и ръчна изработка. Погледна вляво, където стъклото беше здраво. Отраженията от лампата пречеа да се видят надписите, така че счупи и него.

Първият том беше от 1907 година. Нямаше отбелязани месеци — явно това беше въведено по-късно.

Проследи с поглед томовете, докато стигна до 1920 година. Първият — от януари до юни — беше на мястото си.

От юли до септември го нямаше. Вместо него на празното място набързо беше натъпкан том от 1967 година.

Алфредо Голдони — безкракият инвалид — го беше измамил. Беше избягал. Андрю се обърна към жена му. Беше паднала на колене и продължаваше да трепери. Нямаше да е трудно да направи това, което трябваше, да научи това, каквото трябваше.

— Ставай! — каза той.

Пренесе безжизненото тяло през нивата и навлезе в гората. Нямаше луна — във въздуха се носеше ароматът на дъжд, а небето беше натежало от черни облаци. Лъчът на фенерчето му се поклащаше с всяка стъпка.

Времето. Сега единствено времето имаше значение.

И изненадата. Трябваше да прибегне до изненада.

Според жена му, Алфредо Голдони беше отишъл в странноприемницата на Капомонти. Всички били отишли там. Сподвижниците на Фонтини-Кристи се бяха събрали, защото един непознат не е казал думите, които трябва.

31.

Адриан се върна в Милано, но не отиде в хотела, а подкара към летището — не беше сигурен как точно ще направи това, което трябваше, но беше сигурен, че ще го направи.

Трябваше да се добере до Шамполук. Един убиец — брат му — беше на свобода.

Някъде в огромния летищен комплекс на Милано трябваше да има свободен самолет. И пилот. Или поне някой, който да му каже къде може да намери такива, без значение на каква цена.

Караше с максимална скорост и беше отворил четирите прозореца. Вятърът, който го шибаше по лицето, му помагаше да се владее, да не мисли. Защото мислите му бяха твърде мъчителни.

— Край Шамполук има малко летище, което се използва от богатите — каза пилотът. Чиновникът от нощната смяна в офиса на „Алиталия“ го беше събудил и повикал срещу солидно възнаграждение. — Но по това време то не функционира.

— Можете ли да стигнете дотам?

— Не е далеч, но теренът е много лош.

— Можете ли да го направите?

— Ако не успеем, ще имам достатъчно гориво, за да се върна. Аз ще преценя дали се налага, не вие. Но искам да е ясно, че ако не успеем, няма да получите обратно нито една лира.

— Няма значение.

Пилотът се обърна към служителя на „Алиталия“ и му заговори авторитетно, заради човека, който беше готов да плати толкова много пари за такъв полет:

— Дай ми метеорологичните данни. За района на Зер-мат. Кажете да уведомят кулата.

Служителят сви рамене и въздъхна.

— Ще ви платя — успокой го Адриан.

Той вдигна слушалката на червения телефон и каза важно:

— Авиодиспечерите, моля.

Приземяването в Шамполук не се оказа толкова опасно, колкото пилотът се мъчеше да го изкара. Пистата, да истина, не действаше — нямаше радиовръзка, нямаше кула, която да насочва самолета, но все пак беше очертана с червени светлини.

Адриан слезе от самолета и се запъти към единствената постройка, в която светеха лампи. Беше голяма ламаринена барака — хангар за частен самолет. Вратата се отвори и в светлината се очерта силуетът на човек в работен комбинезон. Той отпусна рамене и се взря в тъмнината. След това се протегна и потисна прозявката си.

— Говорите ли английски? — попита Адриан.

Мъжът говореше — неохотно и лошо, но все пак разбираемо. Каза му това, което очакваше да чуе — че в четири часа сутринта наоколо не работи нищо. Кой пилот е толкова побъркан, че да лети до Шамполук по това време? Може би трябва да повика полицията?

Адриан извади няколко едри банкноти от джоба си и ги задържа в светлината. Очите на пазача се заковаха в тях. Може би бяха повече от месечната му заплата.

— Дойдох от много далеч, за да намеря един човек. Не съм направил нищо лошо. Наех самолет в Милано, това е. Полицията не се интересува от мен. На всяка цена трябва да намеря този, когото търся. Трябва ми кола и някой, който да ме упъти.

— Не сте престъпник? Да летите по това време...

— Не съм престъпник — прекъсна го Адриан, като се стараеше да прикрие нетърпението си и да говори колкото се може потспокойно. — Аз съм адвокат, юрист... avvocato.

— Avvocato? — В гласа на пазача се промъкна респект.

— Трябва да намеря къщата на Алфредо Голдони.

— Безкракия?

— Не знаех, че е без крака.

Колата беше един стар фиат с изпокъсана тапицерия и напукани странични стъкла. Къщата на Голдони се намираше на десетина километра извън града, по пътя на запад. Пазачът му нарисова скица.

Мрежата на оградата се виждаше на светлината на фаровете. Понататък се очертаваше силуетът на самата къща. През прозорците ѝ излизаше светлина, която осветяваше близките борове. Адриан свали крака си от педала на газта и се зачуди дали да не слезе от колата и да

извърви разстоянието пеша. В пет без четвърт сутринта не беше очаквал да завари запалени лампи.

Видя телефонните стълбове. Дали нощният пазач на летището не се беше обадил на Голдони, за да го предупреди, че му идва гостенин? Или тези хора нормално ставаха от сън по това време?

Реши да продължи с колата. Ако Голдони беше предупреден, колата би го разтревожила много по-малко, отколкото ако се приближеше тихо, пеша.

Адриан зави по черния път между борове — единствения вход за кола. Спря край къщата и слезе. Пътят продължаваше нататък до някаква плевня. Фаровете я осветиха. Мина покрай осветените прозорци със спуснати пердета и застана пред вратата. Беше широка и дебела, разделена на две части — горната можеше да се отваря за проветрение, а в същото време долната пречеше на животните да влизат вътре. В средата имаше юлямо пирин-чено чукче. Почука.

Никой не отговори, отвътре не се чу нищо. Почука още веднъж, по-силно, с по-големи интервали. Зад вратата нещо помръдна. Звукът беше едва чул, неясен. Шумолене на плат или хартия.

— Моля ви — извика той. — Името ми е Фонтайн. Познавали сте баща ми и дядо ми. От Милано. Кампо ди Фиори. Искam да говоря с вас. Няма да ви направя нищо лошо.

Тишина. Нищо.

Адриан отстъпи назад и отиде до осветения прозорец. Помъчи се да погледне през бялата полупрозрачна тъкан. Дебелите стъкла още повече влошаваха видимостта.

След това видя и му се стори, че се побърква за втори път тази вечер.

В дъното на стаята, вляво, по пода пълзеше човек без крака. Тялото от кръста нагоре беше едро и беше облечено в дълга риза, която стигаше до отрязаните крака, скрити в гънките на долните гащи.

Безкракият.

Алфредо Голдони. Адриан видя как пропълзява към един тъмен ъгъл. В ръката му имаше нещо — стискаше здраво. Пушка. Едрокалибрена пушка. Защо?

— Голдони! Моля ви! Искam само да поговоря с вас!

Гърмежът беше страхотен. Навсякъде се разлетяха парчета стъкло. Адриан се отдръпна още като видя как цевта се насочва към

него, и прикри лицето си с ръце. Парчетата можеха да го наранят сериозно, ако не беше дебелият пуловер, който купи в Милано. Дланите му бяха разкъравени.

През счупения прозорец долетя металическо щракване — Голдони презареди пушката. Андрю се облегна на стената и се помъчи да извади от ръката си забилото се в нея стъкло. Усети във врата си струйка кръв. Извика отново. Голдони не можеше да премине разстоянието до прозореца. Той не можеше да влезе при него.

— Чуйте ме! Не знам какво са ви казали, но аз не съм ваш враг.

— Животно! — извика Голдони в отговор. — Ще те убия!

— Защо, за Бога? Не идвам с лоши намерения!

— Ти си Фонтини-Кристи! Убиец на жени! Човек, който отвлича деца! Звяр! Животно!

Беше закъснял. Боже! Беше дошъл твърде късно. Убиецът бе пристигнал в Шамполук преди него. Но все още имаше шанс да го спре.

— Голдони, казвам ти за последен път. — Адриан престана да крещи. — Аз съм Фонтини-Кристи, но не съм този, когото искаш да убиеш. Не съм убиец на жени и не съм отвличал никакви деца. Знам кой го е направил, но не съм аз. Това е истината. Ще се покажа на прозореца... Нямам оръжие, никога не съм имал. Ако не ми вярваш, предполагам, че ще стреляш. Нямам време да споря повече. И ти нямаш. Никой от вас няма.

Адриан се опря с разранената си ръка и се надигна, после, бавно застана пред счупения прозорец.

Алфредо Голдони извика:

— Влез с вдигнати ръце. Ако направиш излишно движение, ще умреш.

Адриан излезе от тъмната задна стаичка. Безкракият му каза през кой прозорец да се прекачи — не можеше да рискува да му отвори вратата сам. Когато Адриан излезе от тъмнината, сакатият дръпна назад петлото на пушката, готов да стреля. Прошепна:

— Приличаш на него, но не напълно.

— Той е мой брат — каза Адриан тихо. — Трябва да го спра.

Голдони го изгледа мълчаливо. Най-накрая, без да отделя поглед от лицето му, той спусна петлето на пушката и я остави край себе си.

— Помогни ми да се кача на стола си.

След това сакатият извади парчетата стъкло от врата и ръката му и намаза раните с някакъв спиртен разтвор. Кръвта престана да тече.

— Кръвта в планината е безценна. Лекарите не одобряват този разтвор, но е по-добър от барута. Върши добра работа.

— Благодаря. — Адриан се изправи.

Бяха разменили само няколко думи и с практичността на планинец Голдони нареди на Адриан да му покаже раните си. Ако се инфектираха, от него нямаше да има голяма полза в планината. Но тази грижа не беше намалила страданието и гнева му.

— Този човек е изчадие от ада — каза сакатият.

— Той е побъркан, макар и да съзнавам, че тази констатация няма да ви помогне. Той търси нещо. Един контейнер, скрит някъде в тукашните планини. Донесъл го е дядо ми много отдавна, преди войната.

— Знаем това. Знаехме, че рано или късно ще дойде някой и ще го потърси. Но само толкова. Не знаем къде е скрит.

Адриан не вярваше на човека без крака, но не можеше да е сигурен.

— Казахте „убиец на жени“. Кого е убил?

— Жена ми. Няма я.

— Няма я? Откъде знаете, че е мъртва?

— Той излъга. Каза, че е побягнала надолу по шосето, той я догонил и я държи като заложница някъде в селото.

— Възможно е.

— Не е възможно. Сеньор, аз не мога да ходя. Жена ми не може да тича. Има разширени вени и ходи със специални обувки. Можете да ги видите, ето там са.

Адриан погледна, накъдето му посочи Голдони. До един от столовете беше сложен чифт големи, неугледни обувки.

— Понякога хората са способни на неща, за които и не подозират, че са в състояние да направят...

— На пода има кръв — прекъсна го Голдони с разтреперан глас и посочи отворената врата. — Човекът, който нарича себе си войник, не е ранен. Отидете и вижте сам.

Адриан влезе в малката стаичка. Видя строшените врати на библиотеката и пръснатите навсякъде стъкла. Протегна ръка и извади един от томове. Отвори го. С четлив почерк бяха описани подробностите от изкачванията в планините. Много преди двадесета година. На пода до вратата имаше кръв.

Беше закъснял.

Върна се бързо при стареца и му каза:

— Разкажете ми всичко, което знаете. Всичко!

Войникът беше изпилал нещата докрай. Беше неутрализирил враговете си, беше ги направил безпомощни чрез страх. Нахлул в странноприемницата на Капомонти бързо, без нито един излишен ход, и заварил Лефрак и семействата Капомонти и Голдони в една стая на горния етаж.

Отворил вратата с ритник и избутал вътре ужасения служител на рецепцията. След това влязъл и той и затръшнал вратата след себе си. Преди да разберат какво става, насочил пистолета си към тях и ги накарал да останат по местата си.

След това казал какво иска. Книгата, в която се описва излетът в планината отпреди петдесет години. И карти. Подробните карти, които използват катерачите. След това поискал сина или внука на Лефрак да го придружат в планините заедно с внучката му като заложница. Бащата на момичето обезумял и се нахвърлил върху войника, но той успял да го върне на мястото му без изстрел.

Старият Лефрак трябвало да извика една прислужница. Донесли подходящи дрехи и децата се преоблекли. Тогава изчадието казало на Голдони, че държи и жена му. Наредил му да се върне в къщата и да остане там. Трябвало да отпрати племенника си с колата. Ако се опитал да се свърже с полицията, никога повече нямало да види жена си.

— Защо? — попита Адриан. — Защо го е направил? Защо е искал да останеш тук сам?

— Иска да ни раздели. Сестра ми и племенникът ми се върнаха у дома си на „Виа Сестина“. Лефрак и синът му са в странноприемницата. Ако сме заедно, можем да си вдъхнем кураж един на друг. Ако сме разделени, ще се страхуваме и няма да предприемем нищо. Човек не може лесно да забрави тази гледка.

Пистолет, насочен към детска глава. Знае, че ако сме сами, само ще чакаме.

Адриан затвори очи.

— Боже — прошепна той.

— Този войник е експерт. — Гласът на Голдони беше нисък и изпълнен с омраза.

Адриан го погледна. *Достатъчно беше тичал с глутницата сред всички останали, сега беше време да се отдели от нея.*

— Защо стреля по мен? Ако си смятал, че идва той, защо стреля? Как можа да рискуваш? Без да знаеш какво е направил?

— Видях лицето ти до прозореца. Искях да те заслепя, не да те убивам. Мъртвец не може да ми каже къде е жена ми. Или трупът ѝ. Или децата. Аз съм добър стрелец. Целех се над главата ти.

Адриан отиде до стола, на който беше хвърлил якето си, и извади спомените на баща си.

— Струва ми се, че вече си чел това. Спомняш ли си написаното?

— Не можеш да тръгнеш след него. Той е убиец.

— Спомняш ли си?

— Двудневен преход, много объркан маршрут. Би могъл да е навсякъде. Брат ти се мъчи да сведе възможностите до минимум. Движи се сляпо. Види ли те, ще убие децата.

— Няма да ме види. Ако стигна преди него и го чакам.

— Адриан разгърна страниците.

— Прочетоха ми това нещо. Не мога да помогна с нищо.

— Не е възможно! Отговорът трябва да е някъде тук!

— Грещиш — каза Голдони и Адриан беше сигурен, че не лъже.
— Опитах се да го кажа и на него, но не искаше да ме чуе. Дядо ти е организирал всичко, но не е предвидил неочаквана смърт.

Адриан вдигна поглед от листата. В очите на стареца имаше безпомощност. В планината имаше убиец. Жена му сигурно беше мъртва, а след едната смърт неизбежно щеше да последва и друга.

— Какво е организирал? — попита Адриан тихо.

— Ще ти кажа. Ти не си като брат си. Пазим тайната от тридесет и пет години. Лефрак, Капомонти и нашето семейство. И още един, той не е от нашите хора, който умря неочаквано, преди сам да успее да предаде каквото трябва.

— Кой е той?

— Един търговец на име Лейнкраус. Не го познавахме много добре.

— Разкажете ми.

— През цялото време очаквахме да дойде някой от рода Фонтини-Кристи — започна старецът.

Човекът, когото те — Лефрак, Голдони и Капомонти — очаквали, щял да дойде тихо, в мир. Щял да заговори за излета в планините преди петдесет години и щял да знае, че водят дневници — това знаели всички, които са се ползвали от услугите им. И трябвало да спомене една от временните спирки по железопътната линия, наречена *Ловна страст*. Тази спирка била оставена на произвола на природата преди около четиридесет години — дълго преди онова изкачване в планината през 1920 година, но тогава все още съществувала.

— Мислех, че имената на тези спирки са...

— Птичи?

— Да.

— Повечето бяха, но не всички. Войникът попита за спирка, в чието име има думата „ястреб“. В планините около Шамполук въобще няма ястреби.

— Картината от стената — каза Адриан повече на себе си, отколкото на стареца.

— Моля?

— Баща ми спомена някаква картина в Кампо ди Фиори. Ловна сцена.

— Войникът не каза нищо за нея. Не каза и защо се интересува от всичко това. Само искаше да научи. Не спомена какво всъщност иска да открие. Не спомена дневниците. И защо го интересува тази железопътна спирка. Държеше се потайно. И очевидно не беше дошъл с мир. Войник, който заплашва сакат човек, не вдъхва доверие. Аз не му се доверих.

Всичко, което беше направил брат му, противоречеше на спомените, които тези хора имаха за Фонтини-Кристи. Ако беше дошъл при тях открито, в мир, всичко щеше да е толкова просто! Но войникът не би могъл да направи това. Той винаги беше готов да воюва.

— Значи контейнерът трябва да е заровен някъде около тази спирка?

— Вероятно. Има няколко пътеки на север нагоре към планините. Но коя от тях? Не знаем това.

— В дневника сигурно има някакъв знак.

— Да, ако знаеш къде да търсиш. Войникът не знае.

Адриан се замисли. Брат му беше пропътувал огромно разстояние и беше успял да заблуди разузнаването на най-могъщата държава в света.

— Може би го подценяваш.

— Той не е планинец.

— Не е — каза замислено Адриан. — Той е нещо друго. Какво би търсил той? Ето за това трябва да се замислим.

— Някое недостъпно място. Място, до което не може да се стигне лесно. Такива места има много. Планината е пълна с тях.

— Но преди малко каза, че ще се стреми да сведе възможностите до минимум...

— Сеньор?

— Не, нищо. Мислех за... Няма значение. Виждаш ли, той знае къде не бива да търси. Знае, че контейнерът е бил тежък и е трябвало да бъде транспортиран с нещо. Не започва само с дневника...

— Не знаех това.

— Той го знае.

— В тъмнината то няма да му помогне особено.

— Погледни през прозореца — каза Адриан. Навън вече се зазоряваше. — Разкажи ми за другия, търговеца.

— Лейнкраус?

— Да. Какво знаеше той?

— Отговорът на този въпрос си отиде заедно с него. Дори и Франческа не знае.

— Франческа?

— Сестра ми. Когато братята ми умряха, тя остана най-възрастната. Пликът отиде у нея.

— Плик? Какъв плик?

— Инструкциите на дядо ти.

...така че, ако Алфредо не е най-възрастният, търсете сестра му...

Адриан разгърна страниците, написани от баща му. След като той беше успял да си спомни тази подробност след толкова години, би

трябвало да им обърне повече внимание.

— Сестра ми живя в Шамполук, докато се омъжи за Капомонти. Познаваше Лейнкраус по-добре от всички нас. Старият Лейнкраус умря в магазина си. При пожар. Много хора смятаха, че е било нещастен случай.

— Не разбирам.

— Лейнкраус бяха евреи.

— Да. И какво?

...ширецията се по онова време антисемитизъм беше немислим за баща ми...

Голдони продължи. Пликът, останал у най-възрастния от тях, трябвало да бъде предаден на този, който дойде в Шамполук и заговори за металния контейнер, забравения излет в планината и железопътната спирка.

— Сеньор, трябва да знаете, че сега сме едно семейство. Капомонти и Голдони. След всичкото това време, през което не дойде никой, ние сме разговаряли помежду си...

— Обяснете ми...

— Пликът насочваше към стария Капомонти...

Адриан погледна страниците. *Капомонти... Прями и сърдечни хора... Савароне ги харесваше много и беше сигурен, че ако им повери някаква тайна, те ще мълчат до гроб...*

— Преди да умре, Капомонти посвети зет си Лефрак.

— Значи Лефрак знае?

— Само една дума. Името Лейнкраус.

Адриан се сепна и се замисли. Както при дълъг и сложен кръстосан разпит, отделните думи и фрази изведнъж застанаха на фокус, придобиха смисъл.

Думите. Търси думите. Така както брат му търси насилието.

Той запрелиства страниците в ръцете си, докато намери каквото търсеше.

...Смътно си спомням, че в магазина онази вечер се случи нещо неприятно... Не помня точно какво, но беше нещо много сериозно и баща ми се ядоса... И се натъжи, ако паметта ми не ме лъже... Имам чувството, че не ми казаха всичко...

Гняв, тъга, недомлъвки.

— Голдони, чуй ме. Трябва да се опиташ да си спомниш. Нещо се е случило... Нещо лошо, тъжно, възмутително. И е било свързано с Лейнкраус.

— Не.

Адриан млъкна. Сакатият Голдони не го беше оставил да довърши.

— Как така „не“? — попита той тихо.

— Казах ти. Не познавах Лейнкраус добре. Почти не си говорехме.

— Защото са били евреи? И тук ли се бяхте заразили от тази болест?

— Не разбирам.

— Мисля, че разбираш. — Адриан се вгледа в него. Планинецът отклони поглед. — Може и наистина да не си познавал това семейство. Възможно е. Но сега ме излъга. Защо?

— Не лъжа. Просто не бяха приятели на семейство Голдони.

— И на Капомонти?

— И на Капомонти.

— Не ви ли се нравеха?

— Не ги познавахме! Страняха от хората. Имаше и други евреи. Дружаха помежду си, това е!

— Не е само това. — Адриан знаеше, че отговорът е наблизо. Може би и самият Голдони не съзнаваше, че го знае. През юли 1920 година нещо се е случило. Какво?

— Не мога да си спомня.

— Четиринадесети юли 1920. Какво се е случило тогава?

Голдони започна да диша учестено, челюстите му се стегнаха. Остатъците от краката му помръднаха.

— Тази дата не означава нищо — прошепна той.

— Позволи ми аз да преценя това — каза Адриан.

— Нещата се промениха. Толкова много неща се промениха — отговори планинецът с треперещ глас.

— Четиринадесети юли 1920 година. — Адриан се втренчи в Голдони.

— Казах ти! Тази дата не ми говори нищо!

— Дяволите да те вземат! — Адриан скочи от стола.

Не беше изключено дори да го удари. След това планинецът каза:

— Беше пребит един евреин. Млад евреин, който се записа в църковното училище... Беше пребит. И умря три дни след това. — Планинецът не каза всичко. Адриан се отдръпна от инвалидния стол.

— Синът на Лейнкраус? — попита той.

— Да.

— Защо в църковното училище?

— Не можеше да влезе в държавното. Свещениците го приеха, за да се учи.

Адриан бавно се отпусна на стола, без да отделя поглед от Голдони.

— Кажете ми всичко. Кой го преби?

— Четири момчета от селото. Всички смятаха, че не са били наясно какво правят.

— Сигурен съм в това. Така е по-лесно. Деца, които се нуждаят от защита. А какво струва животът на един евреин?

Очите на Алфредо Голдони се навлажниха.

— Да — отговори той.

— И едно от тези момчета си бил ти?

Голдони кимна мълчаливо.

— Мисля, че знам какво се е случило — продължи Адриан. — Лейнкраус е бил заплашен. Жена му, другите му деца... И той не е съобщил на никого за случката. Просто, умряло е още едно еврейче.

— Беше толкова отдавна! — прошепна Голдони. — Сега вече хората не са такива. И не са преживели това, което ние. Сега, когато животът ми е към края си, става дори още по-трудно. Гробът вече не е далеч.

Адриан престана да диша, сепнат от думите на стареца. *Гробът* не е далеч... *Гробът*. Боже! Нима е това? Искаше му се да скочи от стола и да крещи въпросите си, докато безкракният планинец си спомни всичко. Заговори бавно, с нисък глас:

— Какво стана след това? Какво направи Лейнкраус?

— Да направи? Че какво можеше да направи? Замълча си.

— Имаше ли погребение?

— И да е имало, не разбрахме нищо за него.

— Синът на Лейнкраус е трябвало да бъде погребан. Никое християнско гробище не би приело евреин. Имаше ли еврейско гробище?

— Не, тогава нямаше. Сега има.

— Интересува ме тогава. Къде е бил погребан? Къде е погребан убитият син на Лейнкраус.

Сякаш удари Голдони по лицето.

— Говореше се, че бащата и братята, мъжете от семейството, са го занесли в планината. Там, където трупът му няма да бъде поруган.

Адриан се изправи. Беше получил отговора си.

Гробът на евреина. Контейнерът от Солун.

Савароне Фонтини-Кристи беше открил една вечна истина в селската трагедия. И я беше използвал. За да не позволи на светите отци да забравят.

Пол Лейнкраус наближаваше петдесетте. Беше син на търговец и сам беше търговец. Не можеше да каже много за дядо си, когото едва помнеше, нито пък за страшните времена, които не беше преживял. Но беше проникателен човек, за което говореше направеното от него разширение на търговията. Като такъв, той прие неочакваното обаждане и обясненията на Адриан без възражения.

Лейнкраус въведе Адриан в библиотеката и свали от рафта семейната тора. Рисунката покриваше цялата задна част на корицата. Беше внимателно нарисувана карта на местоположението на гроба на първия син на Рьовен Лейнкраус, погребан в планината на 17 юли 1920 година.

Адриан прерисува картата и я сравни с оригинала. Беше същата. Това беше неговият последен паспорт. Закъде, не беше сигурен. Към какво, нямаше как да знае.

Помоли Лейнкраус и за още нещо. Да се свърже с Лондон от неговия телефон, за което, разбира се, щеше да плати.

— Обадете се. Дядо ви е платил достатъчно на този дом. Повече не мога да приема.

— Моля, останете. Искам да чуете.

Свърза се с хотел „Савой“ в Лондон. Молбата му не беше трудна за изпълнение. Помоли телефонистката да се обади на американското посолство и да предаде нещо от името на Адриан Фонтайн на полковник Таркингтън от G2. Ако полковникът не е в града, в посолството ще знаят къде могат да го открият.

Полковник Таркингтън трябваше да бъде насочен към един човек на име Пол Лейнкраус от Шамполук в Италианските Алпи.

Смяташе да тръгне в планината, но нямаше никакви илюзии. Въобще не можеше да се мери с войника. Това, което беше решил, неизбежно щеше да завърши с провал. И много възможно с неговата собствена смърт — даваше си сметка за това.

Светът щеше да оцелее и без неговото присъствие. Не беше никакъв изключителен човек, макар и да притежаваше някои способности. Но нямаше представа какво би станало със света, ако брат му, Андрю Фонтайн, напусне Шамполук с контейнера, докаран от Солун преди тридесет години. Ако от планината успееше да се измъкне убиецът, а не той. Някой трябваше да предприеме нещо.

Адриан затвори телефона и се обърна към Пол Лейнкраус:

— Когато полковник Таркингтън се свърже с вас, кажете му точно какво се случи тук тази сутрин.

Адриан кимна за сбогуване и се качи в колата. Забеляза, че в бързането си е забравил ключовете на арматурното табло — един войник не би допуснал подобна небрежност.

Тази мисъл го накара да бръкне в жабката и да извади оттам тежкия черен пистолет. Алфредо Голдони му беше обяснил как се зарежда.

Запали мотора и отвори прозореца. Изведнъж усети нужда от чист въздух. Дишаше тежко и усещаше биенето на сърцето си в гърлото. И се замисли.

Беше стрелял с пистолет само веднъж през живота си. Преди много години в някакъв ученически лагер, когато ги бяха завели на едно полицейско стрелбище. Тогава до него беше брат му и двамата се смееха радостно — бяха деца.

Къде беше отишъл този смях? Къде беше отишъл брат му?

Адриан продължи по улицата и зави наляво по пътя, който щеше да го отведе в планината. Слънцето беше скрито зад дебела пелена облаци.

Небето се гневеше.

Момичето изпищя и се подхлъзна на скалата. Брат му се извърна рязко и го улови за ръката. Нямаше да падне от много високо — само от около три метра и майорът се зачуди дали няма да е по-добре да остави детето да падне. Ако си навехнеше глезена или си счупеше крака, нямаше да може да слезе до пътя. През нощта се бяха отдалечили доста.

За него не беше нужно да минава по целия маршрут на прехода отпреди петдесет години. За други това би било задължително — не и за него. Умееше да чете карти така, както обикновените хора четат книги. Можеше да си представи картографирания терен, все едно че е на фотография. В цялата армия нямаше по-добър от него. Можеше да се справи с всичко *истинско* — хора, машини, карти.

На картата се виждаше железопътната линия от Зермат. Тя завиваше на запад покрай склона на планината и продължаваше направо около пет мили до Шамполук. Районът на изток от правия участък на линията беше често посещаван през цялата година. С него започваше и описанието в дневника на Голдони. Никой, който би искал да скрие нещо, не би го направил на подобно място.

На север, в началото на завоя, се намираха просеките, използвани някога за спирки и от тях тръгваха пътеките, споменати в страниците за 14 и 15 юли 1920 година, които беше откъснал от дневника. Някоя от тях водеше към контейнера. Трябваше да ги огледа на дневна светлина и щеше да реши по коя да тръгне.

При избора си трябваше да вземе предвид някои факти. Най-напред, контейнерът би трябвало да е пренесен с превозно средство или товарно животно. Второ, влакът от Солун е дошъл тук през декември — по това време тук е много студено и планинските проходи са непроходими от снега. Трето, топенето на снеговете през пролетта и лятото и планинските порои биха наложили контейнерът да бъде скрит на високо място, където ерозията на почвата не би го открила. Четвърто, скривалището трябваше да е встрани от често посещаваните маршрути, но все пак достъпно за транспортно средство или товарно животно. Пето, пътеката трябваше да тръгва от място, където влакът

би могъл да спре и да бъде разтоварен. Шесто, просеката, изоставена или все още използвана, би трябвало да е близо до споменатите в дневника на Голдони пътеки. Трябваше на място да прецени по коя е най-вероятно да е бил прекаран контейнерът — с животно или превозно средство.

Имаше време. С дни, ако се наложеше. В раницата си носеше провизии за седмица. Голдони, Капомонти, Лефрак и семейството му бяха твърде уплашени, за да предприемат каквото и да било. Беше се погрижил за това много добре. Невидимото винаги е по-добро от видимото. Беше казал на ужасените швейцарци, че в Шамполук има съучастници, които веднага ще го открият в планината и ще го уведомят, ако се опитат да действат чрез полицията. С това щяха да подпишат смъртната присъда на зложниците му.

Не преставаше да мисли за организацията си. Един ден щеше да я възстанови по-силна и по-ефективна от всякога. Щеше да открие този контейнер, да изнесе документите от планината и да обясни на светите отци колко бързо ще рухнат институциите им.

...Съдържанието на този контейнер може да се окаже много опасно за цивилизования свят...

Това беше добре. Той не би могъл да попадне в по-подходящи ръце.

Намираха се на равно място. Първото възвишение на запад беше на около миля. Момичето падна на колене и се разрида. Момчето го изгледа с пълни с омраза и страх очи. Андрю щеше да убие и двамата, но по-късно. Когато нямаше да са му нужни като зложници.

Само глупаците убиваха безразборно. Смъртта е оръжие, средство, което трябва да се използва, за да постигнеш целта си.

Адриан отби от черния път и спря колата. Беше на осем мили и половина от Шамполук. Не можеше да продължи с нея. Беше достигнал първото от няколкото възвишения и плата, през които трябваше да мине, за да стигне до мястото, изобразено на картата на Лейнкраус. Гробът се намираше на около пет мили нататък.

Слезе от колата и тръгна през обраслата с трева ливада. Възвишението пред него беше стръмно, скалисто и не се виждаше

пътека, по която би могло да се изкачи. Коленичи и затегна връзките на обувките си. Пистолетът тежеше в джоба му.

За миг затвори очи. *Не можеше да мисли. Боже! Спаси ме от мислите ми!*

Сега трябваше да действа. Изправи се и започна да се изкачва.

Първите две просеки се оказаха недостъпни за превозно средство. Оставаха още две. Според картата имената им бяха „Ловна страст“ и „Гарваново гнездо“ — нямаше никакъв „ястреб“. Но трябваше да е някоя от тях.

Андрю погледна заложниците си. Братът и сестрата седяха свити на земята и си Лепнеха уплашено. От време на време поглеждаха към него, но сега в очите им нямаше омраза, а само страх. У тях имаше нещо отблъскващо. След миг разбра какво е то — на другия край на света, в Югоизточна Азия, децата на тяхна възраст воюваха. Бяха негови врагове, но той уважаваше тези врагове.

Заложниците му изпитваха само страх, а страхът го отвращаваше.

— Ставайте! — изкрещя той ядосано. Тези разглезени хлапета наистина го дразнеха. Как презираше безгръбначните същества! Светът нямаше да загуби, ако се отърве от тях!

Адриан погледна назад към ръба на платото, благодарен, че старият Голдони му даде ръкавици. Дори и да не беше студено, ръцете му щяха да са изранени. Не че изкачването беше много трудно, но той нямаше никакъв опит.

Последните неколкостотин метра бяха най-трудните. Пътеката в картата на Лейнкраус беше добре обозначена. Намери ориентирите — една ронлива скала, по която никой не би се изкачвал, гъстата алпийска гора по-нататък и зъберите, които я заобикаляха. Но самата пътека беше изчезнала. Явно не беше използвана от години и беше скрита от храсталаци. Беше си пробивал път през тях метър по метър — през трънаци и камъни.

Седна да си почине. Мускулите го боляха от напрежението. Прецени, че е изминал около три мили. За три часа. По миля на час, през камъни, храсти и планински потоци. Само три мили. Ако не грешеше, значи му оставаха още две. Погледна към небето. Облаците

не се бяха разнесли и нямаше изгледи за това. Напомняха му небето над дома им в Америка при буря.

Някога плаваха с яхтата, в такова време. Бяха доволни, сигурни в способностите си, уверени сред вълните и дъжда над океана.

Не, не биваше да мисли за това. Изправи се и погледна картата на Лейнкраус.

Тя беше ясна, но теренът, на който се намираше — не. Видя целта си — на североизток платото, издигащо се над морето от планински клек. Само че от мястото, на което се намираше, не можеше да стигне дотам направо. Тръгна по ръба на платото и огледа тъмния склон, по който се беше изкачил. Беше стръмен. Според картата на това място пътеката трябваше да навлиза отново в гора, нямаше никакви скали.

Изглежда, лавина беше променила района през годините. Пътеката беше заличена.

Но все пак платото се виждаше. От него го отделяше непроходима пустош, но ако успееше някак си да премине през нея, оттатък би могъл да намери пътеката отново. Започна да се изкачва.

Третата просека! „Ловна страст“. Изоставена отдавна, но без съмнение удобна за разтоварването на контейнера. Наоколо беше равно, а пътят към планината беше проходим. Първоначално не беше съвсем сигурен, но после откри нещо, което го убеди напълно. Западно от линията видя останки от изоставен път, водещ надолу. Ясно си личаха очертанията на старата просека. Сега на това място нямаше дори и пътека.

— Лефрак! — изкрещя той на осемнадесетгодишното момче и посочи просеката. — Какво има там долу?

— Село. На около шест километра.

— Линията не минава ли през него?

— Не. То е в низината.

— Какви пътища водят до него?

— Главното шосе от Цюрих и...

— Добре — прекъсна го той.

Беше чул това, което искаше, а освен това момичето на около десет метра от него беше станало на крака и се мъчеше да стигне до близката гора.

Андрю извади пистолета си и стреля два пъти. Изстрелите отекнаха в гората, куршумите се забиха в земята от двете страни на момичето. То изпищя. Брат му се втурна към Андрю, но той го удари по главата с дръжката на пистолета.

Синът на Лефрак се строполи на земята, задъхан от ридания и безсилен гняв.

— Ти си по-добър, отколкото си мислех — каза майорът и се обърна към момичето. — Помогни му. Няма му нищо. След малко тръгваме надолу.

Дай им надежда, мислеше той. Колкото са по-млади и неопитни, толкова повече надежда им трябва. Това би ги успокоило, би намалило страха им, който понякога пречи. Той, както и смъртта, е инструмент, който трябва да се използва разумно.

Тръгнаха по пътеката нагоре. Сега беше напълно сигурен. Пътеката беше широка и твърда. Превозно средство можеше да мине по нея спокойно. И нещо повече — склонът водеше към маршрута, описан в дневника на Голдони. Земята беше покрита с тънък слой сняг и скреж. Нещо му подсказваше, че приближават целта.

Стигнаха до пътеката, описана в дневника. Вдясно тя се спускаше към една гъста гора, покрита с бяло. Изглеждаше непроходима.

Възможно скривалище. Обикновеният турист не би се изкушил да ходи там — не представляваше никакъв интерес. Но пък, от друга страна, това беше гора, не скален масив. Контейнерът би трябвало да е защитен от скала.

Вляво пътеката продължаваше нагоре и се извиваше по склона на малко възвишение. Беше широка, изцяло изрязана в скалите. Вдясно имаше стръмен скален масив и въпреки това тук можеше да се мине с транспортно средство.

— Хайде! — извика той и посочи вляво. Децата на Лефрак се спогледаха. Вдясно беше пътят за Шамполук, към дома. Момичето се вкопчи в брат си. Андрю пристъпи напред, раздели ги и избута момичето напред.

— Сеньор! — извика момчето и застана между тях с умолително вдигнати ръце. — Не правете това!

Говореше със запъване, с гняв и безсилие.

— Да вървим — каза майорът. Нямаше никакво време за губене.

— Чухте ли ме?

— Чух те. А сега тръгвай.

В западния край на малкото възвишение пътеката внезапно се стесняваше и минаваше през една естествена скална арка. След нея се издигаше каменна стена, вероятно привлекателен обект за алпинистите. Не беше особено трудно да се изкачиш по нея, но пък височината ѝ вдъхваше респект. Мястото би харесало много на един седемнадесетгодишен младеж, придружен от баща си и планински водач.

Но пътеката отдолу беше тясна и гладка. Едно товарно животно би могло да се подхлъзне и опасността не беше малка.

За превозно средство и дума не можеше да става.

Андрю се обърна и огледа пътя, по който бяха дошли. На около тридесет метра назад земята беше равна и обрасла с ниски храсти. Зад тях също имаше скала. Тя беше ниска, не повече от пет метра и почти изцяло скрита от обраслите по нея храсталаци и ниски, усукани дървета. Но все пак земята отдолу беше равна. Естествени препятствия имаше навсякъде другаде, но не и там.

— Отидете ето там — нареди той на двамата си заложици, за да ги държи под око и за да прецени височината на скалата по-добре. — Влезте колкото се може по-навътре в храстите. Искam да застанете до самата скала, ако е възможно.

Направи няколко крачки назад и погледна горния ѝ край. Стори му се, че е равен, поне така изглеждаше. И имаше нещо друго, нещо, което не би могло да се забележи освен от мястото, където беше той.

Ръбът, макар и неравен, представляваше полукръг, нещо като платформа.

Прецени, че момчето е високо около един и осемдесет.

— Вдигни ръце — нареди му той.

Дланите му стигаха почти до средата на скалата.

Контейнерът би могъл да е пренесен с някакво транспортно средство. Може би трактор. Дотук би могъл да стигне съвсем

спокойно. А и той би могъл да има лебедка или друго повдигащо устройство...

— Сеньор, сеньор! — извика момичето. В гласа му имаше странна възбуда, нещо средно между възбуда и отчаяние. — Ако търсите това, ето го. Пуснете ни да си вървим.

Андрю се спусна нататък и навлезе в храстите.

— Ето там! — извика момичето отново.

На земята, скрита в листата и снега, се търкаляше стара стълба. Дървото беше изгнило, а на няколко места стъпалата бяха излезли от гнездата си. Но иначе беше цяла. Не можеше да се използва и никой не я беше използвал от много време. Беше лежала в храсталака с години, може би с десетилетия.

Андрю се наведе и я докосна, след това я вдигна. Стълбата почти се разпадна в ръцете му. Беше на място, където нямаше защо да бъде... На няколко метра над него...

Над него! Вдигна рязко глава и зърна за миг летящия предмет. Последва ударът — пред очите му избухна бяла светлина, последва вцепенение и нетърпима болка. Падна напред, мъчейки се да преодолее последствията и да отвори очи отново.

Чу виковете:

— Fuggi! Presto! In la traccia! — момчето.

— Non senza voi! Tu fuggi anche! — момичето.

Синът на Лефрак беше намерил голям камък и в омразата му страхът се беше стопил. Беше го стоварил върху главата на майора.

Светлината постепенно се върна. Андрю се изправи и отново видя ръката с камъка да се спуска към главата му.

— Копеленце мръсно!

Синът на Лефрак хвърли камъка към тялото на войника — да го удари където и да е — и хукна след сестра си.

Андрю усети гнева си. Беше изпитвал такъв гняв единствено когато беше безсилен да преодолее чуждото надмощие.

Изпълзя от храсталаците и излезе на пътеката. Братът и сестрата тичаха надолу с всички сили.

Той бръкна по якето си и извади магнума, който беше купил от магазина на Лейнкраус в Шамполук. Двамата бяха на около четиридесет метра от него. Държаха се за ръце, съвсем близо един до друг.

Андрю натисна спусъка осем пъти — бързо един след друг. Двете тела паднаха и се загърчиха върху скалите. Чувахе писъците им. След малко те се превърнаха в стонове и гърчовете замряха. Щяха да умрат, но не веднага. Нямаше да могат да станат от местата си.

Майорът се върна в храсталаците и свали раницата от гърба си. Извади от нея пакета за оказване на първа помощ. Трябваше да спре кръвта и да действа. Повече не можеше да се бави.

Сега нямаше заложници. Наистина в селото никой не знаеше това, но те щяха да му помогнат да се измъкне оттук. Долу щяха да го очакват... да вземат контейнера и да го застрелят.

Имаше и още една възможност. Селото, за което му каза синът на Лефрак.

Изоставеният път водещ надолу от железопътната линия. Към селото, от което можеше да се стигне направо в Цюрих.

Но нямаше да тръгне натам, преди съдържанието на контейнера да стане негово притежание. И нещо му говореше, че ще го открие много скоро.

На няколко метра над главата си.

Свали въжето от гърба на раницата си и откачи куката. Карабинерът щракна на мястото си. Изправи се. Слепоочията му пулсираха и раните го боляха, но поне не течеше повече кръв. Отново можеше да вижда ясно.

Отстъпи назад и хвърли куката към ръба. Тя се закачи за нещо. Дръпна въжето.

Скалата се откърти. Надолу полетяха парчета, след малко и самата кука. Той отскочи встрани.

Изруга и я хвърли отново, този път по-нагоре и по-навътре над равната скала. Дръпна рязко. Куката се закачи. Дръпна по-силно. Издържа.

Сега вече можеше да се изкачи. Сложи раницата си и улови въжето. Дръпна го още веднъж. Всичко беше наред. Започна да се катери със силни тласъци. След малко стигна до ръба и прехвърли единия си крак, после изпълзя целият. Изправи се и погледна за какво се е закачила куката.

Но това, което видя, го накара да замръзне на място. На няколко метра от него, в средата на каменната платформа, в камъка беше забита ръждясала метална звезда, звездата на Давид.

Куката се беше закачила за нея.
Това беше гроб.

Чу ехото — няколко бързо следващи един след друг гърмежа. Но това не бяха гръмотевици. Бяха изстрели. Въпреки студа, въпреки мрака в гората пред очите му се замяркаха нежелани видения. Брат му беше убил отново. Майорът не преставаше да сее смърт. Писъците след това бяха слаби, заглушени от разстоянието, но не би могъл да не ги разпознае.

Защо? Дявол да го вземе, защо?

Не можеше да мисли. Не можеше да мисли за такива неща. Не сега. Трябваше да мисли само за едно. За движението си напред. Беше направил няколко опита да излезе от сумрачния лабиринт, на няколко пъти му се беше сторило, че вижда светлината в края на гората, но нямаше нищо такова.

Имаше чувството, че ще се побърка. Беше попаднал в някаква плетеница от клони и стъбла. Колко пъти беше обиколил в кръг? Вече нямаше представа. Струваше му се, че стои на едно място. Нима не мина покрай това дърво само преди минута? Само преди пет минути се беше мъчил да се провре през онези храсти! Фенерчето не можеше да му помогне. Струваше му се, че лъчът му осветява едни и същи места. Беше се заблудил в някакъв горист алпийски склон. Снеговете се топяха и всичко беше мокро.

Изстрелите долетяха оттам! От тази посока! Нямаше какво да губи освен силите си и остатъка от разсъдъка си. Ускори крачка. Ехото от изстрелите не преставаше да кънти в ушите му.

Впусна се с всички сили напред — през клони и храсти, през камънак. Стори му се, че се движи накъдето трябва. Продължи да си проправя път с ръце и след малко видя светлината. Отпусна се изтощен на колене, на не повече от тридесет метра преди края на гората. През дърветата се виждаха сиви скали, покрити със сняг, и изчезваха нагоре във висините. Беше достигнал до третото плато. Както и брат му. Майорът беше успял да направи това, което старият Голдони не би могъл да допусне — беше успял да стигне докъдето трябва единствено с помощта на стария дневник. Би могъл да се гордее с брат си, но това

време беше безвъзвратно отминало. Сега единственото, което оставаше, беше да го спре.

Адриан се опита да не мисли дали ще успее да го направи, когато настъпи моментът. 'Защото такова терзание не беше изпитвал никога през живота си. Вече започваше да го приема — спокойно, хладнокръвно, без съжаление. Защото това беше единственото логично нещо, което можеше да направи в отговор на ужаса и хаоса.

Трябваше да убие брат си. Или брат му щеше да убие него.

Изправи се, излезе от гората и откри пътеката в скалите, начертана на картата на Лейнкраус. Тя се виеше нагоре към платото до върха му. Или почти до върха, защото някъде там би трябвали да има една скала, много висока, според спомените на Пол Лейнкраус. Той ходил до нея само два пъти — през първата и втората година на войната, когато бил много млад. И тази скала можело и да не е толкова висока, защото я сравнявал със собствения си ръст. Но ясно си спомнял, че са използвали стълба.

Лейнкраус беше признал, че не беше присъствал на цялата церемония — тъжният погребален обред и жизнеността на младото момче били несъвместими. Към височината имало и друга пътека и младежът я проучил. Била на самия край на другата, която е отдолу, и трябвало да се мине под естествена скална арка и да се отиде нататък. Била опасна — за да минеш по нея, трябвало да имаш сигурни крака и желание да рискуваш. Баща му и по-големият му брат му се карали жестоко за това, че е минал по нея. Пропастта била достатъчно дълбока ако не да умреш, то поне да си счупиш крака.

Ако сега счупя ръка или крак, мислеше Адриан, това ще е фатално. Неподвижният човек можеше съвсем лесно да се превърне в мишена.

Той тръгна нагоре по пътеката между скалите, като се стремеше да се прикрива зад тях, доколкото може. Платото се издигаше поне на сто метра над главата му. Започна да пада лек сняг и да покрива околността с лека пелена. Краката му непрекъснато се хлъзгаха. Трябваше да се вкопчва в каквото намери — издадени камъни, клони. Някъде по средата на изкачването спря и се облегна на камъка, за да си почине. Над себе си чу звук — удари на метал в метал или камък в камък. Отдели се от скалата и хукна нагоре с всички сили. На няколко

пъти се препъна и падна, но не се изправи веднага, за да може да си поеме дъх и да позволи на краката си да починат.

Извади картата на Лейнкраус и я разгърна. Беше минал осем завоя, каменната арка не можеше да е на повече от стотина метра напред. Тръгна отново. Лицето му беше замръзнало от снега, в който беше паднал. Пред него пътеката вървеше направо, а от двете ѝ страни имаше сиви, усукани храсталаци. Според картата след правия участък трябваше да има още два завоя и след това — арката. Мушна я в джоба си и напипа хладната дръжка на пистолета. Напрягна сили и продължи нататък.

Видя най-напред момичето. Лежеше в храстите край пътеката с широко отворен очи. Краката бяха неестествено изкривени. Над двете колена имаше дупки от куршуми и платът около тях беше окървавен. Над дясната гърда, малко под ключицата, имаше още една рана.

Беше жива, но в толкова тежко състояние, че дори не примигваше от падащите снежинки. Устните ѝ трепереха.

Адриан се надвеси над нея. При вида на лицето му очите ѝ се разшириха още повече и писъкът заседна на гърлото ѝ. Адриан сложи внимателно ръкавицата си върху устата ѝ и повдигна главата.

— Той е друг — прошепна.

Храстите над него помръднаха. Адриан пусна момичето колкото се може по-внимателно и скочи на крака. Върху снега край храстите се очерта ръка или това, което беше останало от нея. Беше окървавена, с изпочупени пръсти и без ръкавица. Адриан тръгна нататък. Момчето лежеше по корем в храсталака. На гърдите му имаше четири рани от куршуми.

Адриан го обърна внимателно и надигна главата му. Момчето също се уплаши и се наложи да му запуши устата. След миг разбра, че той не е убиецът. Беше чудно, че изобщо може да говори. От гърлото му се чуваше гъргорене, което почти заглушаваше гласа му, но Адриан го чу.

— Mia sorella.

— Не разбирам.

— Сестра ми?

— Ранена е. Като теб. Ще направя всичко, което мога.

— Раницата. Той има раница... лекарства...

— Не говори. Пести силите си. Раница?

— Si.

Алпийската раница не е обикновена раница, това беше казал баща му.

Момчето не млъкваше. Знаеше, че умира:

— Може да се излезе откъм железопътната линия. Има село... Не е далеч. На север. Близко е... Искяхме да избягаме...

— Тихо! Не говори повече. Ще те сложа до сестра ти. Двамата ще се топлите колкото можете.

Той завлече момчето до сестра му. Бяха още деца, брат му убиваше деца. Свали якето си и скъса подплатата, за да превърже раните на момичето. За момчето нямаше какво да направи и отбягваше погледа му. Зави ги и ги приближи един до друг.

Мушна пистолета в колана на панталона си под дебелия пуловер и излезе от храстите. Хукна нагоре към каменната арка. Очите го смъдяха, но сега не усещаше болката в краката си. Дишаше равномерно.

Сега бяха един срещу един. Така и трябваше да бъде.

Ударите над главата му ставаха все по-силни. Идваха точно отгоре, откъм отвесната скала, срещу която беше платото. В краката му имаше прясна пръст, смесена със сняг, следи от стъпки и счупени клони. Отгоре висеше въже, вероятно с кука, която беше съборила камъни при закачането.

В сивите храсти беше захвърлена една гнила стълба. Пол Лейнкраус я помнеше. Беше малко по-висока от скалата, под която сега стоеше Адриан.

Гробът се намира на една равна скала, която лесно може да се кърти с търнокоп. Ковчегът беше положен в нея и залят с тънък слой цимент. Думите на Пол Лейнкраус.

Брат му сигурно вече беше успял да пробие циментовото покритие. Ударите престанаха. Някакъв метален инструмент издрънча, захвърлен върху камъка. Отгоре полетяха парченца камък, изритани от нетърпеливи крака. Адриан се прилепи плътно до скалата. Ако брат му го видеше, щеше да стреля.

Парченцата престанаха да падат. Адриан потрепери. Знаеше, че трябва да действа. Студът проникваше през пуловера, дъхът му образуваше облаци пара пред лицето му. Краткият снеговалеж престана и през една пролука в облаците се показва слънчев лъч, но не стана по-топло.

Той тръгна прилепен до каменната стена нататък, докато стигна до едно спускащо се отгоре скално ребро, и излезе напред в храстите. Това беше краят на пътеката. Изведнъж земята под краката му изчезна. Той отскочи назад и застана като вкаменен до скалата. Долята звук на падащи камъни. Чу и стъпките горе — тежки, резки — и задържа дъха си, за да не го издаде парата. След това всичко утихна — остана само свистенето на вятъра. Майорът закрачи отново — този път по-бавно и по-спокойно.

Адриан продължи още малко нататък по перваза над ръба на пропастта. Беше доста по-дълбока, отколкото си спомняше Пол Лейнкраус. На дъното ѝ имаше остри назъбени скали. Явно на евреина

не му се бяха карали както трябва за това, че е минал оттук. Вероятно не са искали да намрази планината.

Адриан заобиколи реброто и продължи нататък предпазливо, вкопчен в камъка. От другата страна первазът свършваше и имаше скала, която стръмно се издигаше нагоре. Не беше сигурен, че ще успее. Едно малко момче би могло да го направи лесно — первазът би издържал теглото му и беше достатъчно широк, за да може да мине, — но възрастен човек беше нещо друго. В началото не беше издържал теглото на Адриан. Може би нямаше да го издържи и по-нататък.

От края на перваза до скалата, за която би могъл да се улови, имаше около метър и половина. Той беше доста по-висок и ако протегнеше ръце, би могъл да се улови. Ако успееше да скъси разстоянието, шансовете му щяха да се увеличат многократно.

Мускулите на краката му бяха стегнати до скъсване.

Чувстваше как и двете му стъпала се схващат, напрежението в глезените беше чудовищно. Прогони всякакви мисли за болката и опасността и се съсредоточи върху сантиметрите, които трябваше да измине.

Около тридесетина сантиметра по-нататък усети, че опората изчезва под краката му — бавно, хипнотизиращо. След това чу, наистина чу, хрущането на камъка и замръзналата земя. В последния миг протегна ръце нагоре и увисна. Вятърът го шибаше по лицето.

Дясната му ръка се беше уловила за някаква издатина. Рамото му се удари в твърдата скала. Залюля се като марионетка с увиснали крака. Трябваше да се изтегли нагоре. Веднага! Нямаше време за губене. Нямаше време да се отдава на собственото си изумление, че е жив.

Действай!

Намери здрава опора и за другата си ръка, и за единия крак. Беше достатъчно. Запълзя нагоре по скалата като уплашено насекомо, с прилепнало към камъка тяло, и се прикри в една ниша.

Отгоре не можеше да го видят, но можеха да го чуят. Срутеният перваз беше привлякъл вниманието на Андрю и той се приближи до ръба. Слънцето беше отзад, вдясно от него. Сянката му падаше над пропастта. Адриан отново стаи дъх. Ясно виждаше какво прави брат му в ослепителното алпийско слънце. В ръката си държеше сгъваема планинска лопата.

Дясната ръка на майора беше сгъната в лакътя. Не трябваше голямо въображение, за да си представи какво има в нея. Пистолет. Адриан пипна пояса си. Оръжието все още беше там и той беше благодарен за това.

Сянката отгоре се раздвижи — три стъпки вляво, четири — вдясно. След това се наведе, вдигна нещо от земята и го запрати в пропастта. Голямото парче бетон се удари на метър от лицето на Адриан и се разби някъде долу. Докато парчето падаше, майорът остана неподвижен, сякаш броеше след колко секунди ще се разбие. След това се отдалечи. Сянката му се скри и остана само блясъкът на слънцето.

Адриан продължи да лежи в скривалището си, с плувнало в пот лице, без да усеща изтръпналите си крайници. Оставаха му още около десет метра, но нямаше как да прецени с точност. Не можеше да излезе от прикритието си, докато отгоре не чуеше звуците. Брат му трябваше да започне да копае отново.

След малко чу. Трошене на камък, стържене на метал в метал.

Андрю беше намерил контейнера!

Адриан изпълзя от нишата и продължи да се катери. Ръбът на площадката беше точно над него. Сега височината до дъното на пропастта беше доста по-голяма, отколкото отдолу. Вятърът не спираше да свисти.

Посегна към пистолета, извади го и както го беше предупредил Голдони, провери предпазителя. Беше заключен. Освободи го и надигна глава над ръба.

Площадката беше овална, може би около десет метра широка. Майорът беше клекнал край купчина пръст и парчета бетон. Оттатък имаше обикновен дървен ковчег, скрит отчасти от тялото му. Беше удивително добре запазен.

Но нямаше контейнер. Това беше само един обикновен дървен ковчег!

Боже, помисли си Андрю, та ние сме сгрешили!

Не искаше да повярва, не можеше да повярва. Ако не намери контейнера, убиецът щеше да изпадне в бяс. Познаваше Андрю твърде добре, за да е сигурен в това. Само че брат му никак не беше ядосан. Клечеше замислен, с наведена глава. Гледаше към гроба. Адриан

разбра. Контейнерът все още беше вътре, бил е заровен под ковчегата — последното му прикритие.

Майорът стана на крака и отиде до раницата си, подпряна на ковчегата. Развърза капачката и измъкна отвътре закривена метална щанга. Върна се до гроба, коленичи край него и посегна вътре с щангата. След секунда я извади, захвърли я настрана и извади пистолета си. Бавно и внимателно го насочи към гроба и стреля три пъти.

Адриан скри главата си зад ръба. Усети киселата миризма на барут и видя кълбата дим, носени от вятъра.

След това чу гласа на брат си и го обзе страх, какъвто не можеше да си представи, че съществува. Беше ужасен от неизбежността на собствената си смърт.

— Покажи се, Лефрак! — каза брат му тихо, с нисък, леден глас. — Така ще е по-бързо. Няма да почувстваш нищо. Дори няма и да чуеш!

Адриан се показва над ръба на площадката. Знаеше, че и без това ще умре.

Но майорът не очакваше да види него. Всеки друг, но не и него. Стъписа се и го обзе някакъв негов си страх, толкова силен, че очите му се разшириха и ръката с пистолета затрепери. Отстъпи назад с пребледняло лице и увиснала долна челюст.

— Ти?!

Слепешката, без да мисли и чувства каквото и да било, Адриан насочи тежкия италиански пистолет и натисна спусъка. Два, три пъти. Пистолетът засече. Огънят от затвора опърли кожата му, заслепи очите му. Но беше улучил. Убиецът се олюля назад, с ръце на стомаха и краката му се огънаха.

Андрю все още държеше пистолета. Изстрелът не закъсна и куршумът просвистя над главата на Адриан. Той се втурна към падналия и стовари дръжката на пистолета си върху лицето му. С другата ръка улови неговия за цевта и го натисна към скалата. Беше го ударил между очите. Бликна кръв и започна да се стича в кухините им. Пистолетът изхвърча от ръката на майора; Андрю се изправи.

Насочи пистолета и натисна спусъка с всички сили, но не последва нищо. Оръжието не действаше. Андрю постепенно се изправи на колене и разтри очи, обезумял от гняв. Адриан го ритна по

слепоочието — главата отскочи назад, но краката излетяха напред и го изритаха в капачката на коляното.

Адриан не може да остане прав. Изтъркаля се на една страна, а майорът стана и полетя напред с протегнати ръце, извити като куки, право към врата на нападателя си. Адриан се изтъркаля още по-нататък и се блъсна в ковчега. Скокът на майора беше неконтролиран — той загуби равновесие и падна. Едната му ръка се заби в купчината пръст.

Адриан прескочи отворения гроб — от другата страна беше щангата. Андрю се спусна след него и вдигна ръце над главата му като чука. Адриан улови щангата и замахна към брат си.

Острието ѝ се заби в бузата на майора и го стъписа. Потече кръв.

Адриан отскочи настрани, колкото успяха да го оттласнат уморените му крака, и хвърли щангата. Забеляза пистолета на Андрю върху скалата и се спусна към него. Улови го и пръстите му се свиха около дръжката.

Стоманената щанга полетя във въздуха и го удари по ръката, разкъсвайки ръкава на черния пуловер. От удара се олюля и инстинктивно сложи ръката с пистолета върху удареното място. В същия миг разбра, че точно от този миг има нужда убиецът. Той хвърли към него шепа пръст и камъни — те го удариха по лицето, напълниха очите му. Не можеше да вижда.

Стреля. Ръката му отскочи заедно с пистолета. Опита се да стъпи здраво на земята, но един крак го ритна по гърдите. Улови го с ръка и падна назад — гърбът му беше над пропастта. Извъртя се наляво, без да пуска крака и опря пистолета в плътта.

Натисна спусъка. Разлетяха се кости и кървава плът. Кракът на майора се превърна в кървава пихтия. Адриан се помъчи да изпълзи встрани, но усети, че няма повече сили. Не му достигаше въздух. Изправи се на лакът и погледна Андрю. Майорът се гърчеше и устата му се пълнеше с кървави хракчи. Опита се да се надигне, вперил поглед в това, което беше останало от крака му. Погледна Адриан и изкрещя:

— Помогни ми! Не можеш да ме оставиш да умра! Нямах право! Дай ми раницата! — Той се закашля и стисна ранения си крак с ръка, а с другата посочи към раницата. Кръвта се просмукваше в дрехите му. Умираще.

— Нямам право да те оставя жив — отговори Адриан, останал без дъх. — Даваш ли си сметка какво направи? За хората, които уби!?

— Смъртта е инструмент! — изкрещя майорът. — Нищо повече!

— И кой решава дали да го използва? Ти, нали?

— Да! И хората като мен! Ние знаем какви сме, знаем какво можем да направим! Ти си... За Бога! Помогни ми!

— Вие определяте правилата на играта. Останалите ги спазват.

— Да! Защото така искаме. Повечето хора не желаят това. Предпочитат да следват чужди правила! Не можеш да го отречеш!

— Мога — отговори Адриан тихо.

— Лъжеш се! Или си глупав! О, за Бога... — Майорът се задави в кашлица. Той се хвана за стомаха и се втренчи в крака си отново.

След това отмести поглед към купчината пръст и каза:

— Там, ето там! — Андрю запълзя към гроба. Адриан се изправи бавно и впи поглед като хипнотизиран в ужасната гледка. Това, което беше останало от съчувствието му, го караше да вдигне пистолета в ръката си и да стреля, да довърши отиващия си живот. Виждаше контейнера от Солун. Няколко гнили дъски бяха махнати и се виждаше желязото. Отгоре имаше навито въже и няколко дупки от куршуми. Видя и няколко парчета картон с едва видими изображения, сториха му се подобни на тръни около разпятия.

Бяха го открили.

— Не разбираш ли? — Гласът на майора едва се чуваше. — Тук е! Отговорът! Отговорът!

— Какъв отговор?

— Всичко... — За миг очите на брат му се втренчиха безжизнено, после зениците се скриха. Заговори като раздразнено дете, ръката му сочеше към гроба. — То е мое! Не можеш да ми попречиш! Можеш само да ми помогнеш. Ще те оставя да ми помогнеш. Помниш ли как ти позволявах да ми помагаш? Как винаги съм ти позволявал да ми помагаш? — Последният въпрос беше писък.

— Решението е било твое, Анди. Да ме оставиш да ти помагам.

— Разбира се, че е било мое! Мое и на баща ми.

Адриан изведнъж си спомни думите на майка си... Той винаги е забелязвал само резултатите от властта над другите. Никога не си е давал сметка за усложненията, не е изпитвал състрадание... Адвокатът трябваше да знае...

— Какво ще правим с контейнера? Какво ще правим сега, след като го открихме?

— Ще го използваме! — Андрю отново крещеше. — Ще го използваме! Ще го използваме! Ще поставим нещата по местата им! Ще им кажем, че сме в състояние да унищожим всичко!

— Ами ако не е възможно? Ами ако няма значение? Може би в този контейнер няма нищо съществено?

— И така да е! Ще им кажем, че има! Ти не знаеш как да го направиш! Можем да кажем всичко, което си пожелаем! Те ще пълзят в краката ни и ще скимтят като...

— Това ли искаш? Да пълзят и скимтят?

— Точно така! Те са слаби!

— А ти не си.

— Не съм и съм го доказал! Многократно! Мислиш, че виждаш неща, които аз не мога да видя. Не е вярно! Знам много добре какво мислиш, но не давам пет пари! То е без значение... Мислиш, че е ужасно важно... Дявол да го вземе...

— Какво, Анди? Какво смятам за ужасно важно?

— Хората! Това, което мислят! То е без значение! Не влиза в сметката! Питай баща ни!

— Грещиш, Анди — прекъсна го Адриан тихо. — Той почина. Преди два дни.

Очите на майора отново се втренчиха в него. В тях се появи задоволство.

— Значи сега всичко е мое! Ще го направя... — кашлицата отново го задави и очите му помътняха. — Накарай ги да разберат! Те не са важни, никога не са били...

— Само ти.

— Да! Аз не се колебая! Ти се колебаеш. Не можеш да се решиш!

— Ти си решителният, Анди!

— Да, решителен съм! Това е важното!

— И хората нямат значение, следователно не можеш да им имаш доверие.

— Какво, по дяволите, се опитваш да ми кажеш? — Гърбът на майора се изви от болка и той се закашля, плюейки кръв и слюз.

— Че те е страх — изкрещя Адриан. — Че винаги те е било страх! И още повече те е страх някой да не разбере това! В бронята ти

има голяма пукнатина, ти... лигльо!

От гърлото на майора се изтръгна ужасен вик, нещо средно между гневен рев и вой, гърлен и едновременно ясен.

— Това е лъжа! Ти и проклетите ти приказки!

Изведнъж майорът млъкна. Ставаше нещо невероятно и Адриан разбра, че или трябва да реагира, или ще умре. Ръката на майора беше спусната в гроба. Той я извади, стиснала въжето. И се изправи със залитане. На края на въжето беше завързана голяма метална кука. Започна да я върти и да пристъпва напред.

Адриан скочи и започна да стреля по безумния убиец.

Гръдният му кош сякаш експлодира. Въжето се завъртя в кръг и започна да се увива около главата му. Тялото залитна напред и полетя в пропастта с безумен вик, изпълващ планината с ужас.

Изведнъж въжето се изпъна със силен удар.

От гроба долетя стържене на метал. Адриан погледна натам и видя, че въжето е завързано за метална халка върху капака на контейнера. Ключалката се счупи. Сега можеше да го отвори.

Но Адриан не го направи. Той отиде до ръба на пропастта и погледна надолу.

Там висеше тялото на майора и голямата кука се беше забила във врата му. Единият от шиповете се показваше през отворената уста.

Сложи трите стоманени, херметически затворени кутии от контейнера в раницата. Не можеше да прочете древното писмо, гравирани върху метала. Нямаше нужда, защото знаеше какво има в тези кутии. Не бяха особено големи. Едната беше плоска и по-дебела от другите две. В нея се съдържаха документите, събрани от учените на Константинопол преди хиляда и петстотин години — документи, които доказваха тяхната теза в един теологичен спор — че не може един свят човек да има единна същност с Бога. По това щяха да разсъждават съвременните теолози. Втората кутия беше къса, обла. В нея се намираше арамейският ръкопис, уплашил до такава степен влиятелните мъже преди тридесет години, че бяха решили, че войната е по-маловажна от притежаването му. Но най-важният документ се съдържаеше в третата кутия — тънка, дълга не повече от петнадесет сантиметра и широка не повече от десет. Изповедта, писана на

пергамент в римски затвор преди 2000 години. Именно тази кутия — черна, очукана, стара — беше същността на контейнера от Солун.

Опроверженията бяха важни документи, но само изповедта би могла да предизвика сътресения, недостъпни за човешкото въображение. Но не той трябваше да съди за това. Или...

Прибра пластмасовите шишенца с лекарства в джобовете си и метна раницата на гърба си. Започна да се спуска.

Момчето беше мъртво. Момичето щеше да оживее. Двамата заедно все някак щяха да се измъкнат от планината, беше сигурен в това.

Тръгнаха бавно, стъпка по стъпка, надолу към железопътната линия. Адриан подкрепяше момичето колкото се може повече, за да не стъпва на ранените си крака.

Погледна назад и видя увисналото тяло на брат си — не можеше да се забележи лесно. Трябваше да знаеш накъде да гледаш.

Дали смъртта на Андрю беше последната смърт, предизвикана от контейнера? Дали тези документи струваха колкото живота на толкова много хора? Толкова много насилие през всичките тези години? Не можеше да отговори.

Знаеше само, че безумието беше взело връх в името на свети неща. Свещените войни принадлежаха на древността. А той беше убил брат си в една несвещена война.

Усещаше ужасното тегло на гърба си. Щеше му се да извади металните кутии, да ги захвърли в най-дълбоката пропаст. Документите да се превърнат в прах при първия допир с въздуха. Да ги отвее вятърът, да бъдат забравени.

Но нямаше да направи такова нещо.

— Да вървим — каза той на момичето и подхвана ръката му, праметната около раменете му. Усмихна се. Детското лице беше уплашено. — Ще се справиш.

ЧАСТ ЧЕТВЪРТА

34.

Адриан стоеше край прозореца, гледащ към тъмния масив на Сентръл Парк. Намираще се в малката стаичка за персонала в музея „Метрополитън“. Говореше по телефона с полковник Таркингтън, който беше във Вашингтон. В другия край на стаята седеше един свещеник от Ню Йорк, на име Ланд. Минаваше полунощ. На военния във Вашингтон бяха дали номера в тази стаичка и му бяха казали, че Адриан Фонтайн ще очаква позвъняването му независимо в колко часа.

Полковникът му обясни, че Пентагонът ще публикува официалните документи около случая с организацията на брат му, когато му дойде времето. Администрацията искала да избегне евентуален скандал. Особено след като е замесен не кой да е. Това нямало да послужи на интересите на националната сигурност.

— Стъпка номер едно — каза Адриан. — Да се покрие всичко.

— Може би.

— И ще се съгласите на това?

— Става дума за вашето семейство — отговори полковникът. — За брат ви.

— И за вашия. Аз бих го преживял. Вие можете ли? Може ли официален Вашингтон?

Полковникът замълча за миг и каза:

— Получих това, което исках. За Вашингтон не знам. Мисля, че не сега.

— Това време никога няма да дойде!

— Не ми дръжте проповед. Никой не ви спира да организирате пресконференция.

— А ако я организирам, ще мога ли да поискам официални документи? Или ще се появи досие, описващо...

— Описващо с психиатрични подробности — прекъсна го полковникът — един объркан млад човек, който е обикалял страната и

е живял в комуни на хипита, който е помогнал на трима дезертьори от армията... Не си правете шеги, Фонтайн. Всичко е тук, на бюрото ми.

— Така си и мислех. Научил съм някои неща. Изпилвате всичко докрай, нали? Кой от братята е безумният?

— Има и още. Използвано семейно положение за освобождаване от военна служба, някогашно членство в радикални организации... В наши дни те използват динамит... Странното ви поведение напоследък във Вашингтон, включително и връзка с чернокож адвокат, загинал при странни обстоятелства и подозиран в престъпна дейност... И още много. Дотук беше само за вас...

— Моля?

— Издирваме стари, документираны истини. Баща, който е въртял бизнес по целия свят, включително и с правителства, които се считат враждебни на страната, човек, който е работил в тясна връзка с комунистите и чиято първа жена е била убита при странни обстоятелства в Монте Карло. Смущаващо... Могат да се задават въпроси... Ще преживеете ли това?

— Гади ми се от вас!

— И на мен ми се гади от това.

— Тогава защо?

— Защото тези неща не зависят от личните ни предпочитания!

— Полковникът повиши ядосано глас, но се овладя. — Много от мръсниците над мен не ми харесват... Мисля, че може би не е време да говорим за тези неща.

— И да оставим всичко да отmine. Нямам чувството, че разговарям с човека, когото намерих в стаята си.

— Може и да не съм онзи човек. Само се надявам, в името на праведното ви възмущение, никога да не изпадате в положение като моето.

Адриан погледна свещеника Ланд. Той гледаше към бялата стена, в нищото. И все пак всичко беше в очите му. Винаги е в очите. Някакво отчаяние, което го поглъщаше. Монсеньорът беше силен човек, но сега се страхуваше.

— Надявам се никога да не изпадам — каза Андрю на полковника.

— Фонтайн?

— Да.

— Хайде някой път да изпием по нещо.

— Разбира се.

Адриан затвори.

Нима всичко сега беше изцяло в негови ръце? Всичко? И времето, подходящо, за да се каже истината, щеше ли някога изобщо да настъпи?

Скоро щеше да има отговор. Беше изнесъл документите от Италия с помощта на полковника — той му го дължеше. Не го попита нищо — тялото, увиснало над пропастта в Алпите, беше достатъчно възнаграждение за него. Брат за брат. Дългът платен.

Барбара Пиърсън знаеше какво да направи с документите. Предостави ги на свой приятел, който работеше в музея — човек, отдал живота си на миналото и занимавал се с древността достатъчно много, за да има право да дава преценки. Самата Барбара също беше дошла — сега беше в лабораторията с учения. От пет и половина. Седем часа. С документите от Солун.

Но сега имаше значение само един от тях — пергаментът с изповедта от затвора. Отпреди 2000 години. Той беше всичко. *Всичко!* Ученият беше разбрал това.

Адриан се отдели от прозореца и отиде до свещеника. Преди няколко седмици в смъртното си легло баща му беше приготвил списък на хората, на които трябваше да се предадат документите от Солун. Името Ланд също беше в този списък. Когато Адриан му се обади, той му каза неща, които никога не беше казвал на Виктор.

— Разкажете ми за Анаксас — каза Адриан и седна срещу свещеника.

Ланд извърна лице от стената стреснат. Не заради името, помисли си Адриан, а защото смутих мислите му. Погледът му за миг стана разсеян. Погледна, сякаш изведнъж си спомни къде се намира.

— Теодор Дакакос? Какво мога да ви кажа? Срегнахме се в Истанбул. Бях по следите на нещо, което знаех, че е фалшификат. Така нареченото унищожаване на опроверженията. Той научи, че съм там, и долетя от Атина, за да се срещне със свещеника от архивите на Ватикана, който се бърка. Разговаряхме. И двамата бяхме любопитни. Аз се чудех защо един толкова добър търговец се интересува от теологически документи, а той — защо един учен от Ватикана преследва, защо му е позволено да преследва, една цел, която едва ли е

в интерес на папството. Той беше много начетен. Разговаряхме с недомлъвки почти цяла нощ, докато и двамата не се изтощихме. Мисля, че стана заради това изтощение. Или заради факта, че си допаднахме.

— Какво стана?

— Някой спомена влака от Солун. Странно е, че не помня кой от нас го направи.

— Той е знаел?

— Колкото мен, може би и повече. Машинистът е бил негов баща. Монахът от гръцкия орден — брат на баща му. И двамата не са се върнали. В издирванията си успял да открие част от отговора. В полицейските архиви в Милано открил записка от 1939 година. Двама мъртъвци, намерени в локомотив на товарната гара. Убийство и самоубийство. Никакви документи. И Анаксас решил да разбере защо?

— А как е стигнал до Милано?

— В продължение на двадесет години е задавал въпроси. Имал е причини за това. Майка му се е побъркала, защото Църквата не ѝ е дала никакъв отговор.

— Нейната църква?

— Част от нея, ако предпочитате. Ордена.

— Значи е знаела за влака?

— Не би трябвало. Но мъжете споделят с жените си неща, които не биха казали на никой друг. Преди старият Анаксас да напусне дома си рано онази сутрин през 1939 година, той е казал на жена си, че не отива в Коринт, както са смятали всички. Обяснил ѝ, че Бог ще бъде добър към тях, защото отива с брат си Петриди да извърши нещо свято, много далече.

Свещеникът попипа златния кръст, окачен на шията си. В това докосване имаше гняв.

— И повече не се е върнал — каза Адриан. — А не е имало кого да попита от църквата, защото и братът на мъжа ѝ е бил мъртъв.

— Да. Не е трудно да си представим как се е чувствала тази добра жена, обичаща жена, останала сама с шест деца.

— И се е побъркала.

Ланд пусна кръста и отново се загледа в стената.

— Като акт на състрадание монасите прибрали побърканата жена. И било взето друго решение. Тя умряла месец след това.

Адриан се наведе напред:

— Убили са я. — Това не беше въпрос.

Погледът на Ланд се върна. Сега в очите му имаше примирение.

— Преценили са колко струва животът ѝ. Не във връзка с опроверженията, а заради пергамента, за който никой от нас в Рим не беше и подозирал. За първи път чувам за него тази вечер. Сега толкова много неща се изясняват.

Адриан стана от стола и се върна до прозореца. Не беше готов да разговаря за пергамента. Свещениците вече нямаха правата, които имаха някога. Адвокатът у него не ги одобряваше. В края на краищата законите бяха еднакви за всички.

Долу в парка един мъж разхождаше два големи лабрадора в слабоосветена алея. Животните се дърпаха на каишките си. Той също се дърпаше на своя собствена каишка, но нямаше да позволи на Ланд да разбере това.

— И Дакакос постепенно е съпоставил фактите, нали?

— Да — отговори Ланд, приемайки нежеланието на Адриан да слуша търпеливо. — Това беше наследството му. Той се закле да научи всичко. Обещахме си да споделяме каквото научим, но аз бях потрошен от него. Стана дума за името Фонтини-Кристи. Но за пергамента не. Предполагам, че знаете останалото.

Адриан се стресна от думите на свещеника.

— Не предполагайте нищо. Кажете ми всичко. Ланд трепна — упрекът беше неочакван.

— Съжалявам. Мислех, че знаете. Дакакос пое Кампо ди Фиори. С години плащаше данъците, а те не бяха малки, отправяше желаещите да купят имението, осигуряваше охраната и поддръжката...

— Ами „Ксенопи“?

— Орденът „Ксенопи“ е пред изчезване. Един малък манастир на север от Солун, няколко стари монаси, останали без почти никаква обработваема земя, без пари. За Дакакос остана само една връзка с миналото. Умиращият стар монах в Кампо ди Фиори. И той не желаше да изпусне тази връзка. Измъкна всичко, което знаеше старецът. И постъпи правилно, защото Гаетамо излезе от затвора, Алдобрини се върна от Южна Африка, баща ви се върна в Кампо ди Фиори и търсенето на документите започна отново.

Адриан се замисли.

— Дакакос спря брат ми. Положи големи усилия, за да изобличи организацията му...

— За да го държи настрана от контейнера на всяка цена. Предполагам, че старият монах му е казал, че Виктор Фонтайн знае за пергамента. Давал си е сметка, че баща ви ще действа самостоятелно, без да намесва властите, че ще използва синовете си. Като се вземат предвид възможните последствия, не е имал друг избор. Дакакос е проучвал и двамата ви. Следял ви е в продължение на няколко години. Брат ви го е ужасил. Решил е, че на всяка цена трябва да го държи настрана от контейнера. Трябвало е да го унищожи. От друга страна, за вас е смятал, че ако се наложи, би могло да работите заедно.

Свещеникът замълча. Пое дълбоко дъх и отново посегна към кръста. Замисли се и очевидно мислите му бяха болезнени. Адриан го разбираше — в планините над Шамполук се беше чувствал по същия начин.

— Какво би направил Дакакос, ако беше намерил контейнера?

— Не знам. — Проницателните очи на свещеника се спряха на Адриан. — Той беше състрадателен човек. Знаеше какво означава да търсиш отговори на болезнени въпроси. Може би това състрадание би ръководило действията му. И все пак той обичаше истината. Вероятно би преценил последствията много внимателно. Това е, повече не мога да кажа.

— Доста употребявате тази фраза, нали? За внимателното преценяване на последствията.

— Извинявам се, ако ви обижда.

— Така е.

— Съжалявам, но ще трябва да продължа да ви обиждам. Поисках разрешението ви да дойда тук, но промених решението си. Ще си вървя. — Свещеникът стана. — Не мога да остана. Ще се опитам да обясня с две думи...

— С две думи, не ме интересува — каза Адриан рязко.

— Вие имате едно преимущество — отговори Ланд веднага. — Виждате ли, аз се интересувам от вас. Интересува ме начинът, по който възприемате нещата. — Свещеникът нямаше да спре. Направи още една крачка. — Мислите ли, че съмненията изчезват, след като се положи клетва? Мислите ли, че седем хиляди години човешка история са без последствия за нас? За когото и да било от нас независимо какви

одежди носи? Колко богове и пророци, колко свети мъже са били отречени през вековете? Нима техният брой ни прави по-малко вярващи? Мисля, че не. Защото всеки приема това, което е в състояние да приеме, и поставя собствената си вяра над тази на другите. Моите съмнения ми казват, че след хиляди години учените, изучаващи това, което е останало от нас, могат да заключат, че нашата вяра е много странна — да превръщаме в мит това, което смятаме за най-свято. Тъй като наистина сме превърнали в мит останалото от други преди нас... Разумът ми, виждате ли, може да разбере това. Но тук, сега, в нашето време, за мен... решението е взето. Аз вярвам. И е по-добре да имаш вяра, отколкото да нямаш. Убеден съм. Адриан си спомни.

— Божественото откровение не може да бъде опорочено от смъртен?

— Това е добро. Приемам го — каза Ланд. — Уроците на Тома Аквински не са изгубили значението си. И никой няма изключителни права над тях, би добавил. Когато разумът е изчерпал своите възможности, вярата става разум. Аз притежавам тази вяра. Но тъй като съм смъртен, съм и слаб. Нямам сили да се подлагам на повече изпитания. Трябва да се оттегля в удобния свят на вярата си, защото знам, че с нея ще се чувствам по-добре, отколкото без нея. — Свещеникът протегна ръка. — Довиждане, Адриан.

Адриан погледна подадената му ръка и я пое.

— Разбирате ли, именно арогантността на вашата „вяра“ ме безпокои най-много. Не знам как иначе да се изразя.

— Разбирам и приемам възраженията ви. Арогантността е първият от греховете, които водят до духовна смърт. И другият, който най-често бива забравян, това е гордостта. Един ден тя може да ни убие. И тогава, млади приятелю, няма да има нищо.

Ланд се обърна и тръгна към вратата. Отвори я с лявата си ръка, с дясната все още държеше кръста. Сякаш, за да се защити. Погледна още веднъж Адриан и излезе.

Адриан запали цигара, след това я смачка в пепелника. В устата му горчеше от прекалено многото цигари и недостатъчния сън. Отиде до кафеварката и си наля кафе.

Преди час Ланд беше пипнал горещия котлон и се беше изгорил. Адриан си помисли, че монсеньорът е от хората, които винаги изпробват нещата в живота си. Но не беше в състояние да се подложи

на последното изпитание. Просто си отиде. И в това имаше някаква честност.

Много повече, отколкото той самият беше показал пред майка си. Не, не беше излъгал Джейн — това щеше да е безполезно. Но не ѝ беше казал и истината. Беше направил нещо много по-жестоко — беше я избягнал. Все още не беше готов за сблъсъка.

Пред вратата чу стъпки. Остави чашата с кафе и застана в средата на стаята. Вратата се отвори и ученият направи път на Барбара. Той беше с бяла престилка и очилата с рогови рамки някак си увеличаваха лицето му. Кафявите очи на Барбара, обикновено пълни с топлота и смях, сега гледаха строго.

— Доктор Шайър приключи — каза тя. — Може ли да си налеем кафе?

— Разбира се.

Адриан отиде до кафеварката и напълни две чаши. Ученият седна на стола, на който допреди малко седеше Ланд.

— Без захар, ако обичате — каза Шайър и постави на коленете си лист хартия. — Приятелят ви си отиде, така ли?

— Да, отиде си.

— Знаеше ли?

— Знаеше, защото му казах. Взе решението си и си тръгна.

— Мога да го разбера — отговори Шайър и премигна зад дебелия стъкла на очилата си. — Седнете, моля ви.

Барбара пое кафето, но остана права. Погледна учения и се отдалечи до прозореца, а Адриан седна срещу него.

— Автентичен ли е? — попита той. — Предполагам, че това е първият въпрос, който трябва да се зададе.

— Автентичен? Що се отнася до датировката, писмото, езика... да. Мисля, че ще издържи и най-задълбочените изследвания. Ще приема, че е автентичен. Химическият анализ ще отнеме много време, но съм виждал стотици документи от същия период. Автентичен е, що се отнася до тези неща. За автентичността на съдържанието. Това е написано от полупобъркан човек, очакващ смъртта си. Много жестока и болезнена смърт. Това трябва да преценят други, ако се стигне дотам. — Шайър погледна Адриан, остави кафето на масата и взе листа. Адриан чакаше. Ученият продължи: — Според написаното на този пергамент затворникът, който на следващия ден е трябвало да изгуби

живота си на арената, се е отрекъл от името Петър, дадено му от един революционер, наречен Исус. Пише, че не е достоен за него. Исква смъртта му да бъде записана срещу името Симон от Бетсаида — рожденото му име. Обзет е от чувство за вина. Твърди, че е предал спасителя си... Защото този, който е бил разпнат, не е Исус от Назарет.

Старият учен замълча. Последните му думи увиснаха във въздуха.

— Боже! — възкликна Адриан и стана от стола си. Погледна Барбара. — Това ли пише?

— Да. Този човек е изпитвал терзания. Твърди, че трима от учениците на дърводелеца са действали на своя глава, без неговото съгласие и срещу волята му. С помощта на стражите на Пилат, които подкупили, те измъкнали изпадналия в безсъзнание Исус от тъмницата и на негово място поставили престъпник с подобна външност. На следващия ден тръните и кръвта били достатъчни, за да прикрият чертите на човека, прикован за кръста. Но не това била волята на този, когото са наричали месия...

— Нищо не се променя и въпреки това всичко се променя — прошепна Адриан бавно.

— Бил е спасен, без да желае това. Неговото желание е било да умре, не да живее. Пергаментът категорично твърди това.

— Но той не е умрял! Останал е жив!

— Да.

— Не е бил разпнат!

— Не е. Ако приемем думите в пергаментата за верни... при обстоятелствата, при които са били написани. Авторът им е бил на ръба на разсъдъка си, струва ми се. Аз не бих се доверил само на факта, че пергаментът е стар.

— Давате оценка.

— Просто отбелязвам една възможност — поправи го Шайър. — Авторът изпада в молитви и жалби. Мислите му са ясни в един момент, объркани в следващия. Луд или самобичуващ се аскет? Кое от двете? Физическият факт, че пергаментът е отпреди 2000 години, не му придава истинска достоверност. Спомнете си, че това е времето на Нерон, период на политическа, социална и теологическа лудост. Хората често са се спасявали с чиста изобретателност. Кой е той всъщност?

— Написано е, Симон от Бетсаида.

— Но го твърди само авторът. Няма сведения Петър да е умира с християнските мъченици в Рим. Ако това беше така, без съмнение то би станало част от легендата, а в библейските писания не се споменава и дума за подобно нещо. Би било чудовищен пропуск, не мислите ли?

Ученият свали очилата си и избърса дебелия лещи с края на престилката си.

— Какво искате да кажете? — попита Адриан. Ученият отново сложи очилата си и продължи:

— Да предположим, че един затворник, гражданин на Рим, е осъден на ужасна екзекуция и измисля история, която компрометира омразния символ на една нова, придобиваща все по-голяма популярност религия, като при това го прави убедително. Този човек би могъл да получи благоволенieto на прегорите, на консулите, на самия император дори. Много хора са правили такива неща. Съществуват останки от стотици подобни „изповеди“. И ето че една от тях достига до нас цяла. Нима има причина да я приемем за по-вярна от останалите? Само защото е цяла? Изобретателността в името на оцеляването не е нещо непознато в историята.

Адриан наблюдаваше учения внимателно. В думите му имаше странна угриженост.

— Какво е вашето лично мнение, докторе?

— Не е важно моето лично мнение — отговори Шайър, избягвайки погледа на Адриан.

Последва дълбока тишина.

— Вие му вярвате, нали?

— Това е удивителен документ.

— Казва ли се какво е станало с дърводелеца?

— Да — отвърна Шайър. — Самоубил се е три дни по-късно.

— Самоубил се е? Та това противоречи на всичко, което...

— Да, така е — прекъсна го ученият тихо. — Трите дни обаче съответстват. Съответствие и несъответствие. Къде е балансът между тях? В изповедта пише, че дърводелецът е хулил тези, които са се намесили, но все пак накрая се е молил на Бог да им прости.

— Това съответства.

— А нима може да е иначе, мистър Фонтайн? Не забравяйте, става дума за изобретателност и оцеляване.

Нищо не се променя и всичко се променя.

— В какво състояние е пергаментът?

— Запазен е удивително добре. Предполагам, че с някакъв специален разтвор. Притиснат под дебела каменна плоча и херметически затворен.

— А другите документи?

— Не съм се занимавал с тях обстойно. Опроверженията са запазени много добре, а арамейският ръкопис няма да бъде разчетен лесно.

Адриан седна отново.

— Това ли е точният превод на изповедта? — попита той и посочи листа в ръцете на учения.

— Доста точен. Би могъл да се редактира допълнително. Не бих го представил пред академична аудитория.

— Може ли да ми го дадете?

— Разбира се. — Шайър се наведе напред. Адриан протегна ръка и пое листа. — Пергаментът, останалите документи... Те са ваши.

— Но не ми принадлежат.

— Зная това.

— Тогава защо ми ги давате? Мислех, че ще ме молите да ви ги оставя. За да ги изследвате. За да стреснете света с тях.

Ученият свали очилата си и заговори уморено:

— Това откритие е твърде необичайно. И страшно. Твърде стар съм, за да се преборя с него.

— Не разбирам.

— Помислете. Тук се отрича една смърт, не животът. Но именно тази смърт е символът. Ако подложите на съмнение този символ, рискувате да подложите на съмнение всичко, което означава този символ. Не мисля, че това е оправдано.

Адриан замълча за миг.

— Цената на истината е твърде висока. Това ли искате да кажете?

— Ако е истина. Но все пак старостта е несъмнена. Нещата биват приемани, защото съществуват. Омир създава художествени образи и векове по-късно хората тръгват по море, за да търсят еднооки гиганти. Фроасар пише история, която никога не е била, и въпреки това го считат за историк. Трябва да прецените последствията.

Адриан стана и отиде до стената. Мястото, което гледаше Ланд. Равна, слабо осветена бяла боя. Нищо.

— Можете ли да съхранявате тези неща за известно време?

— Могат да се запазят в лабораторен контейнер. Мога да ви изпратя разписка за получаването им.

Адриан се обърна рязко:

— Контейнер?

— Да, контейнер.

— Можеха да останат в другия.

— Може би. Но колко време, мистър Фонтан?

— Колко време?

— Колко време трябва да ги съхранявам.

— Седмица. Месец. Столетие. Не знам.

Стоеше край прозореца в хотела и гледаше Манхатън. Би трябвало Ню Йорк да е заспал, но милионите светлини говореха за друго.

Бяха разговаряли няколко часа — не можеше да каже точно. По-скоро той беше говорил. Барбара слушаше и го караше да каже всичко.

Трябваше да направи толкова много неща, да преживее толкова много неща, преди отново да дойде на себе си.

Изведнъж — звукът беше ужасяващ — телефонът иззвъня. Той се обърна, болезнено усещащ обзелия го страх, и знаеше, че той е в очите му.

Барбара стана от стола си и отиде бавно до него. Улови лицето му с ръце.

— Не искам да говоря с никого. Не сега.

— Тогава не говори. Кажи да ти се обалят сутринта. Беше толкова просто. Истината.

Телефонът иззвъня отново. Той отиде до нощното шкафче и вдигна слушалката, сигурен в силата си.

— Адриан? Боже мой! Търсихме те в целия град. Някакъв полковник на име Таркингтън ни каза къде си.

Това беше един от адвокатите от групата на Невинс.

— Какво има?

— Най-последно! Всичко, за което работихме, застава на мястото си. Градът е пощурял! Белият дом е в паника! Влязохме във връзка със сенатската комисия... И специален прокурор. Иначе не можем да постъпим.

— Имате ли конкретни доказателства?

— Повече от доказателства. Свидетели, признания! Крадците бягат, за да отърват кожата! Имаме работа, Фонтан! С нас ли си? Трябва да действате.

Адриан се замисли за миг и отговори:

— С вас съм.

Трябваше да действат. Да не спира. Някои битки не бяха приключили. Други трябваше да бъдат приключени. Мъдростта е в това, да решиш кои.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.